

ספר הזוהר

שחבר התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי
עם לשון הקדש מנגד

לש"ס דף היומי מפכת סוטה

והוא: זוהר המחולק לשבע שנים
ללמוד דף זוהר היומי עם דף גמרא היומי

זוהר ספר שמות בדרך ד'
לפי ספר הזוהר 10 פרקים (70 פרקים) עמיתים חלא-חקבו
[מפרשת ויקהל דף רטו. עד פרשת פקודי דף רלח.]

סדרנו בעזרת ה' כל ספר הזוהר על פי סדר מסכתות הש"ס ללמוד
דף היומי, ללמוד 2-3 דקות ביום, ובזאת ידע ויזמין כי כל דברי חז"ל
הקדושים הם סודות נוראים (הקדמות המהרה"י לעץ חיים), ובזה יזכה להכנס
לגן עדן העליון (זוהר החדש שיר השירים - כי בלי למוד הזוהר חוזר בגלגול [זוהר, תרמ"ק,
והאר"י]). וכך יוכל לשמוע תורה מפי הקב"ה בישיבת כל מסכתות הש"ס
בעו"ם הבא (פסבאר בהקדמה), יכולים ללמוד גם את זוהר לשון הקדש (שיר
הסוד, ולשון הקדש היא לשון הקב"ה, זוהר תרמ"ה), וכך ישראל ילמדו ש"ס עם זוהר
ובזה יכנסו בתבת נח להנצל מדור המבול ומפצצת אטום. וזוהי חובה על
כל מגידי השיעורים בדרך היומי, לצרף את ה'למוד הקדוש הזה דף היומי
זוהר ביחד עם למוד הש"ס, ובזה יקראו מצדיקי הרבים פמוכבים לעו"ם
ועד (תפיני זוהר הקדמה, זוהר נשא כ"ד).

יו"ר ע"י מפעל הזוהר העולמי - ט"ו מנחם אב תשע"ב
רח' נחל לכיש 24/8 - בית שמש תובב"א

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,

ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

אלו שלא לומדים זוהר וש"ס בנחד הם מחריבים את העולם, כדברי המהר"ח וז"ל: "... כי בלי ספק בהיותם עוסקים בפשטיה ובספוריה לבדם היא לובשת בגדי אלמנותה ושק הושת פסותה וכל האמות יאמרו לישראל "מה דודך מדוד", מה תורתכם מתורתנו, הלא גם תורתכם ספורים בהכלי העולם. אין עלבון תורה גדול מזה, ולכן אוי להם לבגרות מעלבונה של תורה ואינם עוסקים בחכמת הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, פי הם מארזים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם, עכ"ל.

מפעל הזוהר העולמי

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש - ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

הקדמה

י'שמחו ה'לומדים ו'העוסקים ה'זוהרים, בהופעת דבר נשגב זה אשר תחזינה עיניכם, שיוצא עכשיו לאור, בעזרת ה' יתברך ויתעלה.

החיבור הזה, הינו חיבור גדול וקדוש, אשר בודאי יקרבת את הגאולה במהרה, בעת שהתחילו בעזרת ה' יתברך, אלפים ורבבות של כל קהל עדת ישראל, את לימוד הדף היומי, יחד שבטי ישראל, כולם כאחד יחד, ועת רצון הוא זה, להנחיל לאוהבי יש ואוצרותיהם אמלא, בעוד דבר קדוש ונשגב, והוא שכל אחד, ביחד עם דף היומי, ילמד גם קטע זוהר בכל יום, בנוסף לדף היומי, וכך יהיה מאותם שמחזיקים את העולם, ומאלו המגינים על ארצנו, מהרשעים ימ"ש שרוצים וחפצים מאוד עפ"ל, ברוחניות ובגשמיות.

התכנית היא, שכל אחד ילמד בנוסף לדף היומי ש"ס דף היומי זוהר בשתים שלוש דקות, ובסיימו את כל הש"ס, יסיים את כל הזוהר גם כן, ויעשה סיום על שניהם יחד, ודאי שיעשה נחת רוח לה' במאוד מאוד, ובזכות הלימוד הקדוש יקבל את תפילותינו ברחמים וברצון אמון כן יהי רצון.

המוציאים לאור

פתח דבר

ברוך ה' אלקי ישראל מהעולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו-יה, כל הנשמה תהלל י-ה הללו-יה.

כל עם ישראל ששים ושמחים בשמחת התורה, בלימוד הש"ס בצירוף הזוהר, לאחר שנים שמפעל הזוהר העולמי, מנסה להחדיר בכלל ישראל את לימוד הזוהר, שכל אחד ילמד בקביעות את ספר הזוהר הקדוש, נפלה ההחלטה והיא לצרף ולאחד את לימוד הזוהר עם לימוד תלמוד בבלי, על ידי דפוסים חדשים גם ישנים שיאחדו את לימוד הגמרא והזוהר, שיהיה בבחינת וילכו שניהם יחדו, ועל ידי לימוד שניהם יזכו לערוך סיום הש"ס וסיום הזוהר יחדו, אז ויבואו אל המקום אשר אמר לו האלקים, שכל עם ישראל יזכו להגיע אל המקום אשר אמר האלוקים לאברהם בגאולה העתידה במהרה.

ועל כן, אנו קוראים לכל אחינו בני ישראל, החסידים הליטאים הספרדים התימנים, וכל המגזרים, יחד שבטי ישראל, כולנו כאחד יחד, להתחיל בלימוד קדוש זה דף היומי ביחד עם הזוהר הקדוש, בקביעות יום יום ידרשון, בהתמדה בשמחה באהבה, לעשות נחת רוח ליוצרנו, וכמו שבסיום הש"ס הנוכחי היו כמאה אברכים שיודעים את כל הש"ס בעל פה יהיה בעזרת ה' בסיום הבא עוד כמאה שיודעים גם ש"ס בעל פה וגם זוהר בעל פה,

ואז נעשה כולנו סיום ענק על הגמרא ועל הזוהר יחד, כולנו כאחד יחד נשמח בפה מלא, משה רעיא מהימנא ישמח עמנו, ור' שמעון בר יוחאי ישמח עמנו, וכל התנאים הקדושים שמוזכרים בזוהר ובגמרא ישמחו עמנו.

ידוע לכל מעלת הקביעות בלימוד התורה, שכל דבר הנלמד בקביעות יש לו סיעתא דשמיא, כמו קביעות מקום לתפלה, כמו כן קביעות מקום ללימוד גמרא וזוהר, שכל אחד יקבע לו מקום לגרוס הדף היומי והזוהר היומי, בזמן

קבוע ובמקום קבוע, שכן אז בטוח שלא ישכח ללמדו אף יום, ובטוח שיזכה לגמור בסיומם של כל ישראל.

וטוב ביותר שיהיה זה בבית המדרש, או בבית הכנסת וכדומה, שממנו יראו וכן יעשו, ועל ידי קנאת סופרים תרבה חכמה, ואחרים יתחילו לעשות כמותו, וירבו הלומדים בישראל.

איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, צריכים הרבה חיזוק, כמו דאיתא דברי תורה צריכים חיזוק תמיד, וכל שכן לימוד שמגרה את השטן, והוא מנסה בכל כוחו למעט את לימוד הזוהר, כמו שהכל יודעים, והוא מלביש זאת באיצטלא דרבנן, ומביא ראיות שונות ומשונות, וכמו שכל אחד יודע את כל הטענות שהוא ממציא, אבל אף על פי כן אנו נתחזק איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, האחד יעזור לשני, וכן הלאה, וכך נהיה כולנו מיוסדים וחזקים ונקרב את ביאת משיח צדקנו.

עתה בעת אשר אנחנו יוצאים עם התוכנית היחודית וכל הכלול בזה, הננו רוצים לקרוא גם כן לכל אלו שיש להם כבר סדר מיוחד לחזור על לימודם, הדף היומי שלומדים היום ומחר חוזרים, וכן לאחר שבוע וכדומה, כל סדרי החזרות, אנו קוראים לכל אלו שיחזרו גם כן על הזוהר שלמדו, שלא ישכחו את קטעי הזוהר שלמדו, ועל ידי שיחזרו יוכלו לזכור לתמיד, ויהיה לנגד עיניהם דברי הזוהר, וישאר בליבם כיתד שלא תימוט, ואם מתעוררים מקטע מסוים בזוהר ואחר מכן שוכחים, חבל על דאבדין, ולמה שלא יזכרו על ידי חזרה.

וכל אחד יערוך לעצמו חשבונותיו בזמנו הפנוי, וכן על זה הדרך ישתדל כל אחד לעשות את המקסימום שביכלתו לגמור ולסיים את הזוהר הקדוש גם כן, ויקויים בנו כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים.

ויקויים בנו מקרא שכתוב כימי צאתכם ממצרים אראנו נפלאות ויקויים

בנו עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים, בלע המות לנצח ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים, וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כמי עולם וכשנים קדמוניות, ותחזינה עינינו בשובך לציון במהרה בימינו, ונזכה לגאולה שלמה, בנין בית המקדש, קיבוץ נדחי ישראל, על ידי משיח צדקנו במהרה בימינו אמן ואמן.

ואלו הם התכניות שעושים למען דבר זה:

תכנית מספר 1: להדפיס את הזוהר הקדוש 64 דף במסכת ברכות שיהיה לכל הלומדים דף היומי במה ללמוד את הזוהר ביחד עם לומדי דף היומי, לחלקם חינם.

תכנית מספר 2: להדפיס מסכת ברכות עם הזוהר ביחד דף זוהר ודף גמרא ממסכת ברכות, וכך יחלקו רק ללומדי זוהר יחד עם ש"ס חינם.

תכנית מספר 3: לסדר לאלו שלומדים 7 דפים גמרא ביום לסדר להם גם לימוד 7 דפים זוהר ביום.

תכנית מספר 4: לוח ללומדי דף היומי ש"ס: לעשות לוח ללומדי דף היומי ש"ס שידעו בדיוק היכן ללמוד, בכמה הוצאות הזוהר שהוצאנו לאור עד עתה, וכך יוכלו ללמוד בלי שיהיה להם הספרים החדשים, רק כל אחד לוקח איתו את הזוהר של 10 כרכים או 70 כרכים ויכול ללמוד ביחד עם לומדי הש"ס או אצלו בבית.

ופשוט, שלכל התכניות האלו צריכים להשקיע הרבה ממון. לכן כל אחד יחשב לעצמו כמה הוא יכול לתת למפעל הקדוש הזה, כדי שיוכלו להוציא את כל התכניות לאור עולם.

בכבוד רב - המוציאים לאור

ועוד, ששכינה הולכת באותו מקום מה שלא היה מקדם לכן. ומשום כך נקרא ארח צדיקים, משום שהתארח בו ארח עליון קדוש. דרך היא פתוחה לכל, וכותשים בה כל מי שרוצה, אפלו אותם הרשעים. דרך, סוד זה - (שם מג) הנתן בים דרך. משום שדרך בו הצד האחר שלא צריך, ושולט לטמא את המשכן. ועל זה צדיקים לבדם עומדים ושולטים באותו מקום שנקרא ארח. כמו שבארנו, דרך פתוחה לכל, לצד זה ולצד זה.

ואחם, קדושים עליונים, דרך קדושה עליונה הודמנה לכם והתארחתם בה, ודברים מעלים עליונים (אלה) הסתדרו לפני עתיק הימים. אשרי חלקכם.

פתח רבי שמעון ואמר, (דברים לד) ויהושע בן נון מלא רוח חכמה כי סמוך משה וגו'. בכמה מקומות מצאנו שפני משה כפני השמש, ויהושע כפני הלבנה. שאין אור ללבנה אלא אור השמש כשמאיר ללבנה, והלבנה מתמלאת מתוך השמש. וכשמתמלאת, אז עומדת בשלמותה.

השתדלות הלבנה מי הוא? סוד של הכל שנקרא דמות בסוד השמש העליון יי. שהרי בשם הזה אינו עומד, רק בזמן שעומדת בשלמות. שהרי כמה שמות הם שרשה, ונקראת בהם כפי השעה שעומדת בה, (וכפי השעה עומדת בה) כך נקראת באותו שם ממש. וכשעומדת בסוד השלמות ונשלמת מכל הצדדים, אז נקרא ידו"ד. השלמותה כהשלמה שלמעלה, שירשה הבת את אמה.

והינו (הארך) בחמשה עשר ימים, שכתוב (ויקרא כג) בחמשה עשר יום לחדש השביעי הזה. וכתוב (שם)

ותו, דשכינתא אזלא בההוא אתר, מה דלא הוות מקדמת דנא. ובגין כך ארח צדיקים אקרי, בגין דאתארח ביה אושפיזא עלאה קדישא. דרך: איהו פתוח לכלא, וכתשין ביה כל מאן דבעי, אפילו אינון חייבין. דרך, רזא דא, (ישעיה מג) הנותן בים דרך, בגין דדרך ביה סטרא אחרא, דלא אצטרין, ושליט לסאבא משכנא. ועל דא, צדיקיא בלחודייהו, קיימי ושלטי בההוא אתר דאקרי ארח. כמה דאוקימנא דרך פתוח לכלא, להאי סטרא ולהאי סטרא.

ואתון קדישי עליונין, אורח קדישא עלאה אודמן לגביכו, וארחתון ביה ומלין מעליין עלאין (נ"א אלון) אתסדרו קמי עתיק יומין. זכאה חולקיכון.

פתח רבי שמעון ואמר, (דברים לד) ויהושע בן נון מלא רוח חכמה פי סמוך משה וגו', בכמה אתר תנינן, דמשה אנפוי כאנפי שמשא, ויהושע כאנפי סיהרא. דלית נהורא לסיהרא, אלא נהורא דשמשא כד נהר לסיהרא, וסיהרא מגו שמשא אתמלייא. וכד אתמלייא, פדין קיימא באשלמותא.

אשתדלמותא דסיהרא, מאן איהו. רזא דכלא, דאקרי דמות ברזא דשמשא עלאה יי. דהא בשמא דא לא קאים, בר בזמנא דקיימא באשלמותא. דהא כמה שמהן אינון דאחסינא, ואתקרי בהו כך פפום שעתא דקיימא ביה, (וכפום שעתא דקיימא ביה) הכי אקרי בההוא שמא ממש. וכד קיימא ברזא דאשלמותא ואשתלימת מפל סטרין, פדין אקרי יהו"ה אשלמותא דילה, כאשלמותא דלעילא. דירתא ברתא לאמה.

והינו (ד"א נהורו) בחמיסר יומין, דכתיב, (ויקרא כג)

אך בעשור (ע"י) לחדש השביעי. והכל סוד אחד. כשעומד העולם הבא בסוד של כל עשר האמירות על החדש הזה, נקרא בעשור. וכשנרשמת הלכנה בשלמות אחת ביניהן, נקרא בחמשה עשר, שהרי ה' התחברה ונתקקה ביניהם.

וסוד זה י"ה, וכשעומדת בשם זה, אז מתחברת בה', והיא נוספת (אל התחנותים לזון אותם ולתת להם טרפם, ומתוספת) היא בסוד האות ה' כמקדם. אחד, להתקק ולהתחבר בסוד שלמעלה, ואחד, כדי לתת מזון למטה, ואז עומדת הלכנה בשלמות לכל הצדדים, מעלה ומטה, בסוד השם הזה, להיות הכל סוד אחד ושלמות אחת.

יהושע זהו סוד של השלמת הלכנה באותיות הללו בן נוי". נוי"ן ודאי, שהרי נון היא סוד הלכנה, מלא בסוד ההשלמה של השם הקדוש, ואז הוא מלא רוח חכמה ודאי.

משום שהנקדה העליונה, שהיא י', מתפשטת ומוציאה רוח, ואותה רוח עושה היכל. ואותה רוח מתפשטת ונעשית לששה צדדים. אותה רוח מתפשטת בסוד של כל אלה. ומלא ועושה היכל למטה, והכל מתמלא, ונעשה סוד השם הקדוש בהשלמה אחת.

ומשום כך יהושע מלא רוח חכמה, משום - פי סמך משה את ידיו עליו, שהוא הריק עליו ברכות ונתמלאה הבאר ממנו. ואתם, קדושים עליונים, כל אחד מכם התמלא רוח חכמה, ועומד בשלמות בסודות החכמה, משום שהקדוש ברוך הוא התרצה בכם וסמך ידו עליכם. אשרי חלקי שעיני ראו את זה וראו את שלמות רוח החכמה בכם.

בחמשה עשר יום לחדש השביעי הזה. וכתוב (ויקרא כג) אך בעשור (ע"י) לחדש השביעי. וכלא רזא חדא, כד קיימא עלמא דאתי ברזא דכל עשר אמירן, על האי חדש, אקרי בעשור. וכד אתרשימת סיהרא באשלמותא חדא ביניהו, אקרי בחמשה עשר, דהא ה' אתחברת ואתחקקת ביניהו.

ורזא דא י"ה וכד קיימא בשמא דא, פדין אתחבר בה', ואיהי אתוספא (ד"א לנביה תתאי למזון לזון ולמיהב לזון טרפיהו ואתוספא) איהי, ברזא דאת ה' כמלקדמין. חדא, לאתחקקא ולאתחברא ברזא דלעילא, וחדא למיהב מזונא לתתא, וכדין קיימא סיהרא באשלמותא לכל סטרין, עילא ותתא, ברזא דשמא דא, למהוי כלא רזא חדא, ושלימו חד.

יהושע דא איהו רזא דאשלמותא דסיהרא, באלין אתון בן נוי", נוי"ן ודאי דהא נון רזא דסיהרא איהי. מלא ברזא דאשלמותא דשמא קדישא, כדין איהו מלא רוח חכמה ודאי. בגין דנקודה עלאה דאיהי י', אתפשט ואפיק רוח, ויהוה רוח עביד היכלא. ויהוה רוח אתפשט, ואתעביד שית סטרין. והוה רוח אתפשט, ברזא דכל אלין. ואמלי ועביד היכלא לתתא, ואתמלי כלא, ואתעביד רזא (דף רט"ו ע"ב) דשמא קדישא, באשלמותא חדא.

ובגין דא יהושע מלא רוח חכמה, בגין פי סמך משה את ידיו עליו, דאיהו אריק ברכאן עליה, ואתמלי בירא מגיה. ואתון קדישי עליונים, כל חד מגיכו אתמלי רוח חכמה, וקיימא באשלמותא, ברזין דחכמתא, בגין דקודשא בריך הוא הוא אתרעי בכו, ואסמך ידי עלייכו. ופאה חולקי דעיני חמו דא, וחמו שלימו דרוח חכמתא בכו.

פָּתַח וְאָמַר, כְּתוּב (ויקרא יט) לֹא תֹאכְלוּ עַל הַדָּם לֹא תִנְחָשׁוּ וְלֹא תִעֲוֹנוּ. פְּסוּק זֶה פְּרֻשׁוֹהוּ, וְסוּד הַדָּבָר - זֶה מִי שְׂאוּכַל בְּלֵי תַפְלָה, שְׂיִתְפַּלֵּל (קִדְּם שְׂאוּכַל) עַל דָּמוֹ, שְׂקוּל הוּא כְּמִנְחַשׁ וּמְעוֹנָן.

מִשּׁוּם שְׂבִילֵיהָ הַנְּשָׂמָה עוֹלָה (וּמִשְׂתַּטַּחַת) לְרֹאוֹת בְּסוּד הַפְּכוּד הַעֲלִיּוֹן, כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּמוֹ שְׂרָאוּי לוֹ, וְנִשְׁאַר הָאָדָם בְּאוֹתוֹ כַּח שֶׁהִשְׁתַּתַּף (שֶׁהִתְפַּשֵּׁט) בְּתוֹף הַדָּם לְקַיֵּם הַגּוּף, וְלִכְן (וְעַם כָּל זֶה) טוֹעֵם טַעַם שֶׁל מוֹת. וְאוֹתוֹ כַּח לֹא נוֹעֵד לְהִתְעוֹרֵר לְתוֹף אוֹתוֹ כַּח שֶׁל הַנְּשָׂמָה וְלִקְבַל אוֹתוֹ. וּכְשֶׁמִּתְעוֹרֵר הָאָדָם, אֵינּוּ טְהוֹר, וְהָרִי בְּאָרְנוֹ שֶׁצָּד הָאֲחֵר שׁוֹלֵט עַל מְקוֹם שְׂעוּמָד בְּלֵי נְשָׂמָה.

בֵּינָן שְׂנֵטְהָר בְּמִים, וְאֵף עַל גֵּב שֶׁהִשְׁתַּדַּל אָדָם בְּתוֹרָה, (טוֹעֵם טַעַם מִיָּתֵד, שֶׁהִצֵּד הָאֲחֵר שׁוֹלֵט בְּמִקוֹם שְׂנִמְצָא בְּלֹא נְשָׂמָה, וְכִשְׂמֵת עוֹרֵר בֶּן אָדָם, אֵף עַל גֵּב שֶׁמִּשְׁתַּדַּל בְּתוֹרָה) אוֹתָהּ נְשָׂמָה לֹא חוֹזֶרֶת לְמִקוּמָהּ וְלֹא שׁוֹלֵטת בְּאָדָם, פְּרִט לְכַח הַדָּם לְבַדּוֹ שֶׁנִּקְרָא נֶפֶשׁ, אוֹתָהּ שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט בְּדָם תָּמִיד, וְהָרִי בְּאָרְנוֹ. וְכִשְׂיִתְפַּלֵּל אָדָם תַּפְלָה שֶׁל עֲבוֹדַת אֲדוֹנָו, אֲזַי מִתְיָשֵׁב כַּח הַדָּם בְּמִקוּמוֹ, וּמִתְגַּבֵּר כַּח הַנְּשָׂמָה וּמִתְיָשֵׁב עַל אוֹתוֹ מְקוֹם. וְאֲזַי אָדָם מְשַׁלֵּם לְפָנָי אֲדוֹנָו, כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ נֶפֶשׁ לְמַטָּה, וְסוּד הַדָּבָר שֶׁהַנְּשָׂמָה לְמַעְלָה.

וְעַל כֵּן, מִי שֶׁמִּתְפַּלֵּל תַּפְלָה טָרָם שְׂיִאכַל, מְעַמֵּד עֲצָמוֹ כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ, וְעוֹלָה הַנְּשָׂמָה עַל מְקוֹם מוֹשְׁבָהּ כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ. וְאִם אָכַל טָרָם שֶׁיִּתְפַּלֵּל תַּפְלָתוֹ, שְׂיִתְיָשֵׁב הַדָּם עַל מְקוּמוֹ, זֶהוּ כְּמִנְחַשׁ וּמְעוֹנָן. מִשּׁוּם שֶׁזוֹ דְּרָכּוֹ שֶׁל מְנַחֵשׁ לְעֲלוֹת לְצַד הָאֲחֵר, וְלִהְנַמִּיךְ אֶת הַצֵּד שֶׁל הַקִּדְּשָׁה.

וְלִמְאֹכָא סְטָרָא דְקְדוּשָׁה.

פָּתַח וְאָמַר, כְּתוּב (ויקרא יט) לֹא תֹאכְלוּ עַל הַדָּם לֹא תִנְחָשׁוּ וְלֹא תִעֲוֹנוּ. הַי קָרָא אוּקְמוּהָ, וְרִזָּא דְמַלְּהָ, הַי מָאן דְאָכִיל בְּלֹא צְלוּתָא, דִּיצְלִי (ד"א קִדְּם דְאָכִיל) עַל דְּמִיָּה, שְׂקִיל אִיהוּ כְּמִנְחַשׁ וּמְעוֹנָן.

בֵּינָן דְּבִלְיָלְיָא נְשָׂמָתָא סְלִקַת (וְאִשְׁתַּטַּחַת) לְמַחְמֵי בְּרִזָּא דִּיקְרָא עֲלָאָה, כָּל חַד וְחַד כְּמָה דְאִתְחַזִּי לִיהָ. וְאִשְׁתָּאֵר בַּר נֶשׁ בַּהֲהוּא חִילָא דְאִשְׁתַּתַּף (נ"א דְאִתְפַּשֵּׁט) גּוֹ דְּמָא, לְאִתְקִימָא גּוּפָא. וְעַל דָּא (ס"א וְעַם כָּל דָּא) טַעֲמִים טַעֲמָא דְמוֹתָא, וְהַהוּא חִילָא לָא מִתְעַתְּדָא לְאִתְעַרָא גּוֹ הַהוּא חִילָא דְנִשְׂמָתָא, וְלִקְבֵּלָא לִיהָ. וְכַד אִתְעַרַּב בַּר נֶשׁ, לָאו אִיהוּ דְכִי. וְהָא אוּקְיָמָנָא, דְסְטָרָא אֲחֵרָא שְׁלִיט, עַל אֲתֵר דְקִימָא בְּלֹא נְשָׂמָתָא.

בֵּינָן דְאִתְדַפֵּי בְּמִיָּא, וְאֵף עַל גֵּב דְאִשְׁתַּדַּל בַּר נֶשׁ בְּאוּרִיָּתָא, (נ"א טַעֲמִים טַעֲמָא דְמוֹתָא, דְסְטָרָא אֲחֵרָא שְׁלִיט עַל אֲתֵר דְקִימָא בְּלֹא נְשָׂמָתָא וְכַד אִתְעַרַּב בַּר נֶשׁ אֵף עַל גֵּב דְאִשְׁתַּדַּל בְּאוּרִיָּתָא) הַהִיא נְשָׂמָתָא לָא אִתְקִימַת בְּאִתְרָהּ, וְלֹא שְׁלֵטָא בֵּיהּ בְּבַר נֶשׁ, בַּר חִילָא דְדְּמָא בְּלַחֲדוּי, דְאִקְרִי נֶפֶשׁ, הַהִיא דְאִתְפַּשֵּׁטָא בְּדְּמָא תְּדִיר, וְהָא אוּקְיָמָנָא. וְכַד יִצְלִי בַר נֶשׁ צְלוּתָא דְפוּלְחָנָא דְמֵאֲרִיָּה, כְּדִין מִתְיָשֵׁבָא חִילָא דְדְּמָא בְּאִתְרֵיהּ, וְאִתְגַּבֵּר חִילָא דְנִשְׂמָתָא, וְאִתְיָשֵׁבָא עַל הַהוּא אֲתֵר. וְכַדִּין בַּר נֶשׁ אִשְׁתַּלִּים קָמֵי מֵאֲרִיָּה, כְּמָה דְאִצְטְרִיךְ, נֶפֶשׁ לְתַתָּא, וְרִזָּא דְמַלְּהָ דְנִשְׂמָתָא לְעִילָא.

וְעַל דָּא, מָאן דִּיצְלִי צְלוּתָא עַד לֹא יִיכוּל, קָאִים גְּרַמִּיָּה כְּמָה דְאִצְטְרִיךְ, וְסְלִקָא נְשָׂמָתָא עַל אֲתֵר מוֹתְבָה כְּמָה דְאִצְטְרִיךְ, וְאִי אָכִיל עַד לֹא צְלִי צְלוּתֵיהּ לְאִתְיָשֵׁבָא דְמָא עַל אִתְרֵיהּ, הָא אִיהוּ כְּמִנְחַשׁ וּמְעוֹנָן. בְּגִין דְהָא אִיהוּ אֲרַחֲיָה דְמִנְחַשׁ, לְסְלִקָא לְסְטָרָא אֲחֵרָא,

למה נקרא אותו אדם שמשפדל באותו צד מנחש? על שהשפדל עם אותו נחש לחזק פחו ולהגבירו. וזהו כמי שעובד אלהים אחרים. וכן זה עובד לאותו פח של הדם, ולא עובד את הקדוש ברוך הוא לחזק את צד הנשמה, הצד של הקדשה.

מעונן, שמשפדל בחטא ולא משפדל בזכיות. ואם תאמר, הרי עומדת נ' באמצע - כך זה ודאי, שהרי לא יכולים לשלט באותו הצד האחר, עד שמערכים בה ערוב של צד הקדשה פחוט אחד דקיק. מי שרוצה להעמיד שקר, יערב בו דבר אמת כדי שיתקיים אותו שקר. ועל זה עון דבר שקר הוא, וכדי להעמידו, מכניסים בו דבר אמת, וזוהי נ'. בזה מעמידים את אותו שקר. ומי שלא מתפלל תפלה לפני הקדוש ברוך הוא טרם שיאכל על דמו, כמנחש ומעונן.

תפלת אדם, כפי שאמרתם אתם קדושים עליונים, אשרי חלקכם, שהרי בתפלה מתתקנים גופו ונפשו של אדם ונעשה שלם. תפלה היא תקונים מתקנים שמתתקנים באחד, והם ארבעה. תקון ראשון - תקון של עצמו להשתלם. תקון שני - תקון של העולם הזה. תקון שלישי - תקון של העולם שלמעלה בכל אותם חילות השמים. תקון רביעי - תקון של השם הקדוש בסוד המרפכות הקדושות, ובסוד כל העולמות, מעלה ומטה בתקון (של סודות השם הקדוש) כראוי.

תקון ראשון, תקון של עצמו - משום שצריך לתקן את עצמו במצוה וקדשה, ולהתתקן בקרבנות ועולות להטהר.

דרתיכין קדישין, וברזא דעלמין פלהו, עילא ותתא בתקונא (דריון דשמא קדישא) פדקא יאות.

תקונא קדמא דגרימיה, בגין דאצטריף לאתקנא גרימיה, במצוה וקדושה, ולא תתקנא בקרבנין ועלוון לאתדפאה.

אמאי אקרי בר נש ההוא דאשפדל בההוא סטרא מנחש. על דאשפדל בההוא נחש, לאתקפא חיליה ולא תגברא. ודא איהו כמאן דפלאח לאלהים אחרים. וכן האי פלאח לההוא חילא דדמא, ולא פלאח ליה לקודשא בריך הוא, לאתקפא סטרא דנשמתא, סטרא דקדושה.

מעונן, דאשפדל בחובא, ולא אשפדל בזכו. ואי תימא הא קיימא נ' באמצעיתא. הכי הוא ודאי, דהא לא יכלין לשלטאה בההוא סטרא אחרא, עד דאתערבי ביה ערובא דסטור קדשה, פחוטא חד דקיק. מאן דבעי לקיימא שקרא, יערב בה מלה דקשוט, בגין דיתקיים ההוא שקרא. ועל דא עון מלה דשקר הוא, ובגין לקיימא ליה, עאלין בה מלה דקשוט, ודא איהו נ', בדא מקיימי לההוא שקר. ומאן דלא צלי צלותא לקמי קדשא בריך הוא, עד לא ייכול על דמיה, כמנחש ומעונן.

צלותא דבר נש, פמה דאמרתון אתון קדישי עליונין, זפאה חולקיכון, דהא בצלותא מתתקן גופיה ונפשיה דבר נש, ואתעביד שלים. צלותא איהי תקונין מתקנן דמתתקנן פחדא, ואינון ארבע. תקונא קדמא, תקונא דגרימיה, לאשפדלמא. תקונא תניינא, תקונא דהאי עלמא. תקונא תליתאה, תקונא דעלמא לעילא, בכל אינון חילי שמא. תקונא רביעאה, תקונא דשמא קדישא, ברזא דרתיכין קדישין, וברזא דעלמין פלהו, עילא ותתא בתקונא (דריון דשמא קדישא) פדקא יאות.

תקון שני, בתקון של הקיום של העולם הזה, במעשה בראשית לברך את הקדוש ברוך הוא על כל מעשה ומעשה באותם הללויה, (תהלים קמח) הללוהו כל כוכבי אור הללוהו שמי השמים וגו', להעמיד את קיום העולם הזה. ועל זה בברוך שאמר, ברוך - ברוך על הכל.

תקון שלישי, שהוא תקון של העולם למעלה בכל אותם חילות חילים ומחנות - יוצר משרתים ואשר משרתיו וגו', והאופנים וחיות הקדש. תקון רביעי, תקון התפלה בתקון של סוד השם הקדוש כמו שאמרתם, אשרי חלקכם. וכאן סוד התקון של השם השלם. אשרי חלקי עמכם בעולם הזה ובעולם הבא.

מצוות התורה שאמרתם בתפלה ודאי כף הוא. פתח ואמר, כתוב (דברים י) את ה' אלהיך תירא אתו תעבד. וכתוב, (ויקרא ט) ויראת מאלהיך. בפסוק זה יש לומר כף: ויראת מאלהיך, משום שהרי כתוב את ה' אלהיך תירא. מה זה מאלהיך? אלא סוד הוא, מאלהיך ודאי, מאותו מקום שהתחבר וסובב את המוח שלפנים, וזהו מאלהיך. יראה זו לפחד ממנו, שהרי שם שורה הדין, והוא דין שנשאב מתוף הדין שלמעלה במקום הזה.

(יש אש ויש אש) שלשה גוני אש פאן. אש ראשונה היא אש שקבלה אש בשמחה, ושמחים זה עם באהבה. האש השניה היא האש שפתוב בה (יחזקאל א) ונגה לאש, שנגאה בה נגה, וזוהי אש שעומדת בתוף האש הפנימית בשמחה, כמו שנתבאר. האש השלישית היא אש (שבחריץ) שפוכבת אותו נגה, וכזו האש

תקוּנָא תַנְיִנָא, בְּתַקוּנָא דְקִיּוּמָא דְהַאי עֲלָמָא, בְּעוּבְדָא דְבְּרָאשִׁית, לְבִרְכָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַל כָּל עוּבְדָא וְעוּבְדָא, בְּאִינוּן הַלְלוּיָהּ, (תהלים קמח) הַלְלוּהוּ כָּל כּוֹכְבֵי אֹר הַלְלוּהוּ שְׁמַי הַשָּׁמַיִם וְגו' לְקִיּוּמָא קִיּוּמָא דְהַאי עֲלָמָא. וְעַל דָּא בְּבְרוּךְ שְׁאֲמַר, בְּרוּךְ, בְּרוּךְ עַל כָּלָא.

תַקוּנָא תְּלִיתָא, דְּאִיהוּ תַקוּנָא (דף רט"ו ע"א) לְעֲלָמָא לְעִילָא, בְּכָל אִינוּן חִיילֵי חִיילִין וּמְשַׁרְיִין. יוֹצֵר מְשַׁרְתִּים וְאֲשֵׁר מְשַׁרְתֵּי וְגו', וְהַאֲפִנִים וְחִיּוֹת הַקִּדְשׁ. תַקוּנָא רְבִיעָא, תַקוּנָא דְעֲלוּתָא, בְּתַקוּנָא דְרִזָּא דְשְׁמָא קִדְשָׁא כְּדָקָא אֲמַרְתוּן, וְכָפָה חוּלְקִיכוּן. וְהִכָּא רִזָּא דְתַקוּנָא דְשְׁמָא שְׁלִים. וְכָפָה חוּלְקֵי עֲמֻכוּן בְּהַאי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאֲתִי.

פְּקוּדֵי אֲוִרִיתָא דְאֲמַרְתוּן בְּעֲלוּתָא וְדַאי הִכֵּי הוּא. פָּתַח וְאָמַר, כְּתִיב (דברים י) אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ תִירָא אוֹתוֹ תַעֲבֹד. וְכְתִיב, (ויקרא ט) וִירָאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ. הַאי קָרָא אֵית לְמִימַר הִכֵּי, וִירָאתָ אֱלֹהֶיךָ, בְּגִין דְּהָא כְּתִיב אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ תִירָא, מַהוּ מֵאֱלֹהֶיךָ. אֵלָא רִזָּא אִיהוּ, מֵאֱלֹהֶיךָ וְדַאי, מַהֲהוּא אֲתֵר דְאֲתַחֲבֵר וְסַחֲרָא לְמוּחָא דְלִגּוֹ, וְדַא אִיהוּ מֵאֱלֹהֶיךָ, דְחִילוּ דָא לְמַדְחַל לִיה, דְּהָא תַמָּן שְׁרִיָּא דִינָא, וְאִיהוּ דִינָא דְאֲשְׁתַּאיב מְגוֹ דִינָא דְלְעִילָא, בְּהַאי אֲתֵר.

(אֵית אֲשָׁא וְאֵית אֲשָׁא) תְּלַת גּוּוּנֵי אֲשָׁא הִכָּא. אֲשָׁא קִדְמָא, אִיהוּ אֲשָׁא דְקַבִּיל אֲשָׁא בְּחִידוֹ, וְחִדָּאן דָּא פְּדָא בְּרַחֲמֵי. אֲשָׁא תַנְיִנָא, אִיהוּ אֲשָׁא דְכְּתִיב בֵּיה (יחזקאל א) וְנִגְהָ לְאֵשׁ דְּאֲתַחֲזִי בֵיה נִגְהָ. וְדַא אִיהוּ אֲשָׁא, דְקִיּוּמָא גּוֹ אֲשָׁא פְּנִימָא בְּחִידוֹ, פְּמָה דְאֲתַמַּר. אֲשָׁא תְּלִיתָא, אִיהוּ אֲשָׁא (דְּלִבְר) דְּסַחֲרָא לְהַהוּא נִגְהָ. וּבְהַאי

התחילה יראת הדין להלקות
הרשעים.

ואף על גב ששנינו שארבעה
צבעים של אש הם, ואלו ארבעה
שהם אחד. אבל כאן באש היא
שאנו אומרים, מתחיל פחד הדין,
ועל זה פתוב ויראת מאלהיך,
מאותו הענש שלו.

ובאותה יראה צריך לשים רצונו
ביראה ואהבה כאחד, לפחד בצד
זה - ולאהב בצד זה, ובאותם
גונים שאמרנו, ואותו הפחד
להיות פוחד מענש. שמי שעובר
על מצוות התורה נענש באותו
צד. שפשמתחיל אותו צד
להלקות, לא שוקט עד שמכלה
אותו מהעולם הזה ומהעולם
הבא. ומשום כך צריך לפחד
מהאש הזאת ששרוי בה הפחד.
וממנה מתפשטת אש לחוץ של
יראה אחרת, ועל זה פתוב (שופטים
ו) לא תיראו את אלהי האמרי,
שאסור לפחד ממנו. והאש הזו
של יראה שאמרנו היא קדש
ומשתפת בקדשה, וזוהי
שפוכבת אותו נגה שאמרנו.
ואתה אש אחרת שפחוץ,
מתחברת בזה לפעמים, ולפעמים
מעברת ממנה ולא מתחברת
עמה. וכשגורם שתתחבר בזה,
אזי הוא אש של חשף, ומחשיכה
ומכסה את האור של האחרות
הללו, וסימנך - ואש מתלקחת,
ולא שתמיד עומדת, והרי זה
נתבאר.

אחר כך היא אהבה, כמו
שבארוה שאהבה שורה לאחר
יראה. וסוד הדבר - פיון
שהתחילה יראה על ראשו של
האדם, מתעוררת אחר כך אהבה,
שהיא זמין, שמי שעובד מתוך
אהבה, נדבק במקום עליון
למעלה ונדבק בקדשת העולם
הבא, משום שהרי עולה
להתעטר ולהדבק בצד הימין.

אשא שארי דחילו דדינא, לאלקאה חייבא.
ואף על גב דתנינן, דארבעה גוויי אשא נינהו,
ואינון ארבע דאינון חד. אבל הכא
בהווא אשא דקאמרן, שארי דחילו דדינא,
ועל דא כתיב, ויראת מאלהיך, מההוא
עונשא דיליה.

ובתהוא יראה בעי לשוואה רעותיה, בדחילו
ורחימו פחדא, למדחל בהאי סטרא,
ולמרחם בהאי סטרא. ובאינון גוויין
דקאמרן, וההוא דחילו להוי למדחל
מעונשא. דמאן דעבר על פקודי אורייתא,
אתענש בההוא סטרא דכד שארי ההוא סטרא
לאלקאה, לא שכיף עד דשצי ליה מהאי
עלמא, ומעלמא דאתי. ובגין כך בעי למדחל
מהאי אשא, דדחילו שרייא ביה.

ומניה אתפשט אשא לבר דדחלא אחרא, ועל
דא פתיב, (שופטים ו) לא תיראו את אלהי
האמרי, דאסיר למדחל מניה. והאי אשא
דדחילו דקאמרן, איהו קדש ואשתתף
בקדושה, והאי איהו דסחרא לההוא נגה
דקאמרן. וההיא אשא אחרא דלבר, איהו
דאתחבר בהאי לזמנין. ולזמנין אתעבר מניה,
ולא אתחבר בהדיה. וכד גרים דאתחבר
בהאי, פדין הוא אשא דחשוף, ואחשיף וכסי
נהירו דאלין אחרנין. וסימניך (יחזקאל א) ואש
מתלקחת, ולא דקיימא תדיר, והא אתמר
לבתר אהבה, כמה דאוקמוה דאהבה שרייא
לבתר יראה. ורזא דמלה, פיון דשארי
יראה על רישיה דבר נש, אתער לבתר אהבה,
דאיהו מינא. דמאן דפליח מגו אהבה,
אתדבק באתר עלאה לעילא, ואתדבק
בקדושה דעלמא דאתי, בגין דהא סליק
לאתעטרא ולא אתדבקא בסטר מינא.

ואם תאמר שעבודך שהיא מצד היראה אינה עבודה - עבודה נכבדה היא, אבל לא עולה להדבק למעלה. וכשעובד מאהבה, עולה ומתעטר למעלה ונדבק בעולם הבא, וזהו אדם שמזמן לעולם הבא. אשרי חלקו, שהוא שולט על מקום היראה, שהרי אין מי ששולט על דרגת היראה, אלא רק אהבה, סוד הזמן.

סוד היחוד שצריך לאותו שראוי לעולם הבא, ליחד את שמו של הקדוש ברוך הוא וליחד האיברים והדרגות העליונות והתחתונות, להכליל את כלם ולהכניסם למקום שצריך לקשר קשר. וזהו סוד הפתוב, (דברים ו) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד.

וכוד של שמע - שם שעולה לשבעים שמות, וזה כלל אחד. ישראל - ישראל סבא, משום שיש קטן, שפתוב (הושע יא) נער ישראל ואהבהו. וזהו ישראל סבא, סוד אחד בכלל אחד. שמע ישראל - פאן נכללת אשה בבעלה.

ואחר שנכללו זה בזה בכלל אחד, אזי צריכים ליחד את האיברים ולחבר שני משפנות כאחד בכל האיברים ברצון הלב, לעלות בדבקות של אין סוף, להתדבק הכל שם, להיות רצון אחד של עליונים ותחתונים.

וכוד זה יהיה, כמו שנאמר יהיה ה' אחד, בסוד של יהיה. י', ליחד ולהדבק בה, שהוא היכל הפנימי, למקום (מקום) גניזת הנקדה העליונה הזו שהיא י'. וזהו סוד יהו"ה אלהינו. אלו שתי אותיות (שמות) שהם י"ה.

ואי תימא דפולחנא דאיהו מסטרא דיראה לאו איהו פולחנא. פולחנא יקירא איהו, אבל לא סליק לאתדבקה לעילא. וכד פלח מאהבה, סליק ואתעטר לעילא, ואתדבק בעלמא דאתי, ודא איהו בר נש דאזדמן לעלמא דאתי, זכאה חולקיה דהא שליט על אתר דיראה, דהא לית מאן דשליט על דרגא דיראה, אלא אהבה, רזא דימינא.

רזא דיחודא דאצטריך ליה לההוא דאתחזי לעלמא דאתי, ליחדא שמא דקודשא בריך הוא, ולייחדא שייפין ודרגין עלאין ותתאין, לאכללא כלהו, ולאעלאה כלהו באתר דאצטריך לקשרא קשרא. ודא איהו רזא דכתיב, (דברים ו) שמע ישראל יי' אלהינו יי' אחד.

ורזא דשמע, שם הסליק לשבעין שמות, ודא כללא חדא. ישראל: ישראל סבא, בגין דאית זוטא, דכתיב (הושע יא) נער ישראל ואהבהו. ודא איהו ישראל סבא, רזא חדא בכללא חדא. שמע ישראל, הכא אתכלילת אתתא בבעלה.

ולבתר דאתפלילו דא בדא בכללא חדא, כדין אצטריכו לייחדא (דף רט"ז ע"ב) שייפין, ולחברא תרין משפנין פחדא, בכלהו שייפין, ברעו דלבא, לאסתלקא בדבקותא דאין סוף, לאתדבקה כלא תמן, למהוי רעותא חדא עלאי ותתאי.

ורזא דא יהיה, כמה דאת אמר (זכריה יד) יהיה יי' אחד, ברזא דיהיה. י', ליחדא ולאתדבקה בה, דאיהו היכלא פנימאה, לאתר (כ"א אתר) גניזו דהאי נקודה עלאה, דאיהי י'. ודא איהו רזא יהו"ה אלהינו. אלין תרין אתון (כ"א שמחה) דאינון י"ה.

וְלֹא־אֶבְרָא כָּל שְׂיִיפִין בְּהוּא אֲתֵר דְּנַפְקוּ מִנְיָה, דְּאִיהוּ הֵיכְלָא פְּנִימָאָה, לְאַתְבָּא מְלִין לְאַתְרֵיהוֹן, לְעַקְרָא וַיְסוּדָא וְשִׁרְשָׁא דִּילְהוֹן, עַד הֵהוּא אֲתֵר דְּשִׁרְשָׁא דְּבֵרִית.

וְלִבְתֵּר אֵינּוּן תְּרִין אַתְוּוֹן אַתְרֵינִין (דְּאִיהוּ י"ה) לְיַחְדָּא וְלֹא־תַדְבָּקָא י' בְּה'. י' אִיהוּ רְזָא דְּבֵרִית קְדִישָׁא. וְהֵאֵי ה' אִיהוּ הֵיכְלָא, אֲתֵר גְּנִיזוּ דְּהֵאֵי רְזָא דְּבֵרִית קְדִישָׁא דְּאִיהוּ י'. וְאֵף עַל גַּב דְּאוּקִימְנָא דְּאִיהוּ ו' תְּנִינָא. אֲבָל י', רְזָא דִּילִיָּה לְיַחְדָּא לֹוֹן פְּחָדָא.

אַחַד, לְיַחְדָּא מִתְפָּן וְלְעֵילָא, פְּלָא כְּחָדָא, וְלִסְלָקָא רְעוּתָא לְאַתְקִשְׁרָא כְּלָא (מִתְתָּא לְעֵילָא) בְּקִשְׁוֹרָא חַד. לְסְלָקָא רְעוּתִיָּה בְּדַחִילוּ וְרַחִימוּ לְעֵילָא לְעֵילָא עַד אֵין סוּף וְלֹא יִשְׁתַּבֵּק רְעוּתָא מִכָּל אֵינּוּן דְּרַגִּין וְשְׂיִיפִין, אֲלֵא בְּכֻלְהוּ יִסְתַּלַּק רְעוּתִיָּה לְאַדְבָּקָא לֹוֹן, וְלִמְהוּי כְּלָא קִשְׁוֹרָא חָדָא בְּאֵין סוּף.

וְדָא הוּא יַחְוּדָא דְּרַב הַמְּנוּנָא סְבָא, דְּאוּלִּיף מְאֻבּוּי, וְאֻבּוּי מְרַבִּיָּה, עַד פּוּמָא דְּאַלְיָהוּ, וְשִׁפִּיר אִיהוּ, וְיַחְוּדָא בְּתַקּוּנָא. וְאֵף עַל גַּב דְּאַנָן אוּקִימְנָא לְהֵאֵי בְּכַמְהָ רְזִין, כְּלֵהוּ רְזִין סְלָקִין לְחַד. אֲבָל רְזָא דָא אֲשַׁפְּחָנָא בְּסַפְרֵיָּה, וְשִׁפִּיר אִיהוּ, וְיַחְוּדָא בְּתַקּוּנָא. וְהָא אֲנָן בְּיַחְוּדָא דְּרְזָא אַחְרָא אַתְעַרְנָא מְלִין, וְאִיהוּ שִׁפִּיר, וְיַחְוּדָא כְּדָקָא חָזִי וְהָכִי הוּא. אֲבָל יַחְוּדָא דָא, יַחְוּדָא בְּתַקּוּנָא, וְדָא אִיהוּ יַחְוּדָא דְּרַב הַמְּנוּנָא סְבָא.

וְתוּ הָוָה אָמַר, מָאן דִּרְעוּתִיָּה לְאַכְלָלָא כָּל רְזִין דִּיחְוּדָא בְּמִלָּה דְּאַחַד שִׁפִּיר טְפִי. וְלְהָכִי אֲנָן מְאַרִיכִין בְּאַחַד, לְסְלָקָא רְעוּתִיָּה מְעֵילָא לְתַתָּא, וּמִתְתָּא לְעֵילָא, לְמַהוּי כְּלָא חַד. אֲבָל בְּרְזָא דָא יְהִי"ה, סִימְנָא (בְּעֵלְמָא) אִיהוּ לְהֵאֵי.

וְכַבְלָל כָּל הַאֵיבָרִים בְּאוּתוּ מְקוּם שְׂיִצְאוּ מִמֶּנּוּ, שְׁהוּא הֵיכָל הַפְּנִימִי, לְהַחְזִיר דְּבָרִים לְמְקוּמָם לְעַקְר וַיְסוּד וְשִׁרְשָׁא שְׁלֵהֶם, עַד הַמְּקוּם הֵהוּא שֶׁל שִׁרְשָׁא הַבְּרִית. וְלִבְסוּף אֵלוּ שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת אַחֲרוֹת לְיַחַד וְלְהַדְּבִיק י' בְּה'. אוֹת י' הִיא סוּד הַבְּרִית הַקְּדוּשׁ. וְאוֹת ה' הִזוּ הִיא הֵיכָל, מְקוּם גְּנִיזָה שֶׁל סוּד הַבְּרִית הַקְּדוּשׁ הַזֶּה, שְׁהוּא י'. וְאֵף עַל גַּב שְׁבָאֲרָנוּ שְׁהִיא ו' הַשְּׁנֵיָּה. אֲבָל י', הַסּוּד שְׁלוֹ לְיַחְדָּם כְּאַחַד.

אַחַד - לְיַחַד מִשָּׁם וּמְעַלָּה הַכָּל כְּאַחַד, וְלְהַעֲלוֹת רְצוֹן לְהַתְקַשֵּׁר הַכָּל (מִמְטָה לְמַעְלָה) בְּקִשְׁר אַחַד. לְהַעֲלוֹת רְצוֹנוּ בִּירְאָה וְאֵהָבָה לְמַעְלָה לְמַעְלָה עַד אֵין סוּף, וְלֹא יִשְׁאִיר רְצוֹן מִכָּל אוֹתָן דְּרַגּוֹת וְאֵיבָרִים, אֲלֵא בְּכֻלָּם יַעֲלֶה רְצוֹנוּ לְהַשִּׁיגֵם, וְשִׁיְהִיו כְּלָם קִשְׁר אַחַד בְּאֵין סוּף.

וְזֵהוּ הַיַּחְוּד שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא סְבָא שְׁלַמַּד מְאֻבּוּי, וְאֻבּוּי מְרַבּוּ, עַד פִּיו שֶׁל אֲלֵיָּהוּ, וְיָפָה הוּא, וְהוּא יַחְוּד בְּתַקּוּן. וְאֵף עַל גַּב שְׂאֲנוּ בְּאַרְנוּ אֵת זֶה בְּכַמְהָ סוּדוֹת, כָּל הַסּוּדוֹת עוֹלִים לְאַחַד. אֲבָל הַסּוּד הַזֶּה מְצִאֲנוּ בְּסַפְרוֹ, וְיָפָה הוּא, וְהוּא יַחְוּד בְּתַקּוּן. וְהָרִי אָנוּ בְּיַחְוּד שֶׁל סוּד אַחַר הַעֲרָנוּ דְּבָרִים, וְהוּא יָפָה, וְהַיַּחְוּד כְּרָאוּי וְכַךְ הוּא. אֲבָל הַיַּחְוּד הַזֶּה יַחְוּד בְּתַקּוּן, וְזֵהוּ יַחְוּדוֹ שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא סְבָא.

וְעוֹד הִיָּה אוֹמֵר, מִי שְׁרַצְנוּנוּ לְהַכְלִיל אֵת כָּל סוּדוֹת הַיַּחְוּד בְּדָבָר אַחַד יוֹתֵר יָפָה. וְלִכֵּן אָנוּ מְאַרִיכִים בְּאַחַד, לְעֲלוֹת רְצוֹנוּ מִמְעַלָּה לְמַטָּה, וּמִמְטָה לְמַעְלָה, לְהוֹיֹת הַכָּל אַחַד. אֲבָל בְּסוּד זֶה יְהִי"ה, סִימְן (בְּעֵלְמָא) הוּא לְזֵה.

וְהָא דְתַנִּינָן אֶחָד (למִהוּ ד') רְזָא עֵילָא וְתַתָּא, וְאַרְבַּע סְטָרִין דְעֵלְמָא, הֵכִי אִיהוּ. לִיחְדָא עֵילָא וְתַתָּא כְּמָה דְאַתְמַר (ס"א וְלֵאדְבַע) וְאַרְבַּע סְטָרִין דְעֵלְמָא, אֵלִין אֵינוּן רְזָא רְתִיכָא עֵלְאָה, לְאַתְפִּלְלָא כְּלָא כְחֻדָא, בְּקִשְׂרָא חֻדָא, בְּיַחְוּדָא חֻדָא עַד אֵין סוּף, כְּמָה דְאוּקִימְנָא. רְזָא לְאַדְפְּרָא יִצִּיאַת מְצָרִים לְבִתְרָ. בְּגִין דְהוּוֹת שְׂכִינְתָא בְּגָלוּתָא, וּבְזִמְנָא דְאִיהִי בְּגָלוּתָא, לָאו אִיהוּ חֲבוּרָא, לְאַתְחַבְּרָא דָא בְּדָא עֵלְמָא תַתָּאָה בְּעֵלְמָא עֵלְאָה, וְלֵאחְזָאָה חִירוֹ דְהִיא גְאוּלָּה, דְהוּוֹת בְּכַמָּה אֲתִין, בְּכַמָּה נְסִין דְעֵבֵד קְדָשָא בְרִיךְ הוּא. וְאַצְטְרִיךְ הֵהוּא פּוּרְקָנָא לְאַתְדַּפְּרָא, וְלֵאחְזָאָה דְאַף עַל גַּב דְהוּוֹת בְּגָלוּתָא, הַשְׁתָּא חִירוֹ אִית לָהּ, מִיּוּמָא דְאֵינוּן קִשְׂרִין בְּמְצָרִים אֲשֶׁתְרִיאֻ, אֵינוּן אֲתִין וְנְסִין אֲתַעֲבִידוּ.

וְאַצְטְרִיךְ לְאַחְזָאָה חִירוֹ דִּילָהּ, בְּגִין דְאַתְחַבְּרָא כְּבַעֲלָהּ וּבְגִין לְאַסְמְכָא גְאוּלָּה לְתַפְלָהּ, לְמַהוּי כְּלָא חַד בְּלֵא פּוּרְדָא, וְלֵא לְאַחְזָאָה תְרוּכִין, וְסִימְנִין (ויקרא כא) וְאַשָּׁה גְרוּשָׁה מְאִישָׁה לֹא יִקְחוּ.

וְאִי תִימָא, וְהָא בְּגָלוּתָא אִיהִי, וְהָא אֲתַתְרַכַת, לָאו הֵכִי, אֵלָא וְדָאִי בְּגָלוּתָא אִיהִי, לְדִיִּירָא עֲמַהוּן דִּישְׂרָאֵל, וְלֵאגְנָא עֲלִייהוּ, אֲבָל לֹא אֲתַתְרַכַת. וְהָא שְׂכִינְתָא לֹא אֲתַחְזִי בְּבֵית רֵאשׁוֹן וּבְבֵית שְׁנִי. עַד דִּלָּא גְלוּ יִשְׂרָאֵל סְלָקָא לְעֵילָא, וְלְבִתְרָ אִיהִי שְׂוִיאַת מְדוּרָה עֲמַהוּן. אֲבָל תְרוּכִין לֹא הוּוֹת לְעֵלְמִין.

וּבְגִין דָּא בְּעִי לְאַחְזָאָה פּוּרְקָנָא, דְאִית בָּהּ אַרְבַּע גְאוּלוֹת. וְרְזָא הֵכָא, בְּשַׁעֲתָא דְנִפְקָא שְׂכִינְתָא מְגָלוּתָא דְמְצָרִים, תְּבַעַת מְקוּדָשָא בְרִיךְ הוּא, דִּיפְרוּק לָהּ הַשְׁתָּא ד' זְמַנִּין, דְאֵינוּן ד' גְאוּלוֹת, לְקַבֵּל אַרְבַּע גְלוּתוֹת.

בְּגִין דְתַהָא בַת חוּרִין, וְלָא

וְהָא דְתַנִּינָן אֶחָד (למִהוּ ד') רְזָא עֵילָא וְתַתָּא, וְאַרְבַּע סְטָרִין דְעֵלְמָא, הֵכִי אִיהוּ.

לִיחְדָא עֵילָא וְתַתָּא כְּמָה דְאַתְמַר (ס"א וְלֵאדְבַע) וְאַרְבַּע סְטָרִין דְעֵלְמָא, אֵלִין אֵינוּן רְזָא רְתִיכָא עֵלְאָה, לְאַתְפִּלְלָא כְּלָא כְחֻדָא, בְּקִשְׂרָא חֻדָא, בְּיַחְוּדָא חֻדָא עַד אֵין סוּף, כְּמָה דְאוּקִימְנָא.

רְזָא לְאַדְפְּרָא יִצִּיאַת מְצָרִים לְבִתְרָ. בְּגִין דְהוּוֹת שְׂכִינְתָא בְּגָלוּתָא, וּבְזִמְנָא דְאִיהִי בְּגָלוּתָא, לָאו אִיהוּ חֲבוּרָא, לְאַתְחַבְּרָא דָא בְּדָא עֵלְמָא תַתָּאָה בְּעֵלְמָא עֵלְאָה, וְלֵאחְזָאָה חִירוֹ דְהִיא גְאוּלָּה, דְהוּוֹת בְּכַמָּה אֲתִין, בְּכַמָּה נְסִין דְעֵבֵד קְדָשָא בְרִיךְ הוּא. וְאַצְטְרִיךְ הֵהוּא פּוּרְקָנָא לְאַתְדַּפְּרָא, וְלֵאחְזָאָה דְאַף עַל גַּב דְהוּוֹת בְּגָלוּתָא, הַשְׁתָּא חִירוֹ אִית לָהּ, מִיּוּמָא דְאֵינוּן קִשְׂרִין בְּמְצָרִים אֲשֶׁתְרִיאֻ, אֵינוּן אֲתִין וְנְסִין אֲתַעֲבִידוּ.

וְאַצְטְרִיךְ לְאַחְזָאָה חִירוֹ דִּילָהּ, בְּגִין דְאַתְחַבְּרָא כְּבַעֲלָהּ וּבְגִין לְאַסְמְכָא גְאוּלָּה לְתַפְלָהּ, לְמַהוּי כְּלָא חַד בְּלֵא פּוּרְדָא, וְלֵא לְאַחְזָאָה תְרוּכִין, וְסִימְנִין (ויקרא כא) וְאַשָּׁה גְרוּשָׁה מְאִישָׁה לֹא יִקְחוּ.

וְאִי תִימָא, וְהָא בְּגָלוּתָא אִיהִי, וְהָא אֲתַתְרַכַת, לָאו הֵכִי, אֵלָא וְדָאִי בְּגָלוּתָא אִיהִי, לְדִיִּירָא עֲמַהוּן דִּישְׂרָאֵל, וְלֵאגְנָא עֲלִייהוּ, אֲבָל לֹא אֲתַתְרַכַת. וְהָא שְׂכִינְתָא לֹא אֲתַחְזִי בְּבֵית רֵאשׁוֹן וּבְבֵית שְׁנִי. עַד דִּלָּא גְלוּ יִשְׂרָאֵל סְלָקָא לְעֵילָא, וְלְבִתְרָ אִיהִי שְׂוִיאַת מְדוּרָה עֲמַהוּן. אֲבָל תְרוּכִין לֹא הוּוֹת לְעֵלְמִין.

וּבְגִין דָּא בְּעִי לְאַחְזָאָה פּוּרְקָנָא, דְאִית בָּהּ אַרְבַּע גְאוּלוֹת. וְרְזָא הֵכָא, בְּשַׁעֲתָא דְנִפְקָא שְׂכִינְתָא מְגָלוּתָא דְמְצָרִים, תְּבַעַת מְקוּדָשָא בְרִיךְ הוּא, דִּיפְרוּק לָהּ הַשְׁתָּא ד' זְמַנִּין, דְאֵינוּן ד' גְאוּלוֹת, לְקַבֵּל אַרְבַּע גְלוּתוֹת.

ארבע גליות, כדי שתהיה פת חורין ולא תהיה מגרשת. ובאותה שעה עמדה ונגאלה ארבע גאלות, באותה יציאת מצרים. ועכשו שהצטרכה בתקונייה להתחבר עם בעלה, צריך להראות אותה גאלת מצרים שיש בה ארבע גאלות.

ועד זה יש להזכיר באותה גאלה ארבע פעמים אמת, אמת, אמת, אמת, עד עזרת אבותינו, שזוהי עזרה וסמך לישראל כלם. ומשם והלאה ארבע פעמים אחרות אמת, אמת, אמת, אמת, להיות ארבע הגאלות הללו בקיום חזק בחותם חזק של טבעת המלך, ארבע גאלות כפולות בקיום.

ובכ"ן באותה יציאת מצרים, שאלו לא נמצאו אותן ארבע גאלות באותה יציאת מצרים, כל פעם שתהיה גלות, לא מתחברת בתקונייה להתחבר בשם הקדוש, ולכן צריך תמיד להזכיר את גאלת מצרים בכל הקדשות של הקדוש ברוך הוא ברוך שמו לעולם ולעולמי עולמים.

סוד הקדשה (של שמו) הרי בארנו, שהרי בקדשה הכל מתקדשים - מעלה ומטה, וכל הדרגות, וכל המרפבות עליונות ומחתונות, כלם מתקדשים בקדשה הזו. ובקדשה הזו בארנו סודות עליונים לאותם בעלי סודות שמתבוננים בקדשת רבונם, אשרי חלקם.

הסוד למסר הנפש לאדונו הוא יפה שאמרתם החברים. אשרי חלקכם, ואשרי עיני שראו כף, שראיתי בחיי שמעוררים דברים קדושים אלו בעולם הנה, (משום שכלם) וכלם כתובים למעלה לפני המלך הקדוש.

פתח ואמר, (מלאכי ג) אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה'

תהא מתתרכא. ובההיא שעתא קיימא ואתפרקת ארבע גאלות, בההיא יציאת מצרים. והשתא דאצטריכת בתקונהא לאתחברא בבעלה, אצטריך לאחזאה ההיא גאלת מצרים, דאית בה ארבע גאלות.

ועד דא אית (דף ר"ז ע"א) לאדכרא בההיא גאלה, ד' זמנין אמת. אמת. אמת. אמת. עד עזרת אבותינו. דדא הוא עזרה וסמך לישראל פלהו. ומתמן ולהלאה ארבע זמנין אחרנין, אמת, אמת, אמת, אמת. למהוי ארבע גאלות אלין בקיומא תקיף, בחותמא תקיף דגושפנקה דמלכא. ד' גאלות כפולין בקיומא.

ובדהו בההיא יציאת מצרים, דאילו לא אשתכחו אינון ד' גאלות בההיא יציאת מצרים, כל זמנא דלהוי גלותא, לא אתחברת בתקונהא לאתניחדא שמא קדישא. ועל דא אית לאדכרא גאלה דמצרים תדיר, בכל קדושין דקודשא בריך הוא, בריך שמייה לעלם ולעלמי עלמיא.

רזא דקדושה (דשמייה) הא אוקימנא, דהא בקדושה מתקדשי כלא, עילא ותתא, וכל דרגין, וכל רתיכין עלאין ותתאין, פלהו מתקדשי בקדושתא דא. ובקדושה דא, אוקימנא רזין עלאין, לאינון מארי רזין דמסתפלין בקדושה דמאריהון, זכאה חולקיהון.

רזא למסר נפשא למאריה, שפיר איהו, דקא אמרתון חבריאי, זכאה חולקיוון, וזכאין עיני דחמו כו, דזכינא בחיי, דמתערין מלין קדישין אלין בהאי עלמא, (ס"א בגין דבלהו)

וכלהו כתיבי לעילא קמי מלכא קדישא. פתח ואמר (מלאכי ג) אז נדברו יראי ה' איש אל

וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה' ולחשבי שמו. בפסוק זה יש להתבונן, אז נדברו? אז דברו הנה צריך להיות! מה זה נדברו? אלא נדברו למעלה מכל אותן מרפכות קדושות וכל אותם חילות קדושים.

משום שאותם דברים קדושים עולים למעלה, וכמה הם שמקדימים ונוטלים אותם לפני המלך הקדוש, ומתעטרים בכמה עטרות באותם אורות עליונים, וכלם נדברו מלפני המלך העליון. מי ראה את השמחות? מי ראה את התשבחות שעולות בכל אותם רקיעים, כשהדברים הללו עולים (לפני המלך הקדוש), והמלך הקדוש מסתפל בהם ומתעטר בהם, והם עולים (על ראשו, והיו עטרה ויורדים ויושבים) ויושבים על חיקו ומשתעשע בהם, ומשם עולים על ראשו ונהיים עטרה. ועל זה אמרה תורה, (משלי ח) ואהיה שעשועים יום יום. לא כתוב והייתי, אלא ואהיה, בכל זמן ובכל עת שדברים עליונים עולים לפניו.

פעמים כתוב יראי ה', יראי ה'. אלא יראי ה' למעלה, יראי ה' למטה. יראי ה' עומדים למטה, ואותם דברים עומדים בדיוקניהם למעלה. וסוד זה מצאנו בספרו של חנוך, שכל דברי הצדיקים שבארץ הם מתעטרים ועומדים לפני המלך, והקדוש ברוך הוא משתעשע בהם. ואחר כך הם יורדים ועומדים לפניו בדיוקן אותו הצדיק שאמר אותם, והקדוש ברוך הוא משתעשע באותו דיוקן, ואחר כך נכתבים בספר זכרון לפניו, לעמד לפניו בקיום תמיד.

וירחישי שמו, מה זה ולחשבי

ירחישי שמו ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה' ולחשבי שמו. היא קרא אית לאסתפלא ביה, אז נדברו, אז דברו מיבעי ליה, מאי נדברו. אלא נדברו לעילא, מכל אינון רתיכין קדישין, וכל אינון חילין קדישין.

בגין דאינון מלין קדישין, סלקין לעילא, וכמה אינון דמקדמי ונטלין לון קמי מלפא קדישא, ומתעטרין בכמה עטרין, באינון נהורין עלאין, וכלהו נדברו מקמי מלפא עלאה. מאן חמי חדוון, מאן חמי תשבחות, דסלקין בכל אינון רקיעין, פד סלקין מלין אליון, (קמי מלפא קדישא) ומלפא קדישא מסתפל בהו, ואתעטר בהו, ואינון סלקין (ג"א על רשיה נהו עטרה נסתין ונתבין וכו') ויתבין על חיקיה, ומשתעשע בהו, ומתמן סלקין על רישיה, והו עטרה. ועל דא אמרה אורייתא, (משלי ח) ואהיה שעשועים יום יום. והייתי לא כתיב, אלא ואהיה, בכל זמן, ובכל עידן, דמלין עלאין סלקין קמיה.

תרי זמני כתיב יראי ה' יראי ה'. אלא יראי ה' לעילא, יראי ה' לתתא. יראי ה' קיימין לתתא, ואינון מלין קיימין בדיוקניהון לעילא. ורזא דא אשפחנא בספרא דחנוך, דכל מלין דצדיקייא די בארעא, אינון מתעטרין, וקיימן קמי מלפא, ומשתעשע בהו קדשא בריך הוא. ולבתר אינון נחתי, וקיימין קמיה בדיוקנא דהווא צדיק דקאמר לון, ואשתעשע קדשא בריך הוא בהווא דיוקנא. ולבתר אכתיבו בספר זכרון לפניו, לקיימא קמיה בקיומא תדיר.

ולחשבי שמו, מאי ולחשבי שמו. הא אוקמוה, (אבל) כל אינון דמחשבי

שמו? הרי פְּרִשׁוּנָה, (אבל) כל אותם שִׁמְחֵשׁבִים דְּבָרֵי תוֹרָה לְהַשִּׁיג אֶת אֲדוֹנָם בְּסוּד הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ כְּדֵי לְהַפִּיר אוֹתוֹ וּלְהַתְקִין אֶת חֻכְמַת שְׁמוֹ בְּלִבָּם, שְׁפָתוֹב וּלְחַשְׁבֵי שְׁמוֹ, שֶׁהוּא סוּד הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ. כְּתוֹב (יחזקאל א) וּמִמַּעַל לְרַקִּיעַ אֲשֶׁר עַל רֵאשִׁים כְּמֵרָאָה אֲבָן סְפִיר דְמוֹת כֶּסֶף. פְּסוּק זֶה הֵרִי פְּרִשׁוּהוּ. אָבֵל וּמִמַּעַל לְרַקִּיעַ, בְּאוֹתוֹ רַקִּיעַ לְמַטָּה, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְתֶּם הַחֻכְרִים. אֲשֶׁרֵי חֲלָקֵי וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקֶם (באוֹתוֹ רַקִּיעַ לְמַעְלָה). שְׁהֲרֵי בְּרַקִּיעַ שְׁלִמַעְלָה אֵין מִי שֶׁמִּתְבּוֹנֵן בוֹ, וּמִלְמַעְלָה מִמֶּנּוּ עוֹמֵד אוֹתוֹ אֲבָן סְפִיר, שְׁהֲרֵי הַתְּעוֹרְרָנוּ בוֹ בְּסוּד שֶׁל אוֹתָהּ מְרַגְלִית טוֹבָה נִכְבְּדָה, כְּמוֹ שְׁבִאֲרָנוּ.

דְמוֹת כֶּסֶף, וְלֹא כְּתוֹב דְמוֹת הַכֶּסֶף, מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ כֶּסֶף וַיֵּשׁ כֶּסֶף. הַכֶּסֶף - הַעֲלִיּוֹן הַטְּמִיר וְהַגְּנוּז שֶׁלֹּא הַתְּגַלָּה וְאֵין מִי שֶׁעוֹמֵד בוֹ לְדַעַת וּלְהַתְּבוֹנֵן. וְלִכֵּן כְּתוֹב כֶּסֶף סֵתֵם, זֶהוּ הַכֶּסֶף שֶׁלְמַטָּה. דְמוֹת כְּמֵרָאָה אָדָם. כִּיּוֹן שְׁאֲמַר דְמוֹת, אִז לְמָה כְּמֵרָאָה, שְׁהֲרֵי דֵי לוֹ דְמוֹת אָדָם? אֵלֹא דְמוֹת אָדָם זֶהוּ סוּד עֲלִיּוֹן בְּאוֹתוֹ כְּבוֹד עֲלִיּוֹן, דִּיּוֹקֵן שֶׁל אָדָם. אָבֵל זֶה שְׁנוֹסֶף כְּמֵרָאָה - לְהַכְלִיל אוֹתָם דִּיּוֹקְנָאוֹת שֶׁל דְּבָרֵי חֻכְמָה וְאוֹתָם סוּדוֹת שֶׁל חֻכְמָה שְׁעוֹלוֹת וּמִתְעַטְרוֹת לְמַעְלָה, וְאַחַר כֵּן עוֹמְדוֹת בְּדִיּוֹקֵן שֶׁל אָדָם בְּאוֹתוֹ הַדִּיּוֹקֵן שֶׁל הַצְּדִיקִים שְׁמַעֲטָרִים אוֹתָם, וּבְכֹלֶם מִשְׁתַּעֲשַׁע הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעֵטְרוֹתָיו.

וְאַתָּם הַחֻכְרִים, הֵרִי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁתַּעֲשַׁע כְּעַת בְּאוֹתָם דְּבָרִים שְׁאֲמַרְתֶּם, מִתְעַטְרִים בְּאוֹתָהּ דְרָף. וְהֵרִי עֲמַדְתֶּם לְפָנַי רְבוּנְכֶם בְּדִיּוֹקְנֵיכֶם הַקָּדוֹשִׁים, שְׁהֲרֵי אֲנִי, בְּשַׁעַה שְׁרַאֲיִתִי אֶתְכֶם

מְלִין דְּאוֹרֵיִתָּא, לְאַדְבָּקָא לְמֵאֲרִיהוֹן בְּרִזָּא דְשָׁמָא קְדִישָׁא, בְּגִין לְמַנְדַּע לֵיהּ, וּלְאַתְתְּקִנָּא חֻכְמָה דְשָׁמִיָּה בְּלַבֵּייהוּ, דְכְּתִיב וּלְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ, דִּהוּא רִזָּא דְשָׁמָא קְדִישָׁא.

כְּתִיב (יחזקאל א) וּמִמַּעַל לְרַקִּיעַ אֲשֶׁר עַל רֵאשִׁים כְּמֵרָאָה אֲבָן סְפִיר דְמוֹת כֶּסֶף, הֵאֵי קָרָא הָא אוֹקְמוּהָ. אָבֵל וּמִמַּעַל לְרַקִּיעַ, בְּהֵוּא רַקִּיעַ לְתַתָּא, כְּמָה דְאֲמַרְתוּן חֻכְרֵיִיא, זַכָּאָה חוּלְקֵי, וְזַכָּאָה חוּלְקֵיכוּן. (כִּהֵוּא רַקִּיעַ לְתַתָּא) דִּהָא בְּרַקִּיעַא דְלַעֲיִלָּא, לִית מָאן דְאֶסְתְּפֵל בֵּיהּ. וּמִלַּעֲיִלָּא מְגִיָּה קִיִּימָא הֵוּא אֲבָן סְפִיר, דִּהָא אֶתְעַרְנָא בֵּיהּ בְּרִזָּא דִּהֵוּא מְרַגְלִית טְבָא יְקִירָא, כְּמָה דְאוֹקִימָנָא.

דְמוֹת כֶּסֶף, וְלֹא כְּתִיב דְמוֹת הַכֶּסֶף. בְּגִין דְאִית כֶּסֶף, וְאִית כֶּסֶף. הַכֶּסֶף: עֲלָאָה טְמִירָא גְּנִיזָא דְלֹא אֶתְגַּלְיָא, וְלִית מָאן דְקִיִּימָא בֵּיהּ לְמַנְדַּע וּלְאַסְתְּפֵלָא. וְעַל דָּא כְּתִיב כֶּסֶף סֵתֵמָא, דָּא כֶּסֶף דְלְתַתָּא. דְמוֹת כְּמֵרָאָה אָדָם, כִּיּוֹן דְאֲמַר דְמוֹת, אֲמַאי כְּמֵרָאָה, דִּהָא סְגִי לֵיהּ דְמוֹת אָדָם. אֵלֹא דְמוֹת אָדָם, דָּא אִיהוּ רִזָּא עֲלָאָה, בְּהֵוּא כְּבוֹד עֲלָאָה, דִּיּוֹקְנָא דְאָדָם. אָבֵל הָא דְאַתּוֹסֶף כְּמֵרָאָה, לְאַכְלָלָא אֵינוֹן דִּיּוֹקְנֵין דְמְלִין דְחֻכְמָתָא, וְאֵינוֹן רִזִּין דְחֻכְמָתָא (דף ר"ז ע"ב) דְסִלְקֵן וּמִתְעַטְרֵן לַעֲיִלָּא, וּלְבַתֵּר קִיִּימִין בְּדִיּוֹקְנָא דְאָדָם בְּהֵוּא דִּיּוֹקְנָא דְצְדִיקֵיִיא דְמַעֲטָרִין לוֹן, וּבְכֹלְהוּ אֶשְׁתַּעֲשַׁע קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵטְרוֹי.

וְאַתָּוֵן חֻכְרֵיִיא, הָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶשְׁתַּעֲשַׁע הַשְּׁתָּא, בְּאֵינוֹן מְלִין דְקָא אֲמַרִיתוּ, מִתְעַטְרֵן בְּהֵוּא אוֹרְחָא. וְהָא קִיִּימָתוֹן קִמֵי מֵאֲרִיכוּן בְּדִיּוֹקְנֵיכוּן קְדִישִׁין, דִּהָא אֲנָא בְּשַׁעַתָּא דְחֻמֵינָא לְכוּ, וְאַסְתְּפֵלָנָא

והסתכלתי בדיוקניכם, ראיתי בכם שאתם רשומים בסוד של אדם, ונדעתי שהרי דיוקניכם נועד למעלה. וכך מזמנים הצדיקים לעתיד לבא, שיהיו נודעים לעין הכל, ולהראות פרוצוף קדוש לפני כל העולם. זהו שכתוב (ישעיה סא) כל ראיהם יכירום פי הם זרע ברוך ה'.

בין כך ראה את רבי יוסי שהיה מהרהר בדברי העולם. אמר לו, יוסי, קום והשלים דיוקנך, שאות אחת חסרה בך. קם רבי יוסי ושמח בדברי תורה וקם לפניו. הסתפל בו רבי שמעון. אמר לו, רבי יוסי, עכשו אתה שלם לפני עתיק הימים ודיוקנך שלם.

פתח ואמר, ויעשו את ציץ נזר הקדש זהב טהור וגו'. למה נקרא ציץ? הסתכלות להסתפל בו. ומשום שהיה עומד על הסתכלות של אדם, נקרא ציץ. וכל מי שהסתפל בו באותו ציץ, היה נודע בו ומכר.

בציץ היו אותיות השם הקדוש חקיקות בחקיקה וחקיקות בו. ואם צדיק היה אותו שעומד לפניו, אותן אותיות שחקיקות בתוך הנהב היו בולטות ממש למעלה ועולות מאותה חקיקה באור, והיו מאירות בפני אותו האדם.

נוצצת בו התנוצצות, ולא נוצצים. בשעה הראשונה שהסתפל בו הפה, היה רואה את אור האותיות כלם בפנים, וכשהיה מסתפל לעין בו, לא היה רואה דבר, אלא את אור פניו שמאיר פאלו ניצוץ של זהב היה נוצץ בו. רק שהפכה היה יודע את מראה ההסתכלות הראשונה שהיה רואה לפי שעה, שהרי רצונו של הקדוש ברוך הוא היה באותו אדם, ויודע שהוא מזמן

בדיוקניכו, חמינא בכו דאתון רשימין ברזא דאדם, וידענא דהא דיוקנא דילכוון אתעתדא לעילא. והכי אזדמנן צדיקייא לזמנא דאתי, לאשתמודעא לעיניהון דכלא, ולאחזאה פרוצופא קדישא לקמי כל עלמא, הדא הוא דכתיב, (ישעיה סא) כל ראיהם יכירום פי הם זרע ברוך יי'.

אדהכי חמא לרבי יוסי, דהוה מהרהר במלי דעלמא. אמר ליה, יוסי קום אשלים דיוקנך, דאת חד חסר בך. קם רבי יוסי וחדוי במלין דאורייתא, וקם קמיה, אסתפל ביה רבי שמעון, אמר ליה, רבי יוסי, השתא אנת שלים קמי עתיק יומין, ודיוקנך שלים.

פתח ואמר, (שמות כח) ויעש את ציץ נזר הקדש זהב טהור וגו'. אמאי אקרי ציץ. אסתכלותא לאסתפלא ביה. ובגין דהוה קיימא על אסתכלותא דבר נש, אקרי ציץ. וכל מאן דאסתפל ביה ביהוה ציץ אשתמודעא ביה.

בציץ הוה אתוון דשמא קדישא גליפן בגלופא, ומחקקן ביה. ואי זכאה הוה ההוא דקיימא קמיה, אינון אתוון דמחקקן ביה גו דהבא, הוה בלטין מתתא לעילא, וסלקין מההוא גליפו בנהירו, והוה נהרין באנפין דההוא בר נש.

נציץ נציצו ביה, ולא נצצין. בשעתא קדמיתא דאסתפל פהנא ביה, הוה חמי נהירו דאתוון פלהו באנפין. וכד הוה מסתפל לעינא ביה, לא הוה חמי מדי, אלא נהירו דאנפוי דנהיר, פאילו ניצוצא דדהבא הוה נציץ ביה, בר דכהנא הוה ידע חיזו דאסתכלותא קדמאה, דהוה חמי לפום שעתא, דהא רעותא דקודשא בריך הוא הוה

לעולם הבא, משום שהמראה הזה מאירים עליו מלמעלה, והקדוש ברוך הוא היה מרצה בו. וכשמסתכלים בו לא רואים דבר, משום שהמראה שלמעלה אינו מתגלה אלא לפי שעה.

ואם עומד אדם לפני אותו ציץ ופניו אינם מראים לפי שעה מראה קדוש, הנה הכהן יודע שהרי הוא עז מצח, וצריך לכפר עליו ולבקש עליו רחמים.

ויעש את ציץ נזר הקדש. רבי יהודה פתח הפסוק ברות (רות ב), עיניך בשדה אשר יקצרון וגו'. בפסוק הנה יש להתבונן, למה צריך כאן לכתב? אמר לו רבי יצחק, אם כך, כמה פסוקים הם בתורה שנראה שלא הצטרכו להכתב, וראינו שכלם סודות עליונים. אמר רבי יהודה, בפסוק זה מי שרואה ולא מתבונן בו, כמי שלא טעם תבשיל הוא דומה.

אלא סוד כאן, וברוח הקדש נאמר. משום שראה בעז, הדין של ישראל, את ענותנותה של אותה צדקת, שלא מרימה עיניה לראות במקום אחר אלא לפניה, וראתה כל מה שראתה בעין טובה, ועזות המצח לא היתה בה - שבח את עיניה.

משום שיש עינים שבשבילן אין שולטת ברכה באותו מקום, והוא ראה בה עין טובה, שעל כל מה שהסתכלה היה בעין טובה. ועוד, שראה שהיה מצליח בידה כל מה שהיתה לוקחת נוסף בשדה. ובעז התבונן שרוח הקדש שורה עליה, ואז פתח ואמר, עיניך בשדה אשר יקצרון וגו'. אם תאמר, שבביל אותם הלוקטים כל אותם האחרים, איך

ביה בההוא בר נש, וידע דאיהו זמין לעלמא דאתי, בגין דחיזו דא נהרין עליה מלעילא, וקודשא בריך הוא הוה אתרעי ביה. וכד מסתכלין ביה לא חמאן מדי, בגין דחיזו דלעילא לא אתגלייא אלא לפום שעתא.

ואי קיימא בר נש קמי ההוא ציץ, ואנפוי לא אחזיין לפום שעתא, חיזו קדישא, הוה ידע כהנא דהא איהו תקיף מצחא, ובעי לכפרא עליה, ולמבעי עלוי רחמין.

ויעש את ציץ נזר הקדש. (שמות מ) רבי יהודה פתח קרא ברות, (רות ב) עיניך בשדה אשר יקצרון וגו'. האי קרא אית לאסתכלא ביה, אמאי אצטריך הכא למכתב. אמר ליה רבי יצחק, אי הכי כמה קראין אינון באורייתא דאתחזיאן דלא אצטריכו למכתב, ורחמינן דכלהו רזין עלאין. אמר רבי יהודה, האי קרא מאן דחמי ולא אסתפל ביה, כמה דלא טעים תבשילא דמי.

אלא רזא הכא, וברוח קדשא אתמר, בגין דחמא בעז דיינא דישראל, ענוותנותא דהיא צדקת, דלא מסלקא עינא למחמי באתר אתרא, אלא לקמה. וחמאת כל מה דחמאת, בעינא טבא, ותוקפא דמצחא לא הוה בה, שבח עיניה.

בגין דאית עינין דבגיניהון לא שלטא ברכתא בההוא אתר, ואיהו עינא טבא חמא בה, דכל מה דאסתפלת הוה בעינא טבא. ותו, דחמא, דהוה אצלח בידהא, דכל מה דהוות לקטא, אתוסף בחקלא. ובעז אסתפל דרוחא קדישא שרייא עליה, כדין פתח ואמר, עיניך בשדה אשר יקצרון וגו'. אי תימא בגין אינון לקטין כל אינון אתרנין, הוה אמר דתהך אבתריהו, לא אצטריך למכתב אלא ולקטת אתריהן, מאי והלכת

אמר שתלף אתריהם? לא היה צריך לכתב אלא ולקטת אתריהן. מה זה והלכת אתריהן? אלא בשביל עיניה הוא אמר, עיניה שיהיו גורמות (ברכות רבות, ועל כן ברכות ללוקטים רבים, ועל כן והלכת אתריהן, אחר עיניה. כל שאר בני העולם אין להם רשות ללכת אחר עיניהם, ואת אחר עיניה, שענינה גורמות לברכות רבות.

דבר אחר בשדה אשר יקצרון - בעז ראה ברוח הקדש שעתידיים לצאת ממנה מלכים עליונים שליטים, שהם העינים של הפל, כמו שהיתה תמר, שכתוב בה (בראשית לח) ותשב בפתח עינים. התישבה בפתח שיוצא ממנו מלכים שליטים עליונים שנקראים עינים, כמו שנאמר (במדבר טו) אם מעיני העדה. כמו שכל אברי הגוף לא הולכים אלא אחר העינים, והעינים מנהיגות את כל הגוף - אף כף מלכים וסנהדרין וכל אותם שליטים, הפל הולכים אתריהם (שהולכים האירים אחר העינים), ומשום כף אמר לה עינה. אלו המלכים והשליטים שעתידיים לצאת ממנה.

בשדה, איזה שדה? זה ציון וירושלים, שכתוב (מיכה א) ציון שדה תחרש. וכתוב (בראשית כז) כריח שדה אשר ברכו ה', זו ירושלים. ועל כן כתוב עינה בשדה, שהם העינים שלה, שעתידיים לצאת ממנה, לא יהיו שליטים אלא בשדה. אשר יקצרון, שהרי מאותו שדה היו לוקחים כל בני העולם תורה ואור שמאיר, שכתוב (ישעיה ב) כי מציון תצא תורה.

והלכת אתריהן, במעשים הכשרים הללו שאני ראיתי בך. הלא צויתי את הנערים וגו', כמשמעו שלו, משום שאשה דעתה קלה. וצמת, לשון נקיות נקט. וצמת, שאם תשוקתך לדבק באדם

אתריהן, אלא בגין עינהא קאמר. עינהא דהו גרמין (ג"א ברכאן סגיאון, ועל דא וכו'), ברכתא לקטין סגיאין ועל דא והלכת אתריהן, בתר עינה. כל שאר בני עלמא לית להו (דף רי"ח ע"א) רשו למיהן בתר עינוי. ואנת לבתר עינה, דעינהן גרמין ברכאן סגיאין.

דבר אחר עינה בשדה אשר יקצרון. בעז חמא ברוח קדשא, דזמינין לנפקא מינה מלכין עלאין שליטין דאינון עינין דכלא. כמה דהוות תמר, דכתיב בה, (בראשית לח) ותשב בפתח עינים. אתיישבת בפתחא דנפקין מינה מלכין שליטין עלאין, דאקרון עינין, כמה דאת אמר (במדבר טו) אם מעיני העדה. כמה דכל שייפי גופא לא אזלין אלא בתר עינין, ועינין אינון מנהגין לכל גופא, אוף הכי מלכין וסנהדרין, וכל אינון שליטין, פלא אזלין אבתריהו (ס"א דאלין שייפין בתר עינין) ובגין כף אמר לה עינה אלין מלכין ושליטין, דזמינין למיפק מינה.

בשדה. מאן שדה. דא ציון וירושלים, דכתיב,

(מיכה ג) ציון שדה תחרש. וכתיב (בראשית

כז) כריח שדה אשר ברכו יי', דא ירושלים. ועל דא כתיב עינה בשדה, דאינון עינין דילה, דזמינין למיפק מינה, לא יהוין שליטין אלא בשדה. אשר יקצרון, דהא מההוא שדה, הוין נקטין כל בני עלמא תורה, ונהורא דנהיר, דכתיב, (ישעיה ב) כי מציון תצא תורה.

והלכת אתריהן, באלין עובדין דכשרן, דאנא חמינא בך. הלא צויתי את הנערים וגו'. כמשמעו דיליה, בגין דאתתא דעתא

והלכת אתריהן, במעשים הכשרים הללו שאני ראיתי בך. הלא צויתי את הנערים וגו', כמשמעו שלו, משום שאשה דעתה קלה. וצמת, לשון נקיות נקט. וצמת, שאם תשוקתך לדבק באדם

לקיים זרע בעולם - והלכת אֵל
הפלים, אלה הם הצדיקים
שנקראים פלי ה', שכתוב (שם נב)
הברו נשאי פלי ה'. שעתידיים
הצדיקים להביא להם את כל
העולם דורון למלך המשיח.
ואותם פלי ה', פלים שהקדוש
ברוך הוא נהנה בהם, אלה הם
פלים שבורים, שבורים הם
בעולם הזה כדי לקיים את התורה.
והשמוש שהקדוש ברוך הוא
משתמש בהם לא משתמש אלא
מתוך הפלים הללו. וכשתדבק
בהם, ושתית וגו'.

רבי יוסי פתח ואמר, (רות ג) ויאכל
בעז וישת וייטב לבו. מה זה
וייטב לבו? שברך על מזונו,
ופרשהו. וזהו סוד, שמי שמברך
על מזונו זה מיטיב ללבו, ומי
מוליך? (ומי הוא?) כמו שכתוב
(תהלים כו) לך אָמר לבי. וכתוב (שם
עג) צור לִבִּי וגו'.

ומשום שברפת המזון חביבה
לפני הקדוש ברוך הוא - כל מי
שמברך על השבע, מיטיב
ומשמש למקום אחר, וסימנה -
סעודת השבת, שמקום אחר נהנה
מאותה ברכה של שבע ושמחה.
וכאן נהנה מאותה ברכה של
שבע של אותו צדיק בעז, וזהו
וייטב לבו.

מה הטעם? משום שהמזון הוא
קשה לפני הקדוש ברוך הוא
שהוא אותו מקום, וכיון שאדם
אוכל ושותה ומברך, אותה ברכה
עולה, ונהנה מאותם דברים של
שבע שעולים, ונמצא שנהנים מן
המזון ממש ומלמעלה.

וזהו הסוד שבין החברים. הסוד
שבחל לא נהנה אותו מקום, אלא
מאותם דברים שעולים מתוך
שבע, וכל הדברים מתעטרם
ורוים ושבעים בשמחה, ואותו
מקום נהנה מהם. בשבת הוא סוד

קלה. וצמית, לישנא דנקיות נקט, וצמית, דאי
תיאובתך לאדבקא בבר נש לקיימא זרעא
בעלמא, והלכת אֵל הפלים, אלין אינון
צדיקייא, דאקרוין פלי יי', דכתיב, (ישעיה נב)
הברו נשאי פלי יי'. דזמינין צדיקייא
לאייתא לון פל עלמא, דזרונא למלכא
משיחא, ואינון פלי יי', מאנין דקודשא בריך
הוא אתהני בהו, אלין אינון מאנין תבירין,
תבירין אינון בהאי עלמא, בגין לקיימא
אורייתא. ושימושא דקודשא בריך הוא
אשתמש בהו, לא אשתמש אלא מגו הני
כלים. וכד תתדבק בהו ושתית וגו'.

רבי יוסי פתח ואמר, (רות ג) ויאכל בעז וישת
וייטב לבו. מהו וייטב לבו. דבריה על
מזוניה, ואוקמוה. ודא הוא רזא, דמאן
דמברך על מזוניה, דא אוטיב ללביה, ומאן
אוטיב (כ"א ומאן איהו) כמה דכתיב, (תהלים כו) לך אָמר
לבי. וכתוב (עג) צור לִבִּי וגו'.

ובגין דברפת מזונא חביבא קמי קדשא בריך
הוא, פל מאן דבריה על שבועא, אוטיב
וחדי לאתר אחרא, וסימנה סעודתי דשבת,
דאתר אחרא אתהני מההיא ברכה דשבועא
וחידו. והכא אתהני מההיא ברכה דשבועא
דההוא צדיק בעז ודא וייטב לבו.

מאי טעמא. בגין דמזונא איהו קשה קמי
קדשא בריך הוא ההוא אתר, וכיון דבר
נש אכיל ושתי, וקא מברך. ההיא ברכתא
סלקא, ואתהני מאינון מלין דשבועא דסלקין,
ואשתכח דאתהני ממזונא מתתא ומלעילא.

ודא איהו רזא דבין חברייא. רזא בחול לא
אתהני ההוא אתר, אלא מאינון מלין
דסלקין מגו שבועא, וכלהו מלין מתעטרין
ורוין ושבעין בחידו, וההוא אתר אתהני

אחר במזון ממש, ובאותה שמחה של המזון של מצוה של שבת, ובכל נמצא כלול - ממעלה ומטה. וסוד זה - כי ממך הכל ומידך נתנו לך. ודאי מהנאותה הזו, ובאותה שמחה של מזון של מצות השבת, כמו שבארוה.

מי שמברך את הקדוש ברוך הוא מתוך שבע, צריך לכוון לבו ולשים רצונו בשמחה, ולא ימצא עצוב, אלא שיברך בשמחה בסוד זה ולשים רצונו שהרי הוא נותן עכשו לאחר בשמחה, בעין טובה. וכמו שהיא מברך בשמחה ובעין טובה, כך נותנים לו בשמחה ובעין טובה. ומשום כך לא ימצא עצוב כלל, אלא בשמחה ובדברי תורה, וישים לבו ורצונו לתת ברכה זו בסוד שצריך.

סוד פאן, ארבע מרכבות שולטות בארבעה צדדים ומחנות, נזונו מאותה ברפת השבע, ובאותם דברים של ברוך אתה, נהנה ומתרבה ומתעטר בו. ומי שמברך, צריך רצון בשמחה ובעין טובה, ועל כן כתוב (משלי

כב) טוב עין הוא יברך.

וכאן רד לסוף הפסוק, שכתוב כי נתן מלחמו לדל. שאם לא תאמר כך - הפסוק הזה אין ראשו סופו ואין סופו ראשו. אלא טוב עין, כמו שבארנו, הוא יברך ודאי, בעין טובה ובשמחה. ואינו לחנם לברך בשמחה, שהרי מאותה ברכה ומאותה שמחה נתן מלחמו לדל, מקום שצריך להזון מפל הצדדים. מקום שאין לו מעצמו כלום. מקום שנהנה מפל הצדדים ונכלל מפל הצדדים. הדברים הללו לא נמסרו אלא לחכמים שיוצעים סודות עליונים ודרכי התורה.

לא אתמסרו אלא לחכמין דיבדעין רזין עלאין ואורחין דאורייתא.

מנייהו. בשבת איהו רזא אחרא, במזונא ממש, ובההוא חדוה דמזונא דמצוה דשבת, ובכלא אשתכח פלילא מעילא ותפא. ורזא דא (דברי הימים א כט) כי ממך הכל ומידך נתנו לך. ודאי בהנאותיה דא, ובההוא חדוה דמזונא דמצוה דשבת, כמה דאוקמוה.

מאן דמברך לקודשא בריך הוא מגו שבועא, בעי לכונא לביה, ולשוואה רעותיה בחדוה, ולא ישתפח עציב, אלא דיברך בחדוה ברזא דא, ולשווי רעותיה דהא איהו יהיב השתא לאחרא בחדוה, בעינא טבא, וכמה דאיהו מברך בחדוה ובעינא טבא. הכי יהבין ליה בחדוה ובעינא טבא. ובגין כך לא ישתפח עציב כלל, אלא בחדוה, ובמלין דאורייתא, וישוי לביה ורעותיה למיהב ברכה דא, ברזא דאצטריך.

רזא הקא, ארבע רתיכין שליטין, בד' סטרין ומשיריין, אתזנו מההיא ברכתא דשבועא, ובאינון מלין דברוך אתה, אתהני ואתרבי ואתעטר ביה. ומאן דמברך אצטריך רעותא בחדוה, ובעינא טבא, ועל דא כתיב, (משלי כב) טוב עין הוא יברך.

והכא שפיל לסיפיה דקרא, דכתיב פי נתן מלחמו לדל. דאי לא תימא הכי, האי קרא לאו רישיה סיפיה, ולאו סיפיה רישיה. אלא טוב (דף ר"ח ע"ב) עין, כמה דאוקימנא, הוא יברך ודאי, בעינא טבא בחדוה. ולא איהו למגנא לברכא בחדוה, דהא מההיא ברכתא, ומההוא חידו נתן מלחמו לדל, אתר דאצטריך לאתזנא מפל סטרין. אתר דלית ליה מגרמיה כלום. אתר דאתהני מפל סטרין ואתפליל מפל סטרין. מלין אלין

בא וראה, בעז הזה טוב עין, ועזות מצח מעולם לא היתה בו. מה פתוב? (רות ג) ויבא לשכב בקצה הערמה. סוד הפתוב - (שיר ח) בטנף ערמת חטים. מכאן למדנו, שכל מי שמברך ברבת המזון פראוי בשמחה וברצון הלב, כשמשלך מן העולם הזה מתקן לו מקום בתוך סודות עליונים בהיכלות קדושים. אשרי האיש ששומר את מצוות אדונו ויודע את סודן, שאין לה מצוה ומצוה בתורה שאין תלויים בה סודות עליונים ואורות וזוים עליונים, ובני אדם לא יודעים ולא משגיחים בכבוד רבונם. אשרי חלקם של הצדיקים, אותם שמשפדלים בתורה. אשריהם בעולם הזה ובעולם הבא.

בא וראה שהרי אמרו, שכל אותם עזי המצח שאין להם בושח, אין להם חלק בעולם הזה ובעולם הבא. כל עזי המצח שהיו בישראל, כשהיו מסתכלים באותו הציץ, היו משברים את לבם ומסתכלים במעשיהם, משום שציץ היה עומד על אות, וכל מי שמתפלל בו היה מתבייש במעשיו. ולכן הציץ מכפר על אותם עזי פנים, עזי מצח.

אותיות של הסוד של השם הקדוש שהיו חקוקות על הציץ, היו מאירות וכולטות ונוצצות. כל מי שהיה מסתכל באותה התנוצצות של האותיות, נופלות פניו מאימה והיה נשבר לבו, ואז הציץ מכפר עליהם. כמו זה, כיון שהוא גורם לשבר לבו ולהפנע מלפני רבוננו.

כמו כן הקטרת, כל מי שהריח באותו עשן, כשעלה אותו עמוד מאותו מעלה עשן, היה מברך את

תא חזי, בעז טב עינא הוה ותוקפא דמצחא לא הוה ביה לעלמא. מה כתיב, (רות ג)

ויבא לשכב בקצה הערמה, רזא דכתיב, (שיר השירים ז) בטנף ערמת חטים. מהכא אוליפנא, כל מאן דמברך ברבת מזונא כדקא יאות, בחדוה ברעותא דלבא, פד סליק מהאי עלמא, אתר אתתקנא ליה, גו רזין עלאין בהיכלין קדישין. זפאה איהו בר נש דנטיר פקודי דמאריה, ונדע רזא דילהון, דלית לה פקודא ופקודא באורייתא, דלא תליין ביה רזין עלאין, ונהורין וזיוין עלאין, ובני נשא לא ידעי, ולא משגיחין ביקרא דמאריהון. זפאה חולקיהון דצדיקייא, אינון דמשפדלי באורייתא זפאין אינון בעלמא דין ובעלמא דאתי.

תא חזי דהא אמרו, דכל אינון תקיפי מצחא, דלית להו כסופא, לית להון חולקא בעלמא דין ובעלמא דאתי. כל אינון תקיפי מצחא דהו בהו בישראל, פד הו מסתפלן בהווא ציץ, הו מתברן לפייהו, ומסתפלן בעובדייהו. בגין דציץ על את הוה קאים, וכל מאן דמסתפל ביה, הוה מכסיף בעובדוי. ועל דא ציץ מכפרא על אינון תקיפי אנפין, תקיפי מצחא.

אתוון דרזא דשמא קדישא דהו גליפין על ציצא, הו נהרין ובלטין ונצצין. כל מאן דהוה מסתפל בהווא נציצו דאתוון, אנפוי נפלין מאימתא, והוה אתבר לפיה, וכדין ציצא מכפרא עלייהו. פגוונא דא פיון דאיהו גרים לתברא לפיה, ולא תפנעא מקמי מאריה.

בגוונא דא קטרת, כל מאן דארח בהווא

תננא, פד סליק ההוא עמודא מההוא מעלה עשן, הוה מברך

לבו בברור (באורה בשמחה) לעבד את רבוננו ומעביר ממנו זממת היצר הרע, ולא היה לו אלא לב אחד כנגד אביו שבשמים, משום שקטרת היא שבר ליצר הרע ודאי בכל הצדדים. כמו שציין היה עומד על גס - אף קטרת. שאין לה דבר בעולם לשבר את הצד האחר, פרט לקטרת.

בא וראה מה כתוב, (במדבר יז) קח את המחפה ותן עליה אש מעל המזבח ושם קטרת. מה הטעם? כי יצא הקצף מלפני ה' החל הנגף. שהרי אין שבר לאותו הצד פרט לקטרת, שאין לה דבר חביב לפני הקדוש ברוך הוא כמו קטרת, ועומדת לבטל כשפים ודברים רעים מהבית. ריח ועשן הקטרת שעושים בני אדם, באותו מצעה הוא מבטל, כל שפן הקטרת.

דבר זה גזרה עומדת לפני הקדוש ברוך הוא, שכל מי שמסתכל וקורא בכל יום את מעשה (פרשת) הקטרת, ינצל מכל הדברים הרעים וכשפי העולם, ומכל הפגעים הרעים, ומהרהור רע ומדין רע ומקמת, ולא יגזק כל אותו יום, שלא יכול הצד האחר לשלט עליו, וצריך שיכון בו.

אמר רבי שמעון, אם בני אדם היו יודים כמה הוא עליון מעשה הקטרת לפני הקדוש ברוך הוא, היו נוטלים כל דבור ודבור ממנו והיו מעלים אותו עטרה על ראשיהם כמו כתר של זהב. ומי שמשתדל בו, צריך להסתכל במעשה הקטרת, ואם יכון בו בכל יום, יש לו חלק בעולם הזה ובעולם הבא, ויסתלק המות ממנו ומהעולם, וינצל מכל הדינים של העולם הזה, ומצדדים רעים, ומדין הגיהנם ומדין המלכות האחרת.

לביה, בבירור (בנהירו בחדנה) למפליח למאריה, ואעבר מניה זוהמא דיצר הרע, ולא הוה ליה אלא לבא חדא, לקבל אביה דבשמיא. בגין דקטרת, תבירו דיצר הרע איהו ודאי בכל סטרין. וכמה דציין הוה קאים על ניסא, אוף קטרת. דלית לה מלה בעלמא, למתבר ליה לסטרא אחרא, בר קטרת.

תא חזי מה כתיב, (במדבר יז) קח את המחפה ותן עליה אש מעל המזבח ושם קטרת. מאי טעמא. כי יצא הקצף מלפני יי', החל הנגף. דהא לית תבירו להווא סטרא בר קטרת. דלית לה מלה חביבה קמי קדשא בריך הוא, פקטרת. וקיימא לבטלא חרשין, ומלין בישין מביתא. ריחא ועשנא דקטרת דעבדי בני נשא, בהווא עובדא איהו מבטל, כל שפן קטרת.

מלה דא גזרה קיימא קמי קדשא בריך הוא, דכל מאן דאסתפל וקרי בכל יומא עובדא (נ"א פרשתא) דקטרת, ישתזיב מפל מלין בישין וחרשין דעלמא. ומפל פגעין בישין, ומהרהורא בישא, ומדינא בישא, וממותנא, ולא יתזק כל ההוא יומא, דלא יכיל סטרא אחרא לשלטא עליה, ואצטריך דיכוין ביה.

אמר רבי שמעון, אי בני נשא הוו ידעי כמה עלאה איהו עובדא דקטרת קמי קדשא בריך הוא, הוו נטלי כל מלה ומלה מניה, והוו סלקי לה עטרה על רישיהו, פכתרא דדהבא. ומאן דאשתדל ביה, בעי לאסתפלא בעובדא דקטרת, ואי יכוין ביה בכל יומא, אית ליה חולקא בהאי עלמא, ובעלמא דאתי, ויסתלק מותנא מניה, ומעלמא, וישתזיב מפל דינין דהאי עלמא, מסטרין בישין, ומדינא דגיהנם, ומדינא דמלכו אחרא.

בְּהוֹא קְטֹרֶת פֶּד הָוּה סְלִיק תְּנַנָּא בְּעַמּוּדָא,
 פֶּהֲנָא הָוּה חָמִי אַתְוּוֹן דְּרִזָּא דְשָׁמָא (ד) ^ר
 קְדִישָׁא, פְּרִישָׁאן (נ"א פְּרִישָׁאן) בְּאַוּרָא,
 וְסִלְקִי לְעִילָא בְּהוּא עַמּוּדָא. לְבִתְרָא פִּמָּה
 רְתִיכִין קְדִישִׁין סְחָרִין לִיה מִפְּל סְטָרִין, עַד
 דְּסִלִּיק בְּנִהִירוֹ וְחִדּוּהָ, וְחִדִּי לְמֵאן דְּחִדִּי,
 וְקָשֶׁר קְשָׁרִין לְעִילָא וְתַתָּא לְיַחְדָּא כֻּלָּא, וְהָא
 אֻקְיָמְנָא. וְדָא מְכַפֵּר עַל יֵצֵר הָרַע, וְעַל
 עֲבוּדָה זָרָה, דְּאִיהוּ סְטָרָא אַחֲרָא. וְהָא
 אֻקְמוּהָ.

פְּתַח וְאָמַר, (שמות ל) וַיַּעַשׂ מִזְבֵּחַ
 מִקְטָר קְטֹרֶת וְגו'. בְּפִסּוּק זֶה יֵשׁ
 לְהַתְּבַוֵּן, מִשּׁוּם שֶׁהֵיוּ שְׁנֵי
 מִזְבְּחוֹת - מִזְבַּח הָעוֹלוֹת וּמִזְבַּח
 קְטֹרֶת הַסַּמִּים, זֶה בַּחוּץ וְזֶה
 בְּפָנִים, מִזְבַּח הַקְטֹרֶת הַזֶּה שֶׁהוּא
 פְּנִימִי, לְמָה נִקְרָא מִזְבַּח, וְהָרִי אֵין
 זֹבְחִים בּוֹ זְבָחִים, וּמִזְבַּח עַל פֶּן
 נִקְרָא?

אֲרָא מִשּׁוּם שֶׁמְבַטֵּל וְכוּפֶתת פִּמָּה
 צְדָדִים רַעִים, וּמִשּׁוּם שֶׁאוֹתוֹ הַצֵּד
 הָרַע כְּפוֹת, לֹא יְכוּל לְשַׁלֵּט וְלֹא
 לְהִיּוֹת קְטָגוֹר, וְעַל פֶּן נִקְרָא
 מִזְבַּח. כִּשְׁאוֹתוֹ הַצֵּד הָרַע הִיָּה
 רוֹאָה (עַמּוּד הַעֲשׂוֹן) עֲשׂוֹן הַקְטֹרֶת
 שְׁעוֹלָה - נִכְנַע וְכוּרַח, וְלֹא יְכוּל
 לְקַרֵּב כָּלֵל לְמִשְׁכָּן. וּמִשּׁוּם זֶה
 נִטְהַר וְלֹא מִתְעַרֵּב בְּאוֹתָהּ שְׁמִחָה
 שְׁלֹמַעֲלָה, פֶּרֶט לְקָדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא לְבָדוֹ, וּמִשּׁוּם שֶׁכָּל כָּף
 חִבִּיבָה, לֹא עוֹמֵד אוֹתוֹ מִזְבַּח
 אֲלָא (פְּנִימִי) לְפָנִים, שְׁזָהוּ הַמִּזְבַּח
 שְׁנִמְצָאוֹת בּוֹ בְּרִכוֹת, וְעַל פֶּן
 נִסְמַר מִן הַעֵינַן.

מָה פְּתִיב בְּאַהֲרֹן? (במדבר יז) וַיַּעֲמֵד
 בֵּין הַמַּתִּים וּבֵין הַחַיִּים וַתַּעֲצֵר
 הַמַּגֵּפָה, שְׁכַפַּת אֶת מִלְּאֲךָ הַמּוֹת
 שְׁלֹא יְכוּל לְשַׁלֵּט כָּלֵל וְלֹא
 לַעֲשׂוֹת דִּין. סִימָן זֶה נִמְסַר
 בְּיַדְנוֹ, שֶׁכָּל מְקוֹם שְׁאוֹמְרִים
 בְּכוּנָה וְרִצּוֹן הִלֵּב אֶת מַעֲשֵׂה

בְּהוֹא קְטֹרֶת פֶּד הָוּה סְלִיק תְּנַנָּא בְּעַמּוּדָא,
 פֶּהֲנָא הָוּה חָמִי אַתְוּוֹן דְּרִזָּא דְשָׁמָא (ד) ^ר
 קְדִישָׁא, פְּרִישָׁאן (נ"א פְּרִישָׁאן) בְּאַוּרָא,
 וְסִלְקִי לְעִילָא בְּהוּא עַמּוּדָא. לְבִתְרָא פִּמָּה
 רְתִיכִין קְדִישִׁין סְחָרִין לִיה מִפְּל סְטָרִין, עַד
 דְּסִלִּיק בְּנִהִירוֹ וְחִדּוּהָ, וְחִדִּי לְמֵאן דְּחִדִּי,
 וְקָשֶׁר קְשָׁרִין לְעִילָא וְתַתָּא לְיַחְדָּא כֻּלָּא, וְהָא
 אֻקְיָמְנָא. וְדָא מְכַפֵּר עַל יֵצֵר הָרַע, וְעַל
 עֲבוּדָה זָרָה, דְּאִיהוּ סְטָרָא אַחֲרָא. וְהָא
 אֻקְמוּהָ.

פְּתַח וְאָמַר, (שמות ל) וַיַּעַשׂ מִזְבֵּחַ מִקְטָר קְטֹרֶת
 וְגו'. הַאי קְרָא אֵית לֹא סְתַפְּלָא בֵּיה, בְּגִין
 דְּתֵרִין מְדַבְּחִין הוּו, מְדַבְּחָא דְעֵלְוּוֹן, וּמְדַבְּחָא
 דְקְטֹרֶת בּוּסְמִין, דָּא לְבַר, וְדָא לְגו'. הַאי
 מְדַבְּחָא דְקְטֹרֶת, דְּאִיהוּ פְּנִימָאָה, אֲמַאי אֲקָרִי
 מִזְבַּח, וְהָא לֹא זְבָחִין בֵּיה דְּבָחִין, וּמִזְבַּח עַל
 דָּא אֲקָרִי.

אֲרָא בְּגִין דְּבַטִּיל וְכַפִּית לְכַמָּה סְטָרִין בִּישִׁין,
 וּבְגִין דְּהוּא סְטָרָא בִישָׁא כַפִּית וְלֹא
 יְכִיל לְשַׁלְטָאָה, וְלֹא לְמַהוּי קְטִיגוֹרָא, וְעַל דָּא
 אֲקָרִי מִזְבַּח. פֶּד הוּא סְטָרָא בִישָׁא הָוּה חָמִי
 (ס"א עַמּוּדָא דְעֵשָׂא) עֲשָׂא דְקְטֹרֶת דְּסִלִּיק, אַתְּפְּיָא
 וְעָרַק, וְלֹא יְכִיל לְקַרְבָּא כָּלֵל לְמִשְׁכָּנָא. וּבְגִין
 דָּא אַתְזַכִּי וְלֹא אַתְעַרֵּב בְּהוּא חִדּוּהָ דְלְעִילָא,
 בַּר קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּלַחֲוֹדוּי, וּבְגִין דְּחִבִּיבָא
 כָּל פֶּן, לֹא קָאִים הוּא מִזְבַּח, אֲלָא (ר"א פְּנִימָאָה)
 לְגו'. דְּהָאִי אִיהוּ מִזְבַּח דְּבִרְפָּאן אֲשַׁתְּכַחוּ בֵּיה,
 וְעַל דָּא סְתִים מַעֲיָנָא.

מָה פְּתִיב בְּאַהֲרֹן, (במדבר יז) וַיַּעֲמֵד
 בֵּין הַחַיִּים וַתַּעֲצֵר הַמַּגֵּפָה, דְּכַפִּית לִיה
 לְמִלְּאֲךָ הַמּוֹת, דְּלֹא יְכִיל לְשַׁלְטָאָה כָּלֵל, וְלֹא
 לְמַעַבְדֵּי דִינָא. סִימָנָא דָּא אַתְמַסֵּר בִּידְנָא, דִּי
 בְּכָל אַתְר דְּקִאֲמְרִי בְּכוּנָה, וְרַעוּתָא דְלִבָּא

הקטרת, שאין שולט המות באותו מקום ולא יזק, ולא יכולים שאר העמים לשלט על אותו המקום.

בא וראה מה כתוב, מזבח מקטר קטרת. פיון שכתוב מזבח, למה נקרא מקטר קטרת? אלא משום שנוטלים מהמקום הזה להקטיר כמו שעשה אהרן. עוד, המזבח צריך להקטיר לקדשו באותה קטרת, ועל כן מקטר קטרת. עוד, מקטר קטרת פתגומו, להקטיר קטרת. שהרי אסור להקטיר במקום אחר קטרת, רק ממחיתה.

(ממחיתה של יום הכפורים).

בא וראה, זה מי שדין רודף אחריו, צריך את הקטרת הזו ולשוב לפני רבוננו, שהרי הוא סיוע לסלק דינים ממנו, ובזה ודאי הם מסתלקים ממנו, אם הוא רגיל בכך להזכיר פעמים ביום - בבקר ובערב, שכתוב קטרת סמים בבקר בבקר, וכתוב בין הערבים יקטירנה. וזהו קיומו של העולם תמיד, שכתוב (שמות ל) קטרת תמיד לפני ה' לדרתיכם. ודאי שהוא קיום העולם למטה וקיום העולם למעלה.

באותו מקום שלא נזכר בכל יום מעשה הקטרת, הדינים שלמעלה שרויים בו ומגפות רבות בו, ועמים אחרים שולטים עליו, משום שכתוב קטרת תמיד לפני ה'. תמיד היא עומדת לפני ה' יותר מכל העבודות האחרות. חביב הוא מעשה הקטרת, שהוא נכבד וחביב לפני הקדוש ברוך הוא יותר מכל העבודות והרצונות (והמעשים) של העולם. ואף על גב שהתפלה מעלה מהכל - מעשה הקטרת הוא נכבד וחביב לפני הקדוש ברוך הוא. בא וראה מה בין תפלה למעשה הקטרת. את התפלה תקנו במקום

עובדא דקטרת, דלא שלטא מותנא בההוא אתר, ולא יתזק, ולא יכלין שאר עמין לשלטאה על ההוא אתר.

תא חזי מה כתיב, מזבח מקטר קטרת. פיון דכתיב מזבח, אמאי אקרי מקטר קטרת. אלא בגין דנטלי מהאי אתר לאקטרא, כמה דעבד אהרן. תו, מזבח אצטריך לאקטרא ולקדשא ליה בההוא קטרת, ועל דא מקטר קטרת. תו, מקטר קטרת, פתגומו, לאקטרא קטרת, דהא אסיר לאקטרא באתר אחרא קטרת, בר ממחיתה. (נ"א ממחיתה דיום הכפורים).

תא חזי, האי מאן דדינא רדיף אבתריה, אצטריך להאי קטרת, ולא תבא קמי מאריה, דהא סיועא איהו לאסתלקא דינין מניה, ובהאי ודאי מסתלקין מניה, אי הוא רגיל בהאי, לאדפרא תרין זמנין ביומא, בצפרא וברמשא, דכתיב קטרת סמים בבקר בבקר וכתוב בין הערבים יקטירנה. ודא איהו קיומא דעלמא תדיר, דכתיב, (שמות ל) קטרת תמיד לפני יי' לדורותיכם ודאי הוא קיומא דעלמא לתתא, וקיומא דעלמא לעילא.

בההוא אתר דלא אדפר בכל יומא עובדא דקטרת, דינין דלעילא שריין ביה, ומותנין סגיאוו ביה, ועמין אתרנין שלטין עליה. בגין דכתיב, קטרת תמיד לפני יי'. תמיד איהו קיימא לפני יי', יתיר מפל פולחנין אתרנין, חביבא איהו עובדא דקטרת, דהוא יקיר וחביב קמי קדשא בריך הוא, יתיר מפל פולחנין ורעותין (נ"א ועודין) דעלמא. ואף על גב דצלותא איהי מעלייא מפלא, עובדא דקטרת הוא יקיר וחביב קמי קדשא בריך הוא.

תא חזי, מה בין צלותא לעובדא דקטרת.

קרבנות שהיו ישראל עושים, וכל אותם קרבנות שהיו עושים ישראל אינם חשובים כמו הקטרת. ועוד, מה בין זה לזה? אלא תפלה היא תקון לתקן מה שצריך. קטרת עושה יותר, מתקנת וקושרת קשרים ועושה אור יותר מהכל. ומי הוא שמעביר זהמה ומטהר את המשכן, והכל מאיר ונתקן ונקשר כאחד.

ורבן צריכים להקדים מעשה הקטרת לתפלה בכל יום ויום, להעביר הזהמה מהעולם, שהיא תקון של הכל בכל יום ויום, כמו שאותו קרבן חביב שמרצה בו הקדוש ברוך הוא.

מה כתוב במשה? (שם) ויאמר ה' אל משה קח לך סמים נטף וגו'. אף על גב שבארוה, אבל מה שונה במעשה זה יותר מכל מה שאמר לו? אלא קח לך - להנאתך ולתועלתך. משום שפשאשה נטהרת, זו הנאה לבעלה. וסוד זה - קח לך סמים, להעביר הזהמה, לקדש אשה עם בעלה. אשרי חלקו של משה.

כמו כן קח לך עגל בן בקר שנאמר לאהרן, לכפר על חטאו על אותו עגל שהוא גרם להם לישראל. ועל זה כתוב במשה קח לך, להנאתך ולתועלתך. (לכר בארוה בפסל לך, מאותה פסלת של לוח אבן נתעשר משה. אף כאן לך - להנאתך ולטובתך).

הקטרת קושרת קשרים, מאירה אור ומעבירה זהמה, וד' מתחברת בה' (ד' נעשית ה'), ה' מתחברת בו', ו' עולה ומתעטרת בה', ה' מאירה ב', והפל מעלה רצון לאין סוף. ונהיזה הפל קשר אחד, ונעשה קשר אחד בסוד אחד, שהוא קשר עליון של הכל.

צלותא אתקיננו לה באתר דקרבנין, דהווי עבדי ישראל, וכל אינון קרבנין דהווי עבדין ישראל, לאו אינון חשיבין פקטרת. ותו מה בין האי להאי. אלא צלותא איהו תקוונא לאתקנא מה דאצטריך, קטרת עביד יתיר, מתקין וקשיר קשרין, ועביד נהירו יתיר מפלא. ומאן איהו דאעבר זזהמא ואידפי משפנא, וכלא אתנהיר ואתתקן ואתקשר פחדא.

ועל דא בעינן לאקדמא עובדא דקטרת לצלותא, בכל יומא ויומא, לאעפרא זזהמא מעלמא, דאיהו תקוונא דכלא, בכל יומא ויומא. פגוונא דההוא קרבנא חביבא דאתרעי ביה קדשא בריה הוא.

מה פתיב במשה (שמות ל) ויאמר יי' אל משה קח לך סמים נטף וגו' אף על גב דאוקמוה, אבל מאי שנא בעובדא דא יתיר מכל מה דאמר ליה. אלא קח לך, להנאתך ולתועלתך. בגין דכד אתתא אתדכאת, הנאותא דבעלה איהו. ורזא דא קח לך סמים, לאעפרא זזהמא, לאתקדשא אתתא בבעלה. זכאה חולקיה (דף ר"ט ע"ב) דמשה.

בגוונא דא (ויקרא ט) קח לך עגל בן בקר, דאתמר לאהרן. לכפרא על חוביה, על ההוא עגל דאיהו גרים לון לישראל. ועל דא כתיב במשה, קח לך, להנאתך, ולתועלתך. (ס"א לכר אוקמוה בפסל לך, מההוא פסולת דלוח אבנא נתעשר משה אוף חבי לך להנאתך ולטובתך).

קטרת קשיר קשירו, נהיר נהירו ואעבר זזהמא. וד' אתחבר בה' (ד"א ד' אתעביד ה'), ה' אתחבר בו'. ו' סליק ואתעטר בה'. ה' אתנהיר ב'. וכלא סליק רעותא לאין סוף. ונהי כלא קשירו חד, ואתעביד חד קשירו, פרזא חדא דאיהו קשרא עלאה דכלא.

מבאן ולהלאה, פיון דכלא אתקשרא בהאי קשרא, אתעטר פלא ברזא דאין סוף. ורזא דשמא קדישא אתנהיר, ואתעטר בכל סטריין, ועלמין פלהו בחדוה. ואתנהירו בוציניין ומזוניין וברפאן אשתכחו בכל עלמין, וכלא ברזא דקטרת. ואי זוהמא לא אתעבר, אשתפח דפלא לא אתעביד. דכלא בהאי תלייא.

בא וראה, הקטרת היא ראשונה תמיד לפני הכל. ומשום כך מצוה הקטרת צריך להקדים לתפלה, לשירות ותשבחות, משום שכל זה לא עולה ולא נתקן ולא נקשר עד שעוברת ההקמה. מה פתוב? (ויקרא טו) וכפר על הקדש וגו' - בראשונה, ואחר כך - ומפשעיהם לכל חטאתם. ועל פן צריכים לכפר על הקדש ולהעביר ההקמה ולטהר הקדש, ואחר כך שירות ותשבחות ותפלות, הכל כפי שאמרנו.

אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא, שהרי הם יודעים לתקן תקוין שלמעלה ומטה, כמו שצריכים לתקן תקוין ממטה למעלה עד שהכל נקשר כאחד בקשר אחד באותו קשר (קשור) עליון כמו שצריכים לתקן (תקונים) שלמטה צריכים לתקן בתקוין של האותיות הרשומות שנקרא בהן הקדוש ברוך הוא.

רבי שמעון ורבי אלעזר בנו היו יושבים לילה אחד ועוסקים בתורה. אמר רבי אלעזר לרבי שמעון אביו, הרי פתוב (בראשית ב) ואל האשה אמר הרבה ארבה עצבונך והרנך בעצב תלדי בנים ואל אישך תשוקתך וגו'. ולמדנו שזהו סוד עליון. מילא למטה, אבל הוא כמו שלמעלה, מה יש לומר?

פתח רבי שמעון ואמר, (תהלים מב)

תא חזי, קטרת איהו קדמא תדיר, קדם לכלא. ובגין כך עובדא דקטרת אצטריך לאקדמא לצלותא, לשירין ותושבחו. בגין דכל דא לא סלקא, ולא אתפקן, ולא אתקשר, עד דאתעבר זוהמא, מה כתיב (ויקרא ט"ז) וכפר על הקדש וגו' בקדמיתא, ולבתר ומפשעיהם לכל חטאתם. ועל דא בעינן לכפרא על קדשא, ולאעברא זוהמא, ולא תדפאה קדשא. ולבתר שירין ותושבחו וצלותין, פלא כדקאמרן.

ובאין אינון ישראל בעלמא דין, ובעלמא דאתי, דהא אינון ידעין לתקנא תקוונא דלעילא ותתא, כדבעינן לתקנא תקוונא מתתא לעילא עד דאתקשר פלא כחדא, בקשורא חד, בההוא קטורא (ס"א קשורא) עלאה כד בעינן לתקנא (תקוין לתתא בעינן לתקנא) בתקוונא דאתוון רשימין, דקודשא בריך הוא אתקרי בהון.

רבי שמעון ורבי אלעזר בריה, הוו יתבי ליליא חד, ולעאן באורייתא. אמר רבי אלעזר לרבי שמעון אבוי. הא כתיב (בראשית א)

ואל האשה אמר הרבה ארבה עצבונך והרונך בעצב תלדי בנים ואל אישך תשוקתך וגו'. ואוליפנא דדא איהו רזא עלאה. תינח לתתא, אבל איהו כגוונא דלעילא, מאי איפא למימר. פתח רבי שמעון ואמר, (תהלים מב) כאיל תערג

כִּאֵיל תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם וְגו'. פְּסוּק זֶה פֶּרְשׁוּהוּ. אֲבָל חִיָּה אַחַת יֵשׁ בְּעוֹלָם, וְהִיא שׁוֹלְטַת בְּשִׁלְטוֹן עַל אֶלֶף מִפְּתַחוֹת בְּכָל יוֹם. וְהִיא נִקְבָּה, וְתִשׁוּקְתָהּ תָּמִיד עַל אֲפִיקֵי מַיִם לְשִׁתּוֹת וְלִהְתַּרְוֹת מִצְמָאוֹנָה, שְׂכָתוֹב כִּאֵיל תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם.

בְּאֵן יֵשׁ לְהִתְבּוֹנֵן. בְּרֵאשׁוֹנָה כְּתוּב כִּאֵיל, וְלֹא כְּתוּב כִּאֵילַת, וְאַחַר תַּעֲרַג, וְלֹא כְּתוּב יַעֲרַג. אֲבָל סוּד זֶה, זִכֵּר וְנִקְבָּה שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד שָׂאִין לְהַפְרִידם, וְאֶחָד הוּא, שְׁלֹא צָרִיף לְהַעֲלוֹת אוֹתָם זֶה מִזֶּה, אֲלֵא שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד. וְהִנֵּקְבָה הַזֶּה תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם, וְהִיא מִתְעַבֶּרֶת מִן הַזִּכֵּר, וְקִשָּׁה עֲלֵיהָ, שֶׁהִרִי עַל דִּין עוֹמֶדֶת.

וּכְשִׁמּוֹלִידָה, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְזַמֵּן לָהּ נֶחֱשׁ אֶחָד עֲלִיוֹן גְּדוֹל, וְכֹא וְנוֹשֵׁף בְּאוֹתוֹ מְקוֹם וּמוֹלִידָה. וְסוּד זֶה - הַרְבֵּה אֲרָבָה עֲצָבוֹנָה וְהַרְבֵּה, מִשׁוּם שֶׁהִיא מִתְחַלְחֶלֶת בְּכָל יוֹם וּבְעֶצֶב עַל מַעֲשֵׂי הָעוֹלָם. בְּעֶצֶב תְּלָדֵי בָּנִים. בְּעֶצֶב - זֶה סוּד הַנֶּחֱשׁ, שֶׁמַּעֲצִיב פְּנֵיהֶם שֶׁל הָעוֹלָם.

וְאֵל אִישׁוֹף תִּשׁוּקְתָךְ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם. וְהוּא יִמְשַׁל בְּךָ, הִרִי בְּאַרְנוֹ הַסּוּד, שֶׁהוּא שׁוֹלֵט עֲלֵיהָ. וְכָל זֶה לְמָה? מִשׁוּם שֶׁאִמְרָה הַלְבָּנָה, כְּמוֹ שֶׁשְּׁנִינּוּ. וּמִשׁוּם כִּי הַקְּטִינָה אוֹרְהָ וְהַקְּטִינָה שֶׁלְטוֹנָה, וְאֵין לָהּ רִשׁוּת מִעֲצָמָה, פָּרַט לְכַאֲשֶׁר נּוֹתְנִים לָהּ כַּח.

בְּעֶצֶב תְּלָדֵי בָּנִים, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ. וְאִם תֵּאֵמַר, לְמָה צָרִיף נֶחֱשׁ לְזֶה? אֲלֵא זֶה פֶּתַח דְּרֹךְ לְהוֹרִיד כָּל (בְּכָל) אוֹתָן נְשִׁמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם. שְׁאֵלְמָלָא לֹא פֶּתַח דְּרָכִים לְמִטָּה, לֹא יִשְׂרָה בְּגוֹף הָאָדָם. מִה כְּתוּב? לְפֶתַח חֲטָאת רַבִּץ. מִה זֶה לְפֶתַח? לְאוֹתוֹ פֶּתַח שְׁנוּעֵד לְהוֹלִיד

עַל אֲפִיקֵי מַיִם וְגו'. הֵאֵי קָרָא אוּקְמוּהָ. אֲבָל חִיָּה חֲדָא אִית בְּעֵלְמָא, וְאִיהִי שִׁלְטָא בְּשִׁלְטָנָא עַל אֶלֶף מִפְּתַחְוֵן בְּכָל יוֹמָא. וְאִיהִי נִוְקְבָא וְתִיאֻבְתָּא דִּילָהּ תְּדִיר עַל אֲפִיקֵי מַיִם לְמִשְׁתֵּי וְלֹא תִרְוּוּאָה מִצְחוּתָא, דְּכְתִיב כִּאֵיל תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם.

הֵבָא אִית לְאִסְתְּפֵלָא. בְּקִדְמִיתָא כְּתִיב כִּאֵיל, וְלֹא כְּתִיב כִּאֵילַת, וְלִבְתֵּר תַּעֲרַג, וְלֹא כְּתִיב יַעֲרַג. אֲבָל רְזָא דָא, דְּזִכֵּר וְנוֹקְבָא תְּרוּוּיָהּ כְּחֲדָא דְלֹא לְאַפְרָשָׁא לּוֹן, וְחַד אִיהוּ, דְלֹא אֲצִטְרִיף לְסִלְקָא דָא מִן דָּא, אֲלֵא תְּרוּוּיָהּ כְּחֲדָא. וְהֵאֵי נִוְקְבָא, תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם, וְאִיהִי מִתְעַבֶּרָא מִן דְּכוּרָא, וְקִשֵּׁי עֲלָהּ דְהָא עַל דִּינָא קִיּוּמָא.

וְכֵר אוּלִידַת קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא זְמִין לָהּ חַד חוּיָא עֲלָאָה רַבְרָבָא, וְאִתִּי וְנִשִּׁיף לְגַבֵּי הַהוּא אֲתֵר, וְאוּלִידַת. וְרְזָא דָא הַרְבֵּה אֲרָבָה עֲצָבוֹנָה וְהַרְבֵּה, בְּגִין דְאִיהִי מִתְחַלְחֶלֶת בְּכָל יוֹמָא, וּבְעֶצֶב עַל עוֹבְדֵין דְעֵלְמָא. בְּעֶצֶב תְּלָדֵי בָּנִים. בְּעֶצֶב, דָּא רְזָא דְחוּיָא, דְעֶצִיב אֲנַפִּיהוֹן דְעֵלְמָא.

וְאֵל אִישׁוֹף תִּשׁוּקְתָךְ, פְּמָה דְאֵת אֲמֵר תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם. וְהוּא יִמְשַׁל בְּךָ, הֵאֵי אוּקְמוּנָא רְזָא, דְאִיהוּ שִׁלְטַת עֲלָהּ. וְכָל דָּא לְמָה. בְּגִין דְאִמְרָה סִיְהָרָא, פְּמָה דְתִנִּינּוּ. וּבְגִין כִּי אֲזַעֲרִית נְהוּרָאָה, וְאֲזַעֲרִית שׁוֹלְטָנָהּ, וְלִית לָהּ רִשׁוּ מִגְרָמָה, בְּרַ פֶּד יְהִבִּין לָהּ חִילָא. בְּעֶצֶב תְּלָדֵי בָּנִים, פְּמָה דְאוּקְמוּנָא. וְאִי תִימָא אֲמָאֵי אֲצִטְרִיף חוּיָא לְדָא. אֲלֵא דָא פֶּתַח אוּרְחָא לְנַחְתָּא כָּל (ס"א בְּכָל) אֵינּוֹן נְשִׁמְתִין דְעֵלְמָא. דְאֵלְמָלָא לֹא פֶּתַח אוּרְחִין לְנַחְתָּא לְתַתָּא, לֹא יִשְׂרִי בְּגוּיָה דְבֵר נֶשׁ, מִה כְּתִיב לְפֶתַח חֲטָאת רַבִּץ. מָאֵי לְפֶתַח. לְהֵהוּא פֶּתַח

וְלַהוֹצִיא נְשָׁמוֹת לְעוֹלָם, הוּא עוֹמֵד לְאוֹתוֹ פֶּתַח.

וְכָרְ אֹתָן נְשָׁמוֹת שֶׁהֶצְטָרְכוּ לְרִדְת בְּגוֹפִים קְדוֹשִׁים, הוּא אֵינוֹ עוֹמֵד לְאוֹתוֹ פֶּתַח, וְאֵין לוֹ רְשׁוֹת בְּנִשְׁמָה הַהִיא. וְאֵם לֹא, הָרִי הַנְּחֹשׁ נוֹשֵׁף, וְנִטְמָא אוֹתוֹ נֶהָר (מקום), וְאֵינָה נִשְׁמָה שְׁנִטְהָרָה, וְכֹאֵן הוּא סוֹד עֲלוֹיָן. בְּעֶצֶב תְּלָדֵי בָנִים - סוֹד זֶה, זֶה נֶחֱשׁ, שֶׁהָרִי עִמּוֹ מוֹלִידָה נְשָׁמוֹת, מִשּׁוֹם שֶׁזֶה הוּא עַל הַגּוֹף, וְזֶה עַל הַנְּשָׁמָה, וְשִׁנְיָהֶם זֶה בְּזֶה. זֶה לֹקַח נְשָׁמָה, וְזֶה לֹקַח הַגּוֹף.

וְעֵתִיד הַנְּחֹשׁ הַזֶּה לְהוֹלִיד כֹּל אוֹתָם גּוֹפִים טָרָם שְׂכִיבָא זְמַנּוּ. זֶהוּ שְׁכָתוּב (ישעיה טו) בְּטָרָם תַּחֲלִיל יִלְדָה. הַזְמַן שֶׁל הַנְּחֹשׁ לְהוֹלִיד הוּא בְּשִׁבְעַ שָׁנִים, וְכֹאֵן בְּשֵׁשׁ, מֵה שְׁאִינוֹ זְמַנּוּ. וְכֹאֵתוֹ זְמַן שְׁיֹלִיד אוֹתָם, יְמוֹת מְאוֹתָה לְדָה, שְׁכָתוּב (שם כה) בְּלַע הַמָּוֶת לְנִצְחָ. וְכָתוּב (שם כו) יִחְיֶי מִתִּיד נְבִלְתִי יְקוּמוּן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּהֵוּא זְמַנָּא דִּיתְעַרוֹן מִתִּי עֲלָמָא, וְיִתְעַתְדוֹן בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, יְקוּמוֹן חִיָּלִין חִיָּלִין, כְּלָהוּ עַל אַרְעָא דְגָלִיל, בְּגִין דְּתַמָּן זְמַיִן מְלָפָא מְשִׁיחָא לְאַתְגַּלְאָה, בְּגִין דְּאֵיהוּ חוּלְקִיָּה דְיוֹסֶף, וְתַמָּן אֲתַבְּרוּ (אתהרב) בְּקַדְמִיתָא. וּמִתַּמָּן שָׁארוּ לְאַגְלָאָה מְכַל אֲתַרְיָיָהוּ, וְלֹאֲתַבְּדָרָא בִּינֵי עַמְמֵיָא, כְּמָה דְּאֲתַ אָמַר (עמוס ו) וְלֹא נִחְלוּ עַל שְׁבַר יוֹסֶף.

וְלָמָּה יְקוּמוּ שָׁם? מִשּׁוֹם שֶׁהוּא חָלְקוּ שֶׁל אוֹתוֹ שֶׁהוּשֵׁם בְּאֶרוֹן, שְׁכָתוּב (בראשית ו) וַיִּישָׁם בְּאֶרוֹן בְּמִצְרַיִם. וְאַחַר כֵּן נִקְבַּר בְּאֶרֶץ הַקְּדוֹשָׁה, שְׁכָתוּב (יהושע כד) וְאֵת עֲצָמוֹת יוֹסֶף אֲשֶׁר הֶעֱלוּ בְּנֵי עֲצָמוֹת יוֹסֶף אֲשֶׁר הֶעֱלוּ בְּנֵי שְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם קָבְרוּ בְּשֶׁכֶם. וְזֶהוּ שְׁעֵמֵד בְּקִיּוּם הַבְּרִית יוֹתֵר מֵהַכֹּל.

דְּאֲתַעֲתָדָא לְאוּלְדָא, לְאַפְקָא נְשָׁמַתִּין לְעֲלָמָא, אֵיהוּ קָאִים לְגַבֵּי הַהוּא פֶּתַח.

וְכָרְ אֵינוֹן נְשָׁמַתִּין דְּאַצְטָרִיכוּ לְנַחְתָּא בְּגוֹפִין קְדִישִׁין, לֹא קָאִים אֵיהוּ לְהַהוּא פֶּתַח, וְלִית לֵיהּ רְשׁוֹ בְּהֵיָא נְשָׁמַתָּא. וְאֵי לֹאוּ, הָא חוּיָא נְשִׁיף, וְאַסְתַּאב הַהוּא נֶהָר (ס"א אֲתֵר), וְלֹאוּ אֵיָהּ נְשָׁמַתָּא דְּאֲתַדְכֵּיָא וְהֶכָא אֵיהוּ רָזָא עֲלָאָה, בְּעֶצֶב תְּלָדֵי בָנִים. רָזָא דָא, דָא נֶחֱשׁ, דְּהָא (דָר"כ ע"א) עֲמִיָה אוּלִידַת נְשָׁמַתִּין, בְּגִין דְּדָא אֵיהוּ עַל גּוֹפָא, וְדָא עַל נְשָׁמַתָּא, וְתַרְוִיָּהוּ דָא בְּדָא. דָא נְקִיט נְשָׁמַתָּא, וְדָא נְקִיט גּוֹפָא.

וְזַמְנָא דָא חוּיָא, לְאוּלְדָא כֹּל אֵינוֹן גּוֹפִין, עַד לֹא יִיתִי זְמַנָּא דִּילֵיהּ, הֶדָא הוּא דְכָתִיב, בְּטָרָם תַּחֲלִיל יִלְדָה. זְמַנָּא דְּחוּיָא לְאוּלְדָא בְּשִׁבְעַ שָׁנִין, וְהֶכָא בְּשִׁית, מֵה דְלֹאוּ אֵיהוּ זְמַנָּיָה. וּבְהֵהוּא זְמַנָּא דְּאוּלִיד לוֹן, מֵהֵהוּא לִידָה יְמוֹת. דְכָתִיב, (ישעיה כה) בְּלַע הַמָּוֶת לְנִצְחָ. וְכָתִיב (ישעיה כו) יִחְיֶי מִתִּיד נְבִלְתִי יְקוּמוֹן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּהֵהוּא זְמַנָּא דִּיתְעַרוֹן מִתִּי עֲלָמָא, וְיִתְעַתְדוֹן בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, יְקוּמוֹן חִיָּלִין חִיָּלִין, כְּלָהוּ עַל אַרְעָא דְגָלִיל, בְּגִין דְּתַמָּן זְמַיִן מְלָפָא מְשִׁיחָא לְאַתְגַּלְאָה, בְּגִין דְּאֵיהוּ חוּלְקִיָּה דְיוֹסֶף, וְתַמָּן אֲתַבְּרוּ (אתהרב) בְּקַדְמִיתָא. וּמִתַּמָּן שָׁארוּ לְאַגְלָאָה מְכַל אֲתַרְיָיָהוּ, וְלֹאֲתַבְּדָרָא בִּינֵי עַמְמֵיָא, כְּמָה דְּאֲתַ אָמַר (עמוס ו) וְלֹא נִחְלוּ עַל שְׁבַר יוֹסֶף.

וְאַמְאֵי יְקוּמוֹן תַּמָּן, בְּגִין דְּאֵיהוּ חוּלְקִיָּה דְהֵהוּא דְאַשְׁתִּי בְּאֶרוֹנָא, דְכָתִיב, (בראשית ו) וַיִּישָׁם בְּאֶרוֹן בְּמִצְרַיִם, וְלִכְתֵּר אֲתַקְבַּר בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, דְכָתִיב, (יהושע כד) וְאֵת עֲצָמוֹת יוֹסֶף אֲשֶׁר הֶעֱלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם קָבְרוּ בְּשֶׁכֶם. וְדָא אֵיהוּ דְקָאִים בְּקִיּוּמָא דְבְרִית, יִתִּיר מְכַלָּא.

וְזֶהוּ שְׁעֵמֵד בְּקִיּוּם הַבְּרִית יוֹתֵר מֵהַכֹּל.

וּבַהֲהוּא זְמַנָּא דִּיתְעָרוּן פְּלִהוּ חִיְלִין חִיְלִין,
 פְּלִהוּ יְהִכוּן, דָּא לְחוּלְקָ אַבְהֵתְהוּן,
 וְדָא לְחוּלְקָ אַבְהֵתְהוּן, דְּכִתִּיב (ויקרא כה) וּשְׁבַתְם
 אִישׁ אֶל אַחֲזָתוֹ. וְיִשְׁתַּמּוּדְעוּן דָּא לְדָא. וְזַמִּין
 קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַלְבָּשָׁא לֹוּן לְכָל חַד וְחַד
 לְבוּשֵׁי מְרַקְמָן, וְיִיתוּן פְּלִהוּ וְיִשְׁבַּחוּן
 לְמַאֲרִיהוּן בִּירוּשָׁלַם, וְיִתְחַבְּרוּן תַּמָּן
 אוּכְלוּסִין אוּכְלוּסִין, וְיִרוּשָׁלַם יִתְמַשֵּׁף לְכָל
 סְטָרִין, יִתִּיר מִמָּה דְאַתְמַשֵּׁף פַּד אַתְחַבְּרוּ תַּמָּן
 מְגַלּוּתָא.

בִּיּוֹן דִּיתְחַבְּרוּן וְיִשְׁבַּחוּן לְמַאֲרִיהוּן, קְדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא יְחֵדִי עֲמַהוּן, הָדָא הוּא
 דְּכִתִּיב, (ירמיה לא) וּבָאוּ וְרִנְנוּ בְּמִרוֹם צִיּוֹן, וּלְבַתֵּר
 וְנִהְרוּ אֶל טוֹב יְיָ וְגוֹ', פֶּל חַד וְחַד לְחוּלְקֵיהּ,
 וְחוּלְקָ אַבְהֵתוּי. וְאַחַסְנַתְהוּן דִּישְׂרָאֵל תְּהֵא,
 עַד (נ"א רְמָתָא דְרוּמָא), דְּמָתָא דְרוּמָאִי, וְתַמָּן יִלְפוּן
 אוּרְיִיתָא, וְהָא אוּקְמוּהָ, וּכְתִיב (ישעיה כו) הִקְיִצוּ
 וְרִנְנוּ שׁוֹכְנֵי עֶפְרָי וְגוֹ'. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן
 וְאָמֵן.

פְּרֻשְׁתָּא אֵלֶּה פְּקוּדֵי

אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמְּשַׁכֵּן מִשְׁכַּן הַעֲדוּת אֲשֶׁר פָּקַד
 עַל פִּי מֹשֶׁה וְגוֹ'. (שמות לח) רַבִּי חֲזִיא פְּתַח,
 (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם וְהַיָּם אֵינָנו
 מִלָּא וְגוֹ'. הָאִי קָרָא אוּקְמוּהָ וְאַתְמַר, אֲבָל כָּל
 הַנְּחָלִים אֵלִין רְזִין דְּנַחְלִין וּמִבּוּעִין קְדִישִׁין,
 דְּאַתְמַלְיִין, וְנַפְקִין (מבועין קדושים) לְאַנְהָרָא
 וּלְמַלְיָא לְהָאִי יִמָּא רַבָּא, וְכִיּוֹן דְּהָאִי יִמָּא
 רַבָּא אַתְמַלְיָא מִסְטָרָא דְּאֵינוּן נַחְלִין כְּדִין הוּא
 אִפִּיק מִיָּא, וְאַשְׁקִי לְכָל חִיוּן בְּרָא, כְּמָה דְּאַתְ
 אָמַר (תהלים קד) יִשְׁקוּ כָּל חֵיתוֹ שְׂדֵי.

כֹּה פְּתִיב לְעֵילָא, הַמְּשַׁלַּח מַעֲיָנִים וְגוֹ',
 וּלְבַתֵּר, יִשְׁקוּ כָּל חֵיתוֹ שְׂדֵי יִשְׁבְּרוּ פְּרָאִים

וּבִאֲתוֹ זְמַן שְׁיִתְעוֹרְרוּ כָּלִם
 חִילוֹת חִילוֹת, פְּלִם יִלְכוּ, זֶה
 לְחַלְקָ אַבוּתְם וְזֶה לְחַלְקָ אַבוּתְם,
 שְׁכַתּוּב (ויקרא כה) וּשְׁבַתְם אִישׁ אֶל
 אַחֲזָתוֹ, וְיִכִּירוּ זֶה אֶת זֶה. וְעֵתִיד
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַלְבִּישֵׁם כָּל
 אֶחָד וְאֶחָד לְבוּשִׁים רְקוּמִים,
 וְיִבְאוּ כָּלִם וְיִשְׁבְּחוּ אֶת רַבּוֹנָם
 בִּירוּשָׁלַם, וְיִתְחַבְּרוּ שֵׁם הַמוֹנִים
 הַמוֹנִים, וְיִרוּשָׁלַם תַּמְשֵׁף לְכָל
 הַצְּדִידִים יוֹתֵר מִמָּה שְׁנַמְשַׁכָּה
 כְּשֶׁהִתְחַבְּרוּ שֵׁם מִן הַגְּלוּת.

בִּיּוֹן שְׁיִתְחַבְּרוּ וְיִשְׁבְּחוּ אֶת
 רַבּוֹנָם, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁמַח
 עִמָּהֶם. זֶהוּ שְׁכַתּוּב (ירמיה לא) וּבָאוּ
 וְרִנְנוּ בְּמִרוֹם צִיּוֹן, וְאַחַר כֵּן -
 וְנִהְרוּ אֶל טוֹב ה' וְגוֹ'. כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד לְחַלְקוֹ וְחַלְקָ אַבוּתוּי.
 וְנַחְלַת יִשְׂרָאֵל תִּהְיֶה עַד (הרמיה של
 רומא) עִיר הַרוּמָאִים, וְשֵׁם יִלְמְדוּ
 תוֹרָה, וְהָרִי פְּרֻשָׁה, וְכַתּוּב (ישעיה
 כו) הִקְיִצוּ וְרִנְנוּ שׁוֹכְנֵי עֶפְרָי וְגוֹ'.
 בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

פְּרֻשְׁתָּא אֵלֶּה פְּקוּדֵי

אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמְּשַׁכֵּן מִשְׁכַּן הַעֲדוּת
 אֲשֶׁר פָּקַד עַל פִּי מֹשֶׁה וְגוֹ'. רַבִּי
 חֲזִיא פְּתַח, (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים
 הוֹלְכִים אֶל הַיָּם וְהַיָּם אֵינָנו מִלָּא
 וְגוֹ'. פְּסוּק זֶה פְּרֻשָׁהוּ וְנַתְבָּאָר,
 אֲבָל כָּל הַנְּחָלִים - אֵלוּ סוּדוֹת
 הַנְּחָלִים וְהַמְּעִינּוֹת הַקְּדוּשִׁים
 שְׁמַתְמַלְאִים וְיּוֹצֵאִים (מבועים
 קדושים) לְהָאִיר וּלְמַלָּא אֶת הַיָּם
 הַגְּדוֹל. וְכִיּוֹן שֶׁהַיָּם הַגְּדוֹל הַזֶּה
 הַתְּמַלָּא מִצַּד אוֹתָם הַנְּחָלִים, אִז
 הוּא מוֹצֵיא מִיָּם וּמְשַׁקָּה אֶת כָּל
 חֵיוֹת הַבַּר, כְּמוֹ שְׁנַאָמַר (תהלים קד)
 יִשְׁקוּ כָּל חֵיתוֹ שְׂדֵי.

כֹּה פְּתוּב לְמַעְלָה? הַמְּשַׁלַּח
 מַעֲיָנִים וְגוֹ'. וְאַחַר כֵּן - יִשְׁקוּ כָּל
 חֵיתוֹ שְׂדֵי יִשְׁבְּרוּ פְּרָאִים צְמָאִים.

אֵלִין אֵינוּן רְתִיכִין צְמָאִים.

אלה הן המרפכות שלמטה, שכאשר הם לוקח אותם, את כלם הוא לוקח ושואב אותם לתוכו, ואחר כך מוציא מים לצד אחר, שהן המרפכות הקדשות שלמטה, ומשקה אותם, וכלם התמנו ונפקדו בשם, כמו שנאמר (ישעיה מ) לכלם בשם יקרא. ומשום כך, אלה פקודי המשפן משפן העדת.

רבי יוסי פתח, (תהלים לא) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים כך נגד בני אדם. מה רב טובך, כמה יש להם לבני אדם להסתפל ולדעת בדרכי הקדוש ברוך הוא, שהרי בכל יום יום יוצא קול ומכריז ואומר: השמרו בני העולם, סגרו דלתות החטאים, הסתלקו מהרשת שתופסת טרם יתפסו רגליהם ברשת הזו. הגלגל סובב תמיד, עולה ויורד. אוי לאותם שדוחים רגליהם מתוף הגלגל, שהרי נופלים לתוף העמק ששטמון לאותם רשעי העולם.

אוי לאותם שנופלים ולא יקומו, ולא יאורו באור הגנוז לצדיקים לעולם הבא. אשריהם הצדיקים לעולם הבא, שכמה מאורות גנוזים להם, כמה עדונים באותו העולם שמונים להם, שפתיב מה רב טובך אשר צפנת ליראיך. מה רב טובך, הרי פרשוה שזהו אור הגנוז לצדיקים לעולם הבא, שפתיב (בראשית א) וירא אלהים את האור פי טוב, וכתוב (תהלים צ) אור זרע לצדיק ולישרי לב שמחה. ועל זה מה רב טובך.

כתוב פאן מה רב טובך, וכתוב שם וירא אלהים את האור פי טוב. אשר צפנת, משום שהסתפל הקדוש ברוך הוא באותו האור והסתפל באותם הרשעים שעתידים לחטא בעולם, וגנו את אותו האור לזכות בו את הצדיקים לעולם הבא, כמו שנתבאר.

דלתתא, דכד ימא נקיט לון, בלהו נקיט לון, ושאיב לון בגויה, ולבתר אפיק מיין לסטרא אחרא, דאינון רתיכין קדישין דלתתא, ואשקי לון. וכלהו אתמנון ואתפקדון בשמא, כמה דאת אמר (ישעיה מ) לכלם בשם יקרא. ובגין כך, (שמות לה) אלה פקודי המשפן משפן העדות.

רבי יוסי פתח, (תהלים לא) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים כך נגד בני אדם. מה רב טובך. כמה אית לון לבני נשא, לאסתפלא ולמנדע באורחוי דקודשא בריך הוא, דהא בכל יומא ויומא (דף ר"ב ע"ב) קלא נפיק, ואכריז ואמר, אסתמרו בני עלמא, טרוקו גלי חובין, אסתלקו מרשתא דתפיס, עד לא יתפסון רגליכו בהאי רשתא. גלגלא סחרא תדיר, סליק ונחית. ווי לאינון דדחיין רגלייהו מגו גלגלא, דהא נפלי לגו עומקא, דטמיר לאינון חייבי עלמא.

ווי לאינון דנפלין ולא יקומו, ולא ינהרו בנהורא דגניז לצדיקייא לעלמא דאתי. זפאין אינון צדיקייא לעלמא דאתי, דכמה נהורין גניזין לון, כמה עדונין בההוא עלמא טמירין לון, דכתיב מה רב טובך אשר צפנת ליראיך. מה רב טובך, הא אוקמוה, דא הוא אור דגניז לצדיקייא לעלמא דאתי, דכתיב (בראשית א) וירא אלהים את האור פי טוב, וכתוב (תהלים צ) אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה. ועל דא מה רב טובך.

בתיב הכא מה רב טובך, וכתוב התם וירא אלהים את האור פי טוב. אשר צפנת, בגין דאסתפל קדשא בריך הוא בההוא נהורא, ואסתפל באינון חייביא דזמינין למחטי בעלמא, וגניז ליה ליההוא נהורא, שעתידים לחטא בעולם, וגנו את אותו האור לזכות בו את הצדיקים לעולם הבא, כמו שנתבאר.

פְּעֻלָּתָּהּ. בְּרֵאשׁוֹנָה צְפַנְתָּ, וְאַחַר
כִּף פְּעֻלָּתָּהּ. אֲלֵא צְפַנְתָּ, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר. פְּעֻלָּתָּהּ, בְּשִׁבְלֵי אוֹתוֹ
הָאוֹר הַגָּנוּז בּוֹ עֲשֵׂה הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא אֶת אֲמֵנוֹת הָעוֹלָם.
מִזֵּין לָנוּ? שְׁכָתוֹב (בראשית ב)
אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ
בְּהַבְרָאָם, כְּתוּב בְּאֲבֵרָהֶם,
וְאוֹתוֹ אוֹר שֶׁל אֲבֵרָהֶם גָּנַז אוֹתוֹ
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבּוֹ עֲשֵׂה
אֲמֵנוֹת הָעוֹלָם, שְׁכָתוֹב פְּעֻלָּתָּהּ
לְחֹסִים כִּף, לְאוֹתָם שְׁיוֹשְׁבֵים
תַּחַת צֵלוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא.

נִגְדַּר בְּנֵי אָדָם, שֶׁהָרִי בְּאֲמֵנוֹת
הַזֶּה שֶׁנַּעֲשֶׂתָה בְּאוֹר הַזֶּה
עוֹמְדִים בְּנֵי אָדָם בְּעוֹלָם
וְקִיּוּמָם נִהְיָה. אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא
גָּנוּז, בְּנֵי הָאָדָם עוֹמְדִים בּוֹ
בְּעוֹלָם הַזֶּה. פְּעֻלָּתָּהּ, אֶת אֲמֵנוֹת
הָעוֹלָם הַזֶּה שָׁבוּ נַעֲשֵׂה הַכֹּל
בְּחֻשְׁבוֹן. אֲמֵנוֹת הָעוֹלָם כְּמוֹ
אֲמֵנוֹת הַמִּשְׁכָּן, שֶׁהוּא אֲמֵנוֹת
כְּמוֹ שֶׁל הָעוֹלָם, וְהָרִי בְּאֲרָנוֹ.
כְּתוּב כֵּן אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן,
וְכְתוּב שֵׁם אֵלֶּה תוֹלְדוֹת
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. מִשׁוּם שֶׁכֵּל
אוֹתָן תוֹלְדוֹת שֶׁעָשׂוּ וְהוֹצִיאוּ
שָׁמַיִם וְאָרֶץ, כֵּלָן בְּכַח שֶׁל אוֹתוֹ
הָאוֹר הַגָּנוּז נַעֲשׂוּ וְיִצְאוּ. פְּקוּדֵי
הַמִּשְׁכָּן יִצְאוּ בְּאוֹתוֹ הַכַּח. מִזֵּין
לָנוּ? שְׁכָתוֹב וּבְצִלָּאֵל בֶּן אוּרִי
בֶּן חוּר לְמִטָּה יְהוּדָה - זֶהוּ מִצַּד
הַיְמִינִי. וְאוֹתוֹ אֶהְלִיכָב - זֶהוּ
מִצַּד הַשְּׂמָאל. וְהַמִּשְׁכָּן מִצַּד
יְמִין וְשְׂמָאל הוּקַם וְנַעֲשֵׂה,
וּמִשָּׁה שֶׁהָיָה בְּיַמֵּיהֶם הַקִּים
אוֹתוֹ.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, (ישעיה
טז) וְהוֹכֵן בַּחֲסֵד כְּפֵא וְיִשָּׁב עָלָיו
בְּאֵמֶת וְגו'. וְהוֹכֵן בַּחֲסֵד כְּפֵא,
הָרִי בְּאֲרָנוֹ, כְּשֶׁעֲלָתָה מִחֻשְׁבָּה
בְּרִצּוֹן שֶׁל שְׂמָחָה מִטְּמִיר כֹּל
הַטְּמִירִים שֶׁלֹּא נוֹדַע וְלֹא נִדְּבַק,

לְמִזְבֵּי בֵיה צְדִיקֵיָא לְעֵלְמָא דְאַתִּי, כְּמָה
דְּאַתְמַר.

פְּעֻלָּתָּהּ, בְּקִדְמִיתָא צְפַנְתָּ, וְלִבְתֵּר פְּעֻלָּתָּהּ. אֲלֵא
צְפַנְתָּ כְּמָה דְאַתְמַר. פְּעֻלָּתָּהּ בְּגִין דִּיהוּא
נְהוּרָא דְגָנִיז, בֵּיה עֶבֶד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אוּמְנוֹתָא דְעֵלְמָא. מְנַלְן. דְכְּתִיב, (בראשית ב) אֵלֶּה
תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם, בְּאֲבֵרָהֶם
כְּתִיב, וְהוּא נְהוּרָא דְאֲבֵרָהֶם, גָּנִיז לֵיה קִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, וּבֵיה עֶבֶד אוּמְנוֹתָא דְעֵלְמָא, דְכְּתִיב
פְּעֻלָּתָּהּ לְחֹסִים כִּף, לְאִינוּן דִּיתְבִּי תַחַת צֵלָא
דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

נִגְדַּר בְּנֵי אָדָם, דִּהָא בְּהָאֵי אוּמְנוֹתָא דְאַתְעֶבֶד
בְּהָאֵי נְהוּרָא, קִיּוּמִין בְּנֵי נֶשְׂאָה בְּעֵלְמָא,
וְקִיּוּמָא דִּילְהוּן הָוִי. אֵף עַל גַּב דְּאִיהוּ גָנִיז, בֵּיה
קִיּוּמִין בְּנֵי נֶשְׂאָה בְּעֵלְמָא דִּין. פְּעֻלָּתָּהּ, אוּמְנוֹתָא
דְעֵלְמָא דָּא, דְבֵיה אֲתַעֲבִיד כֹּלָא בְּחוֹשְׁבָנָא,
אוּמְנוֹתָא דְעֵלְמָא, כְּגוּוֹנָא דָּא אוּמְנוֹתָא
דְמִשְׁכָּנָא, דְאִיהוּ אוּמְנוֹתָא כְּגוּוֹנָא דְעֵלְמָא, וְהָא
אוּקִימָנָא.

בְּתִיב הַכָּא אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן, וְכְתִיב הַתָּם
אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. בְּגִין דְכֹל
אִינוּן תוֹלְדִין דְעֶבְדוּ וְאַפִּיקוּ שְׁמִיא וְאַרְעָא,
כִּלְהוּ בְּחִילָא דִּיהוּא נְהוּרָא דְגָנִיז אֲתַעֲבִידוּ
וְנִפְקוּ. פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן בְּהוּא חִילָא נִפְקוּ.
מְנַלְן. דְכְּתִיב וּבְצִלָּאֵל בֶּן אוּרִי בֶּן חוּר לְמִטָּה
יְהוּדָה, דָּא אִיהוּ מְסֻטְרָא דִּימִינָא. וְאוֹתוֹ אֶהְלִיכָב
דָּא אִיהוּ מְסֻטְרָא דְשְׂמָאלָא. וּמִשְׁכָּנָא מְסֻטְרָא
דִּימִינָא וְשְׂמָאלָא אֲתַקְּם וְאַתְעֶבֶד. וּמִשָּׁה דִּיהוּ
בְּיַמֵּיהוּ, אוּקִימָ לֵיה.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, (ישעיה טז) וְהוֹכֵן בַּחֲסֵד
כְּפֵא וְיִשָּׁב עָלָיו בְּאֵמֶת וְגו'. וְהוֹכֵן בַּחֲסֵד
כְּפֵא, הָא אוּקִימָנָא, כִּד מִחֻשְׁבָּה סְלִיק, בְּרַעוּ
דְחֻדָּה מְטְמִירָא דְכֹל טְמִירִין דְלֹא אֲתִידַע וְלֹא

הגיעה אותה שמחה והפתה לתוך המחשבה, ואז נכנס למקום שנקנס.

עד שנגנו בהיכל עליון אחד, שהוא טמיר למעלה. ומשם שפעו ונמשכו כל האורות. של ימין נסע בראשונה, ואחר כך כלם נסעו, ומאותו צד הימין נתקן הכפסא למטה, שהרי הקדוש ברוך הוא התקין אותו הכפסא בחסד וישב עליו באמת, שהוא התקון של החותם של הכל. ולא יושב על אותו כפסא אלא בחותם שהוא אמת. באהל דוד, שבו הוא הכפסא למטה.

שפט ודרש משפט ומהר צדק. שפט - מצד הדין. ודרש משפט - מצד הרחמים. ומהר צדק - הוא כפסא הדין שהוא הבית דין למטה. בא וראה, כמו כן המשפן לא התקן אלא בצד הנה כמו זה של חסד, כפי שאמרנו למעלה. ועל כן נמנו התולדות והתקנו כלם למטה.

אלה פקודי המשפן משפן העדת אשר פקד על פי משה. רבי שמעון פתח, בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ. הפסוק הזה פשוטו ונאמר בכמה צדדים, אבל כשבא הקדוש ברוך הוא את העולם, ברא אותו כמו שלמעלה להיות העולם הזה בדיוקן של העולם שלמעלה, וכל אותם גונים של מעלה התקנים למטה, להדביק ולקשר עולם בעולם.

וכשרצה הקדוש ברוך הוא לברא את העולם, השגיח בתורה וברא אותו. והסתפל בשם הקדוש, הפלל של התורה, וקיים את העולם. בשלשה צדדים התקנים העולם, והם חכמה ותבונה ודעת. בחכמה - שכתוב (משלי א) ה' בחכמה יסד ארץ. בתבונה -

אתדבק, מטי ההוא חדוה, ובטש גו מחשבה, וכדין עאל באתר דעאל.

עד דאתגניז בחד היכלא עלאה, דאיהו טמיר לעיל. ומתמן נגדין ואתמשכן כל נהורין, דימינא דנטיל בקדמיתא, ולבתר נטיל פלהו. ומההוא סטר ימינא, אתקן פורסייא לתתא. דהא קדשא בריך הוא, אתקין לההוא כורסייא בחסד, וישב עליו באמת, דאיהו תקונא דחותמא דכלא. ולא יתיב על ההוא כורסייא, אלא בחותמא דא דאיהו אמת. באהל דוד, דאיהו בי כורסייא לתתא.

שופט ודרש משפט ומהר צדק. שופט מסטרא דדינא. ודרש משפט מסטרא דרחמי. ומהיר צדק, איהו פורסייא דדינא, דאיהו בי דינא לתתא. תא חזי, פגוונא דא, משפנא לא אתתקן אלא בסטרא דא כגוונא דא, דחסד פדקאמרן לעיל, ועל דא אתמנון תולדין ואתתקנו כלהו לתתא.

אלה פקודי המשפן משפן העדות אשר פקד על פי משה. (שמות לח) רבי שמעון פתח, בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ, האי קרא (דף רכ"א ע"א) אוקמוה ואתמר בכמה סטרין. אבל פד ברא קדשא בריך הוא עלמא, ברא ליה פגוונא דלעילא, למהוי עלמא דא בדיוקנא דעלמא דלעילא. וכל אינון גוונין דלעילא, אתקין לון לתתא, לאתדבקא ולא תקשרא עלמא בעלמא.

וכר בעא קדשא בריך הוא למברי עלמא, אשגח באורייתא וברא ליה. ואסתפל בשמא קדישא, פללא דאורייתא, וקיים עלמא. בתלת סטרין אתקיים עלמא, ואינון חכמה ותבונה ודעת. בחכמה, דכתיב, (משלי א) יי' בחכמה יסד ארץ. בתבונה, דכתיב פונן

שְׁמַיִם בְּתִבּוּנָה. בְּדַעַת, דְּכָתִיב בְּדַעַתוֹ תְּהוֹמוֹת נִבְקָעוּ. הָא כְּלָהוּ בְּקִיּוּמָא דְעֵלְמָא. וּבְאַלְיִן תְּלַתָּא אֲתַבְּנִי מִשְׁפָּנָא, דְּכָתִיב וְאִמְלֵא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחֻכְמָה בְּתִבּוּנָה וּבְדַעַת. וּבְלָהוּ תְּלַתָּא רְמִיזִין בְּקִרְאָא דָּא, בְּרֵאשִׁית, הֵינִינוּ דְּכָתִיב בְּחֻכְמָה. בְּרֵא אֱלֹהִים, הֵינִינוּ דְּכָתִיב בְּתִבּוּנָה. אֵת הַשְּׁמַיִם, הֵינִינוּ דְּכָתִיב בְּדַעַת. וְכָלְהוּ כְּתִיבִי בְּעֵבִידַת מִשְׁפָּנָא. וּבְרִזָּא דָּא כְּתִיב, אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁפָּן, דָּא רִזָּא דְּחֻכְמָה. מִשְׁפָּן הָעֵדוּת, דָּא רִזָּא דְּתִבּוּנָה, אֲשֶׁר פִּקֵּד עַל פִּי מֹשֶׁה, דָּא רִזָּא דְּדַעַת. וְכָלְא דָּא לְקַבֵּל דָּא, בְּגִין דְּכָל מַה דְּבִרָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵלְמָא דִּין, בְּרֵא לִיהַ פְּגוּוֹנָא דְלַעֲיָלָא. וְכָלְא אֲתַרְשִׁים בְּעֵבִידַת מִשְׁפָּנָא.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְאָמַר לִיהַ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֹשֶׁה עֶבֶיד מִשְׁפָּנָא, הָוֵה קָאִים מֹשֶׁה תוֹהָא, דְלָא יָדַע מַה לְמַעַבַּד, עַד דְאַחֲזִי לִיהַ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵינָא, כְּמַה דְכָתִיב, (שְׁמוֹת כה) וּרְאָה וַעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתֶם אֲשֶׁר אֶתָּה מְרָאָה בְּהָר. מָאִי בְּתַבְנִיתֶם. אֵלָא אוֹלִיפְנָא, דְאַחֲמִי לִיהַ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֹשֶׁה, דִּיּוֹקְנָא דְכָל מְלָה וּמְלָה, כְּהוּא דִּיּוֹקְנָא דְאִיהוּ לְעֵילָא, וְכָל חַד וְחַד הָוֵה עֶבֶיד דִּיּוֹקְנָא דִּילִיהַ כְּדִיּוֹקְנָא (דְאִיהוּ לְעֵילָא וְכָל חַד חַד עֶבֶיד דִּיּוֹקְנָא דִּילִיהַ כְּדִיּוֹקְנָא) דְאִיהוּ אֲתַעֲבִיד בְּאַרְעָא.

אֲשֶׁר אֶתָּה מְרָאָה בְּהָר, אֲשֶׁר אֶתָּה רוֹאָה מִיבְעֵי לִיהַ. אֵלָא אוֹלִיפְנָא, דְאַסְפְּקִלְרִיא דְלָא נְהָרָא, הָוֵה אַחֲמִי לִיהַ בְּגוּיָה כָּל אֵינּוֹן גּוּוֹנִין וְדִיּוֹקְנִין דְאַתְעֲבִידוּ לְתַתָּא, כְּהֵאִי חִיזוּ דְאַחֲזִי בְּגוּיָה כָּל אֵינּוֹן דִּיּוֹקְנִין.

מִשְׁמַע דְּכָתִיב אֲשֶׁר אֶתָּה מְרָאָה, אֶתָּה, רִזָּא דְאַסְפְּקִלְרִיא דְלָא נְהָרָא, דְאַחֲזִי לִיהַ

בְּא וְרָאָה, בְּשַׁעֲתָא דְאָמַר לִיהַ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֹשֶׁה עֶבֶיד מִשְׁפָּנָא, הָוֵה קָאִים מֹשֶׁה תוֹהָא, דְלָא יָדַע מַה לְמַעַבַּד, עַד דְאַחֲזִי לִיהַ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵינָא, כְּמַה דְכָתִיב, (שְׁמוֹת כה) וּרְאָה וַעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתֶם אֲשֶׁר אֶתָּה מְרָאָה בְּהָר. מָאִי בְּתַבְנִיתֶם. אֵלָא אוֹלִיפְנָא, דְאַחֲמִי לִיהַ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֹשֶׁה, דִּיּוֹקְנָא דְכָל מְלָה וּמְלָה, כְּהוּא דִּיּוֹקְנָא דְאִיהוּ לְעֵילָא, וְכָל חַד וְחַד הָוֵה עֶבֶיד דִּיּוֹקְנָא דִּילִיהַ כְּדִיּוֹקְנָא (דְאִיהוּ לְעֵילָא וְכָל חַד חַד עֶבֶיד דִּיּוֹקְנָא דִּילִיהַ כְּדִיּוֹקְנָא) דְאִיהוּ אֲתַעֲבִיד בְּאַרְעָא.

אֲשֶׁר אֶתָּה מְרָאָה בְּהָר, אֲשֶׁר אֶתָּה רוֹאָה מִיבְעֵי לִיהַ. אֵלָא אוֹלִיפְנָא, דְאַסְפְּקִלְרִיא דְלָא נְהָרָא, הָוֵה אַחֲמִי לִיהַ בְּגוּיָה כָּל אֵינּוֹן גּוּוֹנִין וְדִיּוֹקְנִין דְאַתְעֲבִידוּ לְתַתָּא, כְּהֵאִי חִיזוּ דְאַחֲזִי בְּגוּיָה כָּל אֵינּוֹן דִּיּוֹקְנִין.

מִשְׁמַע דְּכָתִיב אֲשֶׁר אֶתָּה מְרָאָה, אֶתָּה, רִזָּא דְאַסְפְּקִלְרִיא דְלָא נְהָרָא, דְאַחֲזִי לִיהַ

בְּא וְרָאָה, בְּשַׁעֲתָא דְאָמַר לִיהַ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֹשֶׁה עֶבֶיד מִשְׁפָּנָא, הָוֵה קָאִים מֹשֶׁה תוֹהָא, דְלָא יָדַע מַה לְמַעַבַּד, עַד דְאַחֲזִי לִיהַ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵינָא, כְּמַה דְכָתִיב, (שְׁמוֹת כה) וּרְאָה וַעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתֶם אֲשֶׁר אֶתָּה מְרָאָה בְּהָר. מָאִי בְּתַבְנִיתֶם. אֵלָא אוֹלִיפְנָא, דְאַחֲמִי לִיהַ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֹשֶׁה, דִּיּוֹקְנָא דְכָל מְלָה וּמְלָה, כְּהוּא דִּיּוֹקְנָא דְאִיהוּ לְעֵילָא, וְכָל חַד וְחַד הָוֵה עֶבֶיד דִּיּוֹקְנָא דִּילִיהַ כְּדִיּוֹקְנָא (דְאִיהוּ לְעֵילָא וְכָל חַד חַד עֶבֶיד דִּיּוֹקְנָא דִּילִיהַ כְּדִיּוֹקְנָא) דְאִיהוּ אֲתַעֲבִיד בְּאַרְעָא.

אֲשֶׁר אֶתָּה מְרָאָה בְּהָר, אֲשֶׁר אֶתָּה רוֹאָה מִיבְעֵי לִיהַ. אֵלָא אוֹלִיפְנָא, דְאַסְפְּקִלְרִיא דְלָא נְהָרָא, הָוֵה אַחֲמִי לִיהַ בְּגוּיָה כָּל אֵינּוֹן גּוּוֹנִין וְדִיּוֹקְנִין דְאַתְעֲבִידוּ לְתַתָּא, כְּהֵאִי חִיזוּ דְאַחֲזִי בְּגוּיָה כָּל אֵינּוֹן דִּיּוֹקְנִין.

שאינה מאירה שהרָאָה לו בְּתוֹךְ כָּל אוֹתָם הַדְּיוֹקְנָאוֹת. וְהִיָּה מִשֶּׁה רוֹאֶה אוֹתָם כָּל דָּבָר וְדָבָר עַל תְּקוּנָו כְּמוֹ שְׂרוּאָה בְּתוֹךְ עֲשֻׁשִׁית וְתוֹךְ מְרָאָה שְׂמֵרָאָה אֵת כָּל הַדְּיוֹקְנָאוֹת. וּכְשֶׁהִסְתַּפֵּל בָּהֶם מִשֶּׁה, הַתְּקִשָּׁה לְפָנָיו. אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵתָה בְּסִימְנָךְ וְאֲנִי בְּסִימְנִי. אִזְ הִתְיַשֵּׁב מִשֶּׁה בְּכָל מַעֲשֵׂה.

בְּשִׁנְעֵשָׂה כָּל הַמַּעֲשֵׂה, הַצֵּטְרֵךְ מִשֶּׁה לְמִנּוֹת הַכֹּל, כְּדִי שְׁלֹא יֵאמְרוּ יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּשְׁאַר כֶּסֶף וְזָהָב וְעָלָה לְקַחַת אוֹתָם. וְלִכֵּן הַצֵּטְרֵךְ לְמִנּוֹת אֵת הַחֲשֻׁבוֹן לְפָנֵי יִשְׂרָאֵל, מִשּׁוֹם שֶׁכְּתוּב (במדבר לב) וְהִיִּיתֶם נְקִיִּים מִיַּי וּמִיִּשְׂרָאֵל.

וְלִכֵּן כְּתוּב, אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכַּן הַעֲדָת, שֶׁהָרִי רִוַח הַקְּדוֹשׁ הִיָּתָה מְרָאָה לְכֹלֵם אֵת חֲשֻׁבוֹן כָּל הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף שֶׁנִּדְּבָו יִשְׂרָאֵל, וְרִוַח הַקְּדוֹשׁ הִיָּתָה אוֹמְרָת: וְכֶסֶף פְּקוּדֵי הַעֲדָה מֵאֵת כֶּסֶף וְגו', כָּל הַזָּהָב הַעֲשׂוּי לְמִלְאכָה וְגו'. מִשּׁוֹם שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִתְרַצָּה בָּהֶם בְּאוֹתָם הָאֲמֻנִים, וְרָצָה לְהוֹצִיא אֵת נְאֻמְנוֹתָם לְפָנֵי כָּלֵם.

אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן. בֹּא וּרְאֵה, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שֶׁנַּעֲשֶׂה מַעֲשֵׂה הַמִּשְׁכָּן, הִיָּה הַצַּד הָאֲחֵר הוֹלֵךְ וּמְשׁוֹטֵט כְּדִי לְהִסְטִין, וְלֹא מֵצֵא עֲלָה עַל גְּאֻמְנוֹת הָאֲמֻנִים, עַד שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כּוֹפֵף אוֹתוֹ לְפָנֵי מִשֶּׁה, וְהוּא עֹשֶׂה חֲשֻׁבוֹן שֶׁל גְּאֻמְנוֹת בְּעַל כְּרָחוּ, וְעֲלֵתָה גְּאֻמְנוֹתָם לְכֹל. וְסוּד זֶה שֶׁכְּתוּב אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ, אֵלֶּה - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה מט) גַּם אֵלֶּה תִשְׁכַּחְנָה. וְכְתוּב אֲשֶׁר פָּקַד עַל פִּי מִשֶּׁה, שֶׁשֵּׁם הַתְּמַנָּה וְנִפְקַד עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה הַחֲשֻׁבוֹן שֶׁל בֵּית הַמִּשְׁכָּן לְפָנֵי מִשֶּׁה וְכָל יִשְׂרָאֵל. אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכַּן הַעֲדָת.

בְּגוֹיָה כָּל אֵינּוֹן דְּיוֹקְנִין. וְהָיָה חֲמִי לוֹן מִשֶּׁה כָּל מְלָה וּמְלָה עַל תְּקוּנֵיהָ, כְּמָה דְחֲמִי גוֹ עֲשֻׁשִׁיתָא, וְגוֹ חִיזוֹ דְאַחֲזִי כָּל דְּיוֹקְנִין. וְכַד אִסְתַּפֵּל בְּהוּ מִשֶּׁה, אִתְקַשֵּׁי קַמֵּיהָ, אָמַר לִיהָ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִשֶּׁה, אֵת בְּסִימְנֵךְ, וְאֲנִי בְּסִימְנִי כְּדִין אִתְיַשֵּׁב מִשֶּׁה בְּכָל עֲבִידְתָּא.

כַּד אִתְעַבִּיד כָּל עֲבִידְתָּא, אֲצֵטְרִיךְ מִשֶּׁה לְמִמְנֵי כָּלָא, בְּגִין דְלֹא יֵימְרוּן יִשְׂרָאֵל דְאַשְׁתָּאֵר כְּסָפָא וְדַהֲבָא, וְאִסְתַּלִּיק לְנִטְלָא לִיהָ. וְעַל דָּא אֲצֵטְרִיךְ לְמִמְנֵי חֲשֻׁבְנָא קַמֵּיהוּ דְיִשְׂרָאֵל, בְּגִין דְכְּתִיב, (במדבר לב) וְהִיִּיתֶם נְקִיִּים מִיַּי וּמִיִּשְׂרָאֵל.

וּבְגִין דָּא כְּתִיב, אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכַּן הַעֲדוֹת, דְּהָא רוּחָא דְקוּדְשָׁא, הָיָה אַחֲזִי לְכָלָא, חֲשֻׁבְנָא דְכָל דְּהֲבָא וְכְסָפָא דְנִדְּבָו יִשְׂרָאֵל, וְרוּחַ קְדָשָׁא הָיָה אָמַר וְכֶסֶף פְּקוּדֵי הַעֲדָה מֵאֵת כֶּסֶף וְגו', כָּל הַזָּהָב הַעֲשׂוּי לְמִלְאכָה וְגו'. בְּגִין דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְרַעֵי בְּהוּ, בְּאֵינּוֹן אֲמֻנִין, וּבְעָא לְאַפְקָא מְהֵימְנוֹתָא דִּילְהוֹן קַמֵּי כָּלָא.

אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן. תָּא חֲזִי, בְּהֵיָא שְׁעֵתָא דְעֲבִידְתָּא דְמִשְׁכַּנָּא אִתְעַבִּיד, הָיָה סְטָרָא אַחְרָא אֲזִיל וְשֵׁאט לְאַסְטָאָה, וְלֹא אִשְׁכַּחַת עֵילָה עַל מְהֵימְנוֹתָא דְאוּמְנִין, עַד דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּפִיף לִיהָ לְקַמֵּיהָ דְמִשֶּׁה, וְאִיהוּ עַבִּיד חֲשֻׁבְנָא דְמְהֵימְנוֹתָא בְּעַל פְּרַחֲיָה, וְסָלִיק מְהֵימְנוֹתָא דִּילְהוֹן לְגַבֵּי כָּלָא. וְרִזָּא דָּא דְכְּתִיב אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן. וְהָא אוּקִימְנָא, אֵלֶּה: כְּמָה דְאֵתָא אָמַר, (ישעיה מט) גַּם אֵלֶּה תִשְׁכַּחְנָה. וְכְתִיב, אֲשֶׁר פָּקַד עַל פִּי מִשֶּׁה, דְתִמְן אִתְמַנֵּי וְאִתְפְּקִיד, עַד דְאִתְעַבִּיד חֲשֻׁבְנָא דְבֵי מִשְׁכַּנָּא, קַמֵּי מִשֶּׁה וְיִשְׂרָאֵל כְּלָהוּ. (דף רכ"א ע"ב)

אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכַּן הַעֲדוֹת. (שמות לח)

איזו עדות? אלא פעמים כתוב מאן משפן, אחד למעלה ואחד למטה, והמשפן נקרא משפן העדות. ואיזו עדות? כמו שגאמר שבטי י"ה עדות לישראל. שם זה הוא עדות לישראל.

כמו כן (תהלים פא) עדות ביהוסף שמו. עדות שם זה ביהוסף, היא עדות ודאי. שתי האותיות הללו מעידות עדות בכל מקום, וכאן הוא עדות. ומשום כך משפן העדת, המשפן של העדות הזו, ולכן נקרא משפן. על סוד השם הקדוש הזה. והינו שכתוב (שם קלב) ועדתי זו אלמדם. משום שמקום זה הוא סתר וגניזת הכל.

אשר פקד על פי משה - עד כאן לא ידענו אם המשפן פקד או העדות הזו. אלא פקד ודאי זו עדות. משום שמיום שהסתלקו האבות מהעולם וכל אותם שבטים בני יעקב, ונשארו ישראל בגלות באותן צרות, נשפחה מהם ידיעת סוד השם הקדוש העליון הזה, שהוא שם העדות, קיימם של שמים וארץ, ששתי האותיות הללו בארו עליונים ותחתונים וכל צדדי העולם.

בין שבא משה, נפקד ונזכר השם הזה בעולם. שפשהיה בסנה, מיד שאל על השם הזה, שכתוב ואמרו לי מה שמו מה אמר אלהם. ושם נפקד השם הזה על פי משה.

עבדת הלויים. מה זה עבדת הלויים? אלא סוד זה, שכתוב (במדבר יח) ועבד הלוי הוא. הוא - זה סוד השם הקדוש שנקרא הוא, ולא נקרא אפה. ומשום כך עבודת הלויים ודאי. דבר אחר עבדת הלויים - שהם נוטלים את המשפן על כתפיהם ממקום

מאן עדות. אלא תרי זמני כתיב הכא משפן, חד לעילא, וחד לתתא. ומשפן אקרי משפן העדות. ומאן עדות. כמה דאת אמר (תהלים קכב) שבטי יה עדות לישראל. שמה דא, איהו עדות לישראל.

בגוונא דא (תהלים פא) עדות ביהוסף שמו, עדות שם זה ביהוסף, איהו עדות ודאי, אלין תרין אתוון סהדין סהדותא בכל אתר, והכא איהו עדות. ובגין כן, משפן העדות, משפנא דהאי עדות. ועל דא משפנא אקרי, על רזא דשמה דא קדישא. והיינו דכתיב, (תהלים קלב) ועדתי זו אלמדם, בגין דהאי אתר, איהו סתימו וגניזו דכלא.

אשר פקד על פי משה, עד הכא לא ידענא, אי האי משפנא פקד, או האי עדות. אלא פקד ודאי האי עדות. בגין דמן יומא דאסתליקו אבהן מעלמא, וכל אינון שבטין בנוי דיעקב, ואשתארו ישראל בגלותא, באינון עאקו, אתנשי מנייהו ידיעא דרזא דשמה קדישא עלאה דא, דאיהו שמה דעדות, קיומא דשמיא וארעא, דאלין תרין אתוון, אוקימו עילאי ותתאי, וכלהו סטרין דעלמא.

בין דאתא משה, אתפקד ואדכר שמה דא בעלמא. דכד הוה בסנה מיד שאיל על שמה דא, דכתיב, (שמות ג) ואמרו לי מה שמו מה אמר אליהם. ותמן אתפקד שמה דא על פי משה.

עבדת הלויים, מאי עבדת הלויים. אלא רזא דא דכתיב, (במדבר יח) ועבד הלוי הוא. הוא: דא רזא דשמה קדישא, דאקרי הוא, ולא אקרי אפה. ובגין דא עבודת הלויים ודאי. דבר אחר עבדת הלויים, דאינון נטלין משפנא על כתפיהו מאתר לאתר,

למקום, שכתוב (במדבר ז) ולבני קהת לא נתן כי עבדת הקדש עלהם בפתח ישאו.

אלה פקודי המשפן משפן העדת וגו'. רבי אבא פתח, (ישעיה יא) והיה ביום ההוא שרש ישי וגו'. והיה ביום ההוא, בזמן שהקדוש ברוך הוא ירבה שלום בעולם, יתקיים השרש של עץ החיים. ואותו שרש, ממנו יתקיימו שאר השרשים למטה, שכלם נשרשו והתקיימו ממנו.

אשר עמד לנס עמים, שהרי הוא עומד לנס ולאות לסוד השם הקדוש. אליו גוים ידרשו, ששם סוד הקיום של השם הקדוש, ומשום כך אליו גוים ידרשו, כמו שנאמר (שם ב) והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר ה' וגו', ועל זה - אליו גוים ידרשו. והיתה מנוחתו כבוד, מנוחתו - זה בית המקדש, שכתוב (תהלים קלב) זאת מנוחתי עדי עד. כבוד - שקף נקרא שם ה' באותו זמן, שכתוב (ישעיה ל) והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים.

ומנוחתו של אותו שרש ישי, שנקרא כבוד ה', לא ימנה ולא יעמד בחשבון לעולם. מה הטעם? (משום שהרי עומד בחשבון עתה, ובאותו זמן לא יעמד בחשבון. מה הטעם?) משום שכל מה שעומד בחשבון, לא שורות שם ברכות בשלמות. והברכות שורות במה שלא עומד בחשבון. בזמן הראשון עמד בחשבון, שכתוב אלה פקודי המשפן.

בא וראה, המשפן הזה עומד בחשבון, ולכן הצטרף לתפלת משה, שישרו עליו ברכות, שכתוב ויברך אתם משה. ואיזו ברכה ברוך אתם? יהי רצון שתשרה ברכה על מעשי ידיכם.

דכתיב, (במדבר ז) ולבני קהת לא נתן פי עבודת הקדש עליהם בפתח ישאו.

אלה פקודי המשפן משפן העדות וגו'. (שמות לח) רבי אבא פתח, (ישעיה יא) והיה ביום ההוא שרש ישי וגו'. והיה ביום ההוא, בזמנא דקודשא בריה הוא יסגי שלמא בעלמא, יתקיים שרשא דאילנא דחיי, וההוא שרשא, מניה יתקיימו שאר שרשין לתתא, דכלהו אשתרשין ואתקיימן מניה.

אשר עומד לנס עמים, דהאי איהו קיימא לנסא ולאת לרזא דשמא קדישא. אליו גוים ידרשו, דתמן רזא דקיימא דשמא קדישא, ובגין כך אליו גוים ידרשו. כמה דאת אמר, (ישעיה ב) והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר ה' וגו', ועל דא, אליו גוים ידרשו. והיתה מנוחתו כבוד, מנוחתו, דא בי מקדשא. דכתיב, (תהלים קלב) זאת מנוחתי עדי עד. כבוד, דהכי אקרי כבוד יי' בההוא זמנא, דכתיב, (ישעיה ל) והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים.

ומנוחתו דההוא שרש ישי, דאתקרי כבוד יי', לא יתמני, ולא יקום בחושבנא לעלמא. מאי טעמא. (ר"א בגין דהא קיימא בחושבנא השתא וההוא זמנא לא יתקיים בחושבנא. מאי טעמא) בגין דכל מה דקיימא בחושבנא, לא שריין תמן ברכאן בשלימו. ובכפאן שריין במה דלא קיימא בחושבנא. בזמנא קדמאה קיימא בחושבנא, דכתיב אלה פקודי המשפן.

תא חזי, משפנא דא קיימא בחושבנא, ובגין כך אצטרף לצלותא דמשה, דישרי עליה ברכאן, דכתיב ויברך אותם משה, ומה ברכה בריה לון, יהא רעוא דתשרי ברכה על עובדי ידיכון. ובכפאן לא שראן על האי חשבנא עד

והברכות לא שורות על החשבון הזה, עד שקשר אותו משה במשכן שלמעלה, שכתוב אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר פקד על פי משה. דאם לא נעשה החשבון על ידי משה, אינם יכולים לעשות חשבון, שכתוב אשר פקד על פי משה.

פתח ואמר, (מלכים א יז) ויהי דבר ה' אל אליהו (אליה) לאמר קום לך צרפתה וגו' הנה צויתי שם אשה אלמנה לכלכלך. וכי איפה צוה אותה הקדוש ברוך הוא? אלא טרם שתבא לעולם צוה הקדוש ברוך הוא בגזרתו למעלה על העורבים להביא מזון לאליהו ולאותה אשה לתת לו מזון.

מה כתוב? ותאמר חי ה' אליהי אם יש לי מעוג פי אם מלא כף קמח בכד ומעט שמן בצפחת וגו'. והרי כאן מדה היתה באותו קמח, שהרי היה בו מלא כף קמח בכד. כף היא המדה שלו. ונראה שאין שורות בו ברכות הואיל ועומד במדה. מה כתוב? כי כה אמר ה' אליהי ישראל פד הקמח לא תכלה וצפחת השמן לא תחסר עד יום תת ה' גשם.

תת - כתוב תתן, מה הטעם? משום שבכל דור לא נמצא מי שיזכה לזכות כמו האשה הזאת, ועל זה כתוב תתן. אפה תתן מטר על העולם משום שזכותך רבה. וכתוב פד הקמח לא תכלה וצפחת השמן לא תחסר פדבר ה' אשר דבר ביד אליהו. וכי אם אותו קמח שעומד במדה, שהיה מלא כף קמח, לא פסקו ממנו ברכות משום דבר אליהו, שכתוב פד הקמח לא תכלה, וכתוב פד הקמח לא תכלה - משכן העדות, אף על גב שעומד בחשבון,

דאקשר ליה משה במשכנא דלעילא, דכתיב אלה פקודי המשכן משכן העדות אשר פקד על פי משה. דאי לאו דאתעבד חשבנא על ידא דמשה, לא יכלין אינון למעבד חשבנא, דכתיב אשר פקד על פי משה.

פתח ואמר, (מלכים א יז) ויהי דבר יי' אל אליהו [אליו] לאמר קום לך צרפתה וגו' הנה צויתי שם אשה אלמנה לכלכלך. וכי אן פקיד לה קדשא בריך הוא. אלא עד לא ייתי לעלמא, פקיד קדשא בריך הוא בגזירה דיליה לעילא על העורבים, למייתי מזונא לאליהו, ולההיא אתתא למיהב ליה מזונא.

מה פתיב, (דף רכ"ב ע"א) (מלכים א יז) ותאמר חי יי' אליהי אם יש לי מעוג פי אם מלא כף קמח בכד ומעט שמן בצפחת וגו'. והא הכא מדידו הנה בההוא קמחא, דהא הנה ביה מלא כף קמח בכד, כף הוא מדידו דיליה, ואתחזי דלא שריין ביה ברכן, הואיל וקאים במדה. מה פתיב, (מלכים א יז) פי כה אמר יי' אליהי ישראל פד הקמח לא תכלה וצפחת השמן לא תחסר עד יום תת יי' גשם.

תת, תתן פתיב, מאי טעמא. בגין דבכל דרא לא אשתכח מאן דיזפי לזכו כהאי אתתא, ועל דא פתיב תתן, אנה תתן מטרא על עלמא, בגין דזכותך סגי.

וכתיב (מלכים א יז) פד הקמח לא תכלה וצפחת השמן לא תחסר פדבר יי' אשר דבר ביד אליהו. וכי אם ההוא קמחא דקיימא במדידו, דהנה מלא כף קמח, לא פסקו מגיה ברכאן בגין מלה דאליהו, דכתיב פד הקמח לא תכלה, וכתוב פד הקמח לא תכלה. משכן העדות אף על גב דקיימא בחושבנא, הואיל ואתפקד על ידא דמשה, כל שפן וכל שפן דשריין ביה ברכאן. ועל דא

הואיל ונפקד על ידי משה, כל שפן וכל שפן ששורים בו ברכות. ועל זה כתוב, אלה פקודי המשפן משפן העדת אשר פקד על פי משה.

אלה פקודי המשפן. רבי חזקיה פתח ואמר, (שמות א) אל תקרב הלם של נעליך מעל רגליך וגו'. פסוק זה פירושו, שיהפידו הקדוש ברוך הוא מאשתו כדי להדבק בשכינה, שכתוב כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא. אדמת קדש - זו שכינה. הדבקות קדושה נדבק משה באותה שעה למעלה.

שאו הקדוש ברוך הוא קשר אותו בחיבות שלמעלה, ונפקד להיות ממנה גדול על הבית, והוא גזר והקדוש ברוך הוא עושה, שכתוב (במדבר טז) ופצתה האדמה את פיה וגו', וכתוב ויהי ככלתו לדבר וגו', ותבקע האדמה וכתוב (שם י) קומה ה'. שובה ה'. זהו שכתוב אשר פקד על פי משה. על פי משה נתקן ונפקד בכל. הפקידה של המשפן היתה על ידי משה, שכתוב (שמות א) פקד פקדתי אתכם. שהוא היה קול שהוציא את אותו דבור ועשה לו פקידה לצאת מן הגלות, ועכשו נפקד להמשיך קדושה ממעלה למטה, כמו שנאמר (שם כה) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם.

ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה וגו'. אמר רבי יהודה, הרי נאמר שהרי בצלאל היה מצד הימין, והוא התקין תקון הכל ועוד, שהרי יהודה הוא שליט ומלך על כל שאר השבטים וממנו יצא מי שהתקין את כל המשפן. בצלאל, הרי פרושה בצל אל. ומיהו בצל אל? זה ימין. ועוד, מצד זה התקין הכל, וירש חכמה לעשות כל מעשה.

פתיב, אלה פקודי המשפן משפן העדות אשר פקד על פי משה.

אלה פקודי המשפן. (שמות לח) רבי חזקיה פתח ואמר, (שמות ג) אל תקרב הלום של נעליך מעל רגליך וגו'. האי קרא אוקמוה, דפריש ליה קדשא בריך הוא מאתתיה, בגין לאתדבקה בשכינתא, דכתיב, (שמות ג) פי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא. אדמת קדש, דא שכינתא, אתדבקותא קדישא אתדבק משה בההיא שענתא לעילא. דברין קדשא בריך הוא קשיר ליה בחיבותא דלעילא, ואתפקד רב ממנא על ביתא, ואיהו גזיר, וקודשא בריך הוא עביד, דכתיב, (במדבר טז) ופצתה האדמה את פיה וגו', וכתוב (במדבר טז) ויהי ככלותו לדבר וגו', ותבקע האדמה. וכתוב, (במדבר י) קומה יי'. שובה יי'. הדא הוא דכתיב אשר פקד על פי משה. על פי משה אתתקן, ואתפקד בכלא. פקידה דמשפן הוה על ידא דמשה, דכתיב (שמות ג) פקד פקדתי אתכם, דאיהו הוה קול, דאפיק להווא דבור, ועביד ליה פקידה לנפקא מן גלותא. והשתא אתפקדא לאמשכא קדשה מעילא לתתא, כמה דאתאמר (שמות כה) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם.

ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה וגו'. (שמות לח) אמר רבי יהודה, הא אתמר, דהא בצלאל מסטרא דימינא הוה, ואיהו אתקין תקונא דכלא. ותו, דהא יהודה איהו שליטא ומלכא על כל שאר שבטין, ומגיה נפק מאן דאתקין כל משכנא. בצלאל, הא אוקמוה, בצל אל, ומאן איהו בצל אל. דא ימינא. ותו, מסטרא דא אתקין כלא, וירית חכמתא למעבד כל עבידא.

וְאֵתוֹ אֶהְיֶיב בֶּן אַחִיסָמֶךְ לְמִטָּה דָן, דָּא אִיהוּ מְסִטְרָא דְשִׁמְאֵל, דָּא אִיהוּ מְצַד הַשְּׂמָאל, וְהוּ מְצַד הַדִּין הַקָּשָׁה (הַקְדוּשָׁה), וְהָרִי פְרֻשׁוּהָ שְׁהָרִי מְשַׁנֵּי צְדָדִים אֵלּוּ נַעֲשֶׂה הַמְשָׁכָן וְהַתְּפָקָן בְּהֵם לְהַתְּקָשֶׁר בְּהֵם לְהִיּוֹת בֵּין זְמַן וְשִׁמְאֵל, וְהָרִי נִתְבָּאָר וּפְרֻשׁוּהָ.

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים מח) יָפֵה נוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ הַר צִיּוֹן יִרְכָּתִי צְפוֹן קְרִית מְלֶךְ רַב. בֹּא וּרְאֵה, כְּשֶׁבְרָא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת הָעוֹלָם, זָרַק אָבֹן אַחַת נִכְבְּדָה מִתַּחַת פֶּסֶא כְבוֹדוֹ וְשָׁקַע אוֹתָהּ עַד הַתְּהוֹם, וּרְאֵשׁ אֶחָד שֶׁל אוֹתָהּ אָבֹן נַעוּץ בְּתוֹךְ הַתְּהוֹמוֹת, וּרְאֵשׁ אַחַר לְמַעְלָה, וְאוֹתוֹ הִרְאֵשׁ הָאֶחָד הַעֲלִיּוֹן הוּא נִקְדָּה אַחַת (עֲלִיּוֹנָה) שְׁעוֹמֶדֶת בְּמִרְכָּז הָעוֹלָם, וּמִשָּׁם הַתְּפַשֵּׁט הָעוֹלָם לְזִמִּין וְלְשִׁמְאֵל וּלְכָל הַצְּדָדִים, וְהַתְּקִים בְּאוֹתָהּ נִקְדַּת הַמִּרְכָּז, וְאוֹתָהּ אָבֹן נִקְרָאת אָבֹן הַשְּׂתִיָּה, שְׁמִמְנָה נִשְׁתַּל הָעוֹלָם לְכָל הַצְּדָדִים. עוֹד שְׂתִיָּה - שֵׁת אוֹתָהּ לְהִיּוֹת יְסוּד הָעוֹלָם וְהַשְּׂתַלְת הַכָּל.

בְּשִׁרְשָׁה גִּנְיָם הַתְּפַשֵּׁט הָאָרֶץ סְבִיב אוֹתָהּ נִקְדָּה. הַתְּפַשֵּׁטוֹת רֵאשׁוֹנָה סְבִיב אוֹתָהּ נִקְדָּה, כָּל צַחוֹת וְזַפוֹת הָאָרֶץ שָׁם הֵם עוֹמְדִים, וְשָׁם הֵם. וְזוֹ עוֹמֶדֶת לְמַעְלָה עַל כָּל הָאָרֶץ סְבִיב אוֹתָהּ נִקְדָּה. הַתְּפַשֵּׁטוֹת שְׁנִיָּה סְבִיב אוֹתָהּ הַתְּפַשֵּׁטוֹת רֵאשׁוֹנָה, אֵין שָׁם צַחוֹת וְזַפוֹת כְּאוֹתָהּ רֵאשׁוֹנָה, אֲבָל הוּא דָק וְצַח בְּצַחוֹת שֶׁל הָעֶפֶר יוֹתֵר מִכָּל שְׂאָר עֶפֶר אַחַר. הַתְּפַשֵּׁטוֹת שְׁלִישִׁית הִיא חֲשׂוֹף וְגִסוֹת הָעֶפֶר יוֹתֵר מִכָּל, וּסְבִיב זֶה עוֹמְדִים מִי הָאוֹקֵינּוֹס שְׁסוֹבֵב כָּל הָעוֹלָם. נִמְצָא שְׂאוֹתָהּ נִקְדָּה

וְאֵתוֹ אֶהְיֶיב בֶּן אַחִיסָמֶךְ לְמִטָּה דָן, דָּא אִיהוּ מְסִטְרָא דְשִׁמְאֵל, דָּא אִיהוּ מְסִטְרָא דְדִינָא קְשִׁיא, (נ"א קְרִישָׁא) וְהָא אוּקְמוּהָ, דְהָא מְתַרִין סְטְרִין אֵלִין, אֲתַעְבִּיד מְשַׁכְּנָא, וְאֲתַתְּקִין בְּהוּ, לְאֲתַקְשָׁרָא בְּהוּ, לְמַהוּי בֵּין יְמִינָא וְשִׁמְאֵל, וְהָא אֲתַמַּר וְאוּקְמוּהָ.

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים מח) יָפֵה נוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ הַר צִיּוֹן יִרְכָּתִי צְפוֹן קְרִית מְלֶךְ רַב. תָּא חֲזִי, כַּד בְּרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַלְמָא, אֲשֶׁי חַד אַבְנָא יְקִירָא מִתַּחוֹת פְּרִסֵי יְקָרִיָּה, וְשָׁקַע עַד תְּהוֹמָא, וּרְיִשָׁא חַדָּא דְהוּא אַבְנָא נַעִין גּוֹ תְּהוֹמֵי, וּרְיִשָׁא אַחְרָא לְעִילָא, וְהוּא רְיִשָׁא אַחְרָא עֲלָא, אִיהוּ חַד נִקְוֶדָה (עֲלָא) דְקִימָא בְּאֲמַצְעֵיתָא דְעֲלָמָא, וּמִתְּפָקֵן אֲתַפְשֵׁט עַלְמָא לְיְמִינָא וְשִׁמְאֵל וּלְכָל סְטְרִין, וְאֲתַקְיִים בְּהִיא נִקְוֶדָה אֲמַצְעֵיתָא, וְהִיא אַבְנָא אֲתַקְרִי שְׂתִיָּה, דְמְנָה אֲשֶׁתִּיל עַלְמָא לְכָל סְטְרִין. תּוּ שְׂתִיָּה, שֵׁת י"ה, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁוִי לָהּ לְמַהוּי יְסוּדָא דְעֲלָמָא וְשְׂתִילוֹ דְכָלָא.

(דף רכ"ב ע"ב)

בְּתַלְתָּ גּוֹוִינִין אֲתַפְשֵׁטת אַרְעָא סַחְרִיָּה דְהוּא נִקְוֶדָה, אֲתַפְשֵׁטוֹתָא קְדָמָא, סַחְרִיָּה דְהוּא נִקְוֶדָה, כָּל צַחוֹתָא וְזַכוֹתָא דְאַרְעָא קִימָא תְּפָקֵן, וְתַמָּן אִיהוּ. וְהִיא קִימָא לְעִילָא עַל כָּל אַרְעָא סַחְרִיָּה דְהוּא נִקְוֶדָה. אֲתַפְשֵׁטוֹתָא תְּנִינָא, סַחְרִיָּה דְהוּא אֲתַפְשֵׁטוֹתָא קְדָמָא, לָאו אִיהוּ צַחוֹתָא וְזַפוֹתָא כְּהוּא קְדָמָא, אֲבָל אִיהוּ דָקִיק וְצַח בְּצַחוֹתָא דְעַפְרָא, יִתִּיר מִכָּל שְׂאָר עֶפֶר אַחְרָא. אֲתַפְשֵׁטוֹתָא תְּלִיתָא, אִיהוּ חֲשׂוֹף וְגִסוּ דְעַפְרָא יִתִּיר מִכָּל, וְסַחְרִיָּה דְהִיא, קִימִין מִיין דִּימָא דְאוּקִינּוֹס, דְאַסְחַר כָּל עַלְמָא. אֲשֶׁתַּכַּח דְהוּא נִקְוֶדָה קִימָא בְּאֲמַצְעֵיתָא,

עומדת במרכז, וכל הגונים של ההתפשטות של העולם סביבה. התפשטות ראשונה הוא בית המקדש, וכל אותם היכלות ועזרות, וכל אותו תקון שלו וירושלים, וכל העיר מהחומות ופניה. התפשטות שניה - כל ארץ ישראל שהתקדשה בקדשה. התפשטות שלישית הוא כל שאר הארץ, מקום בית מושב שאר העמים, וים האוקיינוס שסובב הכל.

והרי פרשה שסוד זה גוני העין שסובבים אותה נקדה של מרכז העין, שהיא מראה של כל העין, כמו שאותה נקדת המרכז שאמרנו שהיא מראה של הכל, ושם עומד בית קדש הקדשים וארון וכפרת שהם המראה של הכל. נמצא שאותה נקדה היא המראה של כל העולם. ועל זה כתוב יפה נוף משוש כל הארץ הר ציון וגו'. יפה: שפיר ההוא חיוזו וחדוה דכלא. נוף: נופא דאילנא דאיהו שפירו דכלא.

האילן, שהוא היפי של הכל. בא וראה, היפי של העולם והמראה של העולם לא נראה בעולם, עד שנבנה והוקם המשכן ונכנס הארון לתוך הקדש. מאותה שעה נראה המראה של הכל בעולם והתפקן העולם, והולכים באותו משכן ובאותו ארון, עד שמגיעים לאותה נקדה שהיא יפה נוף שמחת הכל. פיון שהגיעו לשם, אז פתח הארון ואמר, (תהלים קלב) זאת מנוחת עדי עד פה אשב פי אויתה.

רבי ייסא אמר, הפסוק הזה אמרה אותו כנסת ישראל בשעה שנבנה בית המקדש ונכנס הארון למקומו. רבי חזקיה אמר, הקדוש ברוך הוא אמר אותו על כנסת ישראל כשישראל עושים רצונו, שהרי אז הקדוש ברוך הוא

וכלו גוונין דאתפשטותא דעלמא סחרניה. אתפשטותא קדמאה איהו בי מקדשא, וכל אינון היכלין ועזרות, וכל ההוא תקונא דיליה, וירושלם, וכל מתא משורא ולגו. אתפשטותא תניינא, כל ארעא דישראל דאתקדשת בקדושה. אתפשטותא תליתאה, איהו כל שאר ארעא, אתר בי מותבא דשאר עמין. וימא דאוקיינוס דסחרא כלא.

והא אוקמוה, דרזא דא גוונין דעינא, דסחרן לההוא נקודה דאמצעיתא דעינא, דאיהו חיוזו דכל עינא, פגוונא דההיא נקודה דאמצעיתא דקאמרן, דאיהו חיוזו דכלא, ותמן קאים בית קדש הקדשים, וארון וכפרת, דאינון חיוזו דכלא. אשתכח, ההוא נקודה חיוזו דכל עלמא. ועל דא כתיב, יפה נוף משוש כל הארץ הר ציון וגו'. יפה: שפיר ההוא חיוזו וחדוה דכלא. נוף: נופא דאילנא דאיהו שפירו דכלא.

תא חזי, שפירו דעלמא, וחיוזו דעלמא, לא אתחזי בעלמא, עד דאתבני ואתקם משפנא, ועאל ארונא לגו קדשא. מההיא שעתא, אתחזי חיוזו דכלא בעלמא, ואתתקן עלמא, ואזלי בההוא משפנא ובההוא ארונא, עד דמטי לההיא נקודה דאיהי יפה נוף חדוה דכלא. פיון דמטו להתם פדין פתח ארונא ואמר, (תהלים קלב) זאת מנוחת עדי עד פה אשב פי אויתה.

רבי ייסא אמר, האי קרא כנסת ישראל אמרה ליה, בשעתא דאתבני בי מקדשא, ועאל ארונא לאתריה. רבי חזקיה אמר, קדשא בריך הוא אמר ליה, על כנסת ישראל, כד ישראל עבדין רעותיה, דהא כדין קדשא בריך הוא יתיב על פרסי יקריה, וחיית על עלמא, ובכרה

יושב על פסא כבודו וחס על העולם, וברכה ושלוש וחכיבות הפל נמצאים. ואז אמר, זאת מנוחתי עדי עד.

ובא ראה, בפעם שכל האמנים התחילו לעשות האמנות, אותו מעשה ממש שהתחילו היה נשלם מעצמו. הם מתחילים - והיא משלימה את המעשה, היא ממש. מנין לנו? שכתוב ותכל כל עבדת משפן אהל מועד.

במו זה - (בראשית ב) ויכלו השמים והארץ. ואם תאמר, ויכל אלהים ביום השביעי - ודאי כף הוא! שכל העולם, אף על גב שכל המעשים נשלמו כל אחד ואחד, כל העולם לא היה שלם בקיומו עד שבא היום השביעי. שכתוב היום השביעי, אז נשלמו כל המעשים, והשלים בו הקדוש ברוך הוא את העולם. זהו שכתוב ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה. בזה נשלם, בקיום כל מעשה שעשה, ועל זה ויכל אלהים ביום השביעי.

ובשנבנה בית המקדש, כל מעשה שנעשה - נעשה מעצמו. האמנים התחילו - והמעשה נראה להם להעשות ונרשם לפנייהם והשתלם מעצמו. והרי פרושה, שכתוב (מלכים א-ו) והבית בהבנתו. לא כתוב והבית פאשר בנהו, אלא בהבנתו, שהוא נשלם מעצמו. וכתוב אבן שלמה מסע נבנה. לא כתוב בנהו, אלא נבנה, הוא מעצמו נבנה. וכל בכל מעשה שהוא קדוש, משתלם מעצמו.

ובצלאר בן אורי בן חור. פסוק זה למדנו, שרוח הקדש הכריזה עליו לעיני ישראל ואמר: ובצלאר בן אורי בן חורי למטה

ושלום וחכיבותא דכלא אשתכח. וכדין אמר זאת מנוחתי עדי עד.

ותא חזי, בשעתא דכלהו אומנין שארו למעבד אומנותא, ההוא עובדא ממש דשראן, איהי אשתלימת מגרמה. אינון שראן, ואיהי אשתלימת עבידתא, איהי ממש, מנלן, דכתיב ותכל כל עבודת משפן אהל מועד.

בגוונא דא (בראשית ב) ויכלו השמים והארץ. ואי תימא, ויכל אלהים ביום השביעי, ודאי הכי הוא, דכל עלמא, אף על גב דכל עבידן אשתלימו כל חד וחד, עלמא כלא לא הוה שלים בקיומיה, עד דאתא יומא שביעאה, דכד אתא יומא שביעאה, כדין אשתלימו כל עבידן, ואשלים ביה קדשא בריך הוא עלמא, הדא הוא דכתיב ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה. בהאי, אשתלים בקיומא כל עבידתא דעבד, ועל דא ויכל אלהים ביום השביעי.

וכד אתבניי בי מקדשא, כל עבידתא דאתעביד, איהי מגרמה אתעבידת. אמנין שראן, ועבידתא אתחזיא לון למעבד, ואתרשימת קמיהו, ואשתלימת היא מגרמה. והא אוקמוה, דכתיב, (מלכים א ו) והבית בהבנתו. והבית פאשר בנהו לא כתיב. אלא בהבנתו. דאיהי אשתלימת מגרמה. וכתוב אבן שלמה מסע נבנה. בנהו לא כתיב. אלא נבנה הוא מגרמיה נבנה, וכן בכל עבידתא דאיהי קדישא, איהי אשתלימת מגרמה. (ד)

רבי ע"א.

ובצלאר בן אורי בן חור. (שמות לח) האי קרא אוליפנא, דרוח קדשא אכריז עליה

לעיניהון דישראל, ואמר ובצלאר בן אורי בן חור למטה יהודה עשה את

יְהוֹדָה עֲשֵׂה אֶת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה. וְאֵתוֹ אֶהְלִיכָב בֵּן אַחִיסָמֶךְ, מֵה זֶה וְאֵתוֹ? אֵלֹא לְמַדְנֹו שְׂאֶהְלִיכָב לֹא עֲשֵׂה מַעֲשֵׂה לְבָדוֹ, אֵלֹא עִם בְּצַלְאֵל, וְעִמּוֹ עֲשֵׂה כָּל מַה שְׁעֲשֵׂה. זֶהוּ שְׂכַתוֹב וְאֵתוֹ, וְאֵתוֹ וְלֹא לְבָדוֹ. מִכָּאן שֶׁשְׂמָאֵל בְּכָלֵל יְמִין תְּמִיד, וְעַל זֶה כְּתוֹב (שְׁמוֹת לא) וְאֲנִי הִנֵּה נֹתְתִי אִתּוֹ אֶת אֶהְלִיכָב. זֶה יְמִין וְזֶה שְׂמָאֵל.

אֲרֵה פְקוּדֵי הַמִּשְׁפָּן הַמִּשְׁפָּן הַעֲדַת אֲשֶׁר פִּקְדָה עַל פִּי מֹשֶׁה וְגו'. רַבִּי יִיסָא אָמַר, פִּינּוֹן שְׁעֲשׂוּ כָּל הַחֲכָמִים אֶת הַמִּשְׁפָּן, צָרִיף לְהַחֲזִיר חֲשֻׁבּוֹן מִכָּל אוֹתָם הַמַּעֲשִׂים שְׁנַעֲשׂוּ בוֹ. מַה הַטַּעַם? מִשׁוֹם שֶׁכָּל חֲשֻׁבּוֹן וְחֲשֻׁבּוֹן, כְּשֶׁהִיָּה נַעֲשֵׂה חֲשֻׁבּוֹן, כִּף הַתְּקִים אוֹתוֹ מַעֲשֵׂה, וְהַתְּקִים בְּמִקְוָמוֹ. וְיִשְׂרָאֵל כָּלֵם, כְּמוֹ שְׁנַתְרַצְוֹ בְּמַה שְׁנַדְבּוּ בְּרֵאשׁוֹנָה, גַּם כִּף הַתְּרַצְוֹ בְּאוֹתוֹ חֲשֻׁבּוֹן, וְאֵז הַתְּקִים כָּל הַמַּעֲשֵׂה בְּאוֹתוֹ רְצוֹן. וְלִכְּן צָרִיף כָּאֵן חֲשֻׁבּוֹן, מִשׁוֹם שְׁבִזָּה מִתְקִים הַמַּעֲשֵׂה. אֵלֶּה כְּתוֹב, וְלֹא כְּתוֹב וְאֵלֶּה. אֵלֹא זֶהוּ חֲשֻׁבּוֹן שְׁפוּסֵל אֶת כָּל הַחֲשֻׁבּוֹנוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, וְזֶה הַתְּקִים יוֹתֵר מִכָּלֵם, שְׁבִזָּה הַתְּקִים הַמִּשְׁפָּן וְלֹא כְּאֵתֵר.

פְּתַח וְאָמַר, (שם ב) וְהִיָּה אֲמוֹנַת עֲתִיף חֲסֵן יִשׁוּעַת חֲכָמַת וְדַעַת יִרְאֵת ה' הִיא אוֹצְרוֹ. פְּסוּק זֶה פִּרְשׁוּהוּ הַחֲבָרִים, אֲכַל הָרִי שְׁנִינּוֹ, כָּל אֶדָם שֶׁמִּתְעַסֵּק בַּתוֹרָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְזוֹכֵה לְקַבֵּעַ לָהּ עֵתִים, צָרִיף בְּאֲמוֹנָה, שְׁרַצְוֹנוֹ יִתְפּוֹן לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, יִתְפּוֹן לְשֵׁם שְׁמַיִם, מִשׁוֹם שְׂאֲמוּנָה לְכִף הַתְּפוּנָה. חֲסֵן יִשׁוּעַת, לְכָלֵל רַחֲמִים בְּדִין. חֲכָמַת וְדַעַת, שְׁשֻׁנֵי אֵלֶּה שׁוֹרִים זֶה עַל זֶה. זֶה טְמִיר וְגַנּוּז, לְהַשְׁרֹת זֶה עַל זֶה.

כָּל אֲשֶׁר צִוָּה יי' אֶת מֹשֶׁה. וְאֵתוֹ אֶהְלִיכָב בֵּן אַחִיסָמֶךְ. מָאִי וְאֵתוֹ. אֵלֹא אוֹלִיפְנָא, דְּאֶהְלִיכָב לֹא עֲבִיד עֲבִידְתָּא בְּלַחֲדוּי, אֵלֹא עִם בְּצַלְאֵל, וְעַמִּיָּה עֲבִיד כָּל מַה דְּעֵבֵד. הָדָא הוּא דְכְּתִיב וְאֵתוֹ, וְאֵתוֹ וְלֹא בְּלַחֲדוּי. מִכָּאן דְּשְׂמָאֵל אִיְהִי בְּכָלֵל יְמִינָא תְּדִיר. וְעַל דָּא כְּתִיב וְאֲנִי הִנֵּה נֹתְתִי אִתּוֹ אֶת אֶהְלִיכָב, דָּא יְמִינָא וְדָא שְׂמָאֵל.

אֲרֵה פְקוּדֵי הַמִּשְׁפָּן הַמִּשְׁפָּן הַעֲדוֹת אֲשֶׁר פִּקְדָה עַל פִּי מֹשֶׁה וְגו'. (שְׁמוֹת לח) רַבִּי יִיסָא אָמַר, פִּינּוֹן דְּעֵבְדוּ כָּל חֲפִימִיָּא יֵת מִשְׁפָּנָא, אֲצִטְרִיף לְמַהְדָּר חֲשֻׁבּנָא, מִכָּל אֵינּוֹן עֲבִידֵן דְּאֵתְעֵבִידוּ בֵּיה. מָאִי טַעֲמָא. בְּגִין דְּכָל חֲשֻׁבּוֹן וְחֻשְׁבָּן, כִּד הָוֵה אֵתְעֵבִיד חֲשֻׁבּנָא, הֲכִי אֵתְקִיָּים הֵהוּא עֲבִידָא, וְאֵתְקִיָּים בְּאֵתְרֵיהּ.

וְיִשְׂרָאֵל כָּלֵהוּ כְּמַה דְּאֵתְרַעוּ בְּמַה דְּנָדִיבוּ בְּקַדְמִיתָא, הֲכִי נָמִי אֵתְרַעוּ בְּהֵהוּא חֲשֻׁבּנָא, וְכִדִּין אֵתְקִיָּים כָּל עֲבִידָא, בְּהֵהוּא רַעוּתָא. וְעַל דָּא אֲצִטְרִיף הֲכֵא חֲשֻׁבּנָא, בְּגִין דְּבְּהֵאִי אֵתְקִיָּים עֲבִידָא. אֵלֶּה כְּתִיב, וְלֹא כְּתִיב וְאֵלֶּה. אֵלֹא דָּא אִיְהוּ חֲשֻׁבּנָא דְּפָסִיל כָּל חוֹשְׁבָנִין דְּעֵלְמָא, וְדָא אֵתְקִיָּים יִתִּיר מִכָּלֵהוּ, דְּבְּהֵאִי אֵתְקִיָּים מִשְׁפָּנָא, וְלֹא בְּאֵתְרָא.

פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה לג) וְהִיָּה אֲמוֹנַת עֲתִיף חֲסֵן יִשׁוּעוֹת חֲכָמַת וְדַעַת יִרְאֵת יי' הִיא אוֹצְרוֹ. הֵאִי קָרָא אוֹקְמוּהָ חֲבָרִיָּא, אֲכַל הָא תְּנִינּוֹ, כָּל בַּר נֶשׁ דְּאֵתְעַסֵּק בְּאוֹרִיָּיתָא בְּהֵאִי עֵלְמָא, וְזָכִי לְמַקְבַּע עֲתִין לָהּ, אֲצִטְרִיף בְּאֲמוּנָה, דְּרַעוּתָא דִּילִיָּה יִתְפּוֹין לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, וְיִתְפּוֹין לְשֵׁם שְׁמַיִם, בְּגִין דְּאֲמוּנָה לְהֲכִי אֵתְפּוֹוֹן. חֲסֵן יִשׁוּעוֹת, לְאֲכָלְלָא רַחֲמֵי בְּדִינָא. חֲכָמַת וְדַעַת, דְּתָרִין אֵלִין שְׂרָאן דָּא עַל דָּא. דָּא טְמִיר וְגַנּוּז, לְאֵשְׁרָאָה דָּא עַל דָּא.

יִרְאֵת יי' היא אוֹצְרוֹ. אוֹצְרוֹ דְּכָל אֱלִין, בְּגִין דְּהָאֵי יִרְאֵת יי', נְקִיט כָּל אֵינֹן נַחְלִין, וְאִיְהִי אֲתַעְבִּידַת אוֹצְרֵ לְכַלְהוּ. וְכַד נִפְקִין מִנְהָ כָּל אֵינֹן גְּנִיזִין כְּלָהוּ, אֲפִיק לֹון בְּחוֹשְׁבָנָא. מְנַלְן. דְּכַתִּיב, (שיר השירים ז) עֵינֵינוּ בְּרֻכּוֹת בְּחֻשְׁבוֹן. בְּחֻשְׁבוֹן וְדָאֵי עֲבִיד, וְאֲפִיק אֵינֹן בְּרֻכּוֹת מַיִם, וְאֲשַׁנַּח לְאֲפָקָא כְּלָא בְּחוֹשְׁבָנָא. (נ"א ואשקו לבלא).

(לבלם)

וְלָבֵן נִקְרֵאת אַמוֹנָה, וּבְכָל נִקְרֵאת אַמוֹנָה, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ. וְמָה אִם כָּאֵן צְרִיף לְהִרְאוֹת אַמוֹנָה - לְשָׂאֵר דְּכָרִי הָעוֹלָם עַל אַחַת כְּפָה וְכַמְהָ. וְעַל זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הִזִּיה מוֹדִיעַ לְכָל יִשְׂרָאֵל סוּד הַנְּאֻמָּנוֹת שְׁלָהֶם בְּכָל מָה שְׁעָשׂוּ, וְהַכֵּל נִתְבָּאֵר.

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי יִצְחָק הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדָאֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַתְּרַצָּה בְּכַצְלָאֵל לְעַבְדַּת הַמִּשְׁכָּן יוֹתֵר מִכָּל יִשְׂרָאֵל. לְמָה? אָמַר לוֹ, הַשֵּׁם גּוֹרֵם, וְהָרִי פְּרֻשָׁה, שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֵׁם שְׁמוֹת בְּאַרְץ לְהַתְעַטֵּר (לעורר) בְּהֶם וְלַעֲשׂוֹת בְּהֶם מַעֲשֵׂה בְּעוֹלָם. זֶהוּ שְׁכַתוּב (תהלים מז) אֲשֶׁר שֵׁם שְׁמוֹת בְּאַרְץ.

אָמַר לוֹ, סוּד הוּא כָּאֵן. יְהוּדָה הִיָּה מִצַּד הַשְּׂמָאל, וְחֻזַר וְנִדְבַק בְּיָמִין, וְעַל זֶה בְּצַד זֶה נַעֲשֶׂה הַמִּשְׁכָּן. הַתְּחִיל מִצַּד הַשְּׂמָאל, וְנִדְבַק בְּצַד יָמִין, וְאַחַר כֵּן נִכְלָל זֶה בְּזֶה וְנַעֲשֶׂה הַכֵּל יָמִין. כְּמוֹ כֵּן הַתּוֹרָה מִתְּחִילָה מִשְּׂמָאל וְנִדְבַקַת בְּיָמִין, וְנִכְלָל זֶה בְּזֶה וְנַעֲשֶׂה הַכֵּל יָמִין. רְאוּבֵן הַתְּחִיל מִיָּמִין וְסוּטָה לְשְׂמָאל, וְנִסְעוּ עִמּוֹ שָׂאֵר הַשְּׂבֵטִים שֶׁהֵם שְׂמָאל, מִשּׁוּם שֶׁהַתְּחִיל מִיָּמִין וְסוּטָה לְשְׂמָאל.

וְעַל דָּא אֶקְרִי אַמוֹנָה. וּבְכָלֵא אֶקְרִי אַמוֹנָה, וְהָא אֹקִימָנָא. וְמָה אִי הֵכָא אֲצִטְרִיף לְאַחַזְאָה מְהִימְנוּתָא, לְשָׂאֵר מְלִי דְעֵלְמָא עַל אַחַת כְּפָה וְכַמְהָ. וְעַל דָּא, קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא הָוָה אוֹדַע לְהוּ לְכָל יִשְׂרָאֵל, רְזָא דְמְהִימְנוּתָא דִּילְהוּ, בְּכָל מָה דְעַבְדוּ, וְכָלֵא אֲתַמַּר.

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי יִצְחָק הָיוּ אֲזֵלִי בְּאַרְחָא, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדָאֵי דְקוֹדְשָׁא בְּרִיף הוּא אֲתַרְעִי בִּיהַ בְּכַצְלָאֵל לְעַבְדַּת מִשְׁכְּנָא, יִתִּיר מִכָּל יִשְׂרָאֵל, אָמַר לִיָּה, שְׂמָא גְרִים, וְהָא אֹקִימוּהָ, דְקוֹדְשָׁא בְּרִיף הוּא שְׁוִי שְׁמָהֶן בְּאַרְעָא, לְאַתְעַטְרָא (פ"א לאתעדא) בְּהוּ, וְלְמַעַבְדַּ בְּהוּ עַבְדִּיתָא בְּעֵלְמָא, הֵדָא הוּא דְכַתִּיב, (תהלים

מו) אֲשֶׁר שֵׁם שְׁמוֹת בְּאַרְץ. אָמַר לִיָּה, רְזָא אִיהוּ הֵכָא, יְהוּדָה מְסֻטָר שְׂמָאלָא הָוָה, וְאַהֲדָר וְאַתְדַּבֵּק בְּיָמִינָא. וְעַל דָּא, בְּסֻטְרָא דָּא אֲתַעְבִּיד מִשְׁכְּנָא, שְׂאֲרֵי מְסֻטְר שְׂמָאלָא, וְאַתְדַּבֵּק בְּסֻטְר יָמִינָא, וְלִבְתַּר אֲתַפְלִיל דָּא בְּדָא, וְאַתְעַבִּיד כְּלָא יָמִינָא. כְּגוֹנוּנָא דָּא אֹרִייתָא, שְׂאֲרֵי מְשְׂמָאלָא, וְאַתְדַּבֵּק בְּיָמִינָא, וְאַתְפְּלִיל דָּא בְּדָא, וְאַתְעַבִּיד כְּלָא יָמִינָא. רְאוּבֵן שְׂרָא מִיָּמִינָא, וְסֻטָא לְשְׂמָאלָא, וְנִטְלוּ עִמֶיהָ אֵינֹן שְׂאֵר שְׂבֵטִין, דְּאֵינֹן שְׂמָאלָא, בְּגִין דְּשְׂאֲרֵי מִיָּמִינָא וְסֻטָא לְשְׂמָאלָא.

אָמַר לִיָּה, רְזָא אִיהוּ הֵכָא, יְהוּדָה מְסֻטָר שְׂמָאלָא הָוָה, וְאַהֲדָר וְאַתְדַּבֵּק בְּיָמִינָא. וְעַל דָּא, בְּסֻטְרָא דָּא אֲתַעְבִּיד מִשְׁכְּנָא, שְׂאֲרֵי מְסֻטְר שְׂמָאלָא, וְאַתְדַּבֵּק בְּסֻטְר יָמִינָא, וְלִבְתַּר אֲתַפְלִיל דָּא בְּדָא, וְאַתְעַבִּיד כְּלָא יָמִינָא. כְּגוֹנוּנָא דָּא אֹרִייתָא, שְׂאֲרֵי מְשְׂמָאלָא, וְאַתְדַּבֵּק בְּיָמִינָא, וְאַתְפְּלִיל דָּא בְּדָא, וְאַתְעַבִּיד כְּלָא יָמִינָא. רְאוּבֵן שְׂרָא מִיָּמִינָא, וְסֻטָא לְשְׂמָאלָא, וְנִטְלוּ עִמֶיהָ אֵינֹן שְׂאֵר שְׂבֵטִין, דְּאֵינֹן שְׂמָאלָא, בְּגִין דְּשְׂאֲרֵי מִיָּמִינָא וְסֻטָא לְשְׂמָאלָא.

והוֹדָה שָׂרָא מִשְׁמָאלָא, וְסָטָא לִימִינָא, שָׂרָא מִשְׁמָאלָא, בְּגִין דְּאֵתִי מִסְטֵר שְׁמָאלָא, וְאֵתְדַבֵּק בִּימִינָא, וּמִשְׁכָּנָא בְּסִטְרָא דָּא אֵתְעָבִיד. שְׂאֲרֵי מִסְטֵר שְׁמָאלָא, וְאֵתְדַבֵּק בְּסִטְרֵי יְמִינָא, וְעַל דָּא, בְּצִלְאֵל אִיהוּ דְּאֵתִי מִסְטֵרִיהּ, עֶבֶד מִשְׁכָּנָא וְאֵתְתַקֵּן לְגַבִּיהּ. וְהָא אוּקְמוּהּ, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵתְרַעֵי בֵּיהּ, וּבְרִיר לִיהּ מִכְּלָא (דף רב"ג ע"ב) לְעֵבִידְתָּא דָּא.

וְיָהֵב לִיהּ חֲכָמָה וְתַבּוּנָה וְדַעַת, כְּמָה דְּאוּקְמוּהּ. בְּגִין דְּעַמִּיּהּ הוּא בְּקִדְמִיתָא סְכֻלְתָּנוּ דְּלִפְּא, דְּכִתִּיב וּבְלֵב כָּל חֲכָמִים לֵב נִתְּתִי חֲכָמָה. בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא יְהִיב חֲכָמָתָא, אֲלָא לְמֵאן דְּאִית בֵּיהּ חֲכָמָתָא, וְאוּקְמוּהּ חֲבֵרִיָּיא וְאֵתְמַר. וְכֵן פְּגִוּוֹנָא דָּא בְּצִלְאֵל. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, בְּצִלְאֵל שְׁמִיּהּ גָּרִים לִיהּ, וְעַל חֲכָמְתִּיהּ אֶקְרִי הָכִי, וְרָזָא דְּמִלָּה בְּצִלְאֵל, בְּצֵל אֵל.

פְּתַח וְאָמַר, (שיר ב) כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר כֵּן דּוֹדִי וְגו'. בְּצֵלוֹ - הִינּוּ בְּצִלְאֵל, שֶׁהוּא הַתְּקִין הַמִּשְׁכָּן וְעָשָׂה אוֹתוֹ, שֶׁכְּתוּב חֲמֻדָּתִי וְיִשְׁבְּתִי. שֶׁהַמִּשְׁכָּן נִחְמַד לְשִׁבְתּוֹ בּוֹ, שֶׁהוּא עָשָׂה חֲמֻדָּה לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל, וְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל יוֹשְׁבֵת בְּצֵל הָאֵל. וְזֵהוּ בְּצִלְאֵל.

וּפְרִי' מְתוּק לְחִפִּי, שֶׁזֶּהוּ שְׁעוֹשָׂה פְּרוֹת טוֹבִים בְּעוֹלָם, שֶׁכְּתוּב (הושע יד) מִמְּנֵי פְּרִיךָ נִמְצָא. מִי הוּא פְּרִי? אֲלֵהּ הֵם נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים, שֶׁהֵם פְּרִי מַעֲשָׂיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂאוֹתוֹ נִהַר שִׁיּוּצָא מִעֵדֶן מוֹצִיא וְזוֹרֵק נִשְׁמוֹת לְעוֹלָם, וְהֵם הַפְּרוֹת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִשּׁוּם כֵּן פְּרִי'. זֵהוּ כְּמוֹ שְׂאֵמְרָנוּ.

בְּצֵלוֹ - זֵהוּ בְּצִלְאֵל. וְעַל זֶה תִּקְוֶן הַמִּשְׁכָּן עַל יְדֵי בְּצִלְאֵל הַזֶּה. וּמִשּׁוּם כֵּן, וּבְצִלְאֵל כֵּן אוּרִי כֵּן חוּר. כֵּן אוּרִי - זֵה אוֹר הַשְּׁמֶשׁ

וְיָהֵב לִיהּ חֲכָמָה וְתַבּוּנָה וְדַעַת, כְּמָה דְּאוּקְמוּהּ. בְּגִין דְּעַמִּיּהּ הוּא בְּקִדְמִיתָא סְכֻלְתָּנוּ דְּלִפְּא, דְּכִתִּיב וּבְלֵב כָּל חֲכָמִים לֵב נִתְּתִי חֲכָמָה. בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא יְהִיב חֲכָמָתָא, אֲלָא לְמֵאן דְּאִית בֵּיהּ חֲכָמָתָא, וְאוּקְמוּהּ חֲבֵרִיָּיא וְאֵתְמַר. וְכֵן פְּגִוּוֹנָא דָּא בְּצִלְאֵל. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, בְּצִלְאֵל שְׁמִיּהּ גָּרִים לִיהּ, וְעַל חֲכָמְתִּיהּ אֶקְרִי הָכִי, וְרָזָא דְּמִלָּה בְּצִלְאֵל, בְּצֵל אֵל.

פְּתַח וְאָמַר, (שיר השירים ב) כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר כֵּן דּוֹדִי וְגו'. בְּצֵלוֹ: הִינּוּ בְּצִלְאֵל, דְּאִיהוּ אֵתְתִין מִשְׁכָּנָא, וְעָבִיד לִיהּ. דְּכִתִּיב חֲמֻדָּתִי וְיִשְׁבְּתִי. דְּמִשְׁכָּנָא חֲמֻדָּא אִיהוּ לְמִיתַב בֵּיהּ, דְּאִיהוּ עָבִיד חֲמוּדָא לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל, וְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל יִתְבָּא בְּצֵלָא דָּאֵל. וְדָא אִיהוּ בְּצִלְאֵל. וּפְרִי' מְתוּק לְחִפִּי, דְּדָא אִיהוּ דְּעָבִיד פִּירִין טַבִּין בְּעֵלְמָא, דְּכִתִּיב, (הושע יד) מִמְּנֵי פְּרִיךָ נִמְצָא. מֵאן הוּא פְּרִי. אֲלִין אִינוּן נִשְׁמֵתְהוּן דְּצְדִיקֵיָּיא, דְּאִינוּן אִיבָא דְּעוּבְדוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּהוּא נִהַר דְּנִפְיָא מִעֵדֶן, אִיהוּ אִפִּיק וְזָרִיק נִשְׁמֵתִין לְעֵלְמָא, וְאִינוּן פִּירִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבְגִין כֵּן פְּרִי'. דָּא אִיהוּ כְּדָקְאֵמְרִין.

בְּצֵלוֹ: דָּא הוּא בְּצִלְאֵל. וְעַל דָּא תִּקְוֶנָא דְּמִשְׁכָּנָא עַל יְדֵי דְּבְּצִלְאֵל הַזֶּה. וּבְגִין כֵּן וּבְצִלְאֵל כֵּן אוּרִי כֵּן חוּר. כֵּן אוּרִי - זֵה אוֹר הַשְּׁמֶשׁ

בְּצֵלוֹ: דָּא הוּא בְּצִלְאֵל. וְעַל דָּא תִּקְוֶנָא דְּמִשְׁכָּנָא עַל יְדֵי דְּבְּצִלְאֵל הַזֶּה. וּבְגִין כֵּן וּבְצִלְאֵל כֵּן אוּרִי כֵּן חוּר. כֵּן אוּרִי - זֵה אוֹר הַשְּׁמֶשׁ

שיוצא. בן אורי - זה ימין. בן חור - זה שמאל. בן אורי בן חור (בן חור בן חורי). ועל זה נשלים בו דינו של הקדוש ברוך הוא במעשה העגל.

כל הזהב העשוי - מאותה שעה שנתנו לו ישראל, היה עשוי ונתפסן מקדם לכהן. בכל מלאכת הקדש - כל אותו זהב נעשה ונתפסן בכל מלאכת הקדש. מה הטעם? משום שבכל דרגה ודרגה היה מתפסן בה זהב, שאין שלמות אלא ברחמים ודין, ועל זה זהב היה הולף בכל מלאכת הקדש. בכל אותה עבודה שנקראת קדש היה הולף בה זהב, זהב בכל.

רבי אבא, רבי יוסי ורבי חזקיה היו יושבים ועוסקים בתורה. אמר לו רבי חזקיה לרבי אבא, הרי אנו רואים שהקדוש ברוך הוא רוצה בדין בכל לערב זה בזה, והוא מאריך דין לרשעי העולם. אם הוא רוצה בדין, למה מסלק אותו מן הרשעים? אמר לו, כמה הרים נעקרו בדבר הזה, אבל כמה דברים גלה המנוחה הקדושה בזה.

ובא ראה, הדין שהקדוש ברוך הוא רוצה בו הוא דין ברור, הוא דין שמעורר אהבה ושמחה. אבל הרשעים, פשהם בעולם, פלם דין של זממה, פלם דין שלא רוצה בו הקדוש ברוך הוא כלל. ועל זה לא צריך לערב דין קדוש בדין טמא של זממה, עד שמתכלה מעצמו ומאבדו מהעולם הבא, ואותו דין של זממה שבו, הוא מאבד אותו מן העולם.

פתח ואמר, (תהלים צב) בפרח רשעים כמו עשב ויציצו כל פעלי און להשמדם עדי עד. הפסוק

חור. בן אורי, דא נהורא דשמשא דנפיק. בן אורי, דא ימינא. בן חור, דא איהו שמאלא. בן אורי בן חור, (כ"א בן חור בן חורי) ועל דא אשתלים ביה דינא דקודשא בריך הוא בעובדא דעגלא.

כל הזהב העשוי. (שמות לח) מההיא שעתא דיהבו ליה ישראל, הוה עשוי ואתתפסן מקדמת דנא, בכל מלאכת הקדש, כל ההוא דהבא, אתעביד ואתתפסן בכל מלאכת הקדש. מאי טעמא. בגין דבכל דרגא ודרגא, הוה אתתפסן ביה דהבא. דלית שלימו אלא רחמי ודינא, ועל דא דהבא הוה אזיל בכל מלאכת הקדש, בכל ההיא עבידתא דאקרי קדש, הוה אזיל בה דהבא, דהבא בכלא.

רבי אבא רבי יוסי ורבי חזקיה הוו יתבין ולעאן באורייתא, אמר ליה רבי חזקיה לרבי אבא, הא חמינן דקודשא בריך הוא אתרעי בדינא בכלא, לאתערבא דא בדא, ואיהו אריך דינא בחייבי עלמא, אי איהו אתרעי בדינא, אמאי סליק ליה מחייביא. אמר ליה, כמה טורין אתעקרו במלה דא, אבל כמה מלין גלי בוצינא קדישא בהאי.

ותא חזי, דינא דקודשא בריך הוא אתרעי ביה, איהו דינא בריר, איהו דינא דאתער רחימו וחדוה. אבל חייביא כד אינון בעלמא, פלהו דינא דזוהמא. פלהו דינא דלא אתרעי ביה קדשא בריך הוא כלל. ועל דא, לא בעי לאתערבא דינא קדישא בדינא מסאבא דזוהמא, עד דאיהו אשתצי מגרמיה, ולאובדא ליה מן עלמא דאתי, ויהוה דינא דזוהמא דביה איהו אוביד ליה מעלמא.

פתח ואמר (תהלים צב) בפרח רשעים כמו עשב

ויציצו כל פעלי און להשמדם עדי עד, האי קרא אוקמוה, אבל

הַזֶּה פֶּרְשׁוּהוּ. אָבֵל בֹּא וּרְאֵה, בִּפְרֹחַ רִשְׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׁב, כַּעֲשָׂב הַזֶּה שֶׁהוּא בִּיבֵשׁ בְּאֶרֶץ וְהוּא יִבֵּשׁ, כְּשִׁשׁוּרִים בּוֹ מִים הוּא פּוֹרַח, וְאוֹתוֹ יִבֵּשׁ פּוֹרַח. וּכְאִילָן הַזֶּה קָצוּץ שְׁצִץ מִחֲדָשׁ, וְלֹא מִצֵּלָה אֲלֵא אוֹתָם פְּאֲרוֹת לְצַד זֶה וּלְצַד זֶה, שֶׁהֵם עֲנָפִים שְׁעוּלִים, וְלַעוֹלָמִים לֹא עוֹלָה אֵילָן כְּפִי שֶׁהִיא בְּרֵאשׁוֹנָה לְהִיּוֹת אֵילָן, וְכָל זֶה לְהַשְׁמֵדֵם עַדִּי עַד, לְעַקְרָם מִהַשְׁרָשִׁים וּמִהַכֹּל.

עוֹד יֵשׁ סוּד אַחַר בְּזֶה, עַל שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְאָרִיךְ רְגוּזוֹ עִם הַרְשָׁעִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, מִשׁוּם שֶׁהַעוֹלָם הַזֶּה הוּא חֶלֶק שֶׁל הַצַּד הַאֲחֵר, וְהַעוֹלָם הַבֹּא הוּא צַד הַקְּדוֹשָׁה. וְהוּא חֶלֶק הַצַּדִּיקִים, שֶׁהַצַּדִּיקִים יִהְיוּ בּוֹ בְּעֻטְרַת הַכְּבוֹד שֶׁל רַבּוֹנָם. וּשְׁנֵי הַצַּדִּידִים הַלְלוּ עוֹמְדִים זֶה כְּנֶגֶד זֶה. זֶה צַד הַקְּדוֹשָׁה, וְזֶה הַצַּד הַאֲחֵר שְׁטָמָא. זֶה עוֹמֵד לְצַדִּיקִים, וְזֶה עוֹמֵד לְרִשְׁעִים. וְהַכֹּל זֶה כְּנֶגֶד זֶה. אֲשֶׁרִי הַצַּדִּיקִים שְׁאִין לָהֶם חֶלֶק בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֲלֵא בְּעוֹלָם הַבֹּא.

בֹּא וּרְאֵה, הַכֹּל הַתְּפִקֵּן וְהַתְּגַלֵּה לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאִף עַל פִּי שֶׁבִּלְק וּבִלְעָם לֹא הַתְּכַוְּנוּ עַל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַכֹּל הַתְּפִקֵּן לְפָנָיו, וְלֹא גִרַע מִשְׁכָּרָם כְּלוּם בְּעוֹלָם הַזֶּה. בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁלְטוֹ עַל יִשְׂרָאֵל, שָׁגַרְם אוֹתוֹ קֶרֶן לְהַסְתַּלֵּק מִיִּשְׂרָאֵל עֲשָׂרִים וָאַרְבָּעָה אֲלָף, פָּרַט לְכָל אֱלוֹי שְׁנֵהֲרֵגוּ, שִׁכְתוּב (במדבר כה) הֲרֵגוּ אִישׁ וְאִנְשָׁיו הַנִּצְמָדִים לְבַעַל פְּעוֹר, וְכַתוּב קַח אֶת כָּל רְאִשֵׁי הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם לָהּ. וְעַד כְּעַת אוֹתוֹ קֶרֶן הִנֵּה תְלוּי לְהַפְרַע מִיִּשְׂרָאֵל. שְׁבַעָה מִזְבַּחֹת כְּחֻשְׁבוֹן אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם.

תָּא חֲזִי, בִּפְרֹחַ רִשְׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׁב. כִּהְיָ עֲשָׂבָא דְאִיהוּ בִּיבֵישׁוּ דְאַרְעָא, וְאִיהוּ יְבִישָׁא, כַּד שָׂרְאן בִּיה מַיָּא אֶפְרִיחַ, וְהַהוּא יְבִישׁוּ אַתְּפָרַח. וּכְהֵאֵי אֵילָנָא קָצִיצָא דְנִצִּיץ, וְלֹא סָלִיק אֲלֵא אֵינוֹן פְּאֲרוֹת, לְסִטְרָא דָּא וְלְסִטְרָא דָּא, דְאֵינוֹן עֲנָפִין דְסִלְקִין, וְלַעֲלָמִין לֹא סָלִיק אֵילָנָא, כַּד הָוָה בְּקַדְמִיתָא לְמַהְיִי אֵילָנָא. וְכָל דָּא, לְהַשְׁמֵדֵם עַדִּי עַד, לְאַעְקָרָא לֹון מִשְׁרָשִׁין וּמִכְּלָא.

הֵנו רְזָא אַחְרָא אֵית בְּהֵאֵי, עַל דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָרִיךְ רוּגְזִיה בְּחֵיבִיא בְּהֵאֵי עֲלָמָא, בְּגִין דְהֵאֵי עֲלָמָא, אֵיהוּ חוּלְקָא דְסִטְרָא אַחְרָא. וְעֲלָמָא דְאֵתִי אֵיהוּ סִטְרָא דְקְדוּשָׁה. וְאֵיהוּ חוּלְקָא דְצַדִּיקֵיָא, לְמַהְיִי צַדִּיקֵיָא אֵינוֹן בְּעֻטְרָא דִיקְרָא דְמֵאֲרִיהוֹן בִּיה. וְתֵרִין סִטְרִין אֲלִין, קִיִּמִין דָּא לְקַבֵּל דָּא. דָּא (דף רכ"ד ע"ב) סִטְרָא דְקְדוּשָׁה. וְדָא סִטְרָא אַחְרָא דְמִסְאַבָּא. דָּא קִיִּמָא לְצַדִּיקֵיָא, וְדָא קִיִּמָא לְרִשְׁיַעֲיָא, וְכֹלָא דָּא לְקַבֵּל דָּא. זַכָּאִין אֵינוֹן צַדִּיקֵיָא, דְלִית לֹון חוּלְקָא בְּהֵאֵי עֲלָמָא, אֲלֵא בְּעֲלָמָא דְאֵתִי.

תָּא חֲזִי כְלָא אַתְּתִקֵּן וְאַתְּגַלִּי קִמִּי קְדֻשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאִף עַל גַּב דְבִלְק וּבִלְעָם לֹא אַתְּכּוֹוְנוּ לְגַבֵּי קְדֻשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כִּלָּא אֵיהוּ מִתְּתִקֵּן קִמִּיה, וְלֹא גִרַע מֵאֲגַר דְלֵהוֹן כְּלוּם בְּהֵאֵי עֲלָמָא. בְּהַהוּא זְמַנָּא שְׁלִיטוֹ עַל יִשְׂרָאֵל, דָּגַרְם הַהוּא קוּרְבָנָא, לְאַסְתַּלְקָא מִיִּשְׂרָאֵל אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִין אֲלָפִין, בַּר כָּל אֵינוֹן דְאַתְקֻטְלוּ, דְכַתִּיב, (במדבר כה) הֲרֵגוּ אִישׁ אִנְשָׁיו הַנִּצְמָדִים לְבַעַל פְּעוֹר, וְכַתִּיב קַח אֶת כָּל רְאִשֵׁי הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם לִי. וְעַד כְּעַת הַהוּא קֶרֶן הִנֵּה תְלוּי לְאַתְפָּרַעָא מִנְהוֹן דִּישְׂרָאֵל. שְׁבַעָה מִדְּבַחֵן כְּחֻשְׁבוֹן אַרְבָּעִין וּשְׁנַיִם.

רבי שמעון אמר, בא וראה, אותם ארבעים ושנים קרפנות עשו בלק ובלעם, ונטלו אותם מאותו הצד האחר לקדוש-ברוך הוא, ועל זה הנה תלוי אותו קרפן, שיטל אותו הצד האחר, שנקרא קללה, מישראל. ועד עכשו לא גבה מהם. וזהו סוד (מלכים-ב) ויפן אחריו ויראם. ויפן אחריו - אחריו שכניה, שעמד הצד האחר לאחור. ויראם - הסתפל בהם אותו הצד האחר וראה אותם שראויים להעניש, ועל זה - ויקללם בשם ה'. בשם ה' - להוציא אותו שם ה' מחיוב זה, מאותו חיוב של אותו קרפן שהקריב אותו צד אליו, והכל מתקן לפני הקדוש ברוך הוא ולא נאבד דבר. כמו כן הפל התפקן לפני הקדוש ברוך הוא, הן לטוב הן לרע.

בא וראה, דוד הוא הנה שברח לפני שאול, ועל זה גרם שנאבדו כל אותם כהני נוב, ולא נשאר מפלם - רק אביתר לבדו שברח. וזה גרם פמה רעות בישראל, ומת שאול ובניו, ונפלו מישראל פמה אלפים ורובות. ועם כל זה, אותו חטא הנה תלוי על דוד לגבותו ממנו, עד שכל בני דוד נאבדו ביום אחד, ולא נשאר מהם אלא יואש לבדו, שננב. כמו שלא נשאר מאחילך - רק אביתר לבדו. ועד עכשו אותו חטא הנה תלוי לעשות דין על נוב על אותו חטא של נוב, שכתוב (ישעיה') עוד היום בנב לעמד, ופרשוה.

כמו זה - כל הזהב העשוי למלאכה. מה זה העשוי? כאן הסתפל הקדוש ברוך הוא כשנתנו ישראל זהב לעגל, והקדוש ברוך הוא הקדים להם זהב זה לרפואה, שהרי זהב המשכן הקדים להם לאותו הזהב

רבי שמעון אמר, תא חזי, אינון ארבעין ותרין קרפנין עבדו בלעם ובלק, ונטלו לון מההוא סטרא אחרא לגבי קדשא בריך הוא, ועל דא הנה תלי ההוא קרפנא, לנטלא ליה ההוא סטרא אחרא דאקרי קללה מישראל, ועד השתא לא גבה מנייהו. ודא איהו רזא (מלכים ב) ויפן אחריו ויראם. ויפן אחריו, אחריו שכנתא, דקיימא סטרא אחרא לאחורא. ויראם. אסתפל בהו ההוא סטרא אחרא, וקמא לון דאתחזון לאתענשא, ועל דא ויקללם בשם יי'. בשם יי' לאפקא ההוא שם יי' מחיובא דא. מההוא חיובא דההוא קרפן דאקריב ההוא סטרא לגביה. וכלא איהו מתתקן קמיה דקודשא בריך הוא, ולא אתאביד מלה. כגוונא דא, כלא אתתקן קמיה דקודשא בריך הוא, הן לטב הן לביש.

תא חזי, דוד איהו הנה דערק קמיה דשאול. ועל דא גרים, דאתאבידו כל אינון כהני דנוב, ולא אשתאר מפלהו בר אביתר בלחודוי דערק. ודא גרים פמה בישין בישראל, ומית שאול ובנוי, ונפלו מישראל פמה אלפין ורפין. ועם כל דא, ההוא חובה הנה תלי על דוד לגבות מניה, עד דכל בנוי דדוד אתאבידו ביומא חד, ולא אשתאר מנייהו אלא יואש בלחודוי, דאתגניב. כגוונא דלא אשתאר מאחילך בר אביתר בלחודוי. ועד כען ההוא חובה הנה תלי, למעבד דינא על נוב, על ההוא חובה דנוב, דכתיב, (ישעיה') עוד היום בנב לעמוד ואוקמוה.

כגוונא דא, כל הזהב העשוי למלאכה. מאי העשוי. הכא אסתפל קדשא בריך הוא, כד יהבו ישראל דהבא לעגלא, וקודשא בריך הוא אקדים לון דהבא דא לאסוותא,

שנתנו לעגל. שכל הזקב שהיה עמהם ונמצא עמהם, נתנו לתרומת המשכן. ההיה עולה בדעתך, שפשעשו את העגל נמצא עמהם זקב, והם פקרו אזניהם לטל אותו זקב, שכתוב (שמות לב) ויתפקרו כל העם את נזמי הזקב אשר באזניהם! ועל זה הקדים זקב התרומה, לכפר על

המעשה הזה. (ומשום כך)

ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה, מצד המלכות עשה את כל אשר צוה ה' את משה, שהרי כל אפנות המשכן התקנה בהם ועל ידיהם. בצלאל עשה את האפנות, ומשה התקין את הכל אחר כך. משה ובצלאל היו כאחד. משה למעלה - בצלאל תחתיו. סיום הגוף כמו הגוף. בצלאל ואהליהב, הרי פרשה - זה ימין וזה שמאל, והכל אחד. ומשום כך, ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה וגו', ואתו אהליהב בן אחיסמך למטה דן וגו'.

כל הזקב העשוי למלאכה בכל מלאכת הקדש וגו'. רבי יוסי פתח את הפסוק באלישע, שכתוב (מלכים ב) ויעל משם בית אל והוא עלה בדרך וגו'. ונערים קטנים, הרי פרשה - מנערים היו מכל דברי התורה ומכל מצוות התורה. קטנים - קטני אמונה, והתחייבו בדין העולם הזה ובדין של העולם הבא. יצאו מן העיר - יצאו מסוד האמונה. כתוב כאן יצאו מן העיר, וכתוב שם (הושע יא) ולא אבוא בעיר. (מסוד האמונה נקרא עיר, תהלים מח) עיר ה' צבאות עיר אלהינו).

ויפן אחריו ויראם, ויפן אחריו, שהסתפל לאחוריו אם יחזרו בתשובה ואם לא. ויראם, מה זה ויראם? הסתפל בהם שהרי אין

דהאי דהבא דמשפנא אקדים לון, לההוא דהבא דיהבו לעגלא, דכל דהבא דהיה עמהון, ואשתכח עמהון, יהבו לארמת משפנא. סלקא דעתך, דכד עבדו ית עגלא אשתכח עמהון דהבא, ואינון פריקו או דנייהו לנטלא ההוא דהבא, דכתיב, (שמות לב) ויתפקרו כל העם את נזמי הזקב אשר באזניהם. ועל דא אקדים דהבא דארמותא. לכפרא על עובדא דא. (חסר) (ובגין כך).

ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה, מסטרא דמלכותא עשה את כל אשר צוה יי' את משה. דהא כל אומנותא דמשפנא אתתקנת בהו, ועל ידיהו. בצלאל איהו עביד אומנותא, ומשה איהו אתקין פלא לבתר. משה ובצלאל פחדא הו, משה לעילא, בצלאל תחותיה, סיומא דגופא כגופא. בצלאל ואהליאב, הא אוקמוה, דא ימינא, ודא שמאלא, וכלא חד. ובגין כך, ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה וגו', ואתו אהליאב בן אחיסמך למטה דן וגו'.

כל הזקב העשוי למלאכה בכל מלאכת הקדש וגו'. (שמות לח) רבי יוסי פתח קרא באלישע, דכתיב, (מלכים ב) ויעל משם בית אל והוא עולה בדרך וגומר. ונערים קטנים. הא אוקמוה, מנערים הו מכל מלי אורייתא ומכל פקודי אורייתא. קטנים (דף רכ"ד ע"ב) זעירי מהימנותא, ואתחייבו בחיובא דהאי עלמא, ובחיובא דעלמא דאתי. יצאו מן העיר, נפקו מרזא דמהימנותא. פתיב הכא יצאו מן העיר, וכתוב התם (הושע יא) ולא אבא בעיר. (ס"א מרזא

דמהימנותא אקרי עיר (תהלים מח) עיר יי צבאות עיר אלהינו).

ויפן אחריו ויראם, ויפן אחריו, דאסתפל לאחורא, אי יהדרון בתיובתא, ואם

זרע מתקן עתיד לצאת מהם, ופרשוהו. ויראם, הרי פרשוהו שנעשו בליל יום הכפורים, מיד - ויקללם בשם ה'.

וסוד הוא בפסוק הזה. ויפן אחריו - הסתכל בהם אם יענש עליהם והתפנה מזה, כמו שנאמר (במדבר יב) ויפן אהרן, שהתפנה מצרעתו. אף כאן התפנה מעונשם. ויראם, שהיו עומדים אחר כך לעשות כמה רעות לישראל.

ויפן אחריו, כמו שנאמר (בראשית ט) ותבט אשתו מאחוריו. מה זה מאחוריו? מאחורי השכינה. אף כאן ויפן אחריו - הסתכל מאחורי השכינה וראה את כלם. שהרי באותו לילה ששולטת על כפרת חטאיהם של ישראל, התעברו מהם אמותיהם. מיד - ויקללם בשם ה' ותצאנה שתיים דבים מן היער. שתיים דבים? שנים דבים היה צריך להיות! מה זה שתיים דבים? נקבות היו ובניהם. ותבקענה מהם ארבעים ושנים ילדים, הרי פרשוהו - כנגד הקרבנות של בלק.

ויהי זהב התנופה, למה נקרא זהב התנופה, ולא נקרא כסף? כסף התנופה? אלא שני אלו נקראו כסף: זהב התנופה, ונחשת התנופה. ולא נקרא כסף התנופה, אלא אלו נקראו כסף משום שזו היא הסתלקות למעלה, שהרי יש כסף למטה, ואינו זהב (כגומה) התנופה. ובכל מקום תנופה היא הרמה למעלה ולא הורדה למטה.

והוא סוד החשבון הזה, שכל הדרגות והמרכבות הללו פלן עומדות בתנופה (ט), והוא זהב התנופה, וזהו זהב. שכל מה שמתפשט למטה, מסתיר את

לאו. ויראם, מאי ויראם. אסתכל בהו, דהא לית זרעא מתתקנא זמין לנפקא מנייהו, ואוקמוהו. ויראם, הא אוקמוהו, דאתעבידו בליליא דכפורי. מיד ויקללם בשם יי'.

ורוא איהו בהאי קרא, ויפן אחריו, אסתכל בהו, אי יתענש עלייהו, ואתפני מהאי. כמה דאת אמר, (במדבר יב) ויפן אהרן, דאתפני מצרעתיה. אוף הכא אתפני מעונשא דלהון. ויראם, דהו קיימין לבתר למעבד כמה בישין בישראל.

ויפן אחריו, כמה דאת אמר (בראשית ט) ותבט אשתו מאחוריו. מאי מאחוריו. מאחורי שכינתא. אוף הכא ויפן אחריו, אסתכל מאחורי שכינתא. וחמא לכלהו, דהא בההוא ליליא דשלטא על כפרה דחוביהון דישראל, אתעברו אמהון מנייהו, מיד ויקללם בשם יי'. ותצאנה שתיים דובים מן היער. שתיים דובים, שנים דובים מיבעי ליה, מאי שתיים דובים. נוקבין הוו, ובניהו. ותבקענה מהם ארבעים ושנים ילדים, הא אוקמוהו לקבל קרבנין דבלק.

ויהי זהב התנופה, (שמות לה) אמאי אקרי זהב התנופה, ולא אקרי הכי כסף התנופה. אלא, תרין אינון דאקרון הכי. זהב התנופה, ונחשת התנופה. ולא אקרי הכי כסף התנופה, אלא אליון אקרון הכי, בגין דאיהו אסתלקותא לעילא, דהא אית הכי לתתא. ולא איהו זהב (כגומה) דארמותא. ובכל אתר תנופה איהו ארמותא לעילא ולא לנתתא לתתא.

ואיהו רזא דחושבנא דא, דכל אליון דרגין ורתוכין פלהו, קיימי בארמותא (דא), ואיהו דהב ארמותא, ודא איהו דהבא. דכל מה דמתפשט לתתא, אסתים חיוזו וטיבו

ונהירו דיליה, וכד איהו

המראה והטוב והאור שלו, וכשהוא בתנופה, אז הוא זקב טוב בסוד האור שלו. וכל אותו שלמטה - פסלת הזקב, והוא ההתנף שלו.

ובכסף פקודי העדה, משום שזה הוא כל מה שמתפשט למטה כף הוא טוב, ואף על גב שאינו בתנופה הזו - הכל הוא לטוב. אבל זקב, כל מה שמתפשט למטה - הכל הוא לרע. זה מתפשט לטוב, וזה מתפשט לרע. ומשום כף צריך להניף תנופה ולהעלות למעלה. וזה צריך להתפשט למטה ולכל הצדדים, משום שעומדים כלם לטוב.

פתח ואמר, (תהלים פד) כי שמש ומגן ה' וגו'. כי שמש - זה הקדוש ברוך הוא. ומגן - זהו הקדוש ברוך הוא. שמש - זהו סוד השם הקדוש יהו"ה, שפאן עומדות כל הדרגות למנוחה. ומגן - זהו סוד השם הקדוש שנקרא אלהים. וסוד זה שכתוב (בראשית טו) אנכי מגן לך. ושמש ומגן זהו סוד השם השלם. חן וכבוד יתן ה', להיות הכל בסוד אחד.

לא ימנע טוב להלכים בתמים - סוד זה (אבות) שכתוב (איוב לח) וימנע מרשעים אורם. וזהו אור ראשון שכתוב בו (בראשית א) וירא אלהים את האור כי טוב, שגנזו והסתירו הקדוש ברוך הוא, כמו שבארנוהו, וגנזו אותו מרשעים, ומנע אותו פעולם הזה ובעולם הבא. אבל לצדיקים מה כתוב? לא ימנע טוב להלכים בתמים. זהו אור הראשון שכתוב בו (שם) וירא אלהים את האור כי טוב. ועל זה לא צריך זה להעלות ולהניף אותו, אלא להתפשט ולהתגלות, ולא להתעלות כמו אותו אחר שהוא שמאל, ולכן נקרא אותו תנופה, ולא זה.

בארמותא, פדין איהו דהב טב ברזא דנהירו דיליה. וכל ההוא דלתתא, סוספיתא דדהבא, ואיהו התוכא דיליה.

ובכסף פקודי העדה, (שמות לח) בגין דהאי, איהו כל מה דאתפשט לתתא הכי הוא טב, ואף על גב דלאו איהו בהאי ארמותא, פלא הוא לטב. אבל דהבא, כל מה דאתפשט לתתא, פלא הוא לביש. דא, אתפשט לטב. ודא אתפשט לביש. ובגין כן, דא אצטרין לארמא ארמותא, ולאסתלקא לעילא. ודא, אצטרין לאתפשטא לתתא, ולכל סטרין, בגין דכלהו קאים לטב.

פתח ואמר (תהלים פד) כי שמש ומגן יי' וגו'. כי שמש, דא קדשא בריך הוא. ומגן, דא קדשא בריך הוא. שמש: דא הוא רזא דשמא קדישא יהו"ה, דהכא קיימין כל דרגין לנייחא. ומגן; דא איהו רזא דשמא קדישא דאקרי אלהים. ורזא דא דכתיב, (בראשית טו) אנכי מגן לך. ושמש ומגן דא איהו רזא דשמא שלים. חן וכבוד יתן יי', למהוי כללא רזא חדא.

לא ימנע טוב להולכים בתמים, רזא דא (הוא) דכתיב, (איוב לח) וימנע מרשעים אורם. ודא איהו נהורא קדמאה, דכתיב ביה (בראשית א) וירא אלהים את האור כי טוב, דגניזו וסתים ליה קדשא בריך הוא, פמה דאוקמוה, ומן חייביא גניזו ליה, ומנע ליה בהאי עלמא, ובעלמא דאתי. אבל לצדיקייא מה כתיב, לא ימנע טוב להולכים בתמים. דא אור קדמאה דכתיב ביה וירא אלהים את האור כי טוב.

ועל דא, לא אצטרין דא לאסתלקא ולארמא ליה, אלא לאתפשטא ולאתגלאה, ולא לאסתלקא פההוא אחרא, דאיהו שמאלא,

ומשום כף - וכסף פקודי העדה
מאת כפר וגו'.

בא וראה, צד הימין הוא תמיד
עומד לקים את כל העולם
ולתאיר ולברך אותו, ומשום כף
הכהן שהוא מצד הימין, מזדמן
תמיד לברך את העם, שהרי מצד
הימין באות כל הברכות לעולם,
והכהן נוטל בראש, ועל כף הוא
התמנה לברך למעלה ולמטה.

בא וראה, בשעה שהכהן פורש
ידיו לברך את העם, אזי השכינה
באה ושורה עליו וממלאת את
ידיו. יד ימין עולה למעלה מעל
יד שמאל, כדי להעלות הימין
ולהגבירו על השמאל, ואז כל
הדרגות שפורש בהן את ידיו, כלן
מתברכות ממקור הכל. מקור
הבאר מי הוא? זה צדיק. מקור
הכל זהו עולם הבא, שהוא מקור
עליון שכל הפנים מאירות משם,
שהרי הוא המעין והמקור של
הכל, וכל המאורות והמנורות
משם נדלקים.

כמו כן המקור והמבוע של
הבאר, כל אותן מנורות שלמטה,
כלן מאירות ומתמלאות ממנו
באור, וזה עומד כנגד זה. ומשום
כף, בשעה שהכהן פורש ידיו
ומתחיל לברך את העם, אז
שורות ברכות עליונות ממקור
עליון להדליק מנורות, וכל
הפנים מאירות, וכנסת ישראל
מתעטרת בעטרות עליונות, וכל
אותן ברכות שופעות ונמשכות
ממעלה למטה.

בא וראה, משה צוה - ובצלאל
עשה, להיות הכל בסוד הגוף,
וסיים הגו, שהוא אות ברית
הקדש, להרבות אהבה וקשר של
יחד במשכן. והכל נעשה בסוד
הימין. ועל זה, בכל מקום שצד

ועל דא אקרי ההוא תנופה, ולאן האי. ובגין
כף וכסף פקודי העדה מאת כפר וגו'.

תא חזי, סטרא דימינא, איהו תדיר קיימא
לקיימא בכל עלמא, ולאנהרא (דף רכ"ה ע"א)
ולברכא ליה. ובגין כף, פהנא דאיהו מסטרא
דימינא, אזדמן תדיר לברכא עמא, דהא
מסטרא דימינא, אתיין כל ברכאן דעלמא,
וכהנא נטיל ברישא, ועל דא אתמנא איהו
לברכא לעילא ולתתא.

תא חזי, בשעתא דכהנא פריש ידוי לברכא
עמא, פדין שכינתא אתיא ושריא עלוהי,
ואמלי ידוי, ידא דימינא זקפא לעילא על ידא
דשמאלא, בגין לסלקא ימינא, ולאנתגברא על
שמאלא. וכדין פלהו דרגין דקא פריש בהו
ידוי, פלהו אתברכאן ממקורא דכלא. מקורא
דבירא מאן איהו. דא צדיק. מקורא דכלא,
דא איהו עלמא דאתי, דאיהו מקורא עלאה
דכל אנפין נהירין מתמן, דהא איהו מבועא
ומקורא דכלא. וכל בוצינין ונהורין, מתמן
אתדליקו.

בגוונא דא, מקורא ומבועא דבירא, כל אינון
בוצינין דלתתא, פלהו אתנהרין
ואתמליין נהורין מניה. ודא קיימא לקבל דא.
ובגין כף, בשעתא דכהנא פריש ידוי, ושריא
לברכא עמא. פדין שראן ברכאן עלאין,
ממקורא עלאה, לאדלקא בוצינין, ונהרין כל
אנפין. וכנסת ישראל אתעטרת בעטרין
עלאין. וכל אינון ברכאן נגדין ואתמשכן
מעילא לתתא.

תא חזי, משה פקיד, ובצלאל עביד, למהוי
כלא ברזא דגופא, וסיימא דגופא דאיהו
את קיימא קדישא, לאסגאה רחימו וקשורא
דיחודא במשכנא. וכלא ברזא דימינא קא אתעביד. ועל דא, בכל אתר

הַיָּמִין נִמְצָא, אֵין שׁוֹלֵטֵת בּוֹ עֵין רָעָה, וּמְשׁוּם כֶּף - וְכֶסֶף פְּקוּדֵי הָעֵדָה, מְשׁוּם שְׁאוֹתוֹ כֶּסֶף בָּא מִצַּד יָמִין, וְלִכֵּן נִמְנָה הַכֹּל בְּמִנְיָן. רַבִּי יִצְחָק שָׁאל אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר לוֹ, הֲרִי פְרִשׁוּהָ שְׁבָרְכָה אֵינָה שׁוֹרָה בְּדָבָר שְׁעוֹמֵד בְּמִדָּה וּבְדָבָר שְׁעוֹמֵד בְּחֻשְׁבוֹן, אֲזַי לְמָה הִיָּה כָּאֵן בְּמִשְׁכַּן הַכֹּל בְּחֻשְׁבוֹן? אָמַר לוֹ, הֲרִי זֶה נִתְבָּאֵר, אֲבָל בְּכֹל מְקוֹם שֶׁצִּד הַקִּדְשָׁה שׁוֹרָה עָלָיו - אִם אוֹתוֹ חֻשְׁבוֹן בָּא מִצַּד הַקִּדְשָׁה, הַבְּרָכָה שׁוֹרָה עָלָיו תְּמִיד וְלֹא סָרָה מִמֶּנּוּ. מִנֵּין לָנוּ? מִמַּעֲשֵׂה. מְשׁוּם שֶׁבֵּא הַחֻשְׁבוֹן לְקִדְשׁ, נִמְצָאת בּוֹ בְּרָכָה. כֹּל שֶׁכֵּן הַמִּשְׁכָּן שֶׁהוּא קִדְשׁ וְכֹא מִצַּד הַקִּדְשׁ.

אָבֵר כֹּל שֶׁאֵר דְּבָרֵי הָעוֹלָם שְׁלֹא בָּאִים מִצַּד הַקִּדְשָׁה, אֵין הַבְּרָכָה שׁוֹרָה עָלֵיהֶם כְּשֶׁהֵם בְּחֻשְׁבוֹן, מְשׁוּם שֶׁהַצִּד הַאֲחֵר, שֶׁהוּא רַע עֵין, יָכוֹל לְשַׁלֵּט עָלָיו. וְכִיּוֹן שֶׁיָּכוֹל לְשַׁלֵּט עָלָיו, אֵין בְּרָכָה נִמְצָאת בּוֹ, כִּדִּי שְׁלֹא יִגְיעוּ בְּרֻכּוֹת לְאוֹתוֹ רַע עֵין. (וְאֵינָנו מִצַּד הַקִּדְשָׁה).

וּבְמִדָּה שֶׁל קִדְשָׁה וְחֻשְׁבוֹן שֶׁל קִדְשָׁה תְּמִיד נוֹסְפוֹת בּוֹ בְּרֻכּוֹת, וְעַל זֶה וְכֶסֶף פְּקוּדֵי הָעֵדָה. פְּקוּדֵי הָעֵדָה בְּאֵמֶת וְדָאִי, וְאֵין פְּחַד מֵעֵין הָרַע, וְאֵין פְּחַד מִכָּל חֻשְׁבוֹן זֶה, שֶׁהֲרִי בְּכֹל שׁוֹרוֹת בְּרֻכּוֹת מִלְּמַעְלָה.

וְכֹא רָאָה, בְּזַרְעוֹ שֶׁל יוֹסֵף לֹא שׁוֹלֵטֵת בּוֹ עֵין רָעָה, מְשׁוּם שֶׁבָּא מִצַּד הַיָּמִין, וְעַל זֶה נַעֲשֶׂה הַמִּשְׁכָּן עַל יְדֵי בְּצֻלָּאֵל, שֶׁהֲרִי הוּא שְׂרוּי בְּסוּד שֶׁל יוֹסֵף, שֶׁהוּא סוּד בְּרִית הַקִּדְוֹשָׁה. וְלִכֵּן מִשֶּׁה צְנוּה וּבְצֻלָּאֵל עֲשֵׂה, לְהִיּוֹת הַכֹּל בְּסוּד הַגּוּף וְסִיּוּם הַגּוּף, שֶׁהוּא אוֹת

וְתָא חֲזִי, בְּזַרְעָא דְיוֹסֵף לֹא שְׁלֵטָא בֵּיה עֵינָא בִישָׂא, בְּגִין דָּאתִי מִסְטָרָא דִימִינָא, וְעַל דָּא אֲתַעְבִּיד מִשְׁכָּנָא עַל יְדָא דְבְצֻלָּאֵל, דְּהָא אִיהוּ בְרָזָא דְיוֹסֵף קָא שְׂרִיא, דְּאִיהוּ רִזָּא דְבְרִית קִדְשָׁא. וְעַל דָּא, מִשֶּׁה פְּקִיד, וּבְצֻלָּאֵל עֲבִיד, לְמַהוּי כֹּלָא בְרָזָא דְגּוּפָא, וְסִיּוּמָא דְגּוּפָא, דְּאִיהוּ

דְּסְטָרָא דִימִינָא אֲשֶׁתְּכַח, עֵינָא בִישָׂא לֹא שְׁלֵטָא בֵּיה. וּבְגִין כֶּף, וְכֶסֶף פְּקוּדֵי הָעֵדָה. בְּגִין דִּיהוּא כֶּסֶף מִסְטָרָא דִימִינָא קָא אֲתִיא. וְעַל דָּא אֲתַמְנָא כֹּלָא בְּמִנְיָנָא.

רַבִּי יִצְחָק שָׁאִיל לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר לִיה, הָא אוֹקְמוּהָ דְבְרֻכְתָּא לֹא שְׂרִיא בְּמִלָּה דְקָאִים בְּמִדֵּיּוֹ, וּבְמִלָּה דְקָאִים בְּחוּשְׁבָנָא, הִכָּא בְּמִשְׁכָּנָא אֲמָאִי הוּוּ כֹּלָא בְּחוּשְׁבָנָא. אָמַר לִיה הָא אֲתַמַּר, אֲבָל בְּכֹל אֲתַר דְּסְטָרָא דְקִדְוֹשָׁה שְׂרִיא עָלֵיהּ, אִי הוּוּא חֻשְׁבָנָא אֲתִיא מִסְטָרָא דְקִדְוֹשָׁה, בְּרֻכְתָּא שְׂרִיא עָלֵיהּ תְּדִיר, וְלֹא אֲתַעֲדִי מִנִּיהּ. מְנַלְנֵן. מִמַּעֲשֵׂר. בְּגִין דָּאתִיא חֻשְׁבָנָא לְקִדְשָׁא. בְּרֻכְתָּא אֲשֶׁתְּכַחַת בֵּיה. כֹּל שֶׁכֵּן מִשְׁכָּנָא דְאִיהוּ קִדְשׁ, וְאֲתִיא מִסְטָרָא דְקִדְשׁ.

אָבֵר כֹּל שֶׁאֵר מְלִי דְעֻלְמָא, דִּלָּא אֲתִיין מִסְטָרָא דְקִדְוֹשָׁה, בְּרֻכְתָּא לֹא שְׂרִיא עָלֵיהּ, כִּדִּי אֵינּוֹן בְּחוּשְׁבָנָא. בְּגִין דְּסְטָרָא אֲחֵרָא, דְּאִיהוּ רַע עֵין, יָכִיל לְשַׁלֵּטָא עָלֵיהּ. וְכִיּוֹן דִּיכִיל לְשַׁלֵּטָא עָלֵיהּ, בְּרֻכְתָּא לֹא אֲשֶׁתְּכַחַת בֵּיה, בְּגִין דִּלָּא יִמְטוּ בְּרֻכָּאֵן לְהוּוּא רַע עֵין. (וְלֹא הוּי מִסְטָרָא דְקִדְוֹשָׁה).

וּבְמִדֵּיּוֹ דְקִדְוֹשָׁה, וְחוּשְׁבָנָא דְקִדְוֹשָׁה, תְּדִיר בְּרֻכָּאֵן אֲתוֹסְפָאֵן בֵּיה. וְעַל דָּא, וְכֶסֶף פְּקוּדֵי הָעֵדָה. פְּקוּדֵי הָעֵדָה בְּקוּשְׁטָא וְדָאִי, וְלֹא דְחִילוֹ מְעֵינָא בִישָׂא, וְלֹא דְחִילוֹ מִכָּל חֻשְׁבָנָא דָּא, דְּהָא בְּכֹלָא שְׂרִיאֵן בְּרֻכָּאֵן מִלְּעִילָא.

וְתָא חֲזִי, בְּזַרְעָא דְיוֹסֵף לֹא שְׁלֵטָא בֵּיה עֵינָא בִישָׂא, בְּגִין דָּאתִי מִסְטָרָא דִימִינָא, וְעַל דָּא אֲתַעְבִּיד מִשְׁכָּנָא עַל יְדָא דְבְצֻלָּאֵל, דְּהָא אִיהוּ בְרָזָא דְיוֹסֵף קָא שְׂרִיא, דְּאִיהוּ רִזָּא דְבְרִית קִדְשָׁא. וְעַל דָּא, מִשֶּׁה פְּקִיד, וּבְצֻלָּאֵל עֲבִיד, לְמַהוּי כֹּלָא בְרָזָא דְגּוּפָא, וְסִיּוּמָא דְגּוּפָא, דְּאִיהוּ

ברית הקדושה, להרבות אהבה וקשר של יחוד המשכן, והכל נעשה בסוד הימין. ומשום כך - וכסף פקודי העדה, ואותו חשבון הוא חשבון הדרגות הממנות הגדולות שנאחזות מצד הימין, ועל זה כתוב מאת כפר וגו'.

רבי אבא ורבי אחא ורבי יוסי היו הולכים מטבריה לצפורי. עד שהיו הולכים, ראו את רבי אלעזר שהיה בא ורבי חייא עמו. אמר רבי אבא, ודאי נשתתף עם השכינה. חפזו להם עד שהגיעו אליהם. כיון שהגיעו אליהם, אמר רבי אלעזר, כתוב (תהלים לד) עיני ה' אל צדיקים ואזניו אל שועתם. פסוק זה קשה, מה זה עיני ה' אל צדיקים? אם בשביל השגחת הקדוש ברוך הוא עליהם כדי להיטיב להם בעולם הזה, הרי ראינו כמה צדיקים הם שבעולם הזה, ואפילו מזונות כמו עורכי השדה, לא יכולים להשיג. אם כך, מה זה עיני ה' אל צדיקים?

א"ל סוד פאן יש. בא וראה, כל אותם בריות העולם, כלם ידועים למעלה, בין לצד זה ובין לצד זה. אותם שלצד הקדשה נודעים למעלה אליו, והשגחתו תמיד עליהם. ואותם שלצד הטמאה נודעים לו, והשגחתו תמיד עליהם. ובמקום ששולטת אותה ההשגחה של צד הקדשה, לא משגיח הצד האחר, ולא יקרב אליו לעולמים ולא יכול לדחותו ממקומו בכל מה שהוא עושה. ולכן עיני ה' אל צדיקים וגו', משום זה הצד האחר לא יכול לשלט עליו. ועכשו יש פאן סיוע שמימי, וכל ההשגחה הטובה שלמעלה היא פאן, וכל צד אחר

את קיימא קדישא, לאסגאה רחימו וקשורא דיחודא במשפנא, וכלא ברזא דימינא קא אתעביד, ובגין כך וכסף פקודי העדה, וההוא חשבנא, איהו חושפן דרגין רברבין ממנן, דאתאחדן מסטרא דימינא. ועל דא כתיב מאת כפר וגו'.

רבי אבא, ורבי אחא, ורבי יוסי, הוו אזלי מטבריה לצפורי, עד דהוו אזלי, חמו ליה לרבי אלעזר דהוה אתי, ורבי חייא עמיה. אמר רבי אבא, ודאי נשתתף בהדי שכינתא. אורכו להו, עד דמטו לגבייהו. כיון דמטו גבייהו, אמר רבי אלעזר, כתיב (תהלים לד) עיני יי' אל צדיקים ואזניו אל שועתם. האי קרא קשיא, מאי עיני יי' אל צדיקים. אי בגין דאשגחותא דקודשא בריה הוא עלייהו לאוטבא לון בהאי עלמא, הא חמינן, כמה זכאין אינון בהאי עלמא, ואפילו מזונא כעורבי ברא לא יכלין (דפרוכ"ה ע"ב) לאדבקא, אי הכי מאי עיני יי' אל צדיקים.

א"ל רזא הכא, תא חזי, כל אינון בריין דעלמא, פלהו אשתמודעאן לעילא, בין לסטרא דא, ובין לסטרא דא. אינון דלסטרא דקדושה, אשתמודעאן לעילא לגביה, ואשגחותא דיליה תדיר עלייהו. ואינון דלסטרא מסאבא, אשתמודעאן לגביה, ואשגחותא דיליה תדיר עלייהו. ובאתר דשלטא ההיא אשגחותא דסטרא דקדושה, לא אשגח עליה סטרא אחרא, ולא יקרב לגביה לעלמין, ולא יכיל לדחויא ליה מאתריה, בכלא, בכל מה דאיהו עביד. ועל דא, עיני יי' אל צדיקים וגו', בגין דא סטרא אחרא לא יכיל לשלטאה עליה. והשתא סיעתא דשמיא הכא, וכל אשגחותא טבא דלעילא הכא, וכל סטרא

דלעילא הכא, וכל סטרא

וְכָל דְּבַר רַע לֹא יָכוֹל לְשַׁלֵּט עֲלֵיכֶם.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, הָרִי לְמַדְנֵי שְׂבָכָל מְקוֹם שְׂעֵד הַקְּדוּשָׁה שׁוֹרֶה עָלָיו - אִף עַל גַּב שְׂעוּמָד בְּחֻשְׁבוֹן, הַבְּרִכָּה אֵינָה נִמְנַעַת מִשָּׁם. אָמַר רַבִּי אֲלֶעָזָר, וְדַאי כִּף זֶה. אָמַר לוֹ, הָרִי יִשְׂרָאֵל הֵם קֹדֶשׁ, וְכַאֲשֶׁר הַקְּדוּשׁ, שְׂכַתוֹב (ירמיה ב) קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לְה'. וְכַתוּב (ויקרא יא) וְהֵייתֶם קְדוּשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי. אֲזַי לְמַה כְּשֶׁדוֹד עָשָׂה חֻשְׁבוֹן בְּיִשְׂרָאֵל, הִיָּה בְּהֵם הַמּוֹת, שְׂכַתוֹב (שמואל ב כד) וַיִּתֵּן ה' דְּבַר בְּיִשְׂרָאֵל מִן הַבִּקְרָוּ וְעַד עַת מוֹעֵד? אָמַר לוֹ, מִשׁוּם שְׁלֹא נָטַל מֵהֶם שְׂקָלִים, שְׁהוּא פְּדִיּוֹן, שְׂכַתוֹב וְנִתְּנוּ אִישׁ כַּפֵּר נַפְשׁוֹ לְה' בַּפֶּקֶד אַתֶּם וְלֹא יִהְיֶה בְּהֶם נֶגֶף בַּפֶּקֶד אַתֶּם. מִשׁוּם שְׂצִרִיף קֹדֶשׁ (שהוא בגלות) לַתַּת פְּדִיּוֹן שֶׁל קֹדֶשׁ, וְאוֹתוֹ פְּדִיּוֹן שֶׁל קֹדֶשׁ לֹא נִלְקַח מֵהֶם. בֹּא וְרֵא, יִשְׂרָאֵל הֵם קֹדֶשׁ, שְׂעוּמָדִים בְּלֵי חֻשְׁבוֹן (שֶׁל עֲצָמִים), וְלָכֵן צִרִיף פְּדִיּוֹן לְטַל מֵהֶם, וְאוֹתוֹ פְּדִיּוֹן עוֹמֵד בְּחֻשְׁבוֹן, וְהֵם לֹא עוֹמְדִים בְּחֻשְׁבוֹן.

מָה הַטַּעַם? מִשׁוּם שְׂקָדֶשׁ הוּא סוֹד עֲלִיּוֹן שֶׁל כָּל הַדְּרָגוֹת. מָה אוֹתוֹ קֹדֶשׁ עוֹלָה עַל הַכָּל וַיֵּשׁ לוֹ בְּחוּץ קֹדֶשׁ אַחַר לְמִטָּה שְׂעוּמָד תַּחְתּוֹ, וְעוֹמֵד בְּחֻשְׁבוֹן וּבְמִנְיָן - אִף כִּף יִשְׂרָאֵל הֵם קֹדֶשׁ, שְׂכַתוֹב קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לְה', וְהֵם נוֹתְנִים קֹדֶשׁ אַחַר, כַּפֵּר שְׁלֵהֶם, שְׂעוּמָדִים בְּחֻשְׁבוֹן, וְסוֹד זֶה - יִשְׂרָאֵל הֵם אֵילָן שְׂעוּמָד בְּפָנִים, פְּדִיּוֹן (קֹדֶשׁ) אַחַר עוֹמֵד בְּחוּץ וְעוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן, וּמִגֵּן זֶה עַל זֶה. הִלְכוּ.

פֶּתַח רַבִּי אֲלֶעָזָר וְאָמַר, (הושע ב) וְהִיָּה מִסְפָּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא יִמַּד וְלֹא יִסְפָּר וְגו'. מָה

אַחֲרָא, וְכָל מְלָה בִישָׂא, לֹא יָכִיל לְשַׁלֵּטָא עֲלֵיכוֹ.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, הָא אוֹלִיפְנָא דְכָכָל אֲתֵר דְסִטְרָא דְקְדוּשָׁה שְׂרִיא עָלָיו, אִף עַל גַּב דְקִימָא בְּחוּשְׁבָנָא, בְּרִכְתָּא לֹא אַתְמַנַּע מִתְמָן. אָמַר רַבִּי אֲלֶעָזָר, וְדַאי הָכִי הוּא. אָמַר לֵיה, הָא יִשְׂרָאֵל אֵינוֹן קֹדֶשׁ, וְאַתְיִין מִסִּטְרָא דְקֹדֶשׁ, דְכְּתִיב (ירמיה ב) קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לֵיְי, וְכְּתִיב (ויקרא כ) וְהֵייתֶם קְדוּשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי, אֲמַאי כִּד עֶבֶד דְדוֹד חֻשְׁבָנָא לְיִשְׂרָאֵל, הוּוּה בְּהוֹן מוֹתְנָא, דְכְּתִיב, (שמואל ב כד) וַיִּתֵּן יְי' דְבַר בְּיִשְׂרָאֵל מִן הַבִּקְרָו וְעַד עַת מוֹעֵד.

אָמַר לֵיה, בְּגִין דְלֹא נָטַל מִנְיָהּוּ שְׂקָלִים, דְאִיהוּ פּוֹרְקָנָא. דְכְּתִיב, (שמות ל) וְנִתְּנוּ אִישׁ כַּפֵּר נַפְשׁוֹ לֵיְי בַּפֶּקֶד אוֹתֶם וְלֹא יִהְיֶה בְּהֶם נֶגֶף בַּפֶּקֶד אוֹתֶם. בְּגִין דְאַצְטְרִיף קֹדֶשׁ, (דְאִיהוּ בְּאַתְנָטִיל) לְמִיָּהּב פּוֹרְקָנָא דְקֹדֶשׁ, וְהִיא פּוֹרְקָנָא דְקֹדֶשׁ לֹא אַתְנָטִיל מִנְיָהּוּ. תָּא חֲזִי, יִשְׂרָאֵל אִיהוּ קֹדֶשׁ, דְקִימָא בְלֹא חֻשְׁבָנָא, (דְגִרְמִיָּהוּ) וְעַל דָּא אַצְטְרִיף פּוֹרְקָנָא דִּיתְנָטִיל מִנְיָהּוּ, וְהִיא פּוֹרְקָנָא קִימָא בְּחוּשְׁבָנָא, וְאַיְנוֹן לָא קִימָוּ בְּחוּשְׁבָנָא.

מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְקֹדֶשׁ אִיהוּ רְזָא עֲלָאָה דְכָל דְרָגִין, מָה הִיא קֹדֶשׁ אִיהוּ סְלִיק עַל כָּלָא, וְאִית לֵיה לְבַר קֹדֶשׁ אַחֲרָא לְתַתָּא דְקִימָא תַּחוּתֶיהָ, וְקָאִים בְּחוּשְׁבָנָא וּבְמִנְיָן. אוּף הָכִי יִשְׂרָאֵל אֵינוֹן קֹדֶשׁ, דְכְּתִיב קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לֵיְי, וְאַיְנוֹן יְהִיב קֹדֶשׁ אַחֲרָא, פּוֹרְקָן דְלֵהוֹן, דְקִימָי בְּחוּשְׁבָנָא, וְרְזָא דָא, יִשְׂרָאֵל אֵינוֹן אֵילָנָא דְקִימָא לְגוּ, פּוֹרְקָנָא (נ"א קֹדֶשׁ) אַחֲרָא קִימָא לְבַר, וְסְלִיק לְחוּשְׁבָנָא, וְאַגִּין דָּא עַל דָּא. אֲזַלוּ.

פֶּתַח רַבִּי אֲלֶעָזָר וְאָמַר, (הושע ב) וְהִיָּה מִסְפָּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחֹל הַיָּם אֲשֶׁר

זה כחול הים? שני גגנים הם פאן.
אחד - כחול הים, משום שהים,
כשעולים הגלים שלו בזעף ורגז,
ואותם הגלים עולים לשטף את
העולם, כשמיניעים ורואים את
חול הים, מיד נשברים ושבים
לאחור ושוככים, ולא יכולים
לשלט ולשטף את העולם.

כמו כן ישראל הם חול הים,
וכששאר העמים, שהם גלי הים,
בעלי הרגז ובעלי דינים קשים,
רוצים לשלט ולשטף את העולם,
ורואים את ישראל שהם
מתקשרים לקדוש-ברוך-הוא,
ושבים ונשברים לפנייהם ולא
יכולים לשלט בעולם. דגמא
אחרת - משום שחול הים אין לו
חשבון ולא עומד בחשבון ולא
במדה, שכתוב אשר לא ימד ולא
יספר, אף כף ישראל אין להם
חשבון ולא עומדים בחשבון.

בא וראה, יש מדה טמירה
וגנוזה, ויש חשבון שעומד
בגניזה טמירה וגנוז, וזה עומד
במדה, וזה עומד בחשבון. וזהו
סוד וקיום הכל, שלמעלה ומטה,
משום שאותה מדה לא נודעת
לעולמים על מה עומד הסוד של
אותה מדה ועל מה עומד סוד
אותו החשבון, וזהו סוד האמונה
של הכל.

וישראל למטה לא עומדים
בחשבון, אלא בצד של דבר אחר,
והפדיון הוא שעומד בחשבון.
ומשום כף, כשישראל נכנסים
בחשבון, נוטלים מהם פדיון,
כמו שנתבאר. ועל כף בימי דוד,
כשעשה חשבון בישראל ולא
נטל מהם פדיון, היה רגז, ונאבדו
מישראל כמה חילות וכמה
מחנות.

ומשום כף כתוב במעשה המשכן,

לא ימד ולא יספר וגו'. מהו כחול הים. תרין
גוונין אינון הקא. חדא כחול הים, בגין דימא
פד סלקין גלוי בזעפא ורוגזא, ואינון גלין
סלקאן לשטפא עלמא, פד מטאן וחקאן
חולא דימא, מיד אתברו ותבין לאחורא,
ואשתככי, ולא יכלין לשלטאה ולשטפא
עלמא.

בגוונא דא, ישראל אינון חולא דימא, וכד
שאר עמין דאינון גלי ימא, מארי
דרוגזא, מארי דדינין קשין, בעאן לשלטאה
ולשטפא עלמא, חמאן להו לישראל דאינון
מתקשראן בקודשא בריך הוא, ותבין ואתברו
קמייהו, ולא יכלין לשלטאה בעלמא. גוונא
אחרא, בגין דחולא דימא ליה חשבנא,
ולא קיימא בחושבנא, ולא במדידו, דכתיב
אשר לא ימד ולא יספר, אוף הכי ישראל לית
להו חשבנא, ולא קיימין בחושבנא.

תא חזי, אית מדידו טמיר וגניז, ואית חשבון
דקיימא בגניזו טמיר וגניז, והאי קיימא
במדידו, והאי קיימא בחושבון. ודא איהו רזא
וקיימא דכלא דלעילא ותתא, בגין דההוא
מדידו לא אתיידע לעלמין, על מה קיימא רזא
דההוא מדידו. ועל מה קיימא רזא דההוא
חשבנא, ודא איהו רזא דמהימנותא דכלא.

וישראל לתתא לא קיימין בחושבנא, אלא
בסטרא דמלה אחרא, ופורקנא איהו
דקיימא בחושבנא. ובגין כף ישראל פד
עאלין (דף רכ"ו ע"א) בחושבנא נטלי מנייהו
פורקנא כמה דאתמר. ועל דא ביומוי דדוד,
פד עבד חשבנא בישראל, ולא נטיל מנהון
פורקנא, הוה רוגזא, ואתאבידו מישראל כמה
חילין וכמה משריין.

ובגין כף פתיב בעובדא דמשכנא, וכסף פקודי העדה וגו', וכל העובר

וְכִסֹּף פְּקוּדֵי הָעֶדָה וְגו', לְכָל הָעֶבֶר
עַל הַפְּקָדִים. וְהִכָּל הַתְּקַדָּשׁ
לְעִבּוֹדַת הַמִּשְׁכָּן, וְהָרִי פְּרֻשׁוּהָ -
כְּפָרִים חֻשְׁבוֹן אֶחָד, שְׁקָלִים
חֻשְׁבוֹן אֶחָד. מִשּׁוּם שֵׁישׁ עֲלִיּוֹנִים
שְׁעוֹלִים לְחֻשְׁבוֹן עֲלִיּוֹן, וְיֵשׁ
אַחֵרִים שְׁעוֹלִים לְחֻשְׁבוֹן אַחֵר. זֶה
עֲלִיּוֹן וְזֶה תַּחְתּוֹן. וּמִשּׁוּם כִּף כְּתוּב
וְיֵהי מֵאֵת כֶּפֶר הַכֶּסֶף לְצַקַּת אֵת
אֲדֹנֵי הַקֹּדֶשׁ וְגו'. אֵלֶּה הָאֲדֹנִים,
הָרִי פְּרֻשׁוּהָ.

עוֹד פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים קכז) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת
לְשִׁלְמָה אִם יֵי' לֹא יִבְנֶה בַּיִת וְגו', הָאִי
קָרָא שְׁלֹמֹה מִלְּפָא אָמַר לִיה, בְּשַׁעֲתָא דְהוּהַ
בְּנֵי בִי מִקְדָּשָׁא וְשָׂאֲרֵי לְמִבְנֵי, וְהוּהַ חֲמִי
דְּעוֹבְדָא אֲתַתְּקִנַּת בִּידֵיהוּ, וְהוּהַ מִתְּבַנֵּי
מִגְּרַמִּיהַ, פְּדִין שָׂאֲרֵי וְאָמַר אִם יֵי' לֹא יִבְנֶה
בַּיִת וְגו', הֵינּוּ רָזָא דְכְּתִיב בְּרֵאשִׁית בְּרֵא
אֱלֹהִים, דְּהָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּרֵא וְאֲתַקִּין
לְהָאֵי עֲלֵמָא, בְּכָל מַה דְּאֶצְטְרִיךְ, דְּאִיהוּ
בַּיִת.

שְׂוֹא עֲמְלוֹ בּוֹנֵיו בּוֹ, אֵלֶּיךָ רָזָא דְאֵינוֹן נְהָרִין,
(ג"א נחליו) דְּנִפְקִין וְעֵאלִין כְּלָהוּ בְּגוֹ הָאִי
בַּיִת, לְאֲתַקְנָא לִיה בְּכָל מַה דְּאֶצְטְרִיךְ. וְאִי
עַל גַּב דְּכְלָהוּ קָא אֲתַיִן לְאֲתַקְנָא לְמַעַבְד
תְּקוּנָיָה, וְדָאִי אִם יֵי', דְּאִיהוּ רָזָא דְּעֲלֵמָא
עֲלָאָה, דְּאֲתַקִּין (כ"א בִּיתִיהָ לֹא אֲתַקִּין) וְעִבִיד בֵּיתָא
כְּדָקָא יְאוּת, אֵינוֹן בּוֹנֵין לְמַגְנָא אֵינוֹן, אֵלֹא
מַה דְּאִיהוּ עִבִיד וְאֲתַקִּין. אִם יֵי' לֹא יִשְׁמַר
עִיר, כְּמַה דְּכְתִיב (דברים יא) תְּמִיד עֵינֵי יֵי'
אֱלֹהֵיךָ בְּהַ מְרֻשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה
וְאוֹקְמוּהָ. וּבְאַשְׁחֻתָא דָּא, אִיהִי נְטִירָא
בְּכָל סְטְרִין.

וְאִי עַל גַּב דְּכְתִיב, (שיר השירים ג) הִנֵּה מִטָּתוֹ
שְׁלִשְׁלֹמָה שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ
שׁוֹמְרִים אוֹתָהּ. מַה הַטַּעַם הֵם
שׁוֹמְרִים אוֹתָהּ? מִשּׁוּם שְׁכַתּוּב
מִפְּחַד בְּלִילוֹת, זֶהוּ פַּחַד הַגִּיחָהֶם

עַל הַפְּקָדִים. וְכִלָּא אֲתַקְדָּשׁ לְעִבִידַת
מִשְׁכָּנָא, וְהָא אוֹקְמוּהָ כְּפָרִין חֻשְׁבָּנָא חֲדָא.
שְׁקָלִים חֻשְׁבָּנָא חֲדָא. בְּגִין דְּאִית עֲלֵאִין
דְּסִלְקִין לְחוּשְׁבָּנָא עֲלָאָה, וְאִית אַחֲרָנִין
דְּסִלְקִין לְחוּשְׁבָּנָא אַחֲרָא. דָּא עֲלָאָה וְדָא
תַּתָּאָה. וּבְגִין כִּף כְּתִיב וְיֵהי מֵאֵת כֶּפֶר הַכֶּסֶף
לְצַקַּת אֵת אֲדֹנֵי הַקֹּדֶשׁ וְגו'. אֵלֶּיךָ אֲדֹנִים הָא
אוֹקְמוּהָ.

הִנּוּ פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים קכז) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת
לְשִׁלְמָה אִם יֵי' לֹא יִבְנֶה בַּיִת וְגו', הָאִי
קָרָא שְׁלֹמֹה מִלְּפָא אָמַר לִיה, בְּשַׁעֲתָא דְהוּהַ
בְּנֵי בִי מִקְדָּשָׁא וְשָׂאֲרֵי לְמִבְנֵי, וְהוּהַ חֲמִי
דְּעוֹבְדָא אֲתַתְּקִנַּת בִּידֵיהוּ, וְהוּהַ מִתְּבַנֵּי
מִגְּרַמִּיהַ, פְּדִין שָׂאֲרֵי וְאָמַר אִם יֵי' לֹא יִבְנֶה
בַּיִת וְגו', הֵינּוּ רָזָא דְכְּתִיב בְּרֵאשִׁית בְּרֵא
אֱלֹהִים, דְּהָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּרֵא וְאֲתַקִּין
לְהָאֵי עֲלֵמָא, בְּכָל מַה דְּאֶצְטְרִיךְ, דְּאִיהוּ
בַּיִת.

שְׂוֹא עֲמְלוֹ בּוֹנֵיו בּוֹ, אֵלֶּיךָ רָזָא דְאֵינוֹן נְהָרִין,
(ג"א נחליו) דְּנִפְקִין וְעֵאלִין כְּלָהוּ בְּגוֹ הָאִי
בַּיִת, לְאֲתַקְנָא לִיה בְּכָל מַה דְּאֶצְטְרִיךְ. וְאִי
עַל גַּב דְּכְלָהוּ קָא אֲתַיִן לְאֲתַקְנָא לְמַעַבְד
תְּקוּנָיָה, וְדָאִי אִם יֵי', דְּאִיהוּ רָזָא דְּעֲלֵמָא
עֲלָאָה, דְּאֲתַקִּין (כ"א בִּיתִיהָ לֹא אֲתַקִּין) וְעִבִיד בֵּיתָא
כְּדָקָא יְאוּת, אֵינוֹן בּוֹנֵין לְמַגְנָא אֵינוֹן, אֵלֹא
מַה דְּאִיהוּ עִבִיד וְאֲתַקִּין. אִם יֵי' לֹא יִשְׁמַר
עִיר, כְּמַה דְּכְתִיב (דברים יא) תְּמִיד עֵינֵי יֵי'
אֱלֹהֵיךָ בְּהַ מְרֻשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה
וְאוֹקְמוּהָ. וּבְאַשְׁחֻתָא דָּא, אִיהִי נְטִירָא
בְּכָל סְטְרִין.

וְאִי עַל גַּב דְּכְתִיב, (שיר השירים ג) הִנֵּה מִטָּתוֹ
שְׁלִשְׁלֹמָה שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ
שׁוֹמְרִים אוֹתָהּ. מַה הַטַּעַם הֵם
שׁוֹמְרִים אוֹתָהּ? מִשּׁוּם שְׁכַתּוּב
מִפְּחַד בְּלִילוֹת, זֶהוּ פַּחַד הַגִּיחָהֶם

שְׁעוּמַד כְּנִגְדָה כְּפִי לְדַחֲתָהּ, וּמְשׁוּם כִּף כְּלָם מְקִיפִים אוֹתָהּ. וְאַף עַל גַּב שְׁכָלָם עוֹמְדִים בְּאוּר הַמַּחְשָׁבָה שְׁלֵא נוֹדַע, וְאִזּוֹ אוּר הַמַּחְשָׁבָה הַזֶּה שְׁלֵא נוֹדַע מִכָּה בְּאוּר שֶׁל הַמָּסֶךְ, וּמְאִירִים כְּאַחַד וְנַעֲשִׂים תִּשְׁעֵי הַיְכָלוֹת.

וְהַיְכָלוֹת אֵינָם מְאִירִים, וְאֵינָם רוֹחוֹת, וְאֵינָם נִשְׁמוֹת, וְאֵינָם מִי שְׁיַעֲמֵד בָּהֶם. רְצוֹן כָּל תִּשְׁעֵי הַמְּאֹרוֹת שְׁכָלָם עוֹמְדִים בְּמַחְשָׁבָה, שֶׁהִיא אַחַת מֵהֵן בְּחֻשְׁבוֹן, שְׁכָלָם לְרֹדֵף אַחֲרֵיהֶם בְּשִׁעָה שְׁעוֹמְדִים בְּמַחְשָׁבָה. וְלֹא נִדְבָקִים וְלֹא נוֹדְעִים, אֲלֵה לֹא עוֹמְדִים לֹא בְּרֻצוֹן וְלֹא בְּמַחְשָׁבָה עֲלִיוֹנָה. תּוֹפְסִים בָּהּ וְלֹא תּוֹפְסִים. בְּאֵלֶּה עוֹמְדִים כָּל סוּדוֹת הָאֱמוּנָה וְכָל אוֹתָם מְאֹרוֹת מְסוּד הַמַּחְשָׁבָה הַעֲלִיוֹנָה, שְׁלֵמֶטָה כְּלָם נִקְרָאִים אֵין סוּף. עַד כִּאֵן מְגִיעִים הַמְּאֹרוֹת וְלֹא מְגִיעִים וְלֹא נוֹדְעִים. אֵין כִּאֵן מַחְשָׁבָה וְלֹא רְצוֹן.

כְּשֶׁמְאִירָה הַמַּחְשָׁבָה וְלֹא נוֹדַע מִמָּה מְאִירָה, אֲזִי מִתְלַבֶּשֶׁת וְנִסְתַּרְתָּ בְּתוֹף הַבִּינָה, וּמְאִירָה (מ) לְמָה שְׁמְאִירָה, וְנִכְנָסִים זֶה בְּזֶה, עַד שְׁכָלָם נִכְלָלִים כְּאַחַד, וְהָרִי פְּרֻשָׁה. וּבְסוּד הַקְּרִיבָן, כְּשֶׁהַכֹּל עוֹלָה, נִקְשֵׁר זֶה בְּזֶה וּמְאִיר זֶה בְּזֶה, אִזּוֹ עוֹמְדִים כְּלָם בְּעֲלִיָּה, וְהַמַּחְשָׁבָה מִתְעַטֶּרֶת בְּאֵין סוּף, אוֹתוֹ הָאוּר שְׁמְאִירָה מִמֶּנּוּ הַמַּחְשָׁבָה הַעֲלִיוֹנָה נִקְרָא אֵין סוּף.

כִּיּוֹן שְׁמְאִיר וּמִתְפַּשְׁטִים מִמֶּנּוּ חֲלִלוֹת, אוֹתָהּ מַחְשָׁבָה נִגְנְוֹת וְנִסְתַּרְתָּ וְלֹא יְדוּעָה, וּמִשֶּׁם מִתְפַּשְׁטֵת הַתְּפִשְׁטוֹת לְכָל הַצְּדָדִים, וּמִתְפַּשְׁטֵת מִמֶּנּוּ הַתְּפִשְׁטוֹת אַחַת, שֶׁהִיא סוּד הָעוֹלָם הַעֲלִיוֹן.

וְזֶה עוֹמֵד בְּשֶׁאֵלֶּה, וְהוּא מְאִיר

נְטָרִי לָהּ. בְּגִין דְּכֹתִיב מִפְּחַד בְּלִילוֹת, דָּא פְּחָדָא דְּגִיְהֵנָם, דְּקָאִים לְקַבְּלָהּ, בְּגִין לְדַחֲיָא לָהּ, וּבְגִין דָּא כְּלָהּ סַחְרִין לָהּ.

וְאַף עַל גַּב דְּכְלָהּ קִיִּימִי בְּנִהִירוֹ דְּמַחְשָׁבָה דְּלֹא אֲתִיידַע. וּכְדִין, הָאִי נִהִירוֹ דְּמַחְשָׁבָה דְּלֹא אֲתִיידַע, בְּטַשׁ בְּנִהִירוֹ דְּפְרִיסָא וְנִהִרִין כְּחָדָא וְאֲתַעְבִּידוּ תִּשְׁעֵי הַיְכָלִין.

וְהַיְכָלִין לֹאוֹ אֵינּוֹן נְהוֹרִין, וְלֹאוֹ אֵינּוֹן רוֹחוּן, וְלֹאוֹ אֵינּוֹן נִשְׁמֵתִין, וְלֹא אֵית מָאן דְּקִיִּימָא בְּהוּ. רַעוּתָא דְּכָל תִּשְׁעֵי נְהוֹרִין דְּקִיִּימִי כְּלָהּ בְּמַחְשָׁבָה, דְּאִיְהִי חַד מְנִיְיָהּ בְּחוֹשְׁפְּנָא, דְּכְלָהּ לְמַרְדָּף אֲבַתְרִייהוּ, בְּשִׁעֲתָא דְּקִיִּימִי בְּמַחְשָׁבָה. וְלֹא מִתְדַבְּקוֹן, וְלֹא אֲתִיידַעוּ, אֲלִין לֹא קִיִּימִי, לֹא בְּרַעוּתָא, וְלֹא בְּמַחְשָׁבָה עֲלֵאָה. תְּפִסִּין בָּהּ וְלֹא תְּפִסִּין. בְּאֲלִין קִיִּימִין כָּל רְזִי מְהִימְנוּתָא, וְכָל אֵינּוֹן נְהוֹרִין מְרָזָא דְּמַחְשָׁבָה עֲלֵאָה. דְּלִתְתָּא כְּלָהּ אֲקִרוּן אֵין סוּף. עַד הֵכָא מְטוּן נְהוֹרִין וְלֹא מְטוּן, וְלֹא אֲתִיידַעוּ. לֹאוֹ הֵכָא מַחְשָׁבָה וְלֹאוֹ רַעוּתָא.

כִּד נְהִיר מַחְשָׁבָה, וְלֹאוֹ אֲתִיידַע מִמָּה נְהִיר כְּדִין אֲתַלְבֶּשׁ וְאַסְתִּים גּוֹ בִּינָה, וְנִהִיר (מֵאֵין) לְמָה דְּנִהִיר, וְעֵאִיל דָּא בְּדָא, עַד דְּאֲתַפְּלִילוּ כְּלָהּ כְּחָדָא, וְהָא אוּקְמוּהּ. וּבְרָזָא דְּקַרְבְּנָא, כִּד סְלִיק כְּלָא, אֲתַקְּשֵׁר דָּא בְּדָא, וְנִהִיר דָּא בְּדָא, כְּדִין קִיִּימִין פְּלָהּ בְּסְלִיקוּ, וּמַחְשָׁבָה אֲתַעֲטֵר בְּאֵין סוּף, הֵהוּא נְהִירוֹ דְּנִהִיר מְנִיָּה מַחְשָׁבָה עֲלֵאָה, אֲקִרִי אֵין סוּף. (ע"כ).

כִּיּוֹן דְּאֲנִהִיר וְאֲתַפְּשְׁטוּ מְנִיָּה חֲלִילִין, הֵהִיא מַחְשָׁבָה אֲסְתִים וְאֲגִנִּיז וְלֹא יְדִיעַ, וּמִתְמַן אֲתַפְּשֵׁט פְּשִׁיטוּתָא לְכָל סַחְרִין, וְאֲתַפְּשֵׁט מְנִיָּה חַד פְּשִׁיטוּ, דְּאִיְהוּ רְזָא דְּעֲלָמָא עֲלֵאָה. וְדָא קִיִּימָא בְּשֶׁאֲלֵתָא, וְאִיְהוּ מְאִיר עֲלֵאָה, וְאוּקְמוּהּ דְּאֲקִרִי מ"י. דְּכֹתִיב, (ישעיה מ)

עֲלִיּוֹן, וּפְרִשׁוּהָ שְׁנִקְרָאתָ מִי, שְׁכָתוּב (ישעיהו) שְׁאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בָרָא אֱלֹהִים. שְׁאֵלָה אוֹתוֹ שֶׁבָרָא אֱלֹהִים. אַחֲרַי כִּף הַתַּפְּשֻׁט וְנִעְשָׂה יָם, סוּף כָּל הַדְּרָגוֹת, שְׁהִיא לְמִטָּה. וּמִשָּׁם מִתְחִיל לְבָנוֹת לְמִטָּה, וְהַכֹּל עֲשֵׂה בְּאוֹתָהּ צוּרָה מִמֶּשׁ שְׁלֹמְעֵלָה, זֶה כְּנֶגֶד זֶה וְזֶה כְּדִגְמַת זֶה. וּמִשׁוּם כִּף שְׁמִירַת הַכֹּל מִמְעַלָּה וּמִטָּה.

וְהַתַּפְּשֻׁמוֹת זוֹ, שְׁהִיא מִחֲשֵׁבָה, שְׁהִיא עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן. וְזֶהוּ אִם ה' לֹא יִשְׁמַר עִיר שְׁאוּ שְׁקֵד שׁוֹמֵר, שְׁהוּא שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. (שׁוּא שְׁקֵד שׁוֹמֵר, וְזֶה שְׁכָתוּב בּוֹ (מִשְׁלֵי כּוֹ) וְשׁוֹמֵר אֲדִינִי וְכוּפֵד) שְׁלֹא עוֹמֵד בּוֹ שְׁמִירָה אֵלָּא בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן.

בֹּא וּרְאֵה, תְּכַלֵּת הַמִּשְׁכָּן, הַכֹּל עוֹמֵד בְּסוּד עֲלִיּוֹן, וּפְרִשׁוּהָ. תְּכַלֵּת וְאַרְגָּמָן, אַחַד לְהַתְּקַשֵּׁר בְּאַחַד. וְהָרִי נֶאֱמַר בְּסוּד הַכְּתוּב, (דְּבָרִים ד') כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אֲכָלָה הוּא. וְהָרִי נֶאֱמַר שֵׁשׁ אֲוֹכְלַת אֵשׁ, וְאֲוֹכְלַת אוֹתָהּ וּמִשְׁמִידָה אוֹתָהּ, מִשׁוּם שֵׁשׁ אֵשׁ חֲזָקָה מֵאֵשׁ, וְנִתְּבָאֵר.

וְאֵת הָאֶלֶף וּשְׁבַע הַמְּאוֹת וְחֲמִשָּׁה וּשְׁבַעִים עֲשָׂה וְיָמִים לְעַמּוּדִים וְצִפָּה רֵאשִׁיָּהֶם וְגו'. בֹּא וּרְאֵה, לְמַדְּנֵנוּ שְׁאוֹתֶם שְׁקָלִים שְׁכַח אוֹתָם מִשָּׁה וְלֹא יָדַע מַה נִּעְשָׂה מֵהֶם, עַד שִׁיַּצֵּא קוֹל וְאָמַר: וְאֵת הָאֶלֶף וּשְׁבַע הַמְּאוֹת וְחֲמִשָּׁה וּשְׁבַעִים עֲשָׂה וְיָמִים לְעַמּוּדִים.

רַבִּי חֲזַקְיָה פֶּתַח וְאָמַר, (שִׁיר א) עַד שֶׁהִמְלִיךְ בְּמִסְבּוֹ נֶרְדִּי נִתֵּן רִיחוֹ. הַפְּסוּק הַזֶּה נִתְּבָאֵר. אֲכַל עַד שֶׁהִמְלִיךְ בְּמִסְבּוֹ - זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּשֶׁנִּתֵּן תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל וְכֹא לְסִינַי, וְכִמְהָ מְרַכְּבוֹת הָיוּ עֲמוֹ, כָּלֵם מְרַכְּבוֹת קְדוּשׁוֹת, וְכָל הַקְּדוּשׁוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת שֶׁל קְדֻשַׁת הַתּוֹרָה כָּלֵם הָיוּ שֵׁם, וְתוֹרָה נִתְּנָה בְּלַהוּטִים שֶׁל אֵשׁ, וְהַכֹּל בְּצַד

שְׁאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בָרָא אֱלֹהִים. שְׁאֵלְתָא הַהוּא דְּבָרָא אֱלֹהִים. לְבַתָּר אֲתַפְּשֻׁט וְאֲתַעְבִּיד יָם, סוּפָא דְּכָל דְּרָגִין, דְּאִיהוּ לְתַתָּא. וּמִתַּמָּן שְׁאִרֵי לְמַבְנֵי לְתַתָּא. וְכֹלָא עַבִּיד בְּהַהוּא גְּוֹנָא מִמֶּשׁ (דף רכ"ו ע"ב) דְּלְעִילָא דָא, לְקַבֵּל דָא. וְדָא כְּגוֹוֹנָא דְדָא. וּבְגִין כִּף, נְטִירוֹ דְּכֹלָא מְעִילָא וְתַתָּא.

וְהָא פְּשִׁיטוֹ, דְּמִחֲשֵׁבָה אִיהוּ, דְּאִיהוּ עֲלִמָא עֲלָאָה. וְדָא אִיהוּ אִם יִי' לֹא יִשְׁמַר עִיר שְׁאוּ שְׁקֵד שׁוֹמֵר, דְּאִיהוּ שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. (ג"א שְׁקֵד שׁוֹמֵר הַהוּא דְּכַתִּיב בֵּיה (מִשְׁלֵי כּוֹ) וְשׁוֹמֵר אֲדִינִי וְכוּפֵד) דְּלֹא בֵּיה קִיּוּמָא נְטִירוֹ, אֵלָּא בְּעֲלִמָא עֲלָאָה.

תָּא חֲזִי, תְּכַלֵּא דְּמִשְׁכָּנָא, כֹּלָא קִיּוּמָא בְּרוּזָא עֲלָאָה, וְאוּקְמוּהָ. תְּכַלֵּת וְאַרְגָּמָן חַד, לְאַתְקַשְׁרָא בְּחַד. וְהָא אֲתַמַּר בְּרוּזָא דְּכַתִּיב, (דְּבָרִים ד') כִּי יִי' אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אֲכָלָה הוּא. וְהָא אֲתַמַּר דְּאִית אֵשׁ אֲכָלָא אֵשׁ, וְאֲכִיל לִיה וּשְׁצִי לִיה. בְּגִין דְּאִית אֵשׁ תְּקִיפָא מֵאֵשׁ וְאֲתַמַּר.

וְאֵת הָאֶלֶף וּשְׁבַע הַמְּאוֹת וְחֲמִשָּׁה וּשְׁבַעִים עֲשָׂה וְיָמִים לְעַמּוּדִים וְצִפָּה רֵאשִׁיָּהֶם וְגו'. (שְׁמוֹת ל"ח) תָּא חֲזִי, אוֹלִיפְנָא דְּאִינוֹן תְּקַלִּין אֲנָשֵׁי לוֹן מִשָּׁה, וְלֹא יָדַע מַה דְּאֲתַעְבִּיד מְנִייהוּ, עַד דְּנִפְק קָלָא וְאָמַר, וְאֵת הָאֶלֶף וּשְׁבַע הַמְּאוֹת וְחֲמִשָּׁה וּשְׁבַעִים עֲשָׁה וְיָמִים לְעַמּוּדִים.

רַבִּי חֲזַקְיָה פֶּתַח וְאָמַר, (שִׁיר הַשִּׁירִים א) עַד שֶׁהִמְלִיךְ בְּמִסְבּוֹ נֶרְדִּי נִתֵּן רִיחוֹ. הָאִי קָרָא אֲתַמַּר, אֲכַל עַד שֶׁהִמְלִיךְ בְּמִסְבּוֹ, דָּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כִּד יְהִיב אוֹרִייתָא לְיִשְׂרָאֵל, וְאֲתָא לְסִינַי. וְכִמְהָ רְתִיכִין הָווּ עֲמִיהָ, כְּלָהוּ רְתִיכִין קְדִישִׁין, וְכָל קְדוּשִׁין עֲלָאִין, דְּקְדוּשָׁה דְּאוֹרִייתָא, כְּלָהוּ הָווּ תַּמָּן, וְאוֹרִייתָא

האש, וכתובה באש לכנה על גפי
אש שחרה, והאותיות היו
פורחות ועולות באויר.

והאות הראשונה של התורה
נחלקה לשבע מאות ושבעים
וחמשה לכל צד, וכלם נראו
באויר הרקיע באות ו', ו' לצד זה,
ו' לצד זה. וכן לכל הצדדים.

ואלו הווין היו עומדים על
עמודים, ואותם העמודים היו
עומדים על גס, וכל הווים עליהם.
משום שסוד התורה עומד על ו'ו.
ואותן ווי"ם שהם סוד האמונה
של התורה, פלם עומדים על
עמודים, שהם סודות שיוצאים
בהם נביאים, הסוד שלהם בכל
צד. ועל אותם עמודים עומדים
אותם הוו"ם.

ו' עליונה היא סוד הקול שנשמע,
והוא הסוד שעומדת בו התורה,
משום שתורה יוצאת מאותו קול
פנימי, שנקרא קול גדול. והקול
הגדול הזה הוא סוד התורה, ועל
זה כתוב, (דברים ה) קול גדול ולא
יִסֵּף.

בא וראה, הקול הגדול הזה הוא
עקר הכל וסוד השם הקדוש
העליון, ועל זה פרשה שאסור
לאדם להקדים שלום לחברו טרם
שיתפלל תפלתו, וסוד זה
פרשהו, שכתוב (משלי כז) מברך
רעהו בקול גדול בבקר השכם
קללה תחשב לו. ואינו אסור, עד
שמברך אותו בקול גדול, שהוא
עקר השם הקדוש.

ורבן סוד התורה יוצא מאותו קול
גדול, וזהו מלך. במסבו - זה
מצמד הר סיני, ופרשה נרדי נתן
ריחו - זו כנסת ישראל, משום
שאמרו ישראל, (שמות כד) כל אשר
דבר ה' נעשה ונשמע. שהמלך -
זהו המלך העליון, ופרשה.

אתייהיבת בלהטי אשא, וכלא בסטרא
דאשא, וכתיבא באשא חוורא, על גפי אשא
אוכמא. ואתוון הוו פרחין וסלקין באוירא.

ואת קדמאה דאורייתא, אתפליג לשבע מאה
ושבעים וחמשה לכל סטר, וכלהו
אתחזון באוירא דרקיעא באת ו', ו' לסטרא
דא, ו' לסטרא דא. וכן לכל סטרין.

ואלין ווין הוו קיימין על עמודין, ואינון
עמודין הוו קיימין על ניסא, וכלהו

ווין עליהו. בגין דרזא דאורייתא על ו'ו
קיימא. ואינון ווין דאינון רזא דמהימנותא
דאורייתא, פלהו על אינון עמודים קיימין,
דאינון רזין דנפקין בהו נביאים, רזא דלהון
בכל סטר. ועל אינון קיימין, קיימן אינון ווין.

ו' עלאה, איהו רזא דקול דאשתמע, ואיהו
רזא דקיימא ביה אורייתא, בגין דאורייתא
נפקא מההוא קלא פנימאה, דאקרי קול גדול.
ודא קול גדול איהו רזא דאורייתא. ועל דא
כתיב (דברים ה) קול גדול ולא יסֵּף.

תא חזי, האי קול גדול, איהו עקרא דכלא,
ורזא דשמא קדישא עלאה, ועל דא
אוקמוה, דאסיר ליה לבר נש לאקדמא שלמא
לחבריה, עד לא יצלי צלותיה. ורזא דא
אוקמוה, דכתיב, (משלי כז) מברך רעהו בקול
גדול בבקר השכם קללה תחשב לו. ולא
איהו אסור, עד דמברך ליה ברזא דקול גדול,
דאיהו עקרא דשמא קדישא.

וער דא, רזא דאורייתא נפקא מההוא קול
גדול, ודא איהו מלך. במסבו : דא מעמד

הר סיני, ואוקמוה נרדי נתן (דף רכ"ז ע"א) ריחו,
דא כנסת ישראל. בגין דאמרו ישראל, (שמות כד)
כל אשר דבר יי' נעשה ונשמע. שהמלך : דא
איהו מלך עלאה, ואוקמוה.

בא וראה, כְּשֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוא מבול על העולם פְּדִי
לְהַשְׁחִית הַכֹּל, אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוא לָנֹחַ: צְרִיף אֶתָּה (לְהַסְתֵּר)
לְהִשָּׁמֵר שֶׁלֹּא תֵרָאֶה אֶת עֲצֻמָּךְ
לִפְנֵי הַמַּשְׁחִית, שֶׁלֹּא יִשְׁלַט עֲלֶיךָ,
מִשּׁוּם שֶׁלֹּא הָיָה מִי שְׂיִגֵן עָלָיו.
כִּיּוֹן שֶׁנִּקְרַב הַקָּרֵבן שֶׁהִקְרִיב נֹחַ,
אָז הִתְבַּשְׂם הָעוֹלָם, וְלֹא הִתְבַּסֵּם
כָּל כֶּף עַד שֶׁעָמְדוּ יִשְׂרָאֵל עַל הַר
סִינַי. כִּיּוֹן שֶׁעָמְדוּ יִשְׂרָאֵל עַל הַר
סִינַי, אָז הִתְבַּשְׂם הָעוֹלָם,
וְהַמַּשְׁחִית לֹא נִמְצָא בְּעוֹלָם.

וְרָצָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאוֹתוֹ
זְמַן לְהַעֲבִיר אֶת אוֹתוֹ מִשְׁחִית
מִהָעוֹלָם, (וּכְאֲשֶׁר) רַק שִׁישְׁרָאֵל
סָרְחוּ בְּאוֹתוֹ זְמַן לְיָמִים מוֹעֲטִים
וַעֲשׂוּ אֶת הָעֵגֶל. וְאֵז מִה כְּתוּב?
(שם א) וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
עֲדִים מֵהַר חוֹרֵב. וְעֲדִים הָיָה
סוּדוֹת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ שֶׁעָטַר אוֹתָם
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְנִטַּל מֵהֶם, וְאֵז
שִׁלַּט הַמַּשְׁחִית עַל הָעוֹלָם וְחִזַּר
כְּמִקְדָּם, כְּמוֹ בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁשִּׁלַּט
בְּעוֹלָם, וַעֲשֵׂה דִין.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בִּימֵי הַמַּבּוּל מִי
נָתַן שֵׁם מִשְׁחִית? שֶׁהָרִי הַמַּיִם הָיוּ
שֶׁנִּתְגַּבְּרוּ. בֹּא וְרֵא, אֵין לָךְ דִּין
בְּעוֹלָם, אוֹ כְּשֶׁמִּכָּה הָעוֹלָם בְּדִין,
שֶׁלֹּא נִמְצָא בִּינֵיהֶם אוֹתוֹ
הַמַּשְׁחִית שֶׁהוֹלֵךְ בְּתוֹךְ אוֹתָם
הַדִּינִים שֶׁנַּעֲשִׂים בְּעוֹלָם. אֵף כֹּאן
הָיָה מַבּוּל, וְהַמַּשְׁחִית הָיָה הוֹלֵךְ
בְּתוֹךְ הַמַּבּוּל, וְהוּא נִקְרָא כָּף.
וְלָכֵן אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לָנֹחַ
לְטַמֵּן עֲצֻמוֹ וְלֹא יִתְרָאֶה בְּעוֹלָם,
וְהָרִי פְּרִשְׁתֵּהוּ.

בֹּא וְרֵא, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְאֵת
הָאֵלֶּף וְשִׁבְעֵי הַמֵּאוֹת וְחֲמִשָּׁה
וְשִׁבְעִים עֲשֵׂה וָיִם לְעַמּוּדִים.
לְמָה וָיִם? אֵלֶּא כְּמוֹ מִן וָיִם הָיוּ,
וְרֵאשָׁם מְצַפֵּה זֶהָב. הֵם שֶׁל כֶּסֶף,
וְרֵאשָׁם מְצַפֵּה זֶהָב, מִשּׁוּם שֶׁכָּל
וָיִם בֹּא בְּצַד הַרְחֵמִים, וְכֹלָם הָיוּ

תָּא חֲזִי, כִּד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵייתִי טוֹפְנָא
עַל עֲלָמָא, בְּגִין לְחַבְּלָא כְּלָא, אָמַר לִיה
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָנֹחַ, בְּעֵי לָךְ (ס"א לְאַסְתֵּמְרָא)
לְאַסְתֵּמְרָא, וְלֹא תַחֲזִי גְרַמְךָ קַמִּיהָ דְּמַחְבְּלָא,
דְּלֹא יִשְׁלוּט עֲלֶיךָ, בְּגִין דְּלֹא הָוָה מָאן דְּיִגִּין
עָלָיו. כִּיּוֹן דְּאַתְקָרִיב קָרְבָּנָא, דְּקָרִיב נֹחַ, כְּדִין
אַתְבָּסֵם עֲלָמָא, וְלֹא אַתְבָּסֵם פּוּלֵי הָאֵי עַד
דְּקִיִּימוּ יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא דְּסִינַי. כִּיּוֹן דְּקִיִּימוּ
יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא דְּסִינַי, כְּדִין אַתְבָּסֵם עֲלָמָא,
וּמַחְבְּלָא לֹא אֲשַׁתְּכַח בְּעֲלָמָא.

וּבְעָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהוּא זְמָנָא,
לְאַעֲבָרָא הֵהוּא מַחְבְּלָא מְעֲלָמָא, (וְכִד)
בְּרִי יִשְׂרָאֵל סָרְחוּ בְּהוּא זְמָנָא, לְיוֹמִין
זְעִירִין, וְעַבְדוּ יַת עֵגֶלָא. וְכִדִּין מַה כְּתִיב, (שְׁמוֹת
א) וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֲדִים מֵהַר חוֹרֵב.
וְעֲדִים הָיוּ רִזִּין דְּשָׁמָא קִדְשָׁא, דְּאַעֲטָר לִוְן
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַתְנַטַּל מִנֵּיהוּ, כְּדִין
שִׁלְטָא מַחְבְּלָא עַל עֲלָמָא, וְאַהֲדַר כְּמַלְקֵדְמִין,
כְּהוּא זְמָנָא דְּשִׁלְטָא בְּעֲלָמָא, וְעַבִּיד דִּינָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּיוֹמוֹי דְּטוֹפְנָא, מָאן יְהִיב תַּמָּן
מַחְבְּלָא, דְּהָא מִיָּא הוּוּ דְּאַתְגַּבְּרוּ, תָּא
חֲזִי, לִית לָךְ דִּינָא בְּעֲלָמָא, אוֹ כִּד אַתְמַחִי
עֲלָמָא בְּדִינָא, דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח הֵהוּא מַחְבְּלָא
בִּינֵיהוּ, דְּאַזִּיל בְּגוֹ אֵינּוֹן דִּינִין דְּאַתְעַבִּידוּ
בְּעֲלָמָא. אוֹף הָכָא, טוֹפְנָא הָוָה, וּמַחְבְּלָא
אַזִּיל בְּגוֹ טוֹפְנָא, וְאִיהוּ אִקְרִי הָכִי. וְעַל דָּא
אָמַר לִיה קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָנֹחַ, לְטַמְרָא
גְּרַמִּיהָ, וְלֹא יִתְחַזִּי בְּעֲלָמָא. וְהָא אוּקְמוּהָ.

תָּא חֲזִי, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְאֵת הָאֵלֶּף וְשִׁבְעֵי
הַמֵּאוֹת וְחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים עֲשֵׂה וָיִם
לְעַמּוּדִים. אָמַאי וָיִם. אֵלֶּא כְּמִין וָיִם הוּוּ,
וְרִישֵׁיהוּן חָפָא בְּדִהָבָא. אֵינּוֹן דְּכֶסֶף,
וְרִישֵׁיהוּן מַחְפָּן בְּדִהָבָא, בְּגִין דְּכָל וָיִם

יודעים למעלה בַּחֲשׁוֹן. וּמְשׁוֹם
שָׂבָאוּ מִצַּד הַרְחָמִים הָיוּ נִקְרָאִים
וְיוֹיִם, וְכָל הַשָּׂר תְּלוּיִים בָּהֶם.
וְאֵין וְיֹ אֵלָא זֶהב וְכֶסֶף כְּאֶחָד.
וּמְשׁוֹם כִּף כָּל אֱלוֹי נִקְרָאוּ וְיוֹיִם
שֶׁל אוֹתָם עֲמוּדִים. אֵילוֹ
עֲמוּדִים? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְהָעֲמוּדִים
שְׁנַיִם וְגו'. מְשׁוֹם שֶׁהָרִי אֵלָה הֵם
מִחוּץ לְגוֹף, לְמִטָּה הָיוּ עוֹמְדִים.
אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לֹא יִדְעָתִי אִם זֶה
עֲבוּרָת קֹדֶשׁ אוֹ חֵל, מְשׁוֹם
שֶׁכְּתוּב וְאֵת הָאֱלֹף. שֶׁהָרִי כְּתוּב
כְּאֵן הָאֱלֹף, וְכְתוּב שֵׁם (שיר ח)
הָאֱלֹף לִף שְׁלֵמָה. מֵה לְהֵלֵן הָאֱלֹף
חֵל - אֵף כְּאֵן הָאֱלֹף חֵל.

אָמַר לוֹ, לֹא כִּף! שְׂאֵם הוּא הָיָה
חֵל, לֹא הָיוּ נֶעְשִׂים מִמֶּנּוּ וְיוֹיִם.
וְעוֹד, שֶׁהָרִי שֵׁם כְּתוּב הָאֱלֹף וְלֹא
יֹתֵר, וְכֵאֵן כְּתוּב הָאֱלֹף וְשִׁבְעַת
הַמְּאוֹת וְחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים. הָאֱלֹף
שֵׁשׁ הֵם חֵל, שֶׁכְּתוּב הָאֱלֹף לִף
שְׁלֵמָה, וְזֶהוּ חֵל, מְשׁוֹם שֶׁכָּל חֵל
אֵינוֹ בְּצַד הַקֹּדֶשׁ כָּלָל. חֵל הוּא
מֵהֵצַד הָאֲחֵר הַטָּמֵא, וְעַל זֶה
הַבְּדִלָה בֵּין קֹדֶשׁ לְחֵל, מְשׁוֹם
שֶׁצְּרִיכִים לְהַבְּדִיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחֵל.
וְסוּד הַכְּתוּב כִּף הוּא - (ויקרא י)

וְלְהַבְּדִיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין הַחֵל
וּבֵין הַטָּמֵא וּבֵין הַטָּהוֹר.
וְעַם כָּל זֶה, אֵף עַל גַּב שֶׁהַפְּרָדָה
יֵשׁ לְקֹדֶשׁ מִן הַחֵל, חֵלֵק אֶחָד יֵשׁ
לוֹ בְּקֹדֶשׁ מִצַּד הַטָּמֵא. זֶהוּ
שֶׁכְּתוּב הָאֱלֹף לִף שְׁלֵמָה, שֶׁהֵם
אֱלֹף יְמֵי הַחֵל, וְהֵם יְמֵי הַגְּלוּת.
כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ אֱלֹף יְמֵים שֶׁל קֹדֶשׁ,
כִּף גַּם אֱלֹף יְמֵים לְצַד הָאֲחֵר.

וְעַל זֶה הֵעִירוּ הַחֲבָרִים, שְׂאוֹתָם
יְמֵי הַגְּלוּת יִהְיוּ אֱלֹף שְׁנַיִם. וְעַל
כֵּן, יֵשׁ אֱלֹף וְיֵשׁ אֱלֹף, וְאוֹתָן אֱלֹף
שְׁנוֹת הַגְּלוּת, אֵף עַל גַּב שֶׁיִּשְׁרָאֵל
יִהְיוּ בְּגִלוּת וְיִתְמַשְׁכוּ יֹתֵר -
בְּאֱלֹף הַשְּׁנַיִם הַלְלוּ הֵם יִתְמַשְׁכוּ,

אֱלֹף, וְאֵינוֹן אֱלֹף שְׁנַיִן דְּגִלוּתָא, אֵף עַל גַּב דִּישְׂרָאֵל יִהוֹן בְּגִלוּתָא,

בְּסִטְרָא דְרַחֲמֵי קָא אֲתֵיָא, וְכִלְהוּ הוּוּ
אֲשֶׁתְּמוּדְעָן לְעִילָא בְּחוּשְׁבְּנָא. וּבְגִין דְּאֵתוּ
מְסִטְרָא דְרַחֲמֵי, הוּוּ אֶקְרוּן וְיוֹיִם. וְכָל שָׂר
תְּלוּיִן בָּהוּ. וְלִית וְיֹ אֵלָא דְהָבָא וְכֶסֶפָא
כְּחֻדָא. וּבְגִין כִּף, כָּל אֵינוֹן אֶקְרוּן, וְיוֹיִ דְאֵינוֹן
עֲמוּדִים. מָאן עֲמוּדִים. כְּמָה דְאֵת אָמַר
וְהָעֲמוּדִים שְׁנַיִם וְגו'. בְּגִין דְּהָא אֵלִין לְבַר
מְגוּפָא, לְתַתָּא הוּוּ קִיָּמִין.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לֹא יִדְעָנָא אִי דָא עֲבִידְתָּא
דְּקֹדֶשׁ, אוֹ חוּל. בְּגִין דְּכְתִיב וְאֵת הָאֱלֹף,
דְּהָא כְּתִיב הָכָא הָאֱלֹף, וְכְתִיב הָתָם (שיר השירים ח)
הָאֱלֹף לִף שְׁלֵמָה, מֵה לְהֵלֵן הָאֱלֹף חוּל, אוֹף
הָכָא הָאֱלֹף חוּל.

אָמַר לִיָּה, לָאוּ הָכִי, דָּאִי הוּא הָהוּ חוּל, לָא
יִתְעַבִּיד מְנַיְיָהוּ וְיוֹיִם. וְתוּ, דְּהָא תַּפְּן
כְּתִיב הָאֱלֹף וְלֹא יִתִּיר, וְהָכָא כְּתִיב הָאֱלֹף
וְשִׁבְעַת הַמְּאוֹת וְחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים. הָאֱלֹף דְּהָתָם
אֵינוֹן חוּל, דְּכְתִיב הָאֱלֹף לִף שְׁלֵמָה. וְדָא אִיָּהוּ
חוּל, בְּגִין דְּכָל חוּל לָאוּ אִיָּהוּ בְּסִטְרָא
דְּקֹדֶשׁ כָּלָל. חוּל אִיָּהוּ מְסִטְרָא אֲחֵרָא
מְסִטְרָא. וְעַל דָּא הַבְּדִלָה בֵּין קֹדֶשׁ לְחוּל, בְּגִין
דְּבַעֲיָנָן לְאַפְרָשָׁא בֵּין קֹדֶשׁ לְחוּל. וְרָזָא דְקָרָא
הָכִי הוּא, (ויקרא י) וְלְהַבְּדִיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין
הַחוּל וּבֵין הַטָּמֵא וּבֵין הַטָּהוֹר.

וְעַם כָּל דָּא אֵף עַל גַּב דְּפִרְיִשׁוּ אִית לְקֹדֶשׁ מִן
הַחוּל, חוּלְקָא חָדָא אִית לִיָּה בְּקֹדֶשׁ (דף
רכ"ז ע"ב) מְסִטְרָא דְשְׂמָא לָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב
הָאֱלֹף לִף שְׁלֵמָה, דְאֵינוֹן אֱלֹף יוֹמֵי הַחוּל.
וְאֵינוֹן יוֹמֵי דְגִלוּתָא. כְּמָה דְאִית אֱלֹף יוֹמִין
דְּקֹדֶשׁ, הָכִי נְמִי אֱלֹף יוֹמִין לְסִטְרָא אֲחֵרָא.
וְעַל דָּא אֲתַעְרוּ חֲבָרִיָּא, אֵינוֹן יוֹמִין דְּגִלוּתָא,
אֱלֹף שְׁנַיִן הוּוּ. וְעַל דָּא, אִית אֱלֹף וְאִית
אֱלֹף, וְאֵינוֹן אֱלֹף שְׁנַיִן דְּגִלוּתָא, אֵף עַל גַּב

שֶׁל אוֹתָם אֶלֶף יָמִים שְׁאֻמְרָנוּ. וּמִשׁוּם כֶּף פְּרִשׁוּיָהּ, כָּל שְׁלֵמָה שֵׁשׁ בְּשִׁיר הַשִּׁירִים - קִדְשׁ, פְּרִט לְזֶה שֶׁהוּא חֵל. הָאֶלֶף שֶׁל כָּאן הוּא קִדְשׁ, וְכָל מַעֲשֵׂי קִדְשׁ, וְעַל זֶה עָשָׂה וַיִּוִּם לְעַמּוּדִים.

בֹּא וּרְאֵה, הֲרִי אֻמְרָנוּ, כָּל ו' הוּא בְּסוּד הַרְחָמִים, וְכָל מְקוֹם שֶׁבֹא ו' בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ, הוּא רְחָמִים, כְּמוֹ (בראשית יט) וְה' הִמְטִיר עַל סְדוֹם. (שם יג) וְה' אָמַר אֶל אַבְרָם. רְחָמִים וְדִין כְּאֶחָד. שְׁמָה שׁוֹנָה בַּמִּבּוּל שֶׁפְּתוּב אֱלֹהִים בְּכָל מְקוֹם? לְמָה לֹא כְּתוּב וְה'? אֶלָּא שְׁנִינוּ, בְּכָל מְקוֹם שֶׁפְּתוּב וְה' - הוּא וּבֵית דִּינוֹ. אֱלֹהִים סֵתֵם - דִּין לְבָדוֹ.

אֶלָּא בְּסוּד נַעֲשֶׂה דִין, וְלֹא כְּדִי לְהַשְׁמִיד אֶת הָעוֹלָם, וּמִשׁוּם כֶּף הוּא הַתְּעָרֵב עִם דִּין. אֲכַל בַּמִּבּוּל כָּל הָעוֹלָם הַשְּׁמֵד, וְכָל אוֹתָם שְׁנַמְצָאוּ בְּעוֹלָם. וְאִם תֹּאמַר, שְׁהָרִי נָח וְכָל מָה שֶׁעָמַד נִצְלוּ - הֲרִי נִסְתַּר מִהַעֲיִן הַיָּהּ, שְׁלֹא נִרְאָה, וְעַל כֵּן כָּל מָה שְׁנַמְצָא בְּעוֹלָם הַשְּׁמִיד אוֹתוֹ.

וְעַל זֶה וְה' - בְּגִלּוּי, וְלֹא הַשְּׁמִיד הַכֵּל. אֱלֹהִים - נִסְתַּר, וְצָרִיף לְהַשְׁמֵר, שְׁהָרִי מִשְׁמִיד הַכֵּל. וְלִכְן אֱלֹהִים לְבָדוֹ הַיָּהּ, וְסוּד זֶה - (תהלים כט) ה' לַמִּבּוּל יֵשֵׁב. מָה זֶה יֵשֵׁב? אֶלְמָלָא מְקַרָּא כְּתוּב, לֹא יְכוּלִים לוֹמַר. יֵשֵׁב - יֵשֵׁב לְבָדוֹ, שְׁלֹא בָּא עִם דִּין. כְּתוּב כָּאן יֵשֵׁב, וְכְתוּב שָׁם (ויקרא יג) בְּדָד יֵשֵׁב, לְבָדוֹ.

וְסוּד לְמַדְנֵוּ, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִסְתַּר וְגִלּוּי. גִּלּוּי הוּא בֵּית דִּין שֶׁלְמִטָּה. נִסְתַּר הוּא הַמְּקוֹם שֶׁכָּל הַבְּרָכוֹת יוֹצְאוֹת מִשָּׁם. מִשׁוּם כֶּף, כָּל דְּבָרֵי אָדָם שֶׁהֵם בְּנִסְתַּר, הַבְּרָכוֹת שׁוֹרוֹת עֲלָיו. וְכָל אוֹתָם שֶׁבְּגִלּוּי, אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁל בֵּית דִּין

וְיִתְמַשְׁכוּן יִתִּיר, בְּהִנֵּי אֶלֶף שְׁנֵי יִתְמַשְׁכוּן, דְּאֵינוֹן אֶלֶף יוֹמִין דְּקֻאֻמְרָן. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ, כָּל שְׁלֵמָה דְּאִית בְּשִׁיר הַשִּׁירִים קִדְשׁ, בַּר מֵהָאֵי דְּאִיהוּ חוּל. הָאֶלֶף דְּהִכָּא, קִדְשׁ אִיהוּ, וְכָל עוֹבְדוֹי קִדְשׁ, וְעַל דָּא עָשָׂה וַיִּוִּם לְעַמּוּדִים.

תָּא חֲזִי, הָא אֻמְרָן כָּל ו' בְּרֻזָּא דְּרְחָמֵי אִיהוּ, וְכָל אֲתֵר דְּאִתִּי ו' בְּשֵׁמָא קְדִישָׁא, רְחָמֵי אִיהוּ. פְּגוּן (בראשית יט) וַיִּי' הִמְטִיר עַל סְדוֹם. (בראשית יג) וַיִּי' אָמַר אֶל אַבְרָם. רְחָמֵי וְדִינָא כְּחֻדָּא. דְּמָאֵי שְׁנָא בְּטוֹפְנָא, דְּכִתִּיב אֱלֹהִים בְּכָל אֲתֵר, אֻמָּאֵי לֹא כְּתִיב וַיִּי'. אֶלָּא תְּנִינָן, בְּכָל אֲתֵר דְּכִתִּיב וַיִּי', הוּא וּבֵית דִּינוֹ. אֱלֹהִים סֵתֵם, דִּינָא בְּלַחֲדוּי.

אֶלָּא בְּסוּדוֹם, אֲתַעְבִּיד דִּינָא, וְלֹא לְשִׁיצָאָה עֲלֵמָא. וּבְגִין כֶּף אֲתַעְרַב אִיהוּ בְּהַדִּי דִּינָא. אֲבָל בְּטוֹפְנָא, כָּל עֲלֵמָא שְׂצִי, וְכָל אֵינוֹן דְּאֲשַׁתְּכַחוּ בְּעֲלֵמָא. וְאִי תִימָא, דְּהָא נָח וְדַעֲמִיָּה אֲשַׁתְּזִיבוּ. הָא סְתִים מַעֲינָא הָוָה, דְּלֹא אֲתַחֲזִי. וְעַל דָּא כָּל מָה דְּאֲשַׁתְּכַח בְּעֲלֵמָא שְׂצִי לִיָּהּ.

וְעַל דָּא וַיִּי' בְּאֲתַגְלִיָּיא, וְלֹא שְׂצִי כֵלָּא. אֱלֹהִים סְתִים, וּבְעֵי לְאִסְתַּמְרָא, דְּהָא כֵלָּא שְׂצִי. וְעַל דָּא אֱלֹהִים בְּלַחֲדוּי הָוָה, וְרֻזָּא דָּא (תהלים כט) וַיִּי' לַמִּבּוּל יֵשֵׁב. מָהוּ יֵשֵׁב. אֶלְמָלָא קִרָּא כְּתִיב, לֹא יְכַלִּינָן לְמִימַר. יֵשֵׁב בְּלַחֲדוּי, דְּלֹא אֲתָא עִם דִּינָא. כְּתִיב הִכָּא יֵשֵׁב, וּכְתִיב הַתֵּם (ויקרא יג) בְּדָד יֵשֵׁב בְּלַחֲדוּי.

וְרֻזָּא אוֹלִיפְנָא, קְדִישָׁא בְּרִיף הוּא סְתִים וְגִלְיָא. גִּלְיָא הוּא בֵּי דִינָא לְתַתָּא. סְתִים הוּא אֲתֵר דְּכָל בְּרָכָאן נִפְקִי מִתְּמָן, בְּגִין כֶּף, כָּל מְלוּי דְּבַר גַּשׁ דְּאֵינוֹן בְּסְתִימוֹ, בְּרָכָאן שְׂרִיין עֲלֵיהּ וְכָל דְּאֵינוֹן בְּאֲתַגְלִיָּיא, הֵהוּא אֲתֵר דְּבֵי דִינָא שְׂרִיא עֲלוּי, בְּגִין דְּאִיהוּ

עֲלֵיהּ וְכָל דְּאֵינוֹן בְּאֲתַגְלִיָּיא, הֵהוּא אֲתֵר דְּבֵי דִינָא שְׂרִיא עֲלוּי, בְּגִין דְּאִיהוּ

שורה עליו, משום שהוא מקום בגלוי. והכל הוא בסוד עליון כמו שלמעלה.

עד שהמלך במסבו (שיר א), באותה חברות ותפנוק של העדן העליון, (הרי בארנו שנה) באותו שביל נסתר ונגנוז ולא ידוע, ומתמלא ממנו, ויוצאים בנחלים ידועים. נרדי נתן ריחו - זה הם האחרון שברא את העולם התחתון כמו שלמעלה, ומעלה ריח טוב עליון לשלט ולעשות, ויכול ושולט ומאיר באור עליון.

בא וראה, בשעה שהנרד הזה העלה ריח למעלה, אז החיבות נקשרה, ועולה הנרד הזה להאחז למעלה, וכל המרכבות הקדושות, פלן מעלות ריחות להתעטר למעלה. כל אותן מרכבות נקראות עלמות שיר, כמו שנאמר (תהלים מז) על עלמות שיר, וְהָרִי פָּרְשֹׁהָ. מה זה עלמות שיר? אלא כמו שנאמר (שיר ו) ועלמות אין מספר. מה זה ועלמות אין מספר? כמו שנאמר (איוב כה) הֲיֵשׁ מִסֹּפֵר לְגִדּוּדָיו. ומשום שאין להם חשבון, כתוב ועלמות אין מספר.

וְיִים לְעַמּוּדִים, פלם זכרים. כל אותם שעולים בשמן משחה למעלה, פלם עומדים בסוד של זכרים, ולא נקרא זכר אלא ו', סוד של השמים, שהם זכרים. וכל אותם שלמטה נקראים נקבות. ומשום כך, כל אותם שבאים מצד השמאל, מצד הנקבה, התמנו על השיר ואומרים שירה תמיד. ועל זה כתוב על עלמות שיר. וכלם יוצאים בסוד של ה'. ה' מוציאה כמה חילות למיניהם בסוד של ו'. ו' - זה סוד של זכר שעומד לתת מזון לנקבה.

ומשום כך, כל אותם הנוים עשה בצלאל, לתת להם לשרות על

אתר באתגלייא. וכלא איהו ברזא עלאה, פגוונא דלעילא. (ע"ב).

עד שהמלך במסבו, (שיר השירים א) בההוא חברותא ותפנוקא דעדן עלאה, (הא אוקמוה דהא) בההוא שביל דסתים וגניז ולא אתיידע, ואתמליא מניה, ונפקין בנחלין ידיעאן. נרדי נתן ריחו, דא ים בתראה, דברא עלמא תתאה, פגוונא דלעילא, וסליק ריחא טבא עלאה, לשלטאה ולמעבד, ויכיל ושלטי ונהיר בנהורא עלאה.

הא חזי, בשעתא דהאי נרדא סלקא ריחא לעילא, פדין חביבותא אתקשרת, וסלקא האי נרדא לאתאחדא לעילא. וכלהו רתיכין קדישין, פלהו סלקין ריחין לאתעטרא לגבי דלעילא. אינון רתיכין פלהו אקרון עלמות שיר, כמה דאת אמר (תהלים מז) על עלמות שיר, והא אוקמוה. מאי עלמות שיר. אלא כמה דאת אמר, (שיר השירים ו) ועלמות אין מספר. מאי ועלמות אין מספר. כמה דאת אמר (איוב כה) הֲיֵשׁ מִסֹּפֵר לְגִדּוּדָיו. ובגין דלית להו חשבנא כתיב ועלמות אין מספר.

וְיִים לְעַמּוּדִים, (שמות לח) פלהו דכורין. כל אינון דסלקין ברבו משח לעילא, פלהו קיימין ברזא דכורין, ולא אקרי דכר אלא ו', רזא דשמיא, דאינון דכורין. וכל אינון דלתתא, אקרון נוקבי. ובגין כך כל אינון דאתין מסטרא דשמאלא, מסטרא דנוקבא, אתמנן על השיר, ואמרי שירתא תדיר. ועל דא כתיב, על עלמות שיר. וכלהו נפקו ברזא דה'. ה' אפיקת כמה חילין לזנייהו ברזא דו'. ו', דא רזא דדכורא דקיימא למיהב מזונא לנוקבא. ובגין כך, כל אינון ווין עבד בצלאל, למיהב לון לאשראה על נוקבי. ונפקי מרזא

הַנְּקֻבוֹת, וְיוֹצֵאִים מִסּוּד שֶׁל אֶלֶף, שֶׁהוּא חֲשׁוֹבֵן שְׁלֹם. וְשִׁבְעַת מֵאוֹת, שֶׁהוּא סוּד שְׁלֹם. וְחֲמִשָּׁה, גַּם כֶּף. וְשִׁבְעִים, הַכֹּל סוּד אֶחָד. וְעַל זֶה מִסּוּד שֶׁל כֶּף וְחֲשׁוֹבֵן זֶה עֲשֵׂה וְוִים. וְכֹלֵם בְּסוּד שֶׁל ו', וּבְדַמּוֹת שֶׁל ו' נַעֲשׂוּ, וְהַכֹּל בְּסוּד עֲלִיּוֹן וּבְחֲשׁוֹבֵן לִוְקָחִים.

וְנַחֲשֶׁת הַתְּנוּפָה שִׁבְעִים כֶּפֶר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כֹּל זֶה יֵרֵד לְמִטָּה בְּדִיּוּקָן עֲלִיּוֹן שֶׁל סוּד הָאֲמוּנָה. כִּמוֹ כֵּן עֲשֵׂה נְבוּכַדְנֶצַּר הַרְשַׁע אוֹתוֹ הַצֵּלֵם שֶׁהִתְקִין. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הוּא לֹא עֲשֵׂה כֶּף, אֲבָל בְּחִלּוּמוֹ רָאָה רֹאשׁ שֶׁל זָהָב, אַחַר כֶּף כֶּסֶף, וְאַחַר כֶּף נַחֲשֶׁת. וְאִם תֹּאמְרוּ, בְּרִזָּל וְחִרְס לְמָה לֹא כֶּף? מִשּׁוּם שְׂאִינִים כְּדָאִים לְהַכְנִס לְקֶדֶשׁ, וְאַלֶּה שְׁלֹשֶׁת הָאֲחֵרִים נִכְנָסוּ.

וְסוּדוֹ שֶׁל הַמִּשְׁכָּן בְּשֵׁלֶשׁ שֵׁלֶשׁ בְּאֵלֶּה הַמַּעֲרָכוֹת. וּבִשְׂאֵר אַרְבָּעָה, כִּמוֹ תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ. וְכִמוֹ אַרְבָּעָה טוּרֵי אֶבֶן.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִהֵם בְּשֵׁלֶשׁ, מִהֵם בְּאַרְבָּעָה, מִהֵם בְּשָׁנַיִם, מִהֵם בְּאֶחָד. אֲבָל כֹּל מַעֲרָכָה וּמַעֲרָכָה אֵינָה אֵלָא בְּשֵׁלֶשׁ. שֵׁלֶשׁ מַעֲרָכוֹת הֵן שְׁנַפְרָדוֹת לְכֹל צַד, לְאַרְבַּעַת צְדוֹי הָעוֹלָם, וְכֹל מַעֲרָכָה וּמַעֲרָכָה שֶׁהִיא לְכֹל צַד, שֵׁלֶשׁ מַעֲרָכוֹת הֵן, וּבְאֲרָנוֹ.

מַעֲרָכָה רִאשׁוֹנָה שֶׁלְּצַד מִזְרַח - שֵׁלֶשׁ מַעֲרָכוֹת הֵן, וְהֵן תִּשְׁעַ מַעֲרָכוֹת. מִשּׁוּם שֶׁכֹּל מַעֲרָכָה מֵאוֹתָן שֵׁלֶשׁ יֵשׁ לָהּ שֵׁלֶשׁ מַעֲרָכוֹת, וְנִמְצָא שֶׁהֵן תִּשְׁעַ. וְכִמָּה אֶלֶף וּרְבֻבוֹת תַּחֲתֵיהֶן. וְתִשְׁעַ הַמַּעֲרָכוֹת הַלְלוּ, כֹּל מַתְּנֵהֶנּוּ בְּאוֹתֵיּוֹת רְשׁוּמוֹת. וְכֹל מַעֲרָכָה מִסְּפָלֶת אֶל אוֹתָן הָאוֹתֵיּוֹת הַרְשׁוּמוֹת, וְהָרִי פְרִשׁוּהָ. וְכֵן לְכֹל

דְּאֶלֶף, דְּאִיהוּ חֲשׁוֹבֵן שְׁלֹם. וְשִׁבְעַת מֵאוֹת, דְּאִיהוּ רִזָּא שְׁלֹם. וְחֲמִשָּׁה הָכִי נָמִי. וְשִׁבְעִים כֹּלָא רִזָּא חֲדָא. וְעַל דָּא, מִרְזָא דְנָא, וְחוֹשְׁבֵן דָּא, עֲשֵׂה וְוִים. וְכֹלְהוּ בְרִזָּא דו', וּבְדִיּוּקָנָא דו' אֲתַעְבִּידוּ, וְכֹלָא בְרִזָּא עֲלָאָה, וּבְחוֹשְׁבֵנָא נְטִילִי. (דף רכ"ו ח ע"א).

וְנַחֲשֶׁת הַתְּנוּפָה שִׁבְעִים כֶּפֶר, (שמות לח) אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כֹּל דָּא נַחֲתָא לְתַתָּא, בְּדִיּוּקָנָא עֲלָאָה דְרִזָּא דְמֵהִימְנוּתָא. כְּגוֹנוֹנָא דָּא עֶבֶד (דניאל א) נְבוּכַדְנֶצַּר הַרְשַׁע הוּא צִלְמָא דְאַתְקִין. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִיהוּ לָא עֶבֶד הָכִי, אֲבָל בְּחִלְמִיָּה חֲמָא הָכִי, דְהָא בְּחִלְמִיָּה חֲמָא, (דניאל ב) רִישָׁא דִי דְהַבָּא, וּלְבַתֵּר כְּסָפָא, וּלְבַתֵּר נַחֲשָׂא. וְאִי תִימָא כְּרִזָּאָה וְחִסְפָּא אֲמָאִי לָאו הָכִי. בְּגִין דְלָאו אֵינּוֹן כְּדָאִי לְאַעְלָא לְקוּדְשָׁא, וְאַלִּין תְּלַתָּא אַחֲרֵינִין עָאלוּ.

וְרִזָּא דִילִיָּה דְמִשְׁכָּנָא, בְּתֵלֶת תְּלַת בְּאֵלִין מִתְּכֵן. וּבִשְׂאֵרָא אַרְבַּע, כְּגוֹן תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ. וְכְגוֹן אַרְבָּעָה טוּרֵי אֶבֶן.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מְנַהוֹן בְּתֵלֶת. מְנַהוֹן בְּדו'. מְנַהוֹן בְּתֵרִין. מְנַהוֹן בְּחַד. אֲבָל כֹּל סְדָרָא וְסְדָרָא לָאו אִיהוּ אֵלָא בְּתֵלֶת. תְּלַת סְדָרִין אֵינּוֹן דְּמִתְּפָרְשִׁין לְכֹל סֵטֵר, לְאַרְבַּע סֵטְרֵי עֲלָמָא, וְכֹל סְדָרָא וְסְדָרָא דְאִיהוּ לְכֹל סֵטֵר, תְּלַת סְדָרִין אֵינּוֹן. וְאוּקִימָנָא.

כְּדָרָא קְדָמָאָה דְלְסֵטֵר מִזְרַח, תְּלַת סְדָרִין אֵינּוֹן וְאֵינּוֹן תִּשְׁעָה סְדָרִין, בְּגִין דְכֹל סְדָרָא מֵאֵינּוֹן ג', אֵינּוֹן לִיָּה תְּלַת סְדָרִין, וְאַשְׁתַּכְּחוּ דְאֵינּוֹן תִּשְׁעָה. וְכִמָּה אֶלֶף וּרְבֻבָּן תַּחֲוֹתֵיהֶן. וְהֵנִי סְדָרִין תִּשְׁעָה, כֹּלְהוּ מִתְּנַהֲגִי בְּאַתְוֹן רְשִׁימָן. וְכֹל סְדָרָא אֲסַתְכִי לְאֵינּוֹן אַתְוֹן רְשִׁימָן, וְהָא אוּקְמוּהָ. וְכֵן לְכֹל סְדָרָא וְסְדָרָא, וְכֹלְהוּ נְטִילִי בְּאַתְוֹן

אֲתוֹן רְשִׁימָן, וְהָא אוּקְמוּהָ. וְכֵן לְכֹל סְדָרָא וְסְדָרָא, וְכֹלְהוּ נְטִילִי בְּאַתְוֹן

מערכה ומערכה, וכלן נוסעות
באותיות רשומות. ואלו עליונות
מאלו, ועומדות אלו על אלו.

(ומתחברות בן ואומרות שירה).

וכשפורחות אותן האותיות לתוף
אור הרוח, אותו הממנה על
הכל, אז כלן נוסעות, (והשירה
מתבסמת) והרי פרשונה. ואות אחת
מפה מלמטה, ואותה האות עולה
ויורדת, ושתי אותיות פורחות
עליהן. והאות הזו מלמטה, עולה
מלמטה למעלה ומתחברת בהן,
ונעשות שלש אותיות, כלן לפי
אותיות יה"ו, שהן שלש תוף
אספקלריה המאירה. מאלה
נפרדו שלש מערכות. והן שתי
אותיות, ואותה האות שעולה
מתחברת עמהן, והן שלש.

בא וראה, אותן שתי אותיות
עליונות שעולות באור, הן
כלולות זו בזו, רחמים ודין,
ומשום כך הן שמים, והן מהעולם
שלמעלה בסוד הזכר. וזו שעולה
ומתחברת עמהן היא נקבה,
ונכללת בשתייהן.

כמו שנקבה נכללת בשני צדדים,
בימין ושמאל, ומתחברת בהן -
כך גם האות הזו נקבה, ומתחברת
בשתי אותיות אחרות, והן בשני
צדדים. אלו עליונים ואלו
תחתונים. והכל הוא אחד, זכר
ונקבה.

שבשנברא העולם, אותן
האותיות הן מהעולם העליון,
שהן הולידו כל המעשים
שלמטה כמו שהן ממש. משום
כך, מי שיודע אותן ונזהר בהן,
הוא אהוב למעלה ואהוב למטה.
רבי שמעון אמר, האותיות הללו
כלן זכר ונקבה, להתכלל באחד,
בסוד מים עליונים ומים
תחתונים, והכל אחד, וזהו יחוד
שלם. ועל זה, מי שיודע אותן
ונזהר בהן, אשריו בעולם הזה

רשימן. ואלין עלאי מאלין, וקיימן אלין על
אלין. (נ"א ומתחברן בולחו ואמרי שירתא).

זכר אינון אתון פרחין, גו אוירא דרוחא,
ההוא דממנא על כלא, כדין כלהו נטלי,
(נ"א ושירתא אתבסם) והא אוקמוה. וחד את בטש
מתתא, וההוא את סלקא ונתתא, ותרין אתון
פרחי עלייהו. והאי את מתתא, סלקא מתתא
לעילא, ואתחבר בהו, ואתעבידו תלת אתון,
כלהו לפום אתון יה"ו, דאינון תלת גו
אספקלריא דנהרא. מאלין אתפרשו תלת
סדרין. ואינון אתון תרין, וההוא את דסלקא
מתחברא עמהון, ואינון תלת.

תא חזי, אינון תרין אתון עלאין דסלקין
באוירא, אינון כלין דא בדא, רחמי
ודינא, ובגין כך אינון תרין, ואינון מעלמא
דלעילא. ברזא דדכורא. והאי דסלקא
ומתחברא עמהון, איהי נוקבא, ואתכלילת
בתרווייהו.

בגוונא דנוקבא אתכלילת בתרין סטרין,
בימינא ושמאלא, ואתחברת בהו.
הכי נמי, האי את נוקבא, ואתחברת בתרין
אתון אחרנין, ואינון בתרין סטרין, אלין
עלאין, ואלין תתאין, וכלא איהו חד, דכר
ונוקבא.

דכר אתברי עלמא, אינון אתון מעלמא
עלאה נינהו, דאינון אולידו כל עובדין
לתתא, כגוונא דלהון ממש. בגין כך, מאן
דידע לון, ואזדהיר בהו, רחים לעילא רחים
לתתא.

רבי שמעון אמר, אלין אתון כלהו דכר
ונוקבא, לאתכללא כחדא, ברזא דמיין
עלאין ומיין תתאין, וכלא חד, ודא הוא
יחודא שלים. ועל דא, מאן דידע לון, ואזדהיר

וְאֶשְׂרֵי בְּעוֹלָם הַבַּא. מִשּׁוּם
שֶׁהוּא הַעֲקָר שֶׁל הַיְחִוּד הַשְּׁלֵם
כְּרֵאוּי. שֶׁלֹּשׁ שֶׁלֹּשׁ מִצְדָּה זֶה וּמִצְדָּד
זֶה, בְּיְחִוּד אֶחָד בְּשִׁלְמוֹת הַכֹּל.
וְכֵלֵן סוּד הַמַּעֲרָכָה הַעֲלִיּוֹנָה
כְּרֵאוּי כְּמוֹ שֶׁל מַעְלָה, שְׁאוֹתָהּ
מַעֲרָכָה שֶׁלֹּשׁ שֶׁלֹּשׁ בְּסוּד אֶחָד.

מַעֲרָכָה שְׁנֵייה שֶׁלֹּצֵד דְרוֹם, (שְׁהוּא
סוּד הַכִּסֵּף) שֶׁלֹּשׁ מַעֲרָכוֹת הֵן לְאוֹתוֹ
צֵד, וְכֵל מַעֲרָכָה וּמַעֲרָכָה שֶׁלֹּשׁ
שֶׁלֹּשׁ, וְהֵן תִּשְׁעָה, כְּמוֹ שְׁנֵי אֲמָר.
וְהָאוֹתִיּוֹת נִחְלָקוּ כִּף לְכֹל
הַצְּדָדִים, לְהַתְּחַבֵּר הַכֹּל בְּאֶחָד,
מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ אוֹתִיּוֹת בְּסוּד הַנְּקֵבָה
וְאוֹתִיּוֹת בְּסוּד הַנְּזָר, וְכֵלֵן
מִתְּחַבְּרוֹת כְּאֶחָד, וְנִהְיִים אֶחָד
בְּסוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ הַשְּׁלֵם, וְלֹהֵם
מַעֲרָכוֹת מְמֻנּוֹת שֶׁלֹּשׁ שֶׁלֹּשׁ, כְּמוֹ
שְׁנֵי אֲמָר. וְהַכֹּל יוֹצֵא מִמַּעֲרָכַת
הָאֵבוֹת שֶׁלֹּמַעְלָה כְּמַעֲרָכָה
שֶׁהִתְּקַנּוּ אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ
יְהוָה, כְּמוֹ שְׁנֵי אֲמָר. כֹּל
הַמַּעֲרָכוֹת הֵלְלוּ מִתְּנַהֲגוֹת
בְּאוֹתִיּוֹת הַיְדוּעוֹת הֵלְלוּ וְנוֹסְעִים
בָּהֶם, וְכִמָּה חִילוֹת וּגְדוּלִים, כֹּלֵם
לְמִטָּה, שְׁנוֹסְעִים וּמִתְּנַהֲגִים
בְּמַעֲרָכָה הַזֶּה.

מַעֲרָכָה שְׁלִישִׁית שֶׁלֹּצֵד צְפוֹן,
בְּשֶׁלֹּשׁ מַעֲרָכוֹת הֵן לְאוֹתוֹ צֵד, וְהֵן
תִּשְׁעָה. וּבְשֶׁלֹּשָׁה צְדָדִים שֶׁלֹּשׁ
שֶׁלֹּשׁ לְכֹל צֵד, וְהֵן תִּשְׁעָה. וְאוֹתָן
מַעֲרָכוֹת מְשֻׁלְשָׁה צְדָדִים, כְּמוֹ
שְׁנֵי אֲמָר.

שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים בְּסוּד הָאוֹתִיּוֹת,
שֶׁהֵם שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים. וְאֵף עַל גֵּב
שֶׁהֵן עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם - שְׁלֵמוֹת
הָאוֹתִיּוֹת הֵיא עֶשְׂרִים וּשְׁבַע.
וְנִמְצְאוּ כְּמוֹ שְׁאוֹתִיּוֹת עֶשְׂרִים
וּשְׁבַע, כִּף סְדוּר הַמַּעֲרָכוֹת הֵלְלוּ
עֶשְׂרִים וּשְׁבַע, לְשֶׁלֹּשׁ שֶׁלֹּשׁ
מַעֲרָכוֹת לְכֹל צֵד. וְנִמְצְאוּ אֵלֶּה
הַשְּׁלֵשׁ שֶׁל הַצֵּד הַזֶּה שֶׁהֵן תִּשְׁעָה,
וְאֵלֶּה הַשְּׁלֵשׁ שֶׁל הַצֵּד הַזֶּה שֶׁהֵן
תִּשְׁעָה, וְאֵלֶּה הַשְּׁלֵשׁ שֶׁל הַצֵּד הַזֶּה

בְּהוּ, זַכָּאָה אִיהוּ בְּהַאי עֲלָמָא, וְזַכָּאָה אִיהוּ
בְּעֲלָמָא דְאַתִּי. בְּגִין דְּאִיהוּ עֲקָרָא דְיְחִוּדָא
שְׁלִים בְּדָקָא חֲזִי. תִּלְתַּת תִּלְתַּת מְסֻטָּרָא דָא
וּמְסֻטָּרָא דָא, בְּיְחִוּדָא חָדָא, בְּשִׁלְמוֹ דְכָלָא.
וְכֵלְהוּ רִזָּא דְסֻדְרָא עֲלָאָה כְּדָקָא חֲזִי כְּגִוּוֹנָא
דְלַעֲיָלָא, דִּיהוּא סֻדְרָא תִּלְתַּת תִּלְתַּת בְּרִזָּא חָדָא.
סֻדְרָא תְּנִינָא דְלִסְטֵר דְרוֹם, (דְּאִיהוּ רִזָּא דְכִסֵּף) תִּלְתַּת
סֻדְרִין אֵינּוּן לְהוּא סֻטָּרָא. וְכֹל סֻדְרָא
וְסֻדְרָא תִּלְתַּת תִּלְתַּת, וְאֵינּוּן תִּשְׁעָה, כְּמָה
דְּאַתְמֵר. וְאַתְוּוּן אֶתְפְּלְגוּ הַכִּי לְכֹל סֻטְרִי,
לְאַתְחַבְּרָא כָּלָא בְּחַד, בְּגִין דְּאִית אֶתְוּוּן בְּרִזָּא
דְנוֹקְבָא, וְאַתְוּוּן בְּרִזָּא דְדְכוּרָא, וְאַתְחַבְּרוּ
כֵּלְהוּ כְּחָדָא, וְהוּוּ חַד, בְּרִזָּא דְשְׁמָא קְדִישָׁא
שְׁלִים. וְלִגְבִייהוּ סֻדְרִין מְמֻנָן, תִּלְתַּת תִּלְתַּת, כְּמָה
דְּאַתְמֵר. וְכֹלָא נְפָקָא מִסֻּדְרָא דְאַבְהֵן דְלַעֲיָלָא
כְּסֻדְרָא (דף רכ"ח ע"ב) דְּאַתְתְּקַנּוּן אֶתְוּוּן דְשְׁמָא
קְדִישָׁא יְהוָה, כְּמָה דְאַתְמֵר. הֵנִי סֻדְרִין כֵּלְהוּ,
מִתְּנַהֲגִי בְּאַלִּין אֶתְוּוּן יְדִיעוּן, וְנִטְלִי בְּהוּ. וְכִמָּה
חִילוֹן וְרִבְרָבָן, כֵּלְהוּ לְתַתָּא, דְנִטְלִי וְאַתְנַהֲגִי
בְּסֻדְרָא דָא.

סֻדְרָא תְּלִיתָאָה דְלִסְטֵר צְפוֹן, בְּתִלְתַּת סֻדְרִין
אֵינּוּן לְהוּא סֻטָּרָא, וְאֵינּוּן תִּשְׁעָה.
וּבְתִלְתַּת סֻטְרִין תִּלְתַּת תִּלְתַּת לְכֹל סֻטְרִי, וְאֵינּוּן
תִּשְׁעָה. וְאֵינּוּן סֻדְרִין מִתְּלַת סֻטְרִין כְּמָה
דְּאַתְמֵר.

שֶׁבַעָה וְעֶשְׂרִין בְּרִזָּא דְאַתְוּוּן, דְּאֵינּוּן שֶׁבַעָה
וְעֶשְׂרִין. וְאֵף עַל גֵּב דְּאֵינּוּן תְּרִין
וְעֶשְׂרִים, שְׁלִימוֹ דְאַתְוּוּן שֶׁבַעָה וְעֶשְׂרִין אֵינּוּן.
וְאַשְׁתְּכַחוּ, כְּמָה דְאַתְוּוּן שֶׁבַעָה וְעֶשְׂרִין, הַכִּי
סְדוּרָא דְסֻדְרִין אֵלִין, שֶׁבַעָה וְעֶשְׂרִין, לְתִלְתַּת
תִּלְתַּת סֻדְרִין לְכֹל סֻטְרִי. וְאַשְׁתְּכַחוּ אֵלִין תִּלְתַּת
דְּהַאי סֻטָּרָא דְאֵינּוּן תִּשְׁעָה. וְאַלִּין תִּלְתַּת דְּהַאי
סֻטָּרָא דְאֵינּוּן תִּשְׁעָה. וְאַלִּין תִּלְתַּת דְּהַאי סֻטָּרָא

שֶׁהֵן תִּשְׁעַ. נִמְצָא שְׁכֵלֶם לְעֶשְׂרִים
וּשְׁבַע.

וְסוּד שֶׁל הָעֶשְׂרִים וּשְׁבַע הִלְלוּ הֵן
תִּשְׁעַ אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן בְּסוּד הַנְּקֵבָה,
לְהִתְחַבֵּר בֵּהֵן נְקֵבָה עִם אוֹתָן
שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה אַחֲרוֹת בְּסוּד
שְׁנַתְּבָאָר, וְהַכֵּל הוּא פְּרָאוּי.

בֹּא וּרְאֵה, כְּמוֹ שֶׁהָאוֹתִיּוֹת
הָעֵלְיוֹנוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הָעֵלְיוֹן, כִּף
גַּם אוֹתִיּוֹת אַחֲרוֹת לְמִטְּהָ.
אוֹתִיּוֹת עֵלְיוֹנוֹת גְּדוּלוֹת, וְאוֹתִיּוֹת
תַּחְתּוֹנוֹת קִטְנוֹת. וְהַכֵּל זֶה כְּמוֹ
זֶה. וְכֵל הַסּוּדוֹת הִלְלוּ בְּסוּד שֶׁל
זְכָר וּנְקֵבָה, הַכֵּל הוּא בְּשִׁלְמוֹת,
לְכַן הַכֵּל הוּא בְּסוּד עֵלְיוֹן.

בְּאַרְבָּעִים וְחֲמִשָּׁה מֵינֵי גוּנֵי
הָאוֹרוֹת נִחְלַק הָעוֹלָם. שְׁבַע
נִחְלָקִים לְשִׁבְעַ תְּהוֹמוֹת. כֹּל
אֶחָד מִכֵּה בְּתַהוֹם שְׁלוֹ, וְהָאֲבָנִים
מִתְגַּלְגְּלוֹת בְּתוֹךְ הַתְּהוֹם, וְנִכְנָס
אוֹתוֹ אוֹר בְּאוֹתָן אֲבָנִים וְנוֹקֵב
אוֹתָן, וּמִיָּם יוֹצֵאִים בֵּהֵן,
וְשׁוֹקְעוֹת כֹּל אַחַת וְאַחַת עַל
הַתְּהוֹם, וּמְכַסּוֹת לְשֵׁנֵי צְדָדִים.
יּוֹצֵאִים הַמַּיִם בְּאוֹתָם נְקִיבִים,
וְנִכְנָס אוֹר וּמִכֵּה לְאַרְבַּעַת צְדָדֵי
הַתְּהוֹם, מִתְגַּלְגֵּל אוֹר בְּחִבְרוֹ
וּנִפְגָּשִׁים בְּאֶחָד, וּמְחַלְקִים אֶת
הַמַּיִם.

וְאוֹחֲזִים כֹּל אוֹתָם הַשְּׁבַע
בְּשִׁבְעַ תְּהוֹמוֹת, וְכוֹרִים בְּחֻשְׁכֵי
הַתְּהוֹמוֹת, וְהַחֻשְׁכִּים מִתְעַרְבִים
בֵּהֶם. עוֹלִים הַמַּיִם וַיּוֹרְדִים
וּמִתְגַּלְגְּלִים בְּאוֹתָם הַמְּאוֹרוֹת,
וּמִתְעַרְבִים בְּאֶחָד - אוֹרוֹת
וְחֻשְׁכִּים וּמַיִם, וְנַעֲשִׂים מֵהֶם
אוֹרוֹת שְׁלֵא גְרָאִים חֻשׁוֹכִים. מִכֵּה
כֹּל אֶחָד בְּחִבְרוֹ, וְנִחְלָקִים
לְשִׁבְעִים וְחֲמִשָּׁה צְנוּרוֹת שֶׁל
הַתְּהוֹמוֹת, וּבֵהֶם זוֹרְמִים מַיִם.

כִּי צְנוּר וְצְנוּר עוֹלָה בְּקוּלוֹ,
וְהַתְּהוֹמוֹת מְזַדְעָזְעִים. וּכְשִׁאוֹתוֹ
קוֹל נִשְׁמָע, כֹּל תְּהוֹם קוֹרֵא לְחִבְרוֹ
וְאוֹמֵר: חֲלַק אֶת הַמַּיִם שֶׁלְךָ

דְּאֵינּוֹן תִּשְׁעָה. אֲשַׁתְּכַחוּ כְּלֵהוּ לְשִׁבְעָה
וְעֶשְׂרִין.

וְרִזָּא דְּאֵלִין שְׁבַעַה וְעֶשְׂרִין, אֵינּוֹן תִּשְׁעָה
אַתּוּן דְּאֵינּוֹן בְּרִזָּא דְּנוֹקְבָא, לְאַתְחַבְּרָא
בְּהוּ נוֹקְבָא עִם אֵינּוֹן תְּמַנִּיסַר אַחְרֵינִין בְּרִזָּא
דְּאַתְמָר, וְכֵלָא אִיהוּ כְּדָקָא חֲזִי.

תָּא חֲזִי, כְּגוּוֹנָא דְּאַתּוּן עֵלְאִין דְּעֵלְמָא
עֵלְאָה, הַכִּי נְמִי אַתּוּן אַחְרֵינִין לְתַתָּא.
אַתּוּן עֵלְאִין רַבְרַבִּין, וְאַתּוּן תַּתְּאִין זְעִירִין.
וְכֵלָא דָּא כְּגוּוֹנָא דָּא. וְכֵל הַגֵּי רִזִּין בְּרִזָּא דְּדָכַר
וְנוֹקְבָא כֵלָא חַד בְּשִׁלְמוֹ. וְעַל דָּא כֵלָא אִיהוּ
בְּרִזָּא עֵלְאָה. (ע"ב).

בְּאַרְבָּעִין וְחֲמִשׁ זֵינֵי גוּנֵי נְהוּרִין אַתְּפְּלִיג
עֵלְמָא. שְׁבַעַה מִתְּפַלְגִין לְשִׁבְעָה
תְּהוֹמִין. כֹּל חַד בְּטִשׁ בְּתַהוֹמָא דִּילֵיהּ, וְאַבְנִין
מִתְגַּלְגְּלִין בְּגוֹ תְּהוֹמָא, וְעֵייל הַהוּא נְהוּרָא,
בְּאֵינּוֹן אֲבָנִין, וְנִקִּיב לוֹן, וּמִיִּין נְפַקִּין בְּהוּ.
וְשִׁקְעִין כֹּל חַד וְחַד עַל תְּהוֹמָא, וְחַפִּיא לְתַרִּין
סְטְרִין.

נְפַקִּי מִיָּא בְּאֵינּוֹן נוֹקְבִין, וְעַאל נְהוּרָא, וּבְטִשׁ
לְאַרְבַּע סְטְרֵי תְּהוֹמָא, מִתְגַּלְגְּלָא נְהוּרָא
בְּחִבְרֵתָהּ, וְאַעֲרַעוּ בְּחַד, וּפְלַגִין מִיָּא.

וְאַחֲרֵין כֹּל אֵינּוֹן שְׁבַעַה, בְּשִׁבְעַה תְּהוֹמֵי,
וְכוֹרֵאן בְּחֻשׁוֹכֵי תְּהוֹמֵי, וְחֻשׁוֹכֵי אֵינּוֹן
מִתְעַרְבֵי בְּהוּ. סְלָקִין מִיִּין, וְנַחֲתִין מִתְגַּלְגְּלִין
בְּאֵינּוֹן נְהוּרִין, וְאַתְעַרְבֵין בְּחַדָּא, נְהוּרִין
וְחֻשׁוֹכִין וּמִיִּין, וְאַתְעַבִּידוּ מִנִּייהוּ נְהוּרִין דְּלָא
אַתְחַזְיִין חֻשׁוֹכָאן. בְּטִשׁ כֹּל חַד בְּחִבְרֵיהּ,
וּמִתְפַלְגִין לְשִׁבְעִין וְחֲמִשׁ צְנוּרֵי תְּהוֹמִין וּבְהוּ
נְגִדִין מִיָּא.

כִּי צְנוּרָא וְצְנוּרָא סְלִיק בְּקִלְיָהּ, וְאַזְדַּעְזַעֵן
תְּהוֹמִין. וְכַד הַהוּא קָלָא אֲשַׁתְּמַע, כֹּל
תְּהוֹמָא קְאָרֵי לְחִבְרֵיהּ, וְאָמַר פְּלִיג מִימָךְ,

וְאִיעוּל בָּךְ, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (תהלים מב) תְּהוֹם אֶל תְּהוֹם קוֹרָא לְקוּל צְנוּרִיךְ.

תַּחַת אֵלֶּה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשָׁשִׁים וְחֲמִשָּׁה גִידִים, מִהֶם לְבָנִים, מִהֶם שְׁחָרִים, מִהֶם אֲדָמִים, כְּלוּלִים זֶה בְּזֶה, וְנִעְשׂוּ גֵוֶן אֶחָד. אוֹתָם גִּידִים נִרְקָמוּ בְּשֶׁבַע עֶשְׂרֵה רִשְׁתוֹת, וְכָל אַחַת נִקְרָאת רִשֵׁת גִּידִים. נִרְקָמוּ זֶה בְּזֶה וְיוֹרְדִים לְשִׁפּוּלֵי הַתְּהוֹם. פִּתַּח אֵלֶּה שְׁפֵי רִשְׁתוֹת עוֹמְדוֹת בְּמִרְאֵה שֶׁל בְּרוּל, וְשְׁפֵי רִשְׁתוֹת אַחֲרוֹת בְּמִרְאֵה שֶׁל נַחֲשָׁת.

שְׁנֵי כִסָּאוֹת עוֹמְדִים עֲלֵיהֶם, אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד מִשְׂמָאל. כָּל אוֹתָן רִשְׁתוֹת מִתְחַבְּרוֹת כְּאַחַת, וְהַמִּים יוֹרְדִים מֵאוֹתָם צְנוּרוֹת וְנִכְנָסִים בְּרִשְׁתוֹת הַלָּלוּ. אוֹתָם שְׁנֵי כִסָּאוֹת, אֶחָד כִּפְסֵי הַרְקִיעַ הַשָּׁחַר, וְאֶחָד כִּפְסֵי הַרְקִיעַ הַצָּבְעוֹנִי.

אֵלֶּי שְׁנֵי כִסָּאוֹת, כְּאֲשֶׁר אֵלוֹ עוֹלִים, עוֹלִים בְּכִפְסֵי הַהוּא שֶׁל הַרְקִיעַ הַשָּׁחַר. וְכְאֲשֶׁר יוֹרְדִים, יוֹרְדִים בְּכִפְסֵי הַהוּא שֶׁל הַרְקִיעַ הַצָּבְעוֹנִי. שְׁנֵי הַכִּסָּאוֹת הַלָּלוּ, אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד מִשְׂמָאל. אוֹתוֹ כִּפְסֵי שֶׁל הַרְקִיעַ הַשָּׁחַר מִיָּמִין, וְאוֹתוֹ כִּפְסֵי שֶׁל הַרְקִיעַ הַצָּבְעוֹנִי מִשְׂמָאל. כְּשֶׁעוֹלִים בְּכִפְסֵי שֶׁל הַרְקִיעַ הַשָּׁחַר, מִנְמָךְ הַכִּפְסֵי שֶׁל רְקִיעַ שְׂמָאל וְיוֹרְדִים בּוֹ. מִתְגַּלְגְּלִים הַכִּסָּאוֹת אֶחָד עִם אֶחָד. (לוקחים) יוֹרְדוֹת כָּל אוֹתָן רִשְׁתוֹת לְתוֹכָם וּמְכַנְּסִים אוֹתָן לְשִׁפּוּלֵי הַתְּהוֹם הַתַּחְתּוֹן.

עוֹמֵד כִּפְסֵי אֶחָד, וְעוֹלֵה מֵעַל לְכָל אוֹתָם הַתְּהוֹמוֹת, וְעוֹמֵד כִּפְסֵי אַחַר מִפְּתַח לְכָל הַתְּהוֹמוֹת. בֵּין שְׁנֵי הַכִּסָּאוֹת הַלָּלוּ מִתְגַּלְגְּלִים כָּל אוֹתָם הַתְּהוֹמוֹת וְכָל אוֹתָם הַצְּנוּרוֹת, וְנִנְעֲצוּ בֵּין שְׁנֵי הַכִּסָּאוֹת הַלָּלוּ.

שְׁבָעִים וְחֲמִשָּׁה צְנוּרוֹת הֵם. שְׁבָעָה הֵם עֲלִיוֹנִים מִהַפֵּל. וְכָל

וְאִיעוּל בָּךְ, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (תהלים מב) תְּהוֹם אֶל תְּהוֹם קוֹרָא לְקוּל צְנוּרִיךְ.

תַּחַת אֵלֶּיךְ, תֵּלֵת מֵאָה וְשִׁתַּיִן וְחֲמִשׁ גִּידִין, מִנְהוֹן חֲזוּרִין, מִנְהוֹן אוֹכְמִין, מִנְהוֹן סוּמְקִין, אֲתַפְּלִילָן דָּא בְּדָא, וְאֲתַעְבִּידוּ גְוֹן חַד. אֵינּוֹן גִּידִין אֲתַרְקִימוּ בְּשֶׁבַע עֶשְׂרֵה רִשְׁתוֹת, וְכָל חַד רִשֵׁת גִּידִין אֲקָרִי. אֲתַרְקִימוּ דָּא בְּדָא, וְנַחְתִּין בְּשִׁפּוּלֵי תְהוֹמָא. תַּחַת אֵלֶּיךְ, תְּרִין רִשְׁתִּין קִיִּימִין בְּחִיזוּ דְפְרִזְלָא, וְתִרִין רִשְׁתִּין אַחְרָנִין בְּחִיזוּ דְנַחֲשָׁא.

תְּרִין פּוֹרְסוֹן קִיִּימֵי עֲלֵייהוּ, חַד מִימִינָא, וְחַד מִשְׂמָאלָא. כָּל אֵינּוֹן רִשְׁתִּין מִתְחַבְּרִין כְּחַדָּא, וּמִיָּין נַחְתִּין מֵאֵינּוֹן צְנוּרִין, וְעֵאלִין בְּאֵלִין רִשְׁתִּין. אֵינּוֹן תְּרִין פּוֹרְסוֹן, חַד פּוֹרְסֵיִיא דְרְקִיעָא אוֹכְמָא, וְחַד פּוֹרְסֵיִיא דְרְקִיעָא סַסְגוּנָא.

אֵלֶּיךְ תְּרִין פּוֹרְסוֹן, כִּד אֵינּוֹן סְלָקִין, סְלָקִין בְּהַהוּא פּוֹרְסֵיִיא דְרְקִיעָא אוֹכְמָא. וְכִד נַחְתִּין, נַחְתִּין בְּהַהוּא כּוֹרְסֵיִיא דְרְקִיעָא סַסְגוּנָא. אֵלֶּיךְ תְּרִין פּוֹרְסוֹן, חַד מִימִינָא וְחַד מִשְׂמָאלָא. הַהוּא כּוֹרְסֵיִיא דְרְקִיעָא אוֹכְמָא מִימִינָא. וְהַהוּא כּוֹרְסֵיִיא דְרְקִיעָא סַסְגוּנָא מִשְׂמָאלָא. כִּד סְלָקִין בְּכוֹרְסֵיִיא דְרְקִיעָא אוֹכְמָא. מֵאִיךְ פּוֹרְסֵיִיא דְרְקִיעָא שְׂמָאלָא וְנַחְתִּין בֵּיהּ. מִתְגַּלְגְּלִין פּוֹרְסוֹן חַד בְּחַד. (נְקִיזוּ) נַחְתָּא כָּל אֵינּוֹן רִשְׁתִּין בְּגוֹוִייהוּ, וְעֵאלִין לוֹן בְּשִׁפּוּלֵי דְתְהוֹמָא תַּתְּאָה.

קָאִים חַד פּוֹרְסֵיִיא, וְסְלִיק לְעֵילָא מִכָּל אֵינּוֹן תְּהוֹמֵי, וְקָאִים פּוֹרְסֵיִיא אַחְרָא, לְתַתָּא דְכָל תְּהוֹמֵי. (דף רב"ח ע"א) בֵּין תְּרִין פּוֹרְסוֹן אֵלֶּיךְ מִתְגַּלְגְּלִין כָּל אֵינּוֹן תְּהוֹמֵי, וְכָל אֵינּוֹן צְנוּרִין, אֲתַנְעִיצוּ בֵּין תְּרִין פּוֹרְסוֹן אֵלֶּיךְ.

שְׁבָעִין וְחֲמִשׁ צְנוּרִין אֵינּוֹן, שְׁבָעָה אֵינּוֹן עֲלָאִי

אותם אחרים אהונים בהם, וכלם נעוצים בגלגלי הפסא הזה בצד הזה, ונעוצים בגלגלי הפסא בצד הזה.

בהם המים (בתהום) עולים ויורדים. אותם שיורדים פורים בתהומות ובוקעים אותם. אותם שעולים נכנסים לאותם נקבי האבנים, ועולים וממלאים את שבעת הימים. עד פאן שבעת גוני האורות בסוד עליון.

בא וראה, נחשת התנופה שאמרנו, אלה הם אותם הרי נחשת, שנקראו הרי נחשת, והם שנקראו אדני נחשת. (ואלה) עומדים שוערים בכל אותם הפתחים, ומקיפים אותם, את כל אותם שעומדים בפנים, משום שאלה הם שוערים שעומדים בפתחים שבחוץ, ואלה נכנסים ויוצאים בבית המלך.

ומהנחשת הזו, כל אותם כלי המזבח לשמש בו. ואלה הם פלים למזבח. שכשנשמות קרבות לעלות על גבי המזבח, אלה הם עובדים אותה עבודת המזבח, וכלם מסייעים לשמש את אותו שמוש, ונקראים כלי המזבח. וכל הפלים הללו וכל אותם יתדות המשכן, כלם נקראו בשמות, כלי שרת לשמש בקדש. ועל זה עומדים כלם ממנים ידועים ומרפבות ידועות ורוחות ידועות, כל אחד ואחד פראוי לו. ובהיכלות הקדש, שהם היכלות ידועים, כלם בחשבון.

קשר הזקב - בזהב. כסף - בכסף. נחשת - בנחשת. אלה של הנחשת שלמטה נוטלים פח מנחשת של מעלה, וכף הכל. כל אותם גונים מתערבים אלה באלה, לאחזו ולהתקשר אלה באלה.

קרסי זהב אינן לקשר אותן

דכלא. וכל אינון אחרנין אהידן בהו, וכלהו נעיצין בגלגלוי דהאי כורסייא בסטרא דא, ונעיצין בגלגלוי דהאי כורסייא בסטרא דא.

בהו, מיין (בתהומא) סלקין ונחתין, אינון דנחתי כראן בתהומי, ובקעי לון. אינון דסלקין עאלין באינון נוקבי אבנין, וסלקין ומליין לשבעה ימים. עד פאן שבעה גוויי נהורין ברזא עלאה. (ע"ב).

תא חזי, נחשת התנופה דקא אמרו, אלין אינון טורי נחשת, דאקרון הרי נחשת. ואינון דאקרון אדני נחשת. (ואלה) קיימין תרעין, בכל אינון פתחין, וסחרין להו, לכל אינון דקיימין לגו, בגין דאלין אינון תרעין דקיימין לפתחין לבר, ואלין עאלין ונפקי בבי מלכא.

ומן נחשת דא, כל אינון מאנין דמדבחה לשמשא בה. ואלין אינון מאנין למדבחה, דכד נשמתינ מתקרבינ לסלקא על גבי מדבחה, אלין אינון פלחין ההוא פולחנא דמדבחה, וכלהו מסייעי לשמשא ההוא שמושא, ואקרון כלי המזבח. וכל אלין מאנין, וכל אינון יתדות המשכן, פלהו בשמהן אקרון, מאני דשמושא לשמשא בקודשא. ועל דא קיימין פלהו ממנן ידיעאן, ורתיכין ידיעאן, ורוחין ידיעאן, כל חד וחד פדקא חזי ליה. ובהיכלין דקודשא דאינון היכלין ידיעאן, פלהו בחושבנא.

קשורא דדהבא בדהבא. כסףא בכסףא. נחשא בנחשא. אלין דנחשת דלתתא, נטלי חילא מנחשת דלעילא, וכן כלא. כל אינון גווינין מתערבי אלין באלין, לאחדא לאתקשרא אלין באלין.

קרסי זהב אינון קיימין לקשרא אינון יריעין

יריעות אחת עם אחת. קרסי הנחשת עומדים לקשר את המשפן. ואלה כנגד אלה. וכלם עומדים כפוככים הללו שברקיע. כמו שמאירים הפוככים ברקיע ונראים, כך גם מאירים אותם קרסים במשפן, והרי בארנו. ומאירים אותם קרסים ונראים כפוככים שעומדים ובולטים (ולוחטים) ונוצצים, ואותם חמשים של זהב וחמשים של נחשת, ומאירים אלה כנגד אלה.

מתוך האור שלמעלה יוצאת התנוצצות אחת שנוצצת ומאירה לתוך האספקלריה שלא מאירה, ואותה התנוצצות כוליה מכל הגונים שמאירים, ונקראת ארגמן. וכשמה הארגמן הזה באותו אור חשוף (תכלת), אז יוצאת התנוצצות אחת אחרת שלא לוחטת, ומתערבים זה בזה. והם היו לבושי הקדש שהתלבש בהם מיכאל הפהן הגדול.

וכשמתלבש בהם באותם לבושי כבוד, אז נכנס לשמש בקדש, וטרם ילבש המלבושים הללו לא יכנס לקדש. כמו כן - (שמות כד) ויבא משה בתוך הענן ויעל אל החר, ולמדנו שהיה מתלבש בענן. וכשהיה מתלבש בענן, אז ויעל אל החר. וטרם שהתלבש בו, לא יכל להכנס פנימה. כמו כן הפהן הגדול לא נכנס לקדש עד שמתלבש בלבושים הללו כדי להכנס לקדש.

ומשום שיצאו מסודות עליונים והם כמו שלמעלה, נקראים בגדי שרד, משום שגשארו מאותם לבושים עליונים, משום שהיו ממה שגשאר מאורות הזיונים העליונים. תכלת וארגמן - הגונים של סוד השם הקדוש שנקרא שם שלם, ידו"ד אלהים. וזהו סוד שיתלבש בו הפהן

חד בחד. קרסי נחשת אינן קיימאן לקשרא משפנא. ואלין לקבל אלין. וכלהו קיימיין כככביא אלין ברקיעא, כמה דנהירין ככביא ברקיעא ואתחזון, הכי נמי נהירין אינן קרסים במשפנא. והא אוקימנא. ונהירין אינן קרסים ואתחזון, כככביא דקיימי ובלטי (נ"א ולחטי) ונצצי. ואינן חמשיין דדהבא, וחמשיין דנחשא, ונהירין אלין לקבל אלין.

מגו נהורא דלעילא, נפק חד נציצו דנצין, ואנהיר בגו אספקלריא דלא נהרא, והוא נציצו כליל מפל גוונין דנהירין, ואקרי ארגמן. וכד בטש האי ארגמן ביהוא נהורא חשוכא (ס"א תכלא), כדין נפק חד נציצו אחרא דלא להיט, ואתערבו דא בדא. ואינן הוו לבושיין דקודשא, דאתלבש בהו מיכאל כהנא רבא.

וכד אתלבש בהו באינן לבושי יקר, כדין עאל לשמשא בקודשא, ועד לא לביש במלבושיין אלין, לא עאל לקודשא. פגוונא דא, (שמות כד) ויבא משה בתוך הענן ויעל אל החר, ואוליפנא דהוה מתלבש בעננא. וכד הוה מתלבש בעננא, כדין ויעל אל החר. ועד לא אתלבש ביה, לא יכיל למיעל לגו. פגוונא דא כהנא רבא, לא עאל לקודשא, עד דאתלבש באלין לבושיין, בגין לאעלא לקודשא.

ובגין דנפקו מרזין עלאין, ואינן פגוונא דלעילא, אקרון בגדי שרד. בגין דאשתארו מאינן לבושיין עלאין, בגין דהו ממה דאשתאר מנהירין דזיוין עלאין. תכלת וארגמן, גוונין דרזא דשמא קדישא, דאקרי שמא שלים, יהו"ה אלהים. ודא איהו רזא, לאתלבשא כהנא רבא, למיעל לקודשא.

הגדול להפגס לקדש. תולעת שני - הם גונים אדמים. ותכלת וארגמן, שהוא כלול בתוך אותם גונים. ומתוך שהוא מתלבש בהם בלבושים של הגונים הללו, הנה נכנס לפנים ולא דוחים אותו החוצה.

בא וראה, הפל נעשה בסוד האמונה להיות הפל כמו שלמעלה, ועל זה כתוב, בגדי השרד לשרת בקדש. ונקראו בגדי (קדש) שרד, משום שלא נקראים קדש אלא כששורים בו אותם הגונים, שכתוב (ויקרא טו) בגדי קדש הם. וכתוב (ירמיה ב) קדש ישראל לה' ראשית תבואתה. קדש ישראל, משום שבישראל נראים כל הגונים, כהנים לויים וישראל, ואלה הם הגונים להראות בפנים.

בא וראה, אין נשמה עולה להראות לפני המלך הקדוש עד שזוכה להתלבש בלבוש של מעלה להראות שם. וכן כמו זה לא יורדת למטה עד שמתלבשת בלבוש של העולם הזה. כמו כן המלאכים הקדושים שלמעלה, שכתוב בהם (תהלים קב) עשה מלאכיו רוחות משרתיו אש להט, כשעושים שליחות בעולם הזה, אין יורדים למטה עד שמתלבשים בלבוש של העולם הזה, והפל הוא כמו שאותו מקום שהולך לשם. והרי בארנו שנשמה לא עולה אלא בלבוש שמאיר. ובא ראה, אדם הראשון, כשהיה בגן עדן, הנה מתלבש בלבוש כמו שלמעלה, והוא לבוש של אור עליון. כיון שגרש מגן עדן והצטרף לגוני העולם הזה, מה כתוב? (בראשית א) ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבשם. בראשונה היו כתנות אור, אור של אותו אור עליון ששמש בו בגן עדן.

כיון דאתפרך מגנתא דעדן, ואצטרף לגוונין דהאי עלמא, מה כתיב (בראשית א) ויעש יי' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם. בקדמיתא הוו כתנות אור, אור, דההוא נהורא עלאה, דשמש ביה בגן עדן.

תולעת שני אינון גוונין סומקא, ותכלא וארגוונא, דאיהו כליל בכל אינון גוונין. ומגו דאיהו אתלבש בהו בלבושין דגוונין אלין, הוה עאל לגו ולא דחין ליה לבר. תא חזי, פלא אתעביד ברזא דמהימנותא, למהוי כלא פגוונא דלעילא. ועל דא כתיב, בגדי השרד לשרת בקדש. ואקרון בגדי (קדש) שרד בגין דלא אקרון קדש, אלא כד שראן ביה אינון גוונין. דכתיב (ויקרא טו) בגדי (דף רכ"ט ע"ב) קדש הם. וכתיב (ירמיה ב) קדש ישראל ליי' ראשית תבואתה. קדש ישראל: בגין דבישראל אתחזון כל גוונין. כהנים ולויים וישראל. ואלין אינון גוונין לאתחזאה לגו.

תא חזי, נשמתא לא סלקא לאתחזאה קמי מלכא קדישא, עד דזכאת לאתלבשא בלבושא דלעילא לאתחזאה תמן. וכן פגוונא דא לא נחתא לתתא, עד דאתלבשת בלבושא דהאי עלמא.

בגוונא דא מלאכין קדישין דלעילא, דכתיב בהו (תהלים קד) עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לזהט. פד עבדין שליחותא בהאי עלמא, לא נחתין לתתא, עד דמתלבשין בלבושא דהאי עלמא. וכלא איהו פגוונא דההוא אתר דאזיל תמן. והא אוקימנא, דנשמתא לא סלקא, אלא בלבושא דנהיר.

ותא חזי, אדם הראשון פד הוה בגנתא דעדן, הוה מתלבש בלבושא כגוונא דלעילא, ואיהו לבושא דנהורא עלאה.

משום שהרי גן עדן, אור העליון
שמאיר משמש בו. ועל כן, אדם
הראשון, כשנכנס לתוך הגן,
הלביש אותו הקדוש ברוך הוא
בלבוש של אותו אור והכניסו
לשם. ואם לא הלביש בראשונה
באותו אור, לא יכנס לשם. כיון
שגרש משם, הצטרף ללבוש
אחר, אז - ויעש ה' אלהים לאדם
ולאשתו כתנות עור. והפל כמו
שצריך. וכאן כמו כן עשו בגדי
שרד לשרת בקדש, להפגס
בקדש.

והרי פרשוה, שמעשים טובים
שאדם עושה בעולם הזה, אותם
מעשים מושכים אור של הזיו
העליון לבוש להתתקן בו לאותו
העולם להראות לפני הקדוש
ברוך הוא. ובאותו לבוש
שלובש, נהנה ורואה לתוף
האספקלריה המאירה, כמו
שנאמר (תהלים כו) לחזות בנעם ה'
ולבקר בהיכלו.

ועל כן הנשמה מתלבשת בשני
עולמות, להיות לה שלמות בכל
- בעולם הזה שלמטה ובעולם
שלמעלה. ועל זה כתוב, (שם קמ)
אף צדיקים יודו לשמך ישבו
ישרים את פניה. אף צדיקים יודו
לשמך - בעולם הזה. ישבו ישרים
את פניה - באותו עולם.

ויעש את האפוד זהב, הרי
פרשוה. אמר רבי יוסי, אפוד
וחשן היו כאחד, ופרשוה שהרי
במקום אותו הקיום עומדים כל
אותן שתיים עשרה אבנים, כלם
נוטלים שמות בני ישראל, וכלם
שנים עשר תחומים עליונים, כלם
הם בסוד של שבטי ישראל.

וסוד זה כתוב, (שם קכב) ששם עליו
שבטים שבטי יה עדות לישראל
להדות לשם ה'. ששם עליו
שבטים - אלו שנים עשר שבטים
עליונים למעלה, שהם שבטי יה,

בגין דהא גנתא דעדן, נהורא עלאה דנהיר
משמש ביה. ועל דא, אדם קדמאה
כד על לגו גנתא, אלביש ליה קדשא
ברין הוא בלבושא דההוא נהורא, ואעיל
ליה תמן. ואי לא אתלבש בקדמיתא בההוא
נהורא, לא ייעול לתמן. כיון דאתתרון מתמן,
אצטרין למלבושא אחרא, כדין, ויעש יי'
אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור. וכלא כמה
דאצטרין. והכא כגוונא דא, עשו בגדי שרד
לשרת בקדש, לאעלא בקודשא.

והא אוקמוה, דעובדין טבין דבר נש דעביד
בהאי עלמא, אינון עובדין משכי
מנהורא דזיוא עלאה, לבושא, לאתתקנא ביה
לההוא עלמא, לאתחזאה קמי קדשא ברין
הוא. ובההוא לבושא דלביש, אתהגי וחקמי
גו אספקלריא דנהרא, כמה דאת אמר (תהלים כו)
לחזות בנעם יי' ולבקר בהיכלו.

ועל דא, נשמתא אתלבשת בתרין עלמין,
למהוי לה שלימו בכלא, בהאי עלמא
דלתתא, ובעלמא דלעילא. ועל דא כתיב,
(תהלים קמ) אף צדיקים יודו לשמך ישבו
ישרים את פניה. אף צדיקים יודו לשמך בהאי
עלמא, ישבו ישרים את פניה בההוא עלמא.

ויעש את האפוד זהב, (שמות לט) הא אוקמוה.
אמר רבי יוסי, אפוד וחשן כחדא הוו,
ואוקמוה דהא באתר דהוא קיומא, קיימן כל
אינון תריסר אבנין, כלהו נטלי שמהן בני
ישראל, וכלהו תריסר תחומין עלאין, כלהו
ברזא דשבטי ישראל אינון.

ורזא דא כתיב, (תהלים קכב) ששם עליו שבטים
שבטי יה עדות לישראל להודות
לשם יי'. ששם עליו שבטים, אלין אינון
תריסר שבטין עלאין לעילא, דאינון שבטי

שְׁהָרִי שֵׁם זֶה עֲדוּת לְיִשְׂרָאֵל.
אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, פְּעָמִים כְּתוּב
שְׁבָטִים. אֵלָּא, שְׁשָׁם עָלוּ שְׁבָטִים
- אֵלוֹ הַשְּׁבָטִים שְׁלַמְטָה. שְׁבָטִי
יָהּ - אֵלוֹ הַשְּׁבָטִים שְׁלַמְעֵלָה.
עֲדוּת לְיִשְׂרָאֵל - זֶה הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ
הַעֲלִיּוֹן הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא עֲדוּת, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (שם קלב) וְעַדְתִּי זֹו אֶלְמָדָם.
וְאוֹתָם שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבָטִים
קְדוּשִׁים עֲלִיּוֹנִים הֵם שְׁתֵּים
עֶשְׂרֵה אֲבָנִים קְדוּשׁוֹת, וְלִכְּנָן הֵם
עוֹמְדִים לְמִטָּה כְּמוֹ שְׁלַמְעֵלָה,
וְכָל אוֹתָם שְׁמוֹת שֶׁל שְׁנַיִם עֶשֶׂר
הַשְּׁבָטִים, כָּלֶם חֲקוּקִים בְּאוֹתָן
אֲבָנִים, וְהַפֶּהֶן הַגְּדוֹל נוֹטֵל אוֹתָם.
בֹּא וּרְאֵה, כְּשֵׁיֶעֱקֹב הָיָה הוֹלֵךְ
לְחָרָן, מָה כְּתוּב? (בראשית כח) וַיִּקַּח
מֵאֲבָנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשָּׂם מְרֹאשֹׁתָיו.
אֵלוֹ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֲבָנִים
קְדוּשׁוֹת, וְכִלְּן נַעֲשׂוּ אֶבֶן אַחַת,
שְׁכְּתוּב וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר שְׁמִתִּי
מִצְבָּה. וְקוּרָא לְהָן אֶבֶן, מָה
הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁכָּל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה
הָאֲבָנִים נִכְלָלוּ בְּאֶבֶן קְדוּשָׁה
עֲלִיּוֹנָה אַחַת, שֶׁהִיא מַעֲלִיָּהֵן,
שְׁכְּתוּב וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר שְׁמִתִּי
מִצְבָּה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים.

וְלִכְּנָן כָּאֵן הַפֶּהֶן הַגְּדוֹל הָיָה שֵׁם
אוֹתָן עַל לְבוֹ לְזִכְרָם תָּמִיד,
שְׁכְּתוּב (שמות כח) וַיִּשָּׂא אֶהָרָן אֶת
שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל לְבוֹ לְפָנָי
ה' תָּמִיד. וּמִשּׁוּם כֶּף הַכֹּל הוּא
בְּסוּד שֶׁל שְׁנַיִם עֶשֶׂר, שְׁנַיִם עֶשֶׂר
עֲלִיּוֹנִים טְמִירִים לְמַעַלָּה שֶׁנִּגְנָזוּ
בְּסוּד עֲלִיּוֹן קְדוּשׁ, וְהֵם הַסּוּד שֶׁל
הַתּוֹרָה, וַיּוֹצְאִים מִקּוֹל דִּק אַחַד,
וְהָרִי פָּרְשׂוּהָ. שְׁנַיִם עֶשֶׂר אַחֲרֵים
טְמִירִים לְמִטָּה כְּמוֹ שֶׁהֵם,
וַיּוֹצְאִים תוֹנֵף קוֹל אַחַר שֶׁהִיא
אֶבֶן, שְׁכְּתוּב (בראשית מט) מִשָּׁם רָעָה
אֶבֶן יִשְׂרָאֵל.

וְלִכְּנָן פָּרְשׂוּהָ בְּסוּד הַכְּתוּב, (שם כט)
וַנֶּאֱסָפוּ שָׁמָּה כָּל הָעֲדָרִים וַגִּלְלוּ
אֶת הָאֶבֶן. זֹו הַשְּׁכִינָה שֶׁנִּקְרָאת

יָהּ, דְּהָא שְׁמָא דָּא עֲדוּת לְיִשְׂרָאֵל.
אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, תְּרִי זְמַנֵּי כְּתִיב שְׁבָטִים. אֵלָּא,
שְׁשָׁם עָלוּ שְׁבָטִים, אֵלִין שְׁבָטִין
דְּלַתְתָּא. שְׁבָטִי יָהּ, אֵלִין שְׁבָטִין דְּלַעֲיִלָּא.
עֲדוּת לְיִשְׂרָאֵל, דָּא רְזָא דְשְׁמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה
דָּא, דְּאֶקְרִי עֲדוּת, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (תהלים קלב)
וְעֲדוּתִי זֹו אֶלְמָדָם. וְאִינוּן תְּרִיסָר שְׁבָטִין
קְדִישִׁין עֲלָאִין, אִינוּן תְּרִיסָר אֲבָנִין קְדִישִׁין.
וְעַל דָּא אִינוּן קְיָימִין לְתַתָּא, כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיִלָּא,
וְכָל אִינוּן שְׁמָהֵן דְתְּרִיסָר שְׁבָטִין, כְּלָהוּ
גְּלִיפָאן בְּאִינוּן אֲבָנִין, וְכִהְנָא רַבָּא נָטִיל לֹוֹן.

תָּא חֲזִי, יַעֲקֹב כְּדִ הָוָה אָזִיל לְחָרָן, מָה כְּתִיב
(בראשית כח) וַיִּקַּח מֵאֲבָנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשָּׂם
מְרֹאשֹׁתָיו. אֵלִין תְּרִיסָר אֲבָנִין קְדִישִׁין, וְכִלְּהוּ
אֶתְעֵבִידוּ חַד אֲבָנָא, דְכְּתִיב וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר
שְׁמִתִּי מִצְבָּה. וְקְרִי לְהוּ אֶבֶן, מָאי טַעְמָא. בְּגִין
דְכִלְהוּ תְּרִיסָר אֲבָנִין, אֶתְכִלְלוּ בְּאֲבָנָא חַד
קְדִישָׁא עֲלָאָה, דְּאִיהִי לַעֲיִלָּא מְנַהוּן, דְכְּתִיב
וְהָאֶבֶן הַזֹּאת (דף ר"ל ע"א) אֲשֶׁר שְׁמִתִּי מִצְבָּה
יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים.

וְעַל דָּא הֵכָא, כְּהֵנָּא רַבָּא שְׁוִי לֹוֹן עַל לְבִיָּה,
לְדַכְרָא לְהוֹן תְּדִיר, דְכְּתִיב, (שמות כח) וַיִּשָּׂא
אֶהָרָן אֶת שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל לְבוֹ לְפָנָי יי'
תָּמִיד. וּבְגִין כְּהָ, כִּלְּא אִיהוּ בְּרָזָא דְתְּרִיסָר,
תְּרִיסָר עֲלָאִין טְמִירִין לַעֲיִלָּא, דְאַתְגְּנִיזוּ בְּרָזָא
עֲלָאָה קְדִישָׁא, וְאִינוּן רְזָא דְאוּרִייתָא, וְנִפְקִי
מִקּוֹל חַד דְּקִיק וְהָא אוּקְמוּהָ. תְּרִיסָר אַחְרָנִין
טְמִירִין לְתַתָּא, כְּגוּוֹנָא דְלַהוֹן, וְנִפְקִי גוּ קְלָא
אַחְרָא, דְּאִיהִי אֶבֶן דְכְּתִיב, (בראשית מט) מִשָּׁם
רוּעָה אֶבֶן יִשְׂרָאֵל.

וְעַל דָּא אוּקְמוּהָ בְּרָזָא דְקָרָא דְכְּתִיב, (בראשית כט)
וַנֶּאֱסָפוּ שָׁמָּה כָּל הָעֲדָרִים וַגִּלְלוּ אֶת
הָאֶבֶן. דָּא שְׁכִינָתָא, דְּאֶקְרִי אֶבֶן בַּחֲן, אֶבֶן

אֶבֶן בַּחֵן, אֶבֶן יִשְׂרָאֵל. שְׁגוּלָלִים
אוֹתָהּ וּמְכַנְּסִים אוֹתָהּ לְגָלוֹת,
וְכַתוּב וְהִשִּׁיבוּ אֶת הָאֶבֶן עַל פִּי
הַבָּאָר לַמְּקוֹמָהּ, וְעַל שְׁמָהּ
נִקְרָאִים כָּל הָאֲבָנִים.

וְכִכְוֶה אֲבָנִים לְאֲבָנִים. יֵשׁ אֲבָנִים
וְיֵשׁ אֲבָנִים. יֵשׁ אֲבָנִים יְסוּדֵי
הַבַּיִת, שְׁפָתוֹב (מַלְכִּים-א ה) וְיֵצוּ
הַמֶּלֶךְ וַיִּסְעוּ אֲבָנִים גְּדוּלוֹת אֲבָנִים
יְקָרוֹת לְיִסֵּד הַבַּיִת אֲבָנֵי גְזִית. וְיֵשׁ
אֲבָנִים עֲלִיוֹנוֹת נִכְבְּדוֹת, וְהֵן (אֵלֶּה)
שְׁתֵּים עָשָׂרָה, וְהֵן אַרְבַּע מַעְרָכוֹת,
שֶׁלֶשׁ שֶׁלֶשׁ לְכָל מַעְרָכָה לְאַרְבַּעַה
רוּחוֹת הָעוֹלָם. כְּמוֹ כֵּן אוֹתָם
אַרְבַּעַה דְגָלִים שֶׁהֵיוּ הוֹלְכִים
בַּמִּדְבָּר, וְהֵם שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבָטִים,
שְׁלֹשָׁה שְׁלֹשָׁה לְכָל צֶד לְאַרְבַּעַה
רוּחוֹת הָעוֹלָם. וְהַפֶּל סוּד אַחַד,
וְהָרִי פְרִשׁוּהָ.

וְכֹא רָאָה, בְּשַׁעַה שֶׁהִפְחֵן הַגְּדוֹל
הָיָה שֵׁם אֶת שְׁתֵּים עָשָׂרָה הָאֲבָנִים
הַלְלוּ וְלֹבֵשׁ אוֹתָן בַּחֲשׁוֹן וְאַפּוֹד,
אֲזַ שְׂרָתָה עֲלָיו שְׂכִינָה, וְאוֹתָן
שְׁתֵּים עָשָׂרָה אֲבָנִים חֲקוּקוֹת
בְּשִׁמוֹת כָּל הַשְּׁבָטִים, וְכָל שְׁבֵט
וְשְׁבֵט חֲקוּק עַל אֶבֶן אַחַת.
שְׁקוּעוֹת הָיוּ הָאוֹתִיּוֹת עַל
הָאֲבָנִים, וְכִשְׁהָאִירוּ הָאֲבָנִים, הָיוּ
הָאוֹתִיּוֹת בּוֹלְטוֹת הַחוּצָה
וּמְאִירוֹת עַל מַה שֶׁהֲצַטְרְכוּ.

(וּבְאוֹתִיּוֹת הַשְּׁבָטִים) וּבְכָל הַשְּׁבָטִים לֹא
הָיוּ שְׁתֵּי הָאוֹתִיּוֹת ח' ט', בְּשִׁבִיל
שֶׁלֹא נִמְצָא חֲט"א בְּכָלֶם. אָמַר
רַבִּי חֲזַקְיָה, אִם כֹּף, ח' שֶׁהֵשֵׁם
גוֹרֵם - נֶאֱמַר. אֲבָל ט', שֶׁהָיָא אוֹת
טוֹבָה, וְשִׁנְיָנוּ, מִי שְׂרוּאָה ט'
בַּחֲלוּמוֹ טוֹב לוֹ, מִשּׁוּם שֶׁבָּה
פְּתַחַה תּוֹרָה פִּי טוֹב, שְׁפָתוֹב
(בְּרֵאשִׁית א) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר
פִּי טוֹב, וְהוֹאִיל וְהָיָא אוֹת טוֹבָה,
לְמָה לֹא נִכְתְּבָה בְּאוֹתָם שְׁבָטִים?
אָמַר לוֹ, מִשּׁוּם שֶׁסְּמוּכוֹת שְׁתֵּי
הָאוֹתִיּוֹת זֹ לְזֹו. וְעוֹד, שֶׁהָרִי
הָאוֹת ט' גְּנוּזָה וְטַמְרָה, וְהָיָא

יִשְׂרָאֵל. דְּמַגְנְדֵּרִין לָהּ, וְעֵאלִין לָהּ בְּגִלוֹתָא,
וְכַתִּיב וְהִשִּׁיבוּ אֶת הָאֶבֶן עַל פִּי הַבָּאָר
לַמְּקוֹמָהּ, וְעַל שְׁמָהּ אֶקְרוּן כְּלָהּ אֲבָנִין.

וְכִכְוֶה אֲבָנִין לְאֲבָנִין. אֵית אֲבָנִין וְאֵית אֲבָנִין,
אֵית אֲבָנִין יְסוּדֵי בֵּיתָא, דְּכַתִּיב, (מַלְכִּים א

ה) וַיִּצְוּ הַמֶּלֶךְ וַיִּסְעוּ אֲבָנִים גְּדוּלוֹת אֲבָנִים
יְקָרוֹת לְיִסֵּד הַבַּיִת אֲבָנֵי גְזִית. וְאֵית אֲבָנִין
עֲלִאִין יְקִירִין, וְאֵינוּן (אֵלִין) תְּרִיסָר. וְאֵינוּן
אַרְבַּע סְדָרִין, תְּלַתָּא תְּלַתָּא לְכָל סְדָרָא,
לְאַרְבַּע רוּחֵי עֲלָמָא. כְּגוֹוָנָא דָּא אֵינוּן אַרְבַּע
דְּגָלִים, דִּהְיוּ אֲזִלֵי בְּמִדְבָּרָא, וְאֵינוּן תְּרִיסָר
שְׁבָטִין, תְּלַתָּא תְּלַתָּא לְכָל סְטָרָא, לְאַרְבַּע
רוּחֵי עֲלָמָא. וְכִלָּא רְזָא חֲדָא וְהָא אוּקְמוּהָ.

וְתָא חֲזִי, בְּשַׁעַתָּא דְכִהְנָא רַבָּא הָוָה שְׁוֵי אֵלִין
תְּרִיסָר אֲבָנִין, וְלְכִישׁ לֹוּן בַּחוּשְׁנָא
וְאַפּוֹדָא, כְּדִין שְׂרִיא עֲלֵיהָ שְׂכִינְתָּא. וְאֵינוּן
תְּרִיסָר אֲבָנִין, גְּלִיפִין בְּשִׁמְהֵן דְּכִלָּהּ שְׁבָטִין.
וְכָל שְׁבָטָא וְשְׁבָטָא אֲתַגְלִיף עַל אֲבָנָא חֲדָ.
מִשְׁקַעֲזֵן הָוּוּ אֲתוּוֹן עַל אֲבָנִין. וְכַד נִהִירִין
אֲבָנִין, אֲתוּוֹן הָוּוּ בְּלִטִין לְבָר, וְנִהִרִין עַל מַה
דְּאַצְטְרִיכוּ.

(וּבְאוֹתוֹן דְּשְׁבָטִין) וּבְשְׁבָטִין כְּלָהּ, לֹא הָוּוּ תְרִין
אֲתוּוֹן ח' ט', בְּגִין דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח חוּבָה
בְּכִלָּהּ. אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, אִי הָכִי ח' דְּשִׁמָּא
גְרִים יָאוֹת. אֲבָל ט', דְּאִיהִי אֶת טב, וְתַנִּינָן
מֵאַן דְּחָמֵי אֶת ט' בְּחִלְמִיָה, טב לִיָּה, בְּגִין
דְּבִיָּה פְּתַחַא אוּרִייתָא כִּי טוֹב. דְּכַתִּיב, (בְּרֵאשִׁית א)
וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר פִּי טוֹב, וְהוֹאִיל וְהָיָא
אֶת טב, אָמַאי לֹא אֲכַתּוּב בְּאֵינוּן שְׁבָטִין.

אָמַר לִיָּה, בְּגִין דְּסְמִיכִין תְרִין אֲתוּוֹן אֶהֱדִי.
וְתוּ, דְּהָא אֶת ט' גְּנִיז וְטַמְרִי. וְאִיהוּ נִהִיר
נִהִירוּ דְכִלָּהּ, דְּהָא אֶת דָּא נִהִירוּ דְכִלָּהּ הָוִי.
וְלֹאוּ נִהִירוּ אֲשַׁתְּכַח בְּרַ מֵאֶת דָּא, דְּכַתִּיב וַיֵּרָא

מאירה את האור של כלם, שהרי אות זו היא האור של כלם, ואין אור נמצא חוץ מהאות הזו, שכתוב וירא אלהים את האור כי טוב. והוא האור של אותו האור שגנוז וטמיר. ועל זה פתוב, (תהלים פד) לא ימנע טוב להולכים בתמים. וזהו האור של כל השבטים. ומשום כך לא נחקקה בהן. ועוד, שכל השמים עשרה יוצאות מתוך האכסדרה הזו הטמירה שהיא בסוד האות ט', ומשום כך היא טמירה ונגנוזה ואינה נראית בהן.

בא וראה, כל אותן אבנים עומדות בדרך אות ונס, וכלן כשהאירו, אז פני הכהן הגדול היו מאירות, והאותיות מאירות ובלטות להודיע לחוץ. וכשהיו מאירים פני הכהן, אז היו נודעות בליטות האותיות שהוא לטוב, ובזה נודע הכהן אם צדיק האיש אם לא. ועל כך הפל הוא באות ונס, והרי פרושה.

רבי אבא היה מצוי לפני רבי שמעון. אמר לו, זה שכתוב (שמות כח) ונתת אל חשן המשפט את האורים ואת התמים. ושנינו, אורים - שמאירים בדבר שהצטרכו. תמים - שהיו שלמים בדבריהם. עוד אנו צריכים לדעת. (הסוד הנה)

אמר לו, ודאי, וכך הוא, חשן ואפוד כנגד אורים ותמים, וזהו סוד התפלין וקשר התפלין כנגד שני אלה. פתח ואמר, (שם לב) וראית את אחרי ופני לא יראו. וראית את אחרי, הרי שנינו שהראה לו הקדוש ברוך הוא למשה קשר של תפלין. ופני - אלה תפלין ממש. ופני הם תפלין, שהן סוד עליון השם הקדוש. אחרי - הוא סוד קשר התפלין. והרי ידוע לחברים. משום שזו אספקלריה המאירה, וזו אספקלריה שאינה מאירה.

אלהים את האור כי טוב. והוא נהירו דההוא נהורא דגניז וטמיר. ועל דא כתיב, (תהלים פד) לא ימנע טוב להולכים בתמים. ודא איהו נהורא דכלהו שבטין. ובגין כך לא אתגלף בהו. ותו, דכלהו תריסר נפקי מגזו אכסדרא דא טמירא, דאיהי ברזא דאת ט', ובגין כך איהו טמיר וגניז, ולא אתחזי בהו.

תא חזי, פל הני אבנין, קיימי באורה את וניסא. וכלהו פד הו נהרין, פדין פהנא רבא הו נהרין אנפוי, ואתוון נהרין ובלטין לאשתמודעא לבר. וכד הו נהרין אנפוי דכהנא כדין הו אשתמודען פליטו דאתוון, דאיהו לטב. ובדא אשתמודע פהנא, אי זכאה הוא אי לאו. ועל דא כלא איהו באת וניסא, והא אוקמוה.

רבי אבא הוה שכיח קמיה דרבי שמעון, אמר ליה, הא דכתיב, (שמות כח) ונתת אל חשן המשפט את האורים ואת התמים, ותנינן, אורים: דנהרין במלה דאצטריכו. תומים: דאשלימו במלייהו. תו אנו צריכין למנדע. (האי רוא)

אמר ליה, ודאי, והכי איהו, חשן ואפוד לקבל אורים ותומים. ודא רזא דתפלין, וקשרא דתפלין, לקבל תרין אלין. פתח ואמר (שמות לב) וראית את אחרי ופני לא יראו. וראית את אחורי, הא תנינן, דאחזי ליה קדשא בריך הוא למשה, קשר של תפלין. ופני: אלין תפלין ממש. ופני אינון תפלין, דאינון רזא עלאה שמא קדישא. (דף ר"ל ע"ב) אחורי, איהו רזא דקשרא דתפלין. והא ידיעא לגבי חבריא. בגין דדא אספקלריא דנהרא. ודא איהו אספקלריא דלא נהרא.

התפלין. והרי ידוע לחברים. משום שזו אספקלריה המאירה, וזו אספקלריה שאינה מאירה.

בַּגֵּנֶה זֶה, אֹרִים - שְׁמֵאִירִים
בְּדַבְרֵיהֶם. תָּמִים - שְׁמֵשְׁלָמִים
בְּדַבְרֵיהֶם. זֶה פָּנִים וְזֶה אַחֲרֵי.
וְסוּד זֶה - קוֹל וְדַבּוּר. הַקּוֹל מֵאִיר
לְדַבּוּר לְדַבּוּר, הַדַּבּוּר מִשְׁלִים אֶת
הַדַּבּוּר. וְתָמִיד זֶה בְּזֶה עוֹלָיִם וְלֹא
נִפְרָדִים זֶה מִזֶּה לְעוֹלָמִים. מִשּׁוּם
כִּף חֲשׂוֹן וְאִפּוֹד, זֶה פָּנִים וְזֶה
אַחֲרֵי, וְהַכֹּל סוּד אֶחָד בְּלִי הַבְּדֵל
כָּלִל.

אָמַר לוֹ, אִם כִּף שְׂאִינָם נִפְרָדִים
לְעוֹלָמִים, וְיָמִי שֶׁהִפְרָדְתָּם, הָרִי
שְׁנֵינִי, שְׁפָתוֹב (משלי טז) מִפְּרִיד
אֲלוֹף, מִזֶּה שְׁפָתוֹב (שמואל א-ב)
וְיִהְיֶה בְּכַרְח אֲבִיתָר בֶּן אַחִימֶלֶךְ אֶל
דָּוִד קַעֲיֵלָה אִפּוֹד יָרַד בְּיָדוֹ, וְאֵלּוֹ
חֲשׂוֹן לֹא נֶאֱמַר?

אָמַר לוֹ, וְדָאִי כִּף הוּא. כֹּל מִזֶּה
שֶׁהוּא חֲשׂוֹב, הוּא טָמִיר וְגִנּוּז,
וְלֹא נִזְכָּר כֹּל כִּף. כְּמוֹ כִּן נוֹשְׂאֵי
אִפּוֹד בַּד - מִזֶּה שֶׁהוּא בְּגָלוֹי יוֹתֵר,
הוּא נִזְכָּר, בְּשִׁבִיל שְׁמֵתֶכֶסֶה מִזֶּה
שֶׁהוּא בְּגִנּוּזוֹת וְטָמִירוֹת, וְעַל כֵּן
נִזְכָּר מִזֶּה שֶׁהוּא בְּגָלוֹי יוֹתֵר.

וּמִשּׁוּם כִּף הַשֵּׁם הָעֲלִיּוֹן הוּא סוּד
בְּטָמִירוֹת וְגִנּוּזוֹת, וְלֹא נִזְכָּר אֲלֵא
בְּשֵׁם שֶׁהוּא בְּהַתְגַּלּוּת. זֶה נִזְכָּר,
וְזֶה נִגְנָז. זֶה בְּגָלוֹי וְזֶה בְּנִסְתָּר.
וְכֹל מִזֶּה שֶׁהַתְגַּלּוּת, הוּא נִזְכָּר
לְעוֹלָמִים. הַשֵּׁם הַגִּנּוּז הוּא
יְהוָה. הַשֵּׁם שֶׁהוּא בְּהַתְגַּלּוּת
הוּא אֲדֹנָי, וְעַל זֶה נִכְתָּב
בְּאוֹתִיּוֹת טָמִירוֹת וְנִקְרָא
בְּאוֹתִיּוֹת הֶלְלוּ וְנִתְכַּסֶּה זֶה בְּזֶה,
לְהִיּוֹת הַכְּבוֹד הָעֲלִיּוֹן טָמִיר וְגִנּוּז
לְעוֹלָמִים. שְׁכַל דְּרָכֵי הַתּוֹרָה כִּף
הֵם - גְּלוֹי וְנִסְתָּר. וְכֹל דְּבָרֵי
הָעוֹלָם, בֵּין שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה וּבֵין
שֶׁל הָעוֹלָם שְׁלֵמַעְלָה, כֹּלֵם
טָמִירִים וְגִלּוּיִים.

פָּתַח וְאָמַר, (יזנה א) וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
הַגִּידָה נָא לָנוּ בְּאֲשֶׁר לָמִי הָרַעָה
הַזֹּאת לָנוּ וְגוֹ'. בְּפִסּוּק הַזֶּה יֵשׁ
לְהַתְּבַנֵּן, כֹּלֵם שְׂאֵלּוֹ בְּסוּד

דָּא, אֹרִים: דְּנִהְרִין בְּמַלְיָהוּ. תוּמִים:
דְּאִשְׁלִימוּ בְּמַלְיָהוּ. דָּא פָּנִים. וְדָא
אַחֲרֵי. וְרָזָא דָּא קוֹל וְדַבּוּר. קוֹל אֲנִהְרֵי
לְדַבּוּר, לְמַלְלָא. דַּבּוּר אֲשִׁלִּים מְלָה. וְתַדִּיר
דָּא בְּדָא סִלְקוֹן, וְלֹא אֲתַפְרִשֵׁן דָּא מִן דָּא
לְעֵלְמִין, וּבְגִין כִּף, חֲשׂוֹן וְאִפּוֹד, דָּא פָּנִים וְדָא
אַחֲרֵי וְכֹלֵא רָזָא חָדָא בְּלֵא פְרִישׁוּ כָּלִל.

אָמַר לִיהֵ, אִי הָכִי דְלָא מִתַּפְרִשֵׁן לְעֵלְמִין,
וּמֵאֵן דְּאִפְרִישׁ לוֹן, הָא תְּגִינָן, דְּכִתִּיב,
(משלי טז) מִפְּרִיד אֲלוֹף, מִזֶּה דְּכִתִּיב, (שמואל א כג)

וְיִהְיֶה בְּכַרְח אֲבִיתָר בֶּן אַחִימֶלֶךְ אֶל דָּוִד
קַעֲיֵלָה אִפּוֹד יָרַד בְּיָדוֹ, וְאֵלּוֹ חֲשׂוֹן לֹא קֶאֱמַר.
אָמַר לִיהֵ, וְדָאִי הָכִי הוּא, כֹּל מִזֶּה דְּהוּא
חֲשׂוֹב, אִיהוּ טָמִיר וְגִנּוּז, וְלֹא אֲדַכְּרָ כֹּל
כִּף. כְּגִוּוֹנָא דָּא נוֹשְׂאֵי אִפּוֹד בַּד, מִזֶּה דְּאִיהוּ
בְּאַתְגַּלְיָא יְתִיר, אִיהוּ אֲדַכְּרָ, בְּגִין דִּיתְכַּפְּסִי מִזֶּה
דְּאִיהוּ בְּגִנּוּזוֹ וְטָמִירוֹ. וְעַל דָּא אֲדַכְּרָ מִזֶּה
דְּאִיהוּ בְּאַתְגַּלְיָא יְתִיר.

וּבְגִין כִּף, שְׂמָא עֲלָאָה אִיהוּ רָזָא בְּטָמִירוֹ
וְגִנּוּזוֹ, וְלֹא אֲדַכְּרָ אֲלֵא בְּשְׂמָא דְּאִיהוּ
בְּאַתְגַּלְיָא. דָּא אֲדַכְּרָ, וְדָא אֲגִנִּיז. דָּא
בְּאַתְגַּלְיָא, וְדָא בְּסִתִּירוֹ, וְכֹל מִזֶּה דְּאַתְגַּלְיָא
אִיהוּ אֲדַכְּרָ לְעֵלְמִין. שְׂמָא דְּגִנִּיז אִיהוּ יְהוָה,
שְׂמָא דְּאִיהוּ בְּאַתְגַּלְיָא אִיהוּ אֲדֹנָי, וְעַל דָּא
אֲכַתּוּב בְּאַתּוּוֹן טָמִירִין, וְאִקְרִי בְּאַתּוּוֹן אֲלִין,
וְאַתְכַּפְּסִי דָּא בְּדָא, לְמַהוּי יִקְרָא עֲלָאָה טָמִיר
וְגִנִּיז לְעֵלְמִין. דְּכֹל אֹרְחֵי דְּאוֹרִיָּתָא הָכִי
הוּא, אֲתַגַּלְיָא וְסִתִּימָא. וְכֹל מְלִין דְּעֵלְמָא בֵּין
דְּעֵלְמָא דִּין, וּבֵין דְּעֵלְמָא דְּלַעֲיֵלָא, כֹּלֵהוּ אִיהוּ
טָמִיר וְגִלְיָא.

פָּתַח וְאָמַר, (יזנה א) וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הַגִּידָה נָא לָנוּ
בְּאֲשֶׁר לָמִי הָרַעָה הַזֹּאת לָנוּ וְגוֹ'. הָאִי
קָרָא אִיתָ לְאִסְתַּכְּלָא בֵּיהֵ, כֹּלֵהוּ בְּרָזָא

החכמה, שכתוב הגידה נא לנו באשר למי, באשר למי. באשר - שאלו בסוד החכמה. כאן שאלו סוד שהוא בנגלה, לדעת אם בא מזרעו של יוסף, שכיון שראה הים את ארזו, מיד נבקע והיה יבשה, שכתוב (תהלים קיד) הים ראה וינס. הים ראה את אותו שכתוב בו (בראשית ט) וינס ויצא החוצה. מיד - הירדן יסב לאחור.

ועל כן שאלו אותו באשר, שכתוב בו ביוסף, באשר את אשתו. אם באת מאותו הזרע, התפלל שישתק הים מאתנו. למי - ואם באת מזרעו של יעקב, שכתוב בו (שם לב) למי אתה ואנה תלך. והם היו מלאכים קדושים ששלח בשליחותו ונצל מאותה צרה. התפלל לרבונך, וישלח מלאכו ונצל מאותה צרה.

ואם לא, מה מלאכתך - במה אתה מתעסק בכל יום? ומאין תבוא - מי הם אבותיך? מה ארצך - אם היא ארץ ישראל והעניש. ואי מזה עם אתה - אם הוא עמלק או אחד משבעה עממים שראויים להעניש. הפל שאלו אותו פראוי. מה השיב להם? ויאמר להם עברי אנכי, מאותו זרע של אברהם העברי שקדש את שם רבונך בכל יום בעולם. ואת ה' אלהי השמים אני ירא וגו'. הם לא שאלו אותו אלא דבר בנגלה ובנסתר לדעת בו, והוא השיב להם הפל בנגלה.

מה פתוב? וייראו האנשים יראה גדולה. פיון ששמעו את שמו של הקדוש ברוך הוא, מיד פחדו, משום שכלם היו יודעים את הנסים והגבורות שעשה הקדוש ברוך הוא בינם. וכיון שאמר להם את שמו של הקדוש ברוך הוא, מיד פחדו לפניו פחד רב.

דאמר לון שמה דקודשא בריה דאמרי, מיד דחילו קמיה דחילו סגיא.

דחכמתא שאילו. דכתיב הגידה נא לנו באשר למי, באשר, רזא דחכמתא שאילו. הכא שאילו רזא דאיהו באתגלייא, למנדע אי מזרעא דיוסף קאתי, דימא כיון דחמא ארונא דיליה, מיד אתבקע, והיה יבשה, דכתיב (תהלים קיד) הים ראה וינס, הים ראה, ההוא דכתיב ביה (בראשית ט) וינס ויצא החוצה. מיד הירדן יסוב לאחור.

ועל דא שאילו ליה באשר, דכתיב ביה ביוסף, (בראשית ט) באשר את אשתו. אי מההוא זרעא קא אתית, צלי דישתוק ימא מינן. למי, ואי מזרעא דיעקב קא אתית, דכתיב ביה, (בראשית לב) למי אתה ואנה תלך, ואינון הוו מלאכין קדישין, דשדר בשליחותיה, ואשתזיב מההוא עאקו. צלי למרך, וישדר מלאכיה, ונשתזיב מההוא עאקו.

ואי לאו, מה מלאכתך, במה אשתדלותך בכל יומא. ומאין תבוא, מאן אינון אבהתך. מה ארצך, אי היא ארעא דאתחזייא לאתענשא. ואי מזה עם אתה, אי הוא עמלק, או חד משבעה עממין, דאתחזון לאתענשא. פלא שאילו ליה פדקא יאות.

מה אתיב לון, ויאמר אליהם עברי אנכי, מההוא זרעא דאברהם העברי, דאקדיש שמה דמאריה בכל יומא בעלמא. ואת יי' אלהי השמים אני ירא וגו', אינון לא שאילו ליה אלא מלה באתגלייא ובאתפסויא למנדע ביה. ואיהו אתיב לון פלא באתגלייא.

מה פתיב וייראו האנשים יראה גדולה, פיון דשמעו שמה דקודשא בריה דאמרי, מיד דחילו, בגין דכלהו הוו ידעין נסין וגבוראן דעבד קדשא בריה דאמרי, וכיון דאמר לון שמה דקודשא בריה דאמרי, מיד דחילו קמיה דחילו סגיא.

עוד אמר להם שהיא בורח מלפני הקדוש ברוך הוא, ועל פן אמרו לו, מה זאת עשית שאתה ברחת מפניו ולא עשית מצוותיו. ומשום כך מה זאת עשית שאתה עברת על מצוות רבונך.

ובא ראה, כל אלו שהתגירו אחר כך, כשראו את הנסים והגבורות שעשה לו הקדוש ברוך הוא ליונה ביים, וכלם ראו אותו כשנפל ביים, ואותו דג שעולה ויבולע אותו לפניהם, וכשבא אותו דג גדול לעיני הפל ופלט אותו ליבשה, באו אליו והתגירו כלם. זהו שכתוב (יונה ב) משמרים הבלי שוא חסדם יעזבו.

ובא ראה, כל אלה היו גרי צדק, והתחכמו בתורה, והיו חכמים עליונים. משום שהרי הקדוש ברוך הוא התרצה בהם, ובכל אלו שקרבו אליו ומקדשים את שמו בגלוי, שבאשר מתקדש שמו בגלוי, שמו הנסתר מתעלה על כסא כבודו, שכתוב (ויקרא כב) ונקדשתי בתוך בני ישראל.

(בא וראה מה כתוב) (שמות לט) וירכסו את החשן מטבעתיו אל טבעת האפד בפתיל תכלת. למה בפתיל תכלת? אלא להראות שהתכלת הזו נקשרת בכל, ועל זה הכל הוא בסוד עליון.

מה כתוב? (שם כח) פעמון זהב ורמון, ובארנו שהכל בסוד עליון כפי שאמרנו. מה כתוב? ונשמע קולו בבאו אל הקדש לפני ה'. משום שצריך קול שנשמע, והברכות ישרו על העולם בשביל הפהז, שהוא מברך את הכל ועובד הכל. פעמון זהב, הרי בארנו. רמון, שמתמלא כמו הרמון הזה שהוא מלא מהכל, והכל בארנו.

תו אמר לון, דאיהו ערק מקמי קדשא בריך הוא. ועל דא אמרו ליה, מה זאת עשית, דאנת ערקת מקמיה, ולא עבדת פקודי. ובגין כך מה זאת עשית דאנת עברת על פקודי דמארך.

ותא חזי, כל אלין אתגירו לבתר, בד חמו נסין וגבורין דעבד ליה קדשא בריך הוא ליונה בימא. וכלהו חמו ליה בד נפל בימא, (דף ר"א ע"א) והוא נונא דסליק ובלע ליה קמיהו. וכד אתא ההוא נונא רבא לעיניהון דכלא, ופלט ליה ליבשתא, אתו לגביה ואתגירו כלהו. הדא הוא דכתיב, (יונה ב) משמרים הבלי שוא חסדם יעזבו.

ותא חזי, כלהו אלין הוו גרי צדק, ואתחכמו באורייתא, והוו חכימין עלאין, בגין דהא קדשא בריך הוא אתרעי בהו, ובכל אינון דמקרבי לגביה, ומקדשין שמיה באתגליא דכד אתקדש שמיה באתגליא, שמיה דאתפסיא, אסתליק על כרסי יקריה, דכתיב, (ויקרא כב) ונקדשתי בתוך בני ישראל.

(תא הו מה כתיב) (שמות לט) וירכסו את החשן מטבעותיו אל טבעות האפוד בפתיל תכלת. אמאי בפתיל תכלת. אלא לאחזאה דהאי תכלא אתקשר בכלא. ועל דא כלא איהו ברזא עלאה.

מה פתיב, פעמון זהב ורמון, ואוקימנא, וכלא איהו ברזא עלאה כדקאמרן. מה כתיב, ונשמע קולו בבאו אל הקדש לפני יי'. בגין דאצטריך קלא דאשתמע, וברפאן ישרון על עלמא בגיניה דכהנא, דאיהו מברך כלא, ופלא כלא. פעמון זהב, הא אוקימנא. רמון, דאתמלייא כרמונא דא, דאיהו אתמלייא מפלא, וכלא אוקימנא.

ויעש את מעיל האפוד מעשה אורג כליל תכלת. הרי נתבאר בסוד החשן והאפוד, והכל אחד. כליל תכלת, שכך ראוי כמו שבארנו, שתכלת הוא סוד של אור הפסא. תכלת שהוא בקשר של אור לבן, הפל פאחד. ועל זה התכלת הוא לאפוד.

אמר רבי שמעון, הלבושים הללו של הפהן, פלם הם בסוד עליון, להיות לבושים שלמטה כמו שלמעלה. בא וראה, פיון שמייכאל הוא כהן גדול וכא מצד הימין, למה פתוב בגבריאל, (דניאל ו) האיש לבוש הפדים? שהרי הלבושים הם לכהן הגדול, ומייכאל הוא הפהן, וכא מצד הימין? אלא מכאן ששמאל נכלל בימין תמיד, והתלבש בגבריאל בלבושים הללו.

עוד, שהרי גבריאל התמנה שליח בעולם הזה, וכל שליח שהתמנה בעולם הזה, צריך להתלבש בלבושי העולם הזה, והרי בארנו בסוד הנשמה, פשהיא עולה למעלה היא מתלבשת בלבוש כמו שלמעלה, כדי להיות שם. וכן פשיוורת למטה מלמעלה, הפל הוא כמו שאותו מקום שהולכת לשם. כמו כן כל אותם שלוחים שהתמנו בשליחות בעולם הזה, והרי בארנו.

ובא ראה, המעיל הזה של האפוד - לכסות עליו כשלוכב אותו. פתוב (תהלים קלט) אחר וקדם צרתני ותשת עלי פפכה. פסוק זה הרי פרושהו.

אבר בא וראה, בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון, זכר ונקבה נבראו, והיו שניהם זה עם זה קשורים, הנקבה לאחור והזכר לפנים, עד שנסר

ויעש את מעיל האפוד מעשה אורג כליל תכלת. (שמות לט) הא אתמר ברזא דחשן ואפוד, וכלא חד. כליל תכלת, דהכי אתחזי כמה דאוקימנא, דתכלא איהו רזא דנהורא דכורסייא תכלא דאיהו בקשורא דנהירו הורא, פלא כחדא. ועל דא תכלא לאפודא איהו.

אמר רבי שמעון, הני מאני דלבושין דכהנא, פלהו ברזא עלאה איהו, למהוי לבושין דלתתא, פגוונא דלעילא. תא חזי, פיון דמיכאל פהנא רבא איהו, ואתי מסטרא דימינא, אמאי כתיב בגבריאל, (דניאל יב) האיש לבוש הפדים, דהא לבושין לכהנא רבא איהו, ומייכאל איהו כהנא, ואתי מסטרא דימינא. אלא מהכא, דשמאלא אתפליל בימינא תדיר, ואתלבש בגבריאל בלבושין אלין.

תו, דהא גבריאל איהו אתמנא שליחא בהאי עלמא, וכל שליחא דאתמנא בהאי עלמא, אצטריך לאתלבשא בלבושין דהאי עלמא, והא אוקימנא ברזא דנשמתא, פד סלקת לעילא אתלבשת בלבושא כגוונא דלעילא, בגין למהוי תמן. וכן פד נחתת לתתא מלעילא, פלא איהו כגוונא דההוא אתר דאזלת תמן. פגוונא דא כל אינון שליחן דאתמנן בשליחותא בהאי עלמא, והא אוקימנא.

והא חזי, האי מעילא דאפודא, לחפיא עליה, פד לביש ליה. פתיב (תהלים קלט) אחר וקדם צרתני ותשת עלי פפכה. האי קרא הא אוקמוה.

אבר תא חזי, בשעתא דברא קדשא בריך הוא לאדם הראשון. דכר ונוקבא אתבראו,

והו תרווייהו דא עם דא קשורא, נוקבא לאחורא, ודכורא לקמא, עד

אוֹתָם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהַתְקִין אוֹתָהּ וְהִכְנִיס אוֹתָהּ לִפְנֵי אָדָם לְהַסְתַּכֵּל פָּנִים בְּפָנִים. וְכִיּוֹן שֶׁהַסְתַּכְלוּ פָּנִים בְּפָנִים, אִזּוּ רִבְתָּה הָאֵהָבָה בְּעוֹלָם, וְהוֹלִידוּ תוֹלְדוֹת בְּעוֹלָם, מִה שֶׁלֹּא הָיָה מִקְדָּם לָכֵן. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ.

וְאַחַר שֶׁחָטָא אָדָם וְהֵאשָׁה, וּבֹא נִחַשׁ עַל חַוָּה וְהָטִיל בָּהּ זֶהֱמָה, הוֹלִידָה חַוָּה אֶת קַיִן, וְהָיָה דִּיּוּקְנוּ דִּיּוּקָן שְׁלֹמְעֵלָה וּמִטָּה מִסּוּד הַזֶּהֱמָה שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר וּמִהַצַּד שְׁלֹמְטָה. וְעַל כֵּן הוּא הָיָה הָרֵאשׁוֹן שֶׁעָשָׂה מוֹת בְּעוֹלָם, מִשּׁוּם שֶׁהַצַּד שֶׁלּוֹ גָרַם. הַנְּחַשׁ דִּרְכּוֹ הוּא לְאַרְבַּח לְהֵרֵג, אוֹתוֹ שָׂבֵא מִמֶּנּוּ בְּדַרְכּוֹ לְקַח וְהִלֵּךְ. וְעַל זֶה כְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ד) וַיְהִי בְּהֵיוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיִּקַּם קַיִן אֶל הָבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ.

מִצְאָנוּ בְּסִפְרֵי הַקְדְּמוֹנִים, שֶׁכִּשְׁפָהֵרֵג קַיִן אֶת הָבֶל, הָיָה נוֹשֵׁף אוֹתוֹ נְשִׁיכוֹת בְּנִחַשׁ, עַד שֶׁהוֹצִיא אֶת נִשְׁמָתוֹ וְהֵרֵג אוֹתוֹ.

וְכֵן הַדְּבָרִים חֲזָרוּ לִיסוּד הָרֵאשׁוֹן, וְאִם קַיִן לֹא הָיָה מִן אוֹתוֹ הַצַּד, לֹא נִמְצָא כִּף לְאָחִיו. וְעַל כֵּן, כִּיּוֹן שֶׁרָאָה אָדָם שֶׁנִּהְרַג הָבֶל וְגֵרַשׁ קַיִן, אָמַר: מַה אֲנִי אוֹלִיד מִכָּאן וְהִלְאָה. נִפְרַד מֵאִשְׁתּוֹ מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה, וְרוּחוֹת נִקְבוֹת טְמֵאוֹת הָיוּ בְּאוֹת וּמִתְחַמְּמוֹת מִמֶּנּוּ, וְהָיָה מוֹלִיד רוּחוֹת וְשָׂדִים, וְנִקְרָאִים נִגְעֵי בְּנֵי אָדָם, וּבְאַרְנוֹ.

אַחַר כֵּן קָנָא וְהִתְלַבֵּשׁ בְּקַנְיָהּ, וְהִתְחַבֵּר בְּאִשְׁתּוֹ וְהוֹלִיד אֶת שֵׁת, שְׁכָתוּב (בְּרֵאשִׁית ה) וַיּוֹלֵד בְּדַמּוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת. זֶהוּ בְּדַמּוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ, מִה שֶׁלֹּא הָיָה כִּף בְּרֵאשׁוֹנָה, בְּאוֹתָם בְּנֵים רֵאשׁוֹנִים שֶׁהָיוּ מִקְדָּם לָכֵן.

דָּלָא הָוָה הָכִי בְּקַדְמִיתָא, בְּאֵינוֹן בְּנֵין קַדְמָי, דִּהְיוּ מִקְדָּמַת דְּנָא.

דְּנָסַר לוֹן קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַתְקִין לָהּ, וְאַעִיל לָהּ לְקַמִּיָּה דְּאָדָם, לְאַסְתַּכְּלָא אַנְפִּין בְּאַנְפִּין, וְכִיּוֹן דְּאַסְתַּכְּלוּ אַנְפִּין בְּאַנְפִּין, כְּדִין אַתְסָגִי רַחֲמֵימוֹתָא בְּעֵלְמָא, וְאוֹלִידוּ תוֹלְדִין בְּעֵלְמָא, מִה דְּלֹא הָווֹת מִקְדָּמַת דְּנָא, וְהָא אוֹקִימָנָא.

וְלִבְתָּר דִּחַב אָדָם וְאַתְתָּא, וְאַתָּא נִחַשׁ עַל חַוָּה, וְאַטִּיל בָּהּ זֶהֱמָא, אוֹלִידַת חַוָּה לְקַיִן, וְהָוָה דִּיּוּקְנֵיהּ, דִּיּוּקְנָא דְלֵעִילָא וְתַתָּא, מִרְזָא דְזוּהֵמָא דְסִטְרָא אַחְרָא, וּמִסְטְרָא דְלִתְתָּא. וְעַל דָּא אִיהוּ הָוָה קַדְמָאָה, דְעֵבַד מוֹתָא בְּעֵלְמָא, בְּגִין דְסִטְרָא דִּילֵיהּ גָּרִים. חוּיָא אוֹרְחֵיהּ הוּא לְמַהוּי כְּמִין לְקִטּוּלָא, הֵהוּא דְאַתִּי מְגִיָּה אוֹרְחֵיהּ נְקִיט וְאַזִּיל, וְעַל דָּא כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית ד) וַיְהִי בְּהֵיוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיִּקַּם קַיִן אֶל הָבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ.

אַשְׁבַּחְנָא בְּסִפְרֵין קַדְמָאִין, דְּכַד קָטַל לֵיהּ קַיִן לְהָבֶל, הָוָה נִשִּׁיף לֵיהּ נְשִׁיכִין, (דף רל"א ע"ב) כְּחוּיָא, עַד דְאַפִּיק נִשְׁמָתֵיהּ, וְקָטַל לֵיהּ.

וְכֵן מְלִין אֶהְדְּרוּ לִיסוּדָא קַדְמָאָה, וְאִי לָאו דִּהָוָה קַיִן מֵהוּא סִטְרָא, לֹא אִשְׁתַּכַּח הָכִי לְגַבֵּי אַחוּהּ. וְעַל דָּא, כִּיּוֹן דִּחְזָא אָדָם דְאַתְקִטִּיל הָבֶל, וְאַתְתְּרִיךְ קַיִן, אָמַר, מַה אֲנָא אוֹלִיד מִכָּאן וְהִלְאָה, אַתְפָּרַשׁ מְאַתְתִּיהּ מֵאָה וְתִלְתִּין שָׁנִין, וְרוּחוֹן נוֹקְבֵי מִסְאַבֵּי, הוּוּ אַתְיִין וּמִתְחַמְּמִין מְגִיָּה, וְהָוָה אוֹלִיד רוּחוֹן וְשָׂדִין, וְאַקְרוּן נִגְעֵי בְּנֵי אָדָם, וְאוֹקִימָנָא.

לְבָתָּר קִנֵּי וְאַתְלַבֵּשׁ בְּקַנְיָהּ, וְאַתְחַבֵּר בְּאַתְתִּיהּ, וְאוֹלִיד לְשֵׁת. דְכְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית ה) וַיּוֹלֵד בְּדַמּוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת. דָּא אִיהוּ בְּדַמּוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ, מִה

דָּלָא הָוָה הָכִי בְּקַדְמִיתָא, בְּאֵינוֹן בְּנֵין קַדְמָי, דִּהְיוּ מִקְדָּמַת דְּנָא.

משום שהרי בראשונה התחברות
אחרת היתה אליו, ופרשוה, עד
שפאה חנה והתקינה הקדוש
ברוך הוא לאדם, והתחברו פנים
בפנים. ועל זה כתוב, (שם) לזאת
יקרא אשה. זוהי אשה, אבל
אחרת לא נקראת פה, והרי
פרשוה. ומשום שאדם וחנה
נבראו כאחד, כתוב (שם ה) זכר
וניקבה בראם ויברך אותם. שניהם
כאחד היו. ועל זה כתוב, אחור
וקדם צרפתי.

בא וראה, אפוד וחשן - אחור
וקדם היו, וכשהפכה התלפוש
בהם, היה דומה בדיוקן עליון.
והרי נתבאר שאז פניו האירו
והאורות בלטו, ועלו למעלה
מאורות, ואז היה יודע את הדבר.
ומשום כך תקון החשן ותקון
האפוד כאחד נקשרו, ואף על גב
שתקון זה אינו כתקון זה, והכל
בסוד אחד. קשר של זה בזה,
להתאחד חשן באפוד בארבע
טבעות שנקשרו במקום הזה
ובמקום הזה. והם סוד אותן
המרכבות שנקשרו בצד הזה
שלמטה לאותם שלמעלה, והכל
הוא בסוד של אופנים וחיות.

כתוב, בראשית ברא אלהים את
השמים ואת הארץ. ופרשוה,
שהרי הכל כמו כן נעשה המשכן.
כמו שהעולם התחתון עשה כמו
העולם העליון, וכל מעשהו
שעשה כמו שלמעלה - כך גם
המשכן, כל מעשיו הם כמעשה
וכמו של העולם (העליון). (ובאריה,
בדגמא זו נעשה המשכן, וכל מעשיו שעשה
בעולם הזה - בדגמא שלמעלה עשה. וכך גם פן
המשכן, כל מעשיו הם בדגמא מעלה, בדגמא
העולם התחתון ובדגמא העולם העליון).

וכוד זה, כל מעשי המשכן, כלם
מעשים ותקונים שלמעלה
ולמטה, כדי להשרות שכינה
בעולם בדיורים העליונים

בגין, דהא בקדמיתא, אתחברותא אחרא הוות
לגביה, ואוקמוה, עד דאתת חנה,
ואתקין לה קדשא ברין הוא לגביה דאדם,
ואתחברו אנפין באנפין. ועל דא כתיב, (בראשית
ב) לזאת יקרא אשה, דא איהי אתתא, אבל
אחרא לא אקרי הכי. והא אוקמוה. ובגין כך,
דאדם וחנה כחדא אתבריאוו, כתיב (בראשית ה)
זכר וניקבה בראם ויברך אותם, תרווייהו
כחדא הוו. ועל דא כתיב, אחור וקדם צרפתי.
תא חזי, אפוד וחשן, אחור וקדם הוו, וכד
פהנא אתלפש בהו, הוה דמי בדיוקנא
עלאה. והא אתמר, דכדין אנפוי נהירין,
ואתוון בלטיין, וסלקין לעילא מנהרין, וכדין
הוה ידע מלה.

ובגין כך, תקוונא דחושנא, ותקוונא דאפודא,
כחדא מתקשרין. ואף על גב דתקוונא
דדא לאו איהו פתקוונא דדא, וכלא ברזא
חדא. קשוטא דדא בדא, לאתאחדא חושנא
באפודא, בארבע עזקן, דאתקשרן בהאי אתר,
ובהאי אתר. ואינון רזא דאינון רתיכין,
דמתקשרן בהאי סטרא דלתתא, לאינון
דלעילא, וכלא איהו ברזא דאופנין וחיות.

כתיב, בראשית ברא אלהים את השמים ואת
הארץ. ואוקמוה, דהא כלא כגוונא דא
אתעביד משפנא, כגוונא דעלמא תתאה, עבד
כגוונא דעלמא עלאה, וכל עובדוי דעבד
כגוונא דלעילא. הכי נמי משפנא, כל עובדוי
אינון כעובדא וכגוונא דעלמא (עלאה). (ס"א
ואוקמוה כגוונא דא אתעביד משפנא וכל עובדוי דעבד בהאי עלמא כגוונא
דלעילא עבד. והכי נמי משפנא כל עובדוי אינון כגוונא דלעילא כגוונא
דעלמא תתאה וכגוונא דעלמא עלאה).

ורזא דא כל עובדין דמשפנא, פלהו עובדין
ותקונין דלעילא ותתא, בגין לאשראה

ובדיורים התחתונים. כמו כן גן
עדן למטה הוא כמו העליון. וכמו
התחתון - כל הציורים וכל
הדיקנאות של העולם כלם שם.
ועל פן עבודת המשכן ועבודת
שמים וארץ, כלם בסוד אחד.

כתוב (ישעיה מ) שאו מרום עיניכם
וראו מי ברא אלה וגו'. פסוק זה
פרשוהו, אבל בא וראה, וכי
בשביל שישתפל אדם בעיניו
למעלה ומעלה אותם למעלה,
יכול להסתפל במה שלא הרשה
לדעת ולראות?

א"ל, שאו מרום עיניכם - מי
שרוצה להסתפל במעשי הקדוש
ברוך הוא, זקוף עיניו למעלה
ויראה כמה חילות וכמה מחנות
מעשים משנים זה מזה, גדולים
אלה מאלה, ואז תראו ותשאלו
ותאמרו, מי ברא אלה. מי ברא
אלה, הרי בארנו סוד של מי, ברא
אלה, שהוא מקום שעומד מרום
וגנוז ונסתר ולא ידוע ועומד
תמיד לשאלה, משום שלא
התגלה לאותו מקום.

המוציא במספר צבאם, מה זה
המוציא? אלא משום שאותו
מקום טמיר וגנוז, הוא מוציא
הכל בסוד הקול שיוצא מהשופר.
ואותו קול הוא מספר של כל
החילות העליונים וחשבון של
הכל. ומשם נמצא סוד האמונה
העליונה בכל אותם צדדים
עליונים, עד ששופעות הדרגות
ונמשכות למטה, ונפרדים כמה
חילות למיניהם, וכלם עומדים
בחשבון ונקראים בשם. מרב
אונים - זה צד הימין. אמיץ כח
- הצדדים ששופעים משני
עברים.

דבר אחר שאו מרום עיניכם וראו
מי ברא אלה - הפסוק הזה
כשהוקם המשכן והנה מתפקד.

שכינתא בעלמא, בדיורין עלאין, ובדיורין
תתאין. פגוונא דא, גן עדן לתתא, איהו
כגוונא עלאה. וכגוונא תתאה, כל ציורין, וכל
דיוקנין דעלמא כלהו תמן. ועל דא, עבידת
משכנא, ועבידת שמים וארץ, כלהו ברזא
חדא.

כתיב (ישעיה מ) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא
אלה וגו'. האי קרא אוקמוה, אבל תא
חזי, וכי בגין דיסתפל בר נש עינוי לעילא,
וזקוף לון לעילא, יכיל למנדע ולאסתפל
במה דלא אתרשו למנדע ולמחמי.

א"ל שאו מרום עיניכם, מאן דבעי לאסתפל
ולמנדע בעובדוי דקודשא בריה הוא,
יזקוף עינוי לעילא, ויחמי כמה חיילין, וכמה
משרין, עובדין משניין דא מן דא, רברבין
אלין מאלין. וכדין תחמוז ותשאלו ותימרו,
מאן ברא אלין. מי ברא אלה, הא אוקימנא
רזא דמי, ברא אלה. דהוא אתר דקיימא מרום
וגניז וסתים ולא ידיע, וקיימא תדיר לשאלה,
בגין דלא אתגלייא ההוא אתר.

המוציא במספר צבאם, מאי המוציא. אלא
בגין דההוא אתר דאיהו טמיר וגניז,
איהו אפיק כלא, ברזא דקול דנפיק משופר.
וההוא קול, איהו מספר דכל חילין עלאין,
וחושבנא דכלא. ומתמן אשתכח רזא
דמהימנותא עלאה, בכל אינון סטרין עלאין,
עד דנגדין דרגין, ואתמשכאן לתתא,
ואתפרשאן כמה חילין לזנייהו, וכלהו קיימן
בחושבנא, ואקרון בשמא. מרוב אונים, דא
סטרא דימינא. ואמיץ כח, דא סטרא
דשמאלא. איש לא נעדר, סטרין דנגדין

מתרין עברין. (דף רל"ב ע"א).

דבר אחר שאו מרום עיניכם וראו מי ברא

כל מי שראה את המשפן, הסתפל בו למעלה ומטה, ואת הכל ראה במשפן, משום שכל מעשי העולם העליון והתחתון, כלם נתקנו במשפן, והרי בארנו - כל מי שראה אותם הקרסים במשפן והסתפל בהם, היה מסתפל באור שלהם באור הכוכבים, משום שפך עומדים הכוכבים ברכיע.

פתח ואמר, (תהלים קמח) הללויה הללו את ה' מן השמים וגו'. בא וראה, התשבחת הו' אמר דוד כנגד סוד השם הקדוש, שהוא כלל של תשבחת הכל. שתי תשבחות הן, כמו סוד השם הקדוש העליון, שהוא הכלל של תשבחת הכל. ואלו: זה, והשבח האחרון, שהוא כללות השבחים של הכל, שכתוב (שם ק) הללויה הללו אל בקדשו וגו'. אבל זה היה על עשרה מינים, וזהו על שבועה, והכל סוד אחד בשם הקדוש.

הללויה הללו את ה' מן השמים, זוהי ראשית של ששה צדדים להתפשט למטה, שגהו סוד שקיים לשאלה, כמו שנאמר (דברים ה) כי שאל נא לימים ראשנים אשר היו לפניך וגו'. עד כאן יש רשות לשאלה. מן היום אשר ברא וגו', ועד קצה השמים - מכאן והלאה לא עומד לשאלה, משום שהוא מקום טמיר וגנוז.

ועל זה, הללו את ה' מן השמים הללוהו במרומים - אלו שני צדדים, (שם ו) הנהחלה) זמין ושמאל. ומכאן מתפשטים כל האחרים למטה בסוד הדרגות להתפקן פראוי. הללוהו כל מלאכיו - אלו הם שני עמודים שעומדים תחת הגוף להשעין את הגוף עליהם.

למשען גופא עליהו.

אלה, האי קרא כד אתקם משפנא. והוה אתתקן, כל מאן דחמי ליה למשפנא, אסתפל ביה לעילא ותתא, וכלא חמי ביה במשפנא. בגין דכל עובדין דעלמא עלאה ותתאה, בלהו אתתקנו ביה במשפנא, והא אוקימנא, כל מאן דחמי אינון קרסים במשפנא, ואסתפל בהו, הוה מסתפל בנהירו דלהון, בנהירו דפכביא, בגין דהכי קיימן פכביא ברכיעא.

פתח ואמר, (תהלים קמח) הללויה הללו את יי' מן השמים וגו', תא חזי תושבחתא דא אמר דוד, לקבל רזא דשמא קדישא, דאיהו כללא דתושבחתא דכלא. תרין תשבחן אינון, פגוונא דרזא דשמא קדישא עלאה, דאיהו כללא דתושבחתא דכלא. ואינון: דא, ותושבחתא בתראה, דאיהי כללא דתושבחתא דכלא, דכתיב, (תהלים קג) הללויה הללו אל בקדשו וגו'. אבל דא הוה, על עשר מינים. ודא הוא על שבע, וכלא רזא חדא בשמא קדישא.

הללויה הללו את יי' מן השמים, איהו שירותא דשית סטרין לאתפשטא לתתא, דדא איהו רזא דקיימא לשאלה, פמה דאת אמר, (דברים ה) כי שאל נא לימים ראשונים אשר היו לפניך וגו', עד הכא אית רשו לשאלה, מן היום אשר ברא וגו', ועד קצה השמים מכאן והלאה, לאו קיימא לשאלא, בגין דאיהו אתר טמיר וגנוז.

ועל דא הללו את יי' מן השמים הללוהו במרומים, אליו תרין סטרין, (דאינון רומא ושירותא) ימינא ושמאלא. ומחכא אתפשטאן בלהו אחרנין לתתא, ברזא דדרגין לאתתקנא כדקא יאות. הללוהו כל מלאכיו, אליו תרין קיימין דקיימי תחות גופא,

בא וראה, אותם העמודים שהגוף נשען עליהם, עומדים כאן בסוד המלאכים, משום שהירכים הן שליחים ללכת ממקום למקום, ומסוד זה יוצאים אותם שנקראים מלאכים, שהם שליחים ללכת בשליחות אדונם ממקום למקום.

הללוהו כל צבאיו - זהו מקום שיוצאים ממנו כל החילות הקדושים העליונים, סוד אות הברית הקדושה, והוא רשום בכל שאר הרבבות, כמו שאמרנו, שפתוב (ישעיה מח) ה' צבאות שמו, אות הוא בכל שאר החילות והרבבות.

הללוהו שמש וירח - בו עומד הסוד הזה, והוא השמש להאיר, ובו עומדים כוכבים עליונים שמאירים, ומזלות, והרי בארנו. אחר כך חזר למעלה לאותו מקום שעומד ברום המרומים, ושם נתקעים הכל, הללוהו שמי השמים. אחר כך הללו את ה' מן הארץ. כנגד אלה אש וברד וגו'. בא וראה, אותם כוכבים למטה עומדים במשיכה שנמשכים מסוד העליון, משום שהכל עומד בדיוקן עליון, והרי בארנו. ומשום כך כל אותם כוכבים ומזלות מרום הרקיע, כלם עומדים להנהיג בו את העולם שלמטה ממנו, ומשם מתפשטות דרגות, עד שעומדות הדרגות לאותם כוכבים שלמטה, שכלם אין עומדים ברשותם כלום, והרי בארנו, וכלם עומדים ברשות שלמעלה. ועל זה כתוב, (ישעיה מז) יעמדו נא ויושיעך הוכרי שמים החזים בפרוכבים, וכל אלה ברשות ונתבאר.

ויעשו את הכתנת שש וגו' ואת המצנפת שש וגו'. רבי יוסי פתח, (שמות לט) ויהי באחרית הימים נכון יהיה הר בית ה' בראש ההרים וגו'. והנה באחרית הימים, כשיפקד הקדוש ברוך הוא את בת יעקב ויקים אותה מן העפר

תא חזי, אינון קיימין דגופא אשתען עלייהו, קיימי הכא ברזא דמלאכין, בגין דירכין אינון שליחן, למיזל מאתר לאתר, ומרזא דא, נפקין אינון דאקרון מלאכין, דאינון שליחן למהר בשליחותא דמאריהון, מאתר לאתר. הללוהו כל צבאיו, דא איהו אתר דנפקי מניה כל חילין קדישין עלאין, רזא דאת קיימא קדישא, ואיהו רשים בכל שאר רבוון, בדקא אמרן, דכתיב, (ישעיה מח) יי' צבאות שמו, אות איהו בכל שאר חילין ורבוון.

הללוהו שמש וירח, ביה קיימא רזא דא, ואיהו שמשא לאנהרא, וביה קיימין פכבייא עלאין דנהרין, ומזלי, והא אוקימנא. לבתר אהדר לעילא, לההוא אתר דקאים ברומא דמרומים, ותמן תקיעו דכלא, הללוהו שמי השמים. לבתר הללו את יי' מן הארץ, לקבל אלין אש וברד וגו'.

תא חזי, אינון פכבים לתתא, קיימין במשיכו דאתמשכאן מרזא עלאה, בגין דכלא קיימא בדיוקנא עלאה, והא אוקימנא. ובגין כך כל אינון פכבייא ומזלי, מרום רקיעא, פלהו קיימי לאנהגא ביה עלמא דלתתא מניה, ומתמן אתפשטאן דרגין, עד דקיימין דרגין לאינון פכבייא דלתתא, דכלהו לא קיימי ברשותיהו כלום, והא אוקימנא, וכלהו קיימאן ברשותא דלעילא. ועל דא כתיב, (ישעיה מז) יעמדו נא ויושיעך הוכרי שמים החזים בפרוכבים, וכלא איהו ברשותא ואתמר.

ויעשו את הכתנת שש וגו' ואת המצנפת שש וגו'. רבי יוסי פתח, (ישעיה ב) והיה באחרית הימים נכון יהיה הר בית ה' בראש

ההרים וגו'. רבי יוסי פתח, (שמות לט) ויהי באחרית הימים נכון יהיה הר בית ה' בראש ההרים וגו'. והנה באחרית הימים, כשיפקד הקדוש ברוך הוא את בת יעקב ויקים אותה מן העפר

ותתחבר השמש בלבנה, אז נכון יהיה הר בית ה' - זו ירושלים למעלה, שתהיה מתקנת בתקונייה להיות נאורה באור שלמעלה, שכל אורה אינו מתקן אלא באור שלמעלה. ובאותו זמן יאור עליה אור עליון על אחד פי שבעה ממה שהיתה מקדם לכן, כפתיוב (שם ל) והיה אור הלבנה באור החמה ואור החמה יהיה שבועתים וגו'.

בראש ההרים, בראשי ההרים היה צריך להיות! מה זה בראש? אלא האור הזה שהיה לה, בראש ההרים הוא. ומיהו ראש ההרים? זה הפה הגדול שהוא ראש ההרים, הראש של כל צד הימין. וזהו שמתקן את הבית תמיד ומברך אותה להאיר פניה. ועל זה, יהיה נכון.

ובמה יתקן אותה? באותם לבושים שהם כמו שלמעלה, כמו שבארובה. ואותם לבושים פלם עומדים בסוד של שש. והבית הזה, כשהיה מתקן בראש ההרים הזה, שהוא הפה הגדול, אז נקשר ומתעלה למעלה בקיים עליון, ויאור העולם מאותו האור העליון. (א) וזהו ונשא מגבעות, מכל שאר החילות והמחנות העליונים. ואז, ונהרו אליו כל הגוים.

בא וראה, בשעה שהכהן שלמטה פורש ידיו, אז רוח עליונה מאירה ויוצאת, וכל המאורות מאירים, והאורות נמשכים ונאורים ונקשרים אלה באלה, עד שיאירו את פניה של כנסת ישראל, והכל על ידי האור הראשון שהוא הפה. וכשהכהן מתעורר למטה, כהן מתעורר למעלה. ובמעשים שלמטה מתעוררת ההתעוררות שלמעלה.

ואתקשרן אליו באליו, עד דיתנהירו אנפיה דכנסת ישראל, וכלא על ידא דנהורא קדמא דאיהו כהנא. וכד כהנא אתער לתתא, כהנא אתער לעילא. ובעובדין דלתתא, אתער אתערותא דלעילא.

ההרים וגו'. והיה באחרית הימים, כד יפקוד לה קדשא ברין הוא לברתא דיעקב, ויוקים לה מעפרא, ויתחבר שמשא בסיהרא, כדין נכון יהיה הר בית יי', דא ירושלים לעילא, דתהא מתתקנא בתקונתא לאתנהרא בנהורא דלעילא, דכל נהורא לאו איהו מתתקנא, אלא בנהורא דלעילא. ובההוא זמנא יתנהיר עלה נהורא עלאה, על חד שבעה ממה דהות מקדמת דנא, כמה דכתיב, (ישעיה ל) והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבועתים וגו'.

בראש ההרים. בראשי ההרים מיבעי ליה. מאי בראש אלא נהורא דא דיהא לה (דף ר"ב ע"ב) בראש ההרים איהו. ומאן איהו ראש ההרים. דא כהנא רבא. דאיהו ראש ההרים. רישא דכלא סטר ימינא. ודא איהו דמתקן לביתא תדיר, ומברך לה לאנהרא אנפיה. ועל דא, יהיה נכון.

ובמה יתקן לה. באינון לבושין דאינון פגיונא דלעילא, כמה דאוקמוה. ואינון לבושין פלהו קיימן ברזא דשית. והאי ביתא כד יהא מתתקן בהאי ראש ההרים, דאיהו כהנא רבא, כדין אתקשר ואסתלק לעילא בקיומא עלאה, ויתנהיר עלמא מההוא נהירו עלאה, (כדין) ודא הוא ונשא מגבעות, מכל שאר חילין ומשיריין עלאין, וכדין ונהרו אליו כל הגוים.

תא חזי, בשעתא דכהנא דלתתא פריש ידוי, כדין רוחא עלאה אנהיר, ונפיק, וכל פוצינין נהרין, ונהורין אתמשכאן ואתנהרין

ואתקשרן אליו באליו, עד דיתנהירו אנפיה דכנסת ישראל, וכלא על ידא דנהורא קדמא דאיהו כהנא. וכד כהנא אתער לתתא, כהנא אתער לעילא. ובעובדין דלתתא, אתער אתערותא דלעילא.

וְעַל דָּא נִכּוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית יי' בְּרֹאשׁ הַהָרִים וְגו', וְנִהְרֹו אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם. מִשּׁוּם שְׁעֶכְשׁוּ, כָּל שְׂאֵר הַעַמִּים יֵשׁ לָהֶם מִמְּנִים בְּרִקְיַע עֲלֵיהֶם, וּבְאֹתוֹ זְמַן יִבְעַר אוֹתָם וַיִּפֹּל אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁלֹטוֹנָם, שְׁפָתוֹב (ישעיה כד) יִפְקֹד ה' עַל צָבָא הַמְּרוֹם בְּמְרוֹם. וְכִיּוֹן שְׁכֻלָם יַעֲבְרוּ מִשְׁלֹטוֹנָם, אֲזִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתְחַזֵּק לְבָדוֹ, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר (שם ב) וְנִשְׁגַּב ה' לְבָדוֹ בַּיּוֹם הַהוּא. וְאֲזִי, וְנִהְרֹו אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם. וְהוּוּ שְׁפָתוֹב וְהִלְכוּ עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ לְכוּ וְנַעֲלֶה אֶל הַר ה' אֶל בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְגו'.

וְהַבֵּל הוּא בְּשַׁעַה שְׁהַפְּתֵן, שְׁהוּא רֹאשׁ הַהָרִים, יֵאִיר לָהּ, וְהַכֵּל הוּא בְּסוּד שֶׁל שֵׁשׁ, שֵׁשׁ הֵם בְּכֹל הַצְּדָדִים שִׁיאִיר לָהּ, שְׁהַרִי בְּסוּד שֶׁל שֵׁשׁ יֵאִיר לָהּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יְהוּדָה הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, זְמַן הוּא לְלַכֵּת עִם הַשְּׂכִינָה, מִשּׁוּם שְׁשְׂכִינָה לֹא תִשָּׂרָה עֲלֵינוּ אֶלָּא מִתּוֹךְ דְּבַרִּי תוֹרָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִי שְׁהוּא הַרֹאשׁ, יִפְתַּח בְּרֹאשׁ.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (תהלים קיט) צְעִיר אֲנִכִי וְנִבְזָה פְּקֻדֶיךָ לֹא שְׁכַחְתִּי. צְעִיר אֲנִכִי וְנִבְזָה - דָּוִד הַמֶּלֶךְ לְפַעְמִים מִשְׁבַּח אֶת עֲצָמוֹ, שְׁפָתוֹב (שם יח) וַעֲשֵׂה חֶסֶד לְמַשִּׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזֶרְעוֹ עַד עוֹלָם. וְכַתוּב (שמואל ב-כג) נֶאֱמַר דָּוִד בֶּן יִשִׁי וְנֶאֱמַר הַגִּבּוֹר הוֹקֵם עַל מְשִׁיחַ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב. וְלְפַעְמִים עוֹשֶׂה אֶת עֲצָמוֹ עֲנִי, שְׁפָתוֹב (תהלים פו) כִּי עֲנִי וְאֲבִיוֹן אָנִי. וְכַתוּב צְעִיר אֲנִכִי וְנִבְזָה. וְהוּא אוֹמֵר, (שם קיח) אֲבָן מֵאִסוֹ הַבּוֹנִים הִיָּתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה. אֶלָּא, בְּזִמְן שְׁהִיָּה עוֹלָה בְּדַרְגַּת הַשְּׁלוֹם וְהַתְּעֵלָה בְּדִין שֶׁל אֱמֶת וְהִיָּה שׁוֹלֵט עַל שׁוֹנְאֵיו, הִיָּה מִשְׁבַּח אֶת עֲצָמוֹ. וּבְזִמְן שְׁרָאָה

וְעַל דָּא נִכּוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית יי' בְּרֹאשׁ הַהָרִים וְגו', וְנִהְרֹו אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם. בְּגִין דְּהַשְׁתָּא, כָּל שְׂאֵר עַמִּין, אֵיִת לֹון מְמַנָּן בְּרִקְיַע עֲלֵיהוּ. וּבְהַהוּא זְמַנָּא, יִבְעַר לֹון, וַיִּפֹּל לֹון קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מִשְׁוֹלְטַנְיָהוּן, דְּכַתִּיב, (ישעיה כד) יִפְקֹד יי' עַל צָבָא הַמְּרוֹם בְּמְרוֹם, וְכִיּוֹן דְּכֻלְהוּ יִתְעַבְרוּן מִשְׁוֹלְטַנְיָהוּן, כְּדִין קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יִתְתַּקֵּף בְּלַחֲוִדִיָּה, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (ישעיה ב) וְנִשְׁגַּב יי' לְבָדוֹ בַּיּוֹם הַהוּא, וְכִדִּין וְנִהְרֹו אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם. וְהֵדָא הוּא דְּכַתִּיב, וְהִלְכוּ עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ לְכוּ וְנַעֲלֶה אֶל הַר יי' אֶל בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְגו'.

וּבְרָא אִיהוּ, בְּשַׁעַתָּא דְּכַהֲנָא, דְּאִיהוּ רֹאשׁ הַהָרִים וְנִהְרֹו לָהּ, וְכֻלָּא אִיהוּ בְּרֹזָא דְשֵׁשׁ, שִׁית אֵינוֹן בְּכֹל סְטָרִין דִּינִהְרִיר לָהּ, דְּהָא בְּרֹזָא דְשִׁית וְנִהְרִיר לָהּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יְהוּדָה הָיוּ אֲזֵלִי בְּאוֹרְחָא, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, עֵידָן אִיהוּ לְמַהֲרָךְ בְּשְׂכִינְתָּא, בְּגִין דְּשְׂכִינְתָּא לֹא תִשָּׂרִי עֲלֵן, אֶלָּא מִגּוֹ מְלִי דְּאוֹרֵייתָא. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָאֵן דְּאִיהוּ רִישָׁא, לִיִּפְתַּח בְּרִישָׁא.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (תהלים קיט) צְעִיר אֲנִכִי וְנִבְזָה פְּקֻדֶיךָ לֹא שְׁכַחְתִּי. צְעִיר אֲנִכִי וְנִבְזָה, דָּוִד מֶלֶכָא, לְזִמְנִין אִיהוּ קָא מִשְׁבַּח גְּרַמְיָה, דְּכַתִּיב, (תהלים יח) וַעֲשֵׂה חֶסֶד לְמַשִּׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזֶרְעוֹ עַד עוֹלָם. וְכַתִּיב, (שמואל ב כג) נֶאֱמַר דָּוִד בֶּן יִשִׁי וְנֶאֱמַר הַגִּבּוֹר הוֹקֵם עַל מְשִׁיחַ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב. וְלְזִמְנִין עַבְדֵי גְרַמְיָה מִסְּכַנָּא, דְּכַתִּיב, (תהלים פו) כִּי עֲנִי וְאֲבִיוֹן אָנִי. וְכַתִּיב צְעִיר אֲנִכִי וְנִבְזָה. וְאִיהוּ אָמַר (תהלים קיח) אֲבָן מֵאִסוֹ הַבּוֹנִים הִיָּתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה.

אֶלָּא, בְּזִמְנָא דְּהָוָה סְלִיק בְּדַרְגָּא דְשְׁלָמָא, וְאִסְתַּלַּק בְּדִינָא דְקָשׁוּט, וְהָוָה שְׁלִיט

את עצמו בצרה ושונאיו דוחקים אותו, אז הנמיך את עצמו, והיה קורא לעצמו עני, קטן לכלם. מה הטעם? משום שלפעמים היה שולט, ולפעמים היה בצרה של שונאיו.

ועם כל זה, הוא שלט עליהם תמיד ולא יכלו לו. ודוד המלך תמיד היה משפיל עצמו לקדוש ברוך הוא, שכל מי שמנמיך עצמו לפני הקדוש ברוך הוא, הוא מזקיף אותו על הכל, ומשום כך התרצה בו הקדוש ברוך הוא בעולם הזה ובעולם הבא. בעולם הזה - שכתוב (ישעיה לז) וגנותי על העיר הזאת להושיעה למעני ולמען דוד עבדי. ובעולם הבא - שכתוב (הושע א) ובקשו את ה' אלהיהם ואת דוד מלכם ופחדו אל ה' ואל טובו באחרית הימים. דוד הוא היה מלך בעולם הזה, ודוד יהיה מלך לעתיד לבא. ועל זה אמר, אכן מאסו הבונים היתה לראש פנה.

בא וראה, בשעה שהשמש מחזיר פניו ולא מאיר ללבנה, מעבר אורה (ללבנה) ולא מאירה, ואז היא בעני בכל הצדדים, ונתקדרת ואין לה אור כלל. וכש השמש חוזר נגדה ומאיר לה, אז פנייה מאירות, והיא מתקשטת אליו בנקבה שמתקשטת אל הזכר, ואז היא שולטת בשלטון העולם.

ועל זה דוד היה מעטר עצמו באותו גון ממש. לפעמים הוא עני, ולפעמים הוא בעשר ובעשירות הכל, ומשום כך היה אומר צעיר אנכי ונבזה. ועם כל זה - פקדיך לא שכחתי. כמו כן יש לאדם להיות נבזה בעיניו, (ונבזה. ומה אם דוד המלך כה, כל שכן אדם אחר

על שונאיו, הנה קא משבח גרמיה. ובזמנא דחמא גרמיה בעאקו, ושנאוי קא דחקין ליה, פדין מאיך גרמיה, והנה קרי גרמיה מספנא, זעירא לכלא. מאי טעמא. בגין, דהא לזמנין הנה שליט, ולזמנין הנה בעאקו דשנאוי.

ועם כל דא איהו שליט עליהו תדיר, ולא יכילו ליה. ודוד מלכא, תדיר איהו הנה שפיל גרמיה לגבי קדשא בריך הוא, דכל מאן דמאיך גרמיה קמי קדשא בריך הוא, איהו זקיף ליה על כלא. ובגין כך, אתרעי ביה קדשא בריך הוא בהאי עלמא, ובעלמא דאתי. בעלמא דין, דכתיב, (ישעיה לז) וגנותי על העיר הזאת להושיעה למעני ולמען דוד עבדי. ובעלמא דאתי, דכתיב, (הושע א) ובקשו את יי' אלהיהם ואת דוד מלכם ופחדו אל יי' ואל טובו באחרית הימים. דוד איהו הנה מלכא בהאי עלמא, ודוד יהא מלכא לזמנא דאתי. ועל דא אמר, אכן מאסו הבונים היתה לראש פנה.

הא חזי, בשעתא דשמשא מהדר אנפוי, ולא נהיר לסיהרא, אתעבר נהורהא (לסיהרא) ולא נהירת, פדין איהי במספנותא בכל סטרין, ואתקדרת, ולית לה נהורא כלל. וכד שמשא אהדר לקבלה, ואנהיר לה, פדין אתנהירת אנפאה, ואתקשטת לגביה, פנוקבא דאתקשטת לגבי דכורא, וכדין איהי שלטא בשולטנו בעלמא. (דף רל"ג ע"א)

ועל דא, דוד הנה מעטר גרמיה, בההוא גוונא ממש. לזמנין איהו מספנא, ולזמנין איהו בעותרא בעתירו דכלא, ובגין כך הנה אמר, צעיר אנכי ונבזה. ועם כל דא, פקדיך לא שכחתי. פגוונא דא, אית ליה לפר נש למיהוי נבזה בעיניו, (ס"א ונבזה ומה אי דוד מלכא כה כל שכן בר נש אחרא דאית ליה) לאשפלא גרמה

שִׁשׁ לו) לְהַשְׁפִּיל אֶת עַצְמוֹ כַּפֵּל,
לְהִיטוֹ כְּלֵי שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מִתְרַצֵּה בּוֹ, וְהָרִי פְּרֻשׁוֹה,
שְׁכַתוֹב (יִשְׁעִיָּה נז) וְאֵת דְּכָא וְשַׁפֵּל
רוּחַ. עֲכָשׁוּ אֲנִי אֶפְתַּח בְּרֹאשׁ.
פְּתַח וְאָמַר, (יְחֻזְקָא ל מ) וַיָּבִיֵא אוֹתִי
שְׁמָה וְהִנֵּה אִישׁ מִרְאֵהוּ כְּמִרְאֵה
נַחֲשֵׁת וּפְתִיל פְּשָׁתִים בְּיָדוֹ וְקִנְה
הַמְדָּה וְהוּא עֹמֵד בְּשַׁעַר. אֵת זֶה
רָאָה יְחֻזְקָאֵל בְּאוֹתוֹ מִרְאֵה
הַנְּבוּאָה, וְזֵהוּ אִישׁ, שֶׁהוּא
שְׁלִיחַ בְּאוֹתָם לְבוֹשִׁים.

וְכַאֵן לֹא אָמַר אֶלָּא רַק אִישׁ, וְלֹא
אָמַר אִישׁ לְבוֹשׁ הַבְּדִים. אֶלָּא
בְּשַׁעַה שְׁעַשָּׂה שְׁלִיחוֹת לַעֲשׂוֹת
דִּין אוֹ לְהִרְאוֹת דִּין - נִקְרָא
לְבוֹשׁ הַבְּדִים. וּבְשַׁעַה שְׁלֹא כֹּא
לְכֹף - הַשְׁתַּנָּה לְגוֹן אַחֵר. כְּפִי
שְׁלִיחוֹתוֹ - כִּף שׁוֹנֵה מִרְאֵה
שְׁלוֹ בְּאוֹתָם לְבוֹשִׁים וְהַשְׁתַּנָּה
מִלְבוֹשִׁים לְלְבוֹשִׁים, מְשׁוּם
שֶׁהוּא תְּמִיד בְּצַד שְׁמַאל, וְכִמְה
גְּנוּיִם הֵם שְׁמַתְלַבֵּשׁ בָּהֶם, וְכֵל
אוֹתָם שְׂבָאִים מִן הַצַּד שְׁלוֹ.

מִרְאֵהוּ כְּמִרְאֵה נַחֲשֵׁת - כַּאֵן
מִתְלַבֵּשׁ בְּאוֹתוֹ לְבוֹשׁ שֶׁהֵם
טוּרֵי נַחֲשֵׁת, שְׁנֻקְרָאִים הָרִי
נַחֲשֵׁת, וְזֵה הֵבִיא מְדָה לַעֲשׂוֹת
מְדִידָה. זֶה (קִנְהַ הַמְדָּה) אֵינּוּ
הַנִּיצוּץ הַקָּשָׁה הַנֶּעְלָם וְהַגְּנוּז,
אֶלָּא מְשֵׁם יוֹצֵא הַקִּנְהַ הַזֶּה
לְמַטָּה, שְׁנֻגָּשׁ מִתּוֹךְ אוֹר
שְׁנֻשָּׂאָר מִהַנִּיצוּץ הַקָּשָׁה,
כְּשֶׁמִּסְתַּלַּק לְמַעְלָה וְנִחְקַק תּוֹךְ
הַסְּפִיר שְׁנוּצֵץ וְלֹא נוֹדַע. וְעַל כֵּן
אוֹתוֹ קִנְהַ הַמְדָּה עוֹמֵד בְּמְדִידַת
הַמְדָּה שְׁעוֹמֵדַת לְמַטָּה.

וְלַפְעָמִים קִנְהַ הַמְדָּה, וְלַפְעָמִים
קוֹ הַמְדָּה, וְעַל זֶה פְּתִיל וְקִנְהַ,
וְהַכֵּל מְדָה לַעֲשׂוֹת מְדִידָה. (שם)
כֵּן הַמְדִידוֹת שֶׁל יְחֻזְקָאֵל הִיוּ
בְּאוֹתוֹ קִנְהַ הַמְדָּה, וּבְמַעֲשֵׂה
הַמְשַׁפֵּן הַכֵּל הַזֶּה בְּקוֹ הַמְדָּה.

בְּכֹלָא, לְמַהוּי אִיהוּ מְאֵנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אֲתֵרְעֵי בֵיה, וְהָא אוּקְמוּהָ, דְכַתִּיב, (יִשְׁעִיָּה נז) וְאֵת
דְּכָא וְשַׁפֵּל רוּחַ. הַשְׁתָּא אֲנָא אֶפְתַּח בְּרִישָׁא.

פְּתַח וְאָמַר, (יְחֻזְקָא ל מ) וַיָּבִיֵא אוֹתִי שְׁמָה וְהִנֵּה
אִישׁ מִרְאֵהוּ כְּמִרְאֵה נַחֲשֵׁת וּפְתִיל
פְּשָׁתִים בְּיָדוֹ וְקִנְהַ הַמְדָּה וְהוּא עוֹמֵד בְּשַׁעַר.
הָאִי חָמָא לִיָּה יְחֻזְקָאֵל, בְּהֵהוּא חִיזוּ דְנְבוּאָה,
וְהָאִי אִיהוּ אִישׁ, דְּאִיהוּ שְׁלִיחָא בְּאֵינוּן
לְבוֹשִׁין.

וְהָא לֹא אָמַר אֶלָּא אִישׁ, וְלֹא אָמַר אִישׁ
לְבוֹשׁ הַבְּדִים. אֶלָּא, בְּשַׁעַתָּא דְעַבִּיד
שְׁלִיחוֹתָא לְמַעַבְד דִּינָא, אוֹ לְאַחְזָאָה דִּינָא,
אֶקְרִי לְבוֹשׁ הַבְּדִים. וּבְשַׁעַתָּא דְלֹא אֲתִי לְהַכִּי,
אֲשַׁתְּנִי לְגוּוֹנָא אַחְרָא, כְּפּוּם שְׁלִיחוֹתָא, הַכִּי
שְׁנֵי חִיזוּ דִילִיָּה בְּאֵינוּן לְבוֹשִׁין, וְאֲשַׁתְּנִי
מִלְבוֹשִׁין לְלְבוֹשִׁין, בְּגִין דְּאִיהוּ תְדִיר בְּסִטְר
שְׁמַאלָא, וְכִמְה גְּוּוֹנִין אֵינוּן דְּאֲתְלַבֵּשׁ בְּהוּ,
וְכֵל אֵינוּן דְּאֲתִיין מִסְטֵרִיָּה.

מִרְאֵהוּ כְּמִרְאֵה נַחֲשֵׁת, הָכָא אֲתְלַבֵּשׁ בְּהֵהוּא
לְבוּשָׁא דְאֵינוּן טוּרֵי נַחֲשֵׁת, דְּאֶקְרוּן
(זְכוּרִיָּה ו) הָרִי נַחֲשֵׁת. וְדָא אֵייתִי מְדִידוֹ, לְמַעַבְד
מְשַׁחְתָּא. הָאִי (קִנְהַ הַמְדָּה) לָאוּ אִיהוּ בּוּצִינָא
דְקִרְדִּינוֹתָא דְטְמִיר וְגְנוּז, אֶלָּא מִתְמָן נִפְקַת
הָאִי קִנְהַ לְתַתָּא, דְּאֲתַגְלִיד מִגּוֹ נְהִירוֹ
דְּאֲשַׁתְּבִיק מִבוּצִינָא דְקִרְדִּינוֹתָא, כִּד אֶסְתַּלַּקַת
לְעִילָא, וְאֲתַגְלַפַת גּוֹ סְפִירוֹ דְנֻצִיין וְלֹא
אֲתִיידַע. וְעַל דָּא, הֵהוּא קִנְהַ הַמְדָּה אִיהוּ
קִיִּמָא בְּמְדִידוֹ דְמְשַׁחְתָּא, דְקִיִּמָא לְתַתָּא.

וְלִזְמַנִּין קִנְהַ הַמְדָּה, וְלִזְמַנִּין קוֹ הַמְדָּה, וְעַל
דָּא פְּתִיל וְקִנְהַ, וְכֹלָא מְשַׁחְתָּא
לְמַעַבְד מְדִידוֹ, (הַתָּם) כֵּן מְדִידוֹ דְיְחֻזְקָאֵל,
אִיהוּ הָוָה בְּהֵהוּא קִנְהַ הַמְדָּה, וּבְעוֹבְדָא
דְמְשַׁפְּנָא כֹּלָא הָוָה בְּקוֹ הַמְדָּה.

בְּמוֹשֶׁבֶן, בְּאוֹתָהּ מְדִידָה שְׁלֹמֶטָה,
שְׁהִיא קוֹ הַמְּדָה, כְּמוֹ שְׁאוֹתוֹ
הַפְּתִיל, שְׁכָשְׁמַתְחִיל לְהַתְּפַשֵּׁט,
בְּכָל אִמָּה קָשֶׁר אֶחָד, וּבְאוֹתָהּ
מְדָה מוֹדֵד, וְנִקְרָא אִמָּה. וּמִשּׁוּם
כֶּף, (שְׁמוֹת כו) שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים
בְּאִמָּה, שְׁזֵה אֲרָף, וְרֹחַב אֲרֻבַּע
בְּאִמָּה, וְלֹא כְּתוּב אֲרֻבַּע אֲמוֹת,
מִשּׁוּם שְׁאִמָּה הִנֵּה מוֹדֵד לְכָל צֵד.
וְזֶה יוֹצֵא מִסּוּד הַמְּאֹר הַעֲלִיּוֹן,
שֶׁהַמְּדִידָה שֶׁל זֶה לְמִטָּה,
מֵהַמְּדִידָה הַזֹּאת שְׁלֹמֶטָה נִמְצָאת.
הַמְּדִידָה שְׁלֹמֶטָה קִטְנָה אֶלֶף
וְחֲמֵשׁ מֵאוֹת צְדָדִים, וְכָל צֵד וְצֵד
שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֶלֶף אֲמוֹת, וְעַל כֵּן
אִמָּה אַחַת הוֹלֶכֶת בְּכֻלָּן, וְאוֹתָהּ
אִמָּה שְׁזֵה מוֹדֵד, מִתְּפַשֵּׁט קוֹ
הַמְּדָה וְנִתְגַּלִּית עוֹד אִמָּה וּמוֹדֵד,
וְכֵן בְּכָל אוֹתָן מְדִידוֹת. (שְׁנַיִם עֶשֶׂר
אֶלֶף אֲמוֹת מִתְּפַשֵּׁט קוֹ הַמְּדָה וְנִתְגַּלִּית אִמָּה
וּמוֹדֵד, וְכֵן בְּכָל אוֹתָן מְדִידוֹת, וְעַל זֶה אִמָּה אַחַת
הוֹלֶכֶת בְּכֻלָּם, וְהִיא אִמָּה שְׁמוֹדֵדֶת זֶה מוֹדֵדֶת
זֶה.)

שְׁמוֹנֶה וְעֶשְׂרִים בְּאִמָּה, הוּא אֲרָף
שֶׁל אִמָּה אַחַת, וְהִרְחִב אֲרֻבַּע
בְּאוֹתָהּ אִמָּה. נִמְצָא אִמָּה אַחַת
שְׁהִיא שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם שְׁלִישִׁים.
כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (יִשְׁעִיָּה מ) וְכָל בִּשְׁלֹשׁ
עֶפְרַיִם הָאָרֶץ, וְהֵם שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם,
כִּנְגַד שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם שְׁבִילִים
שִׁיּוּצָאִים מִלְּמַעְלָה.

וְכֹאשֶׁר נַעֲשִׂית מִדַּת הָאֲרָף
בְּמְדִידָה הַזֹּאת, הִיא אֲרֻבַּע צְדָדִים
אוֹתוֹ הָאֲרָף. וְכָל צֵד שְׁבַע אֲמוֹת,
שְׁלֻכָּה עוֹלוֹת אוֹתָן שְׁבַע אֲמוֹת
לְאֲרֻבַּע צְדָדִים בְּסוּד שֶׁל שְׁבַע,
(וּבְמִתְחִיבִים) שֶׁהֵם עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנֶה
שֶׁהֵם בְּאֲרָף, מִשּׁוּם שְׁשֻׁבַע הוּא
סוּד עֲלִיּוֹן בְּכָל. וְכָל אוֹתָם
שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם שְׁבִילִים כְּלוּלִים
בְּשֻׁבַע, בְּסוּד הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ.

וְאִם תֹּאמַר, הֲרִי כְּתוּב מְדָה אַחַת
לְכָל הַיְרִיעֶת - וְדָאִי שְׁזֵה מְדָה
אַחַת, אֵף עַל גַּב שֶׁהַתְּפַשֵּׁטָה אִמָּה

בְּמוֹשֶׁבֶן, בְּהוּא מְדִידוֹ דְלִתְתָא, דְּאִיהוּ קוֹ
הַמְּדָה, כְּגוֹנוֹנָא דְהוּא פְתִיל, דְּכֵד
שְׂרִי לְאִתְּפַשֵּׁטָא, בְּכָל אִמָּה חַד קְשָׁרָא,
וּבְהוּא מְשַׁחְתָּא מְדִיד, וְאִקְרִי אִמָּה. וּבְגִין
כֶּף, שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים בְּאִמָּה, דְּדָא הוּא אֲרַבָּא
וּפּוֹתִיָא אֲרֻבַּע בְּאִמָּה, וְלֹא כְּתוּב אֲרֻבַּע אֲמוֹת,
בְּגִין דְּאִמָּה מְדִיד לְכָל סְטָר.

וְהִיא נִפְקָא, מְרֻזָא דְבוּצִינָא דְלְעִילָא, דְּמְדִידוֹ
דְּהִיא לְתַתָּא מֵהִיא מְדִידוֹ דְלְעִילָא
אֲשַׁתְּכַח. מְדִידוֹ דְלִתְתָא זְעִיר, אֶלֶף וְחֲמֵשׁ
מֵאָה סְטָרִין, וְכָל סְטָרָא וְסְטָרָא תְרִיסָר אֶלְפִי
אֲמִין, וְעַל דָּא אִמָּה חַד אֲזִיל בְּכֻלָּהּ, וְהוּא
אִמָּה דְמְדִיד דָּא, אִתְּפַשֵּׁט קוֹ מְשַׁחְתָּא
וְאִתְגַּלִּיָּא אִמָּה וּמְדִיד, וְכֵן בְּכָל אֲיִנוֹן
מְשַׁחְתִּי. (ס"א תְרִיסָר אֶלְפִי אֲמִין אִתְּפַשֵּׁט קוֹ מְשַׁחְתָּא וְאִתְגַּלִּיָּא אִמָּה
וּמְדִיד וְכֵן בְּכָל אֲיִנוֹן מְשַׁחְתִּי וְעַל דָּא אִמָּה חַד אֲזִיל בְּכֻלָּהּ וְהוּא אִמָּה דְמְדִיד
דָּא מְדִיד דָּא.)

שְׁמוֹנֶה וְעֶשְׂרִים בְּאִמָּה, אִיהוּ אֲרַבָּא, דְּחַד
אִמָּה, וּפּוֹתִיָה אֲרֻבַּע בְּהוּא אִמָּה.
אֲשַׁתְּכַח, אִמָּה חַד דְּאִיהוּ תְלָתִין וְתָרִין
שְׁלִישִׁים. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (יִשְׁעִיָּה מ) וְכָל בִּשְׁלֹשׁ
עֶפְרַיִם הָאָרֶץ, וְאֲיִנוֹן תְּלָתִין וְתָרִין, לְקַבֵּל תְּלָתִין
וְתָרִין שְׁבִילִין דְּנִפְקִין מִלְּעִילָא.

וְכֵד אִתְּעֵבִיד מְשַׁחְתָּא דְאַרְבָּא בְּהִיא מְדִידוֹ,
אִיהוּ אֲרֻבַּע סְטָרִין הוּא אֲרַבָּא. וְכָל
סְטָרָא ז' אֲמִין, דְּלְהִכִּי סְלָקוֹן אֲיִנוֹן שְׁבַעָה
אֲמִין, לְאַרְבַּע סְטָרִין, בְּרֻזָא דְשֻׁבַע, (ס"א וּמִתְחִיבִין)
דְּאֲיִנוֹן תְּמַנְיָא וְעֶשְׂרִים דְּאֲיִנוֹן בְּאַרְבָּא, בְּגִין
דְּשֻׁבַע אִיהוּ רְזָא עֲלָאָה בְּכֻלָּא. וְכָל אֲיִנוֹן
תְּלָתִין וְתָרִין שְׁבִילִין כְּלִילָן בְּשֻׁבַע, בְּרֻזָא
דְּשֻׁמָא קְדִישָׁא.

וְאִי תִימָא, הָא כְּתוּב מְדָה אַחַת לְכָל הַיְרִיעוֹת.
וְדָאִי מְדָה אַחַת אִיהוּ, אֵף עַל גַּב

אחר אמה, וזה אחר זה, והכל בסוד (מסוד) המאור העליון זה בא, להיות מעלה ומטה מדה אחת. וזוהי המדה שהיא בקדשה יתרה, משום שיש מדה אחרת שהיא לכסות על זו שהיא בפנים. שהרי במדה אחרת שמכסה על זה עולה בחשבון לחשבון שלשים וארבע, ובפנים לחשבון שלשים ושתים, (שהיא לכסות על זה שהיא לבפנים ועולה בחשבון, בחשבון שלשים וארבע, ולבחון לחשבון שלשים ושתים) וזהו סוד שמכסה זה על זה, שלשים ושתים לבפנים - שלשים וארבע (שלשים ושתים הוא עומד בפנים, שלשים וארבע הוא עומד בחוץ).

משום שהרי מדה ראשונה, שהיא קדושה בגונים קדושים, שהם שש משזר ותכלת וארגמן ותולעת שני, אלו גונים קדושים, וכל חשבוננו עולה לחשבון שלשים ושתים. ומדה שנייה, שהיא לחוץ לכסות על זה, עולה לחשבון שלשים וארבע, וזהו סוד הכתוב (תהלים מא) אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה' ביום רעה ממש ימלטהו ה'. סוד החשבון לפנים, שהוא סוד שלשים ושתים. ובאותו חשבון של בחוץ מה כתוב? ועשית יריעת עזים. יריעת עזים, למה עזים? אלא הסוד הגון שלו, לתת מקום בסוד הקדש, ומשום כף יריעת עזים ודאי. כתוב (שיר ו) אל גנת אגוז ירדתי וגו', הרי פרושה, אבל מה אגוז יש לו קלפה שמקיפה ומכסה את המוח, והמח מבפנים, אף כף בכל דבר של קדש - הקדשה בפנים, והצד האחר בחוץ. וסוד זה - (חבקוק א) רשע מכתיר את הצדיק. ועל פן נקרא אגוז, והרי פרושה.

בא וראה, באותו שבחון - כל מה שמוסיף, גורע. וסימנך פרי

דאתפשט אמה בתר אמה, ודא בתר דא, וכלא ברזא (כ"א מרזא) דבוצינא דלעילא קא אתיא, למהוי עילא ותפא משחתא חדא.

ודא איהו משחתא דאיהו בקדושה יתיר, בגין דאית משחתא אחרא, דאיהי לחפיא על דא דאיהי לגו. דהא במשחתא אחרא דחפיא על דא, סלקא בחושבנא בחושבון תלתין וארבעה, ולגאו בחושבון תלתין ותריין (כ"א דאיהי לחפיא על דא דאיהי לגו וסלקא בחושבנא, בחושבון ד"ל ולגאו בחושבון ל"ב) ודא איהו רזא (דף רל"ג ע"ב) דחפיא דא על דא, ל"ב לגו, ד"ל (ל"ב איהו קנימא לגו, ד"ל איהו קנימא) לבר.

בגין דהא משחתא קדמאה, דאיהו קדישא בגוונין קדישין, דאינון שש משזר ותכלת וארגמן ותולעת שני, אלין גוונין קדישין, וכל חשבון דיליה סלקא לחושבון תלתין ותריין. ומשחתא תניינא דאיהו לבר לחפיא על דא, איהי סלקא לחושבון תלתין וארבעה. ודא איהו רזא דכתיב, (תהלים מא) אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו יי'. ביום רעה ממש, ימלטהו יי'.

רזא דחושבנא לגו, דאיהו רזא תלתין ותריין. ובההוא חשבנא דלבר, מה כתיב, ועשית יריעות עזים. יריעות עזים, אמאי עזים. אלא רזא דגוונא דיליה, למיהב דוכתא ברזא דקודשא, ובגין כף יריעות עזים ודאי. כתיב (שיר השירים ו) אל גנת אגוז ירדתי וגו', הא אוקמוה, אבל מה אגוז אית ליה קליפה, דסחרא וחפיא על מוחא, ומוחא לגו, אוף הכי בכל מלה דקודשא, קדשה לגו, וסטרא אחרא לבר. ורזא דא, (חבקוק א) רשע מכתיר את הצדיק. ועל דא אקרי אגוז, והא אוקמוה.

תא חזי, בההוא דלבר, כל מה דאוסיה גרע, וסימניה פרי החג, דמתמעטין ואזלין.

החג, שמתמעטים והולכים. אף כּאן גם, בּמה שבפנים כּתוב, ואת המשכן תעשה עֶשֶׂר יריעות. ובמה שבחוץ כּתוב, עשתי עֶשֶׂר יריעות. הוסיף אותיות וגרע מהחשבון. הוסיף חשבון וגרע (אותיות). הוסיף חשבון, שכתוב (שמות כו) ארְךָ היריעה האחת שלשים באמה היריעה. וכשעולה לחשבון, עולה לחשבון שלשים וארבע, שאין בכל אותם מיני העני כמו אותו שנקרא ד"ל. ומשום כּף, כשעולה לחשבון יותר, עולה בחסרון.

ובשהוא גורע בחשבון (גורע), עולה בעליה, שעולה לסוד של שלשים ושתים, שהם סוד כל האמונה, והוא סוד השם הקדוש. ולכן זה עולה וזה גורע. זה עולה וגורע, וזה גורע ועולה. זה לפנים, וזה לחוץ.

כן המדה הנה מתחיל להתפשט ומודד המדה לקרשים, שכתוב (שמות לו) ויעש את הקרשים למשכן עצי שטים עמדים. ואלו הם סוד השרפים, והרי פשוטה, שכתוב עצי שטים עמדים, וכתוב (ישעיהו ו) שרפים עמדים.

מדידת המדה הזו - עשר אמות ארְךָ הקרש ואמה וחצי האמה. כּאן כּתוב עֶשֶׂר אמות, ולא כּתוב עֶשֶׂר באמה. אלו שלש שלש שלש שהן תשע, ואחד ששורה עליהם, ונהו רוח אחת ששורה עליהם.

והרי אמרנו כּמה הוא שעור האמה, ונהו סוד השעור - אחת עֶשֶׂר וחצי, שעולים ולא עולים, משום שגורעים מאותם האופנים. ופשוטה בסוד המרפכה הקדושה, והם עשרים, עֶשֶׂר לצד זה ועֶשֶׂר לצד זה, עד שכלם מתעוררים (בפנים) בסוד

אוף הקא נמי, בּמה דלגאו כּתיב, ואת המשכן תעשה עֶשֶׂר יריעות. בּמה דלבר כּתיב, עשתי עֶשֶׂר יריעות. אוסיף אתוון וגרע מחושבנא. אוסיף חשבנא וגרע (אחתיות), אוסיף חשבנא, דכתיב, (שמות כו) ארְךָ היריעה האחת שלשים באמה ורחב ארבע באמה היריעה. וכד סליק לחושבנא, סליק לחושבון תלתין וארבעה. דלית בכל אינון זיני מספנותא, פההוא דאקרי ד"ל, ובגין כּף פד סליק לחושבנא יתיר, סליק בגריעו.

וכד איהו גרע בחושבנא (גרע), סליק בסליקו, דסליק לרזא דל"ב, דאיהו רזא דכל מהימנותא, ואיהו רזא דשמא קדישא, ועל דא, דא סליק, ודא גרע. דא סליק וגרע. ודא גרע וסליק. דא לגו. ודא לבר.

האי קו המדה, שרי לאתפשטא, ומדיד משחתא לקרשים, דכתיב (שמות לו) ויעש את הקרשים למשכן עצי שטים עומדים, ואלין אינון רזא דשרפים, והא אוקמוה, דכתיב עצי שטים עומדים, וכתיב (ישעיהו ו) שרפים עומדים.

מדידו דמשחתא דא, עֶשֶׂר אמות ארְךָ הקרש ואמה וחצי האמה. הקא כתיב עֶשֶׂר אמות, ולא כתיב עֶשֶׂר באמה. אלין תלת תלת תלת, דאינון תשע, וחד דשריא עלייהו, ודא איהו רוחא חדא דשריא עלייהו.

והא אמרן, כּמה איהו שיעורא דאמה. ודא איהו רזא דשיעורא חד סרי ופלגא, דסלקין, ולא סלקין, בגין דגרעין מאינון אופנים. ואוקמוה ברזא דרתיכא קדישא, ואינון עשרין, להאי סטרא עֶשֶׂר, ולהאי סטרא עֶשֶׂר, עד דסלקין לרזא דשרפים שעולים לסוד השרפים העליונים. ואחר כּף עולה סוד הקדש

אותו הברית התיכון, כמו שבארונה, ולכן חצי יש בו בלא שלמות.

סוד המדה הזו, לעשרים קרשים הם מאתים ושלושים, וכל זה עומד במדידה בחשבון, וכך עולה כל חשבון שיוצא מהמדידה הזו בסוד אותם השרפים.

יריעות המשכן שאמרנו, שהם סודות עליונים, סוד השמים, והרי פשוטה (תהלים קד) נוטה שמים פיריעה. והסוד של זה באותו חשבון שאמרנו. ויש יריעות שאמרנו בסוד אחר, ויש יריעות בסוד אחר, והכל הוא בסוד שלמעלה. ועל פן הכל הוא כדי לדעת חכמה של כל צד וצד וכל דבר ודבר. ועל פן מבחין אדם בין טוב לרע, בין סוד החכמה ובין דבר שאינו עומד בחכמה. ובסוד המדידה הראשונה הרי נתבאר בכמה צדדים הוא.

הסוד הזה סוד הארון שעומד בחשבון ממה שהוא נוטל וממה שהוא מקבל וממה שיש בו. וממה הוא מקבל? שהוא שני צדדים, ולוקח מאותם שני צדדים. ועל פן אמה היא בצד זה ואמה בצד זה, וחצי ממנו. ומשום כך, (שמות כה) אמתים וחצי ארפו. אמתים משני צדדים, וחצי שלו, הרי זה בארף. ברחב ובגובה אמה וחצי, אחד מאותו צד יותר, שנוטל כמו שמיין ושמאל, וחצי שלו. שהרי אין שורה הדבר אלא על דבר, ומשום כך חצי בכל חשבון וחשבון, ומשום כך הארון מקבל מהכל ועומד בסוד החשבון של הכל.

והרי פשוטה, על מה הוא מצפה בזקב בפנים ובחוץ, והרי הוא

עלאין. ולבתר סליק רזא דקודשא, עד דאתערין (ס"א דאתערין) בלהו, ברזא דההוא בריח התיכון, כמה דאוקמוה, ועל דא פלג אית ביה בלא שלימו.

רזא דהאי משחתא, לעשרין דפין אינון מאתן ותלתין. וכל האי קיימא במדידו בחושבנא, והכי סליק כל חשבון דנפקא מהאי מדידו ברזא דאינון שרפים.

יריעות דמשפנא דאמרן דאינון רזין עלאין.

רזא דשמיא והא אוקמוהא (תהלים קד)

נוטה שמים פיריעה. ורזא דהאי בההוא חשבון דקאמרן. ואית יריעין דקאמרן ברזא חדא ואית יריעין ברזא אחרא, וכלא איהו ברזא דלעילא. ועל דא כלא איהו למנדע חכמתא, דכל סטרא וסטרא, וכל מלה ומלה. ועל דא אבחיין בר נש בין טב לביש, בין רזא דחכמתא, ובין מלה דלא קיימא בחכמתא. וברזא דמדידו קדמאה, הא אתמר בכמה סטריין איהו.

רזא דא רזא דארונא דקאים בחושבנא, ממה דאיהו נטיל, וממה דאיהו קביל, וממה דאית ביה, וממה דאיהו מקבל: דאיהו תרין סטריין, ונטיל מאינון (דף רל"ג ע"א) תרין סטריין. ועל דא אמה איהו בסטרא דא, ואמה בסטרא דא, ופלגא דיליה. ובגין כך אמתים וחצי ארפו, אמתים מתרין סטריין, ופלגא דיליה, האי בארפא. פפותיא ורומא, אמה וחצי, חד מההוא סטרא יתיר, דקא נטיל פגוונא דימינא ושמאלא. ופלגא דיליה. דהא לא שרינא מלה, אלא על מלה ובגין כך, פלגא בכל חשבון וחושבון, ובגין כך, ארונא מקבלא מפלא, וקיימא ברזא דחושבנא דכלא.

והא אוקמוה, על מה איהו מחפייא בדהבא, לגו ולבר, והאי איהו

שעור לעמד במדידה ראשונה?
והכל עומד בסוד אחד. השלחן
כמו כן, שמורד באתו השעור
הראשון.

אבל מדידת הארון הזו, שעומדת
בסוד התורה ובאותה מדה
ראשונה שאמר אבא, אין בה
לעשות שעור יותר כמו שהוא
גלה בסוד לחכמים העליונים
לדעת בה את סוד החכמה,
להבחין בין טוב לרע, בין חכמה
עליונה לחכמה אחרת, כלם
מעשים אחרים, כלם במדידת
האמה באותה המדה, פרט למדת
החשן שהיא זרת, והרי פרשה.
בא וראה, הכתנת (אף על גב) של
כלם נעשו בסוד הקדש, הכל הוא
בסוד של שש, ובמעשה של שש,
ועומד בשש. וכלם תקונים
להתלבש ולהתקין בהם שש
ובסוד של שש.

והכל בסוד של קו המדה. וקנה
המדה באותה מדידת חזקאל,
משום שהוא בית להתקים (משום
זה הבית לא התקים) במקומו באותם
פתלים, באותן חומות, באותם
פתחים ובאותן דלתות כדי להיות
הכל במדידה.

אבל לעתיד לבא מה כתוב
באותה המדה? (חזקאל מא) ורחבה
ונסבה למעלה למעלה. בשעה
שיתחילו לבנותה, קנה המדה
הזה עולה למעלה למעלה, לארץ
ולרחב, שתהיה התפשטות הבית
לכל הצדדים ולא יסתכלו עליה
לרע, כמו שבארוה, שכתוב (זכריה
ט) ודמשק מנוחתו. שהרי באתו
זמן לא ימצא דין בעולם, משום
כך הכל מתקים על מקומו בקיום
שלם, כמו שנאמר (שמואל ב-ז) לא
ירגז עוד ולא יסיפו בני עולה
לענותו וגו'.

ובא ראה, כל המדות וכל
המדירות, כלן עומדות בעולם

שיעורא למיקם במדידו קדמא, וכלא קאים
ברזא חדא. פתורא, פהאי גוונא דמדיד
בההוא שיעורא קדמא.

אבל האי מדידו דארונא, דקיימא ברזא
דאורייתא, ובההוא משחתא קדמא
דקאמר אבא, לית בה למעבד שיעורא יתיר
כמה דאיהו גלי ברזא לחכימי עליונין,
למנדע בה רזא דחכמתא, לאבחנא בין טב
לביש, בין חכמתא עלאה, לחכמתא אחרא.
פלהו עובדין אחרנין, פלהו במדידו דאמה,
בההוא משחתא, פר משחתא דחשן, דאיהו
זרת, והא אוקמוה.

תא חזי, פתנת (אף על גב) דכלהו אתעבידו ברזא
דקדושה, פלא איהו ברזא דשש,
ובעובדא דשש, וקיימא בשש. וכלהו תקונין,
לאתלבשא ולא תקנא בהו שש, וברזא דשש.
ובלא ברזא דקו המדה. וקנה המדה בההוא
מדידו דיחזקאל, בגין דאיהו ביתא
לאתקיימא (נ"א בגין דא ההוא ביתא לא איתקיימא) באתריה,
באינון כותלין, באינון שורין, באינון פתחין,
באינון דלתין, בגין למהוי כלא במדידו.

אבל לזמנא דאתי, משחתא ההוא מה כתיב
בה, (יחזקאל מא) ורחבה ונסבה למעלה
למעלה. בשעתא דישרי למבני ביה האי קנה
המדה, סלקא לעילא לעילא, לארפא
ולפותיא, למהוי אתפשטותא דביתא בכל
סטרין ולא ישגחון עליה לביש, כמה
דאוקמוה, דכתיב, (זכריה ט) ודמשק מנוחתו.
דהא בההוא זמנא דינא לא ישתכח בעלמא,
בגין כך פלא אתקיים על קיומיה בקיומא
שלם, כמה דאתאמר (שמואל ב ז) לא ירגז עוד
ולא יסיפו בני עולה לענותו וגו'.

ותא חזי, כל משחתין, וכל מדידין, פלהו

הַזֶּה, (וכל המדידות של המשכן הזה והבית הזה בלשם) כְּדֵי לָקִים אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה בְּסוּד כְּמוֹ שְׁלֹמֹעַלָה, לְקַשֵּׁר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה בְּעוֹלָם שְׁלֹמֹעַלָה, לְהִיטֹת הַכֹּל אֶחָד בְּסוּד אֶחָד. וּבָאוֹת זְמַן שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתְעוֹרֵר לְחַדֵּשׁ אֶת הָעוֹלָם, אִזּוֹ יִמְצְאוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּסוּד אֶחָד, וּיְכַבְּדוּוּ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל, וְאִזּוֹ כְּתוּב (זכריה יד) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד. פְּתַח רַבִּי יְהוּדָה אֶתְרִיו וְאָמַר,

(תהלים כח) סוּד ה' לִירְאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם. פְּסוּק זֶה הָרִי פְּרִשְׁוֵהוּ, אֲבָל סוּד ה' לִירְאָיו - אוֹתוֹ סוּד עֲלִיּוֹן שְׁעוֹמֵד בְּגִיזוֹת, (שהוא סוֹתוֹ וְגוֹ) לֹא עוֹמֵד אֶלָּא לִירְאָיו, שֶׁהֵם יְרֵאִים מִהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא תָּמִיד, וְהֵם רְאוּיִים לְאוֹתָם סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים, וְשִׁיחֵיו אוֹתָם סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים בְּגִיזוֹת וּבִנְסֻתָּר פְּרִאוֹי, מִשּׁוֹם שֶׁהֵם סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים. אֲבָל וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם - הַסּוּד שֶׁהוּא עוֹמֵד בְּבְרִית הַקְּדוֹשׁ, לְהוֹדִיעֵם, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא מְקוּם שְׁעוֹמֵד לְהַגְלוֹת וּלְדַעַת.

וְעוֹד, סוּד ה' לִירְאָיו - שֶׁהֵם סוּדוֹת הָעוֹמְדִים בְּיְרֵאָה, וְאוֹתָם יְרֵאֵי חֹטֵא יְרֵאִים בְּהֵם בְּאוֹתָם סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים. אֲבָל וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם - לְדַעַת וּלְפָרֵשׁ דְּבָרִים, מִשּׁוֹם שֶׁאוֹתָם הַדְּבָרִים עוֹמְדִים לְפָרוֹשׁ.

בֹּא וּרְאֵה, בְּאַרְבַּעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת נִחְקַק הָעוֹלָם וְהַתְּקִים, וְכֹלֵם עֲטָרָה שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ. כְּשֶׁמְצַטְרָפוֹת, עוֹלוֹת בְּאוֹתִיּוֹת שְׁלֹמֹעַלָה וַיּוֹרְדוֹת לְמִטָּה, מִתְעַטְרוֹת בְּעַטְרוֹת בְּאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם, וַיְכּוֹל לְהַתְּקִים.

אַחַר כֵּן יִצְאוּ הָאוֹתִיּוֹת וּיְבָרְאוּ אֶת הָעוֹלָם לְמַעְלָה וּמִטָּה, בְּעוֹלָם הַיְחוּד וּבְעוֹלָם הַפְּרוּד, וְנִקְרְאוּ (שיר השירים ב) הָרִי בְּתֵר, הָרִי הַפְּרוּד

קִיּוּמִן בְּהַאי עֲלֵמָא, (ס"א וְכָל מְדִינָן דְּהַאי מִשְׁבְּנָא וְהַאי בֵּיתָא כּוּלְהוּ) בְּגִין לְאַתְקִימָא הַאי עֲלֵמָא, בְּרִזָּא דְגִוּוֹנָא דְלַעֲיֵלָא, לְאַתְקִשְׁרָא הַאי עֲלֵמָא בְּעֵלְמָא דְלַעֲיֵלָא, לְמַהֲוִי כְּלָא חַד בְּרִזָּא חַדָּא. וּבַהֲהוּא זְמַנָּא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֶתְעַר לְחַדְתוּתֵי עֲלֵמָא, כְּדִין יִשְׁתַּפְּחוּן כְּלָהוּ עֲלֵמִין בְּרִזָּא חַדָּא, וַיִּקְרָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּכָלָא, וּכְדִין כְּתִיב, (זכריה יד) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יי' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד.

פְּתַח רַבִּי יְהוּדָה אֲבַתְרִיָּה וְאָמַר, (תהלים כח) סוּד יי' לִירְאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם. הַאי קְרָא הָא אוּקְמוּה, אֲבָל סוּד יי' לִירְאָיו, הַהוּא רִזָּא עֲלָאָה דְקִיּוּמָא בְּגִיזוֹ, (דְּאִיְהוּ סְתִיִּים וְגִיזוֹ) לֹא קִיּוּמָא אֶלָּא לִירְאָיו, דְּאִינּוֹן דְּחֲלִין לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא תְּדִיר, וְאִינּוֹן אֶתְחַזּוֹן לְאִינּוֹן רִזִּין עֲלָאִין, וּלְמַהֲוִי אִינּוֹן רִזִּין עֲלָאִין בְּגִיזוֹ וּבִסְתִימּוֹ כְּדָקָא יְאוֹת, בְּגִין דְּאִינּוֹן רִזִּין עֲלָאִין. אֲבָל וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם, רִזָּא דְּאִיְהוּ קִיּוּמָא בְּבְרִית קִיּוּמָא, לְהוֹדִיעֵם, בְּגִין דְּאִיְהוּ אֶתֵר דְּקִיּוּמָא לְגַלְאָה לְמַנְדַּע.

הַזֶּה סוּד יי' לִירְאָיו, דְּאִינּוֹן רִזִּין דְּקִיּוּמִן בְּדְחִילוֹ, וְאִינּוֹן דְּחֲלִי חֹטְאָה דְּחֲלִין בְּהוּ, בְּאִינּוֹן רִזִּין עֲלָאִין. אֲבָל וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם: לְמַנְדַּע וּלְפָרֵשׁ מְלִין, בְּגִין דְּאִינּוֹן מְלִין דְּקִיּוּמִן לְפָרֵשׁ.

הָא חֲזִי, בְּאַרְבַּעִין וַתְּרִין אֶתְוּוֹן אֶתְגְּלִיף עֲלֵמָא, וְאַתְקִיִּים. וְכֵלְהוּ עֲטָרָא דְשִׁמָּא קְדִישָׁא. פֶּד מְצַטְרָפִין, סְלִקִּין בְּאַתְוִי לַעֲיֵלָא, וּנְחִתִּין לְתַתָּא, מִתְעַטְרִין עֲטְרִין, בְּאַרְבַּע סְטְרֵי עֲלֵמָא, וַיְכִיל לְאַתְקִימָא.

וְלְבַתֵּר נִפְקוּ אֶתְוּוֹן וּבְרוּ עֲלֵמָא לַעֲיֵלָא וְתַתָּא. בְּעֵלְמָא דִּיחַוְדָּא, וּבְעֵלְמָא דְּפְרוּדָּא, וְאַתְקְרוּן הָרִי בְּתֵר, טוּרֵי דְּפְרוּדָּא דְּמִשְׁתַּקְּיִין.

שנשקים, כשצד הדרום מתחיל לקרב אליו, ואז המים שופעים, ובכח הזה שלמעלה שופע, והכל הוא בשמחה.

בשהמחשבה עולה ברוחן של השמחה מטמיר כל הטמירים, מגיע ושופע מתוכה זהר אחד, ומתקרבים זה בזה, והרי פרשוק. ואותן ארבעים ושנים אותיות הן סוד עליון, ובהן נברא העולם העליון והעולם התחתון, והן הקיום וסוד כל העולמות. ועל שהן סוד העולמות, כתוב סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם. זה סוד האותיות החקיקות בהצנע, מפרשות בחקיקותיו בגלוי.

כתוב (שמות כו) ונתת אל חשן המשפט את האורים ואת התמים, והרי פרשוק. את האורים - שמאירים סוד האספקלריה המאירה, וזוהי חקיקת השם הקדוש בסוד של ארבעים ושנים שבהן נבראו העולמות והיו משקעות בו. ואת התמים - סוד אותן האותיות שכלולות במקום האספקלריה שאינה מאירה, והיא מתנהגת (נאורה) בע"ב אותיות חקיקות, שהן סוד השם הקדוש, וכלן נקראות אורים ותמים.

בא וראה, כשאותן אותיות משקעות שם, באותו כח, מאירות אותיות אחרות בחקיקת אותם שמות השבטים, ומאירים או נחשכים, והכל הוא בסוד אותן האותיות של השמות הקדושים כמו שאמרנו. ואותן האותיות של השמות הקדושים באות על סוד התורה, וכל העולמות באים (נבראו) בסוד של אלו האותיות. השמות הללו היו גנוזים משקעים שם, ובשמות השבטים היו האותיות שלהם בולטות למעלה. ועל פן הכל מסוד אותן האותיות, והכל בארנו.

פד סטרא דדרום שארי לקרבא (דף רל"ד ע"ב) בהדיה, וכדין מיא נגדין, ובחילא דא דעילא, נגיד, כלא הוא בחידו.

בד מחשבה, סליק ברעו דחדוה, מטמירא דכל טמירין, מטי ונגיד מגויה חד זיתרא, מתקרבין דא בדא, והא אוקמוה.

ואינון ארבעין ותרין אתוון, אינון רזא עלאה, ובאינון אתברי עלמא עלאה ועלמא תתאה. ואינון קיומא ורזא דכל עלמין. ועל דאיהו רזא דעלמין, כתיב סוד יי' ליראיו ובריתו להודיעם. דא רזא, דאתוון גליפין, טטקוטאי מסינטן בגלפוי באתגלייא.

כתיב ונתת אל חשן המשפט את האורים ואת התומים, והא אוקמוה. את

האורים: דנהרין, רזא דאספקלריא דנהרא, ודא איהו גליפו דאתוון דשמא קדישא, ברזא דארבעין ותרין, דבהו אתברין עלמין, והוו משקעין ביה. ואת התומים: רזא דאינון אתוון, דכלילין באתר דאספקלריא דלא נהרא. ואיהי אתנהגא (ד"א אתנהרא) בע"ב אתוון גליפין, דאינון רזא דשמא קדישא, וכלהו אקרון אורים ותומים.

תא חזי, פד אינון אתוון משקעאן תמן, בההוא חילא, נהרין אתוון אתרנין,

בגליפו דאינון שמקן דשבטין, ונהרין או אתחשכאן, וכלא בההוא רזא דאינון אתוון דשמקן קדישין בדקאמרן. ואינון אתוון דשמקן קדישין, אינון אתיין על רזא דאורייתא, וכלהו עלמין אתיין (ס"א אתברין),

ברזא דאלין אתוון. אלין שמקן הוו גניזין משקעין תמן, ושמקן דשבטין הוו בלטיין אתוון דלהון לעילא. ועל דא כלא מרזא דאינון אתוון, וכלא אוקימנא.

והרי נאמר בסוד האותיות של התורה. ב' - שהתורה התחילה בה, והרי פרשוקה, ב' ברא ודאי בכח עליון, בתקף של סוד אותן האותיות. ב' נקבה, א' זכר. כמו שב' ברא, גם כף א', הוציא אותיות, כלל כל עשרים ושנים האותיות.

ה' - זיווג אחד עם שמים לתת לה חיים ולהשרות לה. ו' - הארץ, לתת לה מזון ולתקן לה ספוקה הראוי לה. וסוד זה בראשית וגו', עד השמים ואת הארץ. ו' ואת - כלל של עשרים ושנים אותיות, ונזנית הארץ, והארץ פוללת אותן לתוכה, כמו שנאמר (קהלת א) כל הנחלים הולכים אל הים. והינו סוד ואת הארץ, שפונקט הפל לתוכה ומקבלת אותם. הארץ נוטלת ו' ומקבלת אותה להזון.

וסוד זה, שאין המשכן נתקן אלא על ידי משה, משום שמאותו צד מתעוררת דרגה אחרת עליונה להעמידו ולהיות קיום של הפל. וסוד זה - ויקם משה את המשכן. קיומו היה באותן אותיות שנבראו בהן שמים וארץ.

ומשום כן את כל מעשי המשכן היה בצלאל עושה אותם בסוד חקיקת (צרוף) האותיות שנבראו בהן שמים וארץ, ולכן נקרא בצלאל, משום שבצלאל היה יודע חקיקת (צרוף) האותיות שבהן נבראו שמים וארץ. ואם בצלאל לא היה יודע אותן, לא היה יכול לעשות את אותן עבודות המשכן. מה הטעם? אלא, כמו שהמשכן העליון לא היה ולא היו מתקנים כל מעשיו אלא באותו סוד של אותן אותיות, אף פאן במשכן שלמטה לא היה ולא נתקן אלא בסודות אותן האותיות.

והא אתמר ברזא דאתון דאורייתא. ב', דאורייתא שראת בה, והא אוקמוה ב' ברא ודאי בחילא עלאה, בתקיפו דרזא דאינון אתון. ב' נוקבא, א' דכורא. כמה דב' ברא, הכי נמי א', אפיק אתון, כללא דעשרין ותרין אתון.

ה', זווגא חדא בשמים, למיהב ליה חיים, ולאשראה ליה. ו', הארץ, למיהב לה מזונא, ולא תקנא לה ספוקא דאתחזי לה. ורזא דא בראשית וגו', עד השמים ואת הארץ. ו' ואת, כללא דעשרין ותרין אתון, ומתזן ארעא, וארעא כליל לון לגווה כמה דאת אמר, (קהלת א) כל הנחלים הולכים אל הים, והיינו רזא, ואת הארץ, דכניש לכלא בגווה, וקבילת לון. הארץ נטלת ו', וקבילת לון לאתזנא.

ורזא דא, משכנא לא אתקן אלא על ידא דמשה, בגין דמההוא סטרא, אתער דרגא אחרא עלאה, לקיימא ליה, למיהוי קיומא דכלא. ורזא דא, ויקם משה את המשכן, קיומא דיליה הוה, באינון אתון דאתבריוו בהו שמיא וארעא.

ובגין כן, כל עבידאן דמשכנא, הוה בצלאל עביד לון, ברזא דגלופא (דצרופא) דאתון, דאתבריוו בהון שמיא וארעא. ועל דא אקרי בצלאל, בגין דהוה ידע בצלאל, גלופא (צרופא) דאתון, דאתבריוו בהו שמיא וארעא. ואי לא דהוה ידע להו בצלאל, לא הוה יכול למעבד איהו אינון עבידאן דמשכנא. מאי טעמא. אלא, כמה דמשכנא עלאה, לא הוה ולא אתקיננו כל עובדוי, אלא בההוא רזא דאינון אתון, אוף הכא משכנא דלתתא, לא הוה ולא אתתקן, אלא ברזין דאינון אתון.

בְּצִלְאֵל הָיָה מְצַרֵּף אֵינֹן אֶתְוֹן, וּבְרֹזָא דְכָל צְרוּפָא וְצְרוּפָא הָוּה עֶבִיד אוּמְנוּתָא. וְכָל עֶבִידָא וְעֶבִידָא דְמִשְׁכְּנָא, בְּכָל צְרוּפָא הָוּה עֶבִיד חַד אוּמְנוּ, וְכָל מַה דְאַתְחַזִּי לֵיהּ. וְכֵן בְּכָל עֶבִידָאן דְמִשְׁכְּנָא, וְכָל אֵינֹן שְׂיִיפִין וְתַקְוִינִין דְמִשְׁכְּנָא, כִּלְאֵי הָוּה בְּצְרוּפָא דְאַתְוֹן דְשָׂמָא קְדִישָׁא.

בְּצִלְאֵל הָיָה מְצַרֵּף אֵינֹן אֶתְוֹן, וּבְרֹזָא דְכָל צְרוּפָא וְצְרוּפָא הָוּה עֶבִיד אוּמְנוּתָא. וְכָל עֶבִידָא וְעֶבִידָא דְמִשְׁכְּנָא, בְּכָל צְרוּפָא הָוּה עֶבִיד חַד אוּמְנוּ, וְכָל מַה דְאַתְחַזִּי לֵיהּ. וְכֵן בְּכָל עֶבִידָאן דְמִשְׁכְּנָא, וְכָל אֵינֹן שְׂיִיפִין וְתַקְוִינִין דְמִשְׁכְּנָא, כִּלְאֵי הָוּה בְּצְרוּפָא דְאַתְוֹן דְשָׂמָא קְדִישָׁא.

וּבְשָׂבָא לְהַקִּימוּ, לֹא יְכוּל הָיָה לְהַקִּימוּ. מַה הִטְעַם? מִשּׁוּם שְׁהִרְצוֹן שְׁעוּלָה עַל אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת לֹא נִמְסַר אֶלָּא לְמִשָּׁה לְבִדּוֹ, וְהוּא הָיָה יוֹדֵעַ אוֹתוֹ הִרְצוֹן שְׁעוּלָה לְאוֹתָן אוֹתִיּוֹת, וְעַל כֵּן הוֹקֵם הַמְשָׁכֵן עַל יְדוֹ, שְׁפָתוֹב וַיִּקֶּם מִשָּׁה. וַיִּתֵּן מִשָּׁה. וַיִּשֶׂם מִשָּׁה. וּבְצִלְאֵל לֹא הָיָה יוֹדֵעַ, וְלֹא יְכוּל הָיָה לְהַעֲמִידוֹ.

וּבְשָׂבָא לְהַקִּימוּ, לֹא יְכוּל הָיָה לְהַקִּימוּ. מַה הִטְעַם? מִשּׁוּם שְׁהִרְצוֹן שְׁעוּלָה עַל אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת לֹא נִמְסַר אֶלָּא לְמִשָּׁה לְבִדּוֹ, וְהוּא הָיָה יוֹדֵעַ אוֹתוֹ הִרְצוֹן שְׁעוּלָה לְאוֹתָן אוֹתִיּוֹת, וְעַל כֵּן הוֹקֵם הַמְשָׁכֵן עַל יְדוֹ, שְׁפָתוֹב וַיִּקֶּם מִשָּׁה. וַיִּתֵּן מִשָּׁה. וַיִּשֶׂם מִשָּׁה. וּבְצִלְאֵל לֹא הָיָה יוֹדֵעַ, וְלֹא יְכוּל הָיָה לְהַעֲמִידוֹ.

פְּתַח רַבִּי יִצְחָק אַחֲרָיו וְאָמַר, (תהלים כא) ה' בְּעֶזְרְךָ יִשְׁמַח מְלֶךְ וּבִישׁוּעַתְךָ מַה יִּגְדֵּל מְאֹד תִּפְאוֹת לְבוֹ וְגוֹ', חַיִּים שְׂאֵל מִמֶּךָ וְגוֹ'. אֵת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לֹא אָמַר דָּוִד אֶלָּא עַל תְּשׁוּבַתְהָ שֶׁל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁמַּח אוֹתָהּ בְּשִׂמְחַת הַתּוֹרָה שְׁנִקְרָאת עֵז, שְׁפָתוֹב (שם כט) ה' עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן וְגוֹ'. יִשְׁמַח מְלֶךְ - זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא (וּ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל) שְׁנִקְרָא מְלֶךְ, שְׁפָתוֹב (דברים לג) וַיְהִי בִישְׁרוֹן מְלֶךְ.

פְּתַח רַבִּי יִצְחָק אַבְתְּרִיָּה וְאָמַר, (תהלים כא) יי' בְּעֶזְרְךָ יִשְׁמַח מְלֶךְ וּבִישׁוּעַתְךָ מַה יִּגְדֵּל מְאֹד תִּפְאוֹת לְבוֹ וְגוֹ', חַיִּים שְׂאֵל מִמֶּךָ וְגוֹ', שִׁירְתָּא דָּא לֹא אָמַר לָהּ דָּוִד, אֶלָּא עַל תּוֹשְׁבַתְהָ דְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא חֲדַי לָהּ בְּחִידוֹ דְאוֹרֵייתָא, דְאִקְרִי עֵז, דְכַתִּיב, (תהלים כט) יי' עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן וְגוֹ'. יִשְׁמַח מְלֶךְ: דָּא קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא (ד"א דא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל) דְאַתְקַרִּי מְלֶךְ, דְכַתִּיב, (דברים לג) וַיְהִי בִישְׁרוֹן מְלֶךְ.

וּבִישׁוּעַתְךָ מַה יִּגְדֵּל מְאֹד - זֶה יְשׁוּעַת דִּימִינָא, כְּמַה דְאַתָּ אָמַר (תהלים ט) הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעַנְנִי וְתוֹשַׁע לִי יְמִינִי. (דְּבָר אַחֵר) מַה יִּגְדֵּל מְאֹד, 'י' יִתְרָה, וְזֶהוּ סוּד בְּרִית קַיִימָא שְׁהוּא שְׁמַחַת הַכָּל (שְׁלֵחַ), וְהַכָּל נֹאמַר עַל הַמְלֶךְ הַזֶּה.

וּבִישׁוּעַתְךָ מַה יִּגְדֵּל מְאֹד, דָּא יְשׁוּעַת דִּימִינָא, כְּמַה דְאַתָּ אָמַר (תהלים ט) הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעַנְנִי וְתוֹשַׁע לִי יְמִינִי. (דְּבָר אַחֵר) מַה יִּגְדֵּל מְאֹד, 'י' יִתְרָה, וְדָא אִיהוּ רֹזָא דְבְּרִית קַיִימָא קְדִישָׁא, דְאִיהוּ חֲדוּהָ דְכִלְאֵי (דִּילָהּ), וְכִלְאֵי עַל הַאי מְלֶךְ אַתְמַר.

חַיִּים שְׂאֵל מִמֶּךָ נְתַתָּה לִּי אַרְךָ יָמִים עוֹלָם וְעַד. מִכָּאן לְמַדְנֵוּ שְׁלֵדוֹד הַמְלֶךְ לֹא הָיוּ חַיִּים כָּלֵל, פְּרַט לְזֶה שְׂאֵדָם הָרֵאשׁוֹן נִתֵּן לִּי מִשְׁלוֹ. וְהָרֵי בְּאוֹרְהָ, שְׁדוֹד הַמְלֶךְ

חַיִּים שְׂאֵל מִמֶּךָ נְתַתָּה לִּי אַרְךָ יָמִים עוֹלָם וְעַד. מִהֶבְאָ אוּלִיפְנָא, דְדָוִד מְלַכָּא לֹא הָיוּ לֵיהּ חַיִּים כָּלֵל, פֶּר דְאָדָם קְדִמָּאָה יִהֵב

התקנים שבעים שנה, ואותן שבעים שנים נתן לו הקדוש ברוך הוא מאותן שנים של אדם הראשון, ובהן הוא התקנים, ונתנה לו אריכות ימים בעולם הזה ובעולם הבא, ועל זה - חיים שאל ממך נתתה לו.

גדול כבודו, משום שהוא גדול, שכתוב (שם קמ) גדול אדונינו ורב כח. ודאי נקרא גדול, וסוד זה - (בראשית א) ויעש אלהים את שני המארות הגדלים. גדולים היו ודאי. ועם כל זה הוא נקרא גדול, כמו שנאמר גדול אדונינו ורב כח. והקדוש ברוך הוא לא נקרא גדול אלא בזה, שכתוב (תהלים מח) גדול ה' ומהלל מאד בעיר אלהינו הר קדשו. במה הוא גדול? בעיר אלהינו הר קדשו.

כי תשיתוהו ברכות לעד (תהלים כא). כי תשיתוהו ברכות, משום שזוהי ברפת כל העולם, וכל הברכות של כל העולם מכאן יוצאות, וזוהי ברכה. וסוד זה - והיה ברכה. שהרי כאן שורות כל הברכות שלמעלה ומכאן יוצאות לכל העולם, ולכן נקראת ברכה. תתחדו בשמחה. כתוב כאן תתחדו בשמחה, וכתוב שם (שמות יח) ויחד יתרו, משום שעתיד הקדוש ברוך הוא להקים את כנסת ישראל מן העפר ולהחזיק בה בסוד הימין, ולחדש אותה חדוש הלבנה בשמש.

כתוב תתחדו בשמחה את פניך. את פניך - להיות לפניך ולהיות בשמחה כנגד פניך באותה שלמות שתשתלם באותו הזמן, שהרי בזמן שגחבר בית המקדש, התרוקנה מכל מה שהתמלאה, כמו שנאמר (ירמיה טו) אמללה ילדת השבועה. וכתוב (יחזקאל כו) אמלאה התרבה.

ליה מדיליה. והא אוקמוה, דדוד מלכא אתקיים שבועין שנין. ואינון שבועין שנין יהיב ליה קדשא בריך הוא מאינון שנין דאדם קדמאה, ובהו אתקיים, ואתיהיב ליה אוריכו דיומין בהאי עלמא, ובצלמא דאתי, ועל דא חיים שאל ממך נתתה לו.

גדול כבודו, בגין דאיהו גדול, דכתיב, (תהלים קמ) גדול אדונינו ורב כח. ודאי אקרי גדול, ורזא דא, (בראשית א) ויעש אלהים את שני המארות הגדולים, גדולים הוו ודאי. ועם כל דא, איהו אקרי גדול, כמה דאתמר גדול אדונינו ורב כח. וקודשא בריך הוא לא אקרי גדול, אלא בהאי, דכתיב, (תהלים מח) גדול יי' ומהלל מאד בעיר אלהינו הר קדשו. במה איהו גדול, בעיר אלהינו הר קדשו.

כי תשיתוהו ברכות לעד. (תהלים כא) כי תשיתוהו ברכות, בגין דהאי איהו ברכתא דכל עלמא, וכל ברכאן דכל עלמא מהכא נפקי, ודא איהו ברכה. ורזא דא, (בראשית יב) והיה ברכה. דהא הכא שריאן כל ברכאן דלעילא, ומהכא נפקי לכל עלמא, ועל דא אקרי ברכה. תתחדו בשמחה, פתיב הכא תתחדו בשמחה, וכתוב התם (שמות יח) ויחד יתרו, בגין דזמין קדשא בריך הוא לאקמא לה לכנסת ישראל מעפרא, ולא תקפא בה ברזא דימינא, ולחדתותי לה חדתותא דסיהרא בשמשא.

כתיב תתחדו בשמחה את פניך, את פניך, למתוי קמך, ולמתוי בחידו לקבל אנפך, בההוא שלימו דתשתלים בההוא זמנא. דהא בזמנא דאתחרב בי מקדשא, אתרקינת מכל מה דאתמלייא. כמה דאת אמר (ירמיה טו) אמללה יולדת השבועה. וכתוב (יחזקאל כו)

אמלאה התרבה. (כאן חסר).

בא וראה, באותו זמן שהקים משה את המשכן, הסתפל בכל אותן העבודות שהיו פראוי, ואז הקים אותו. וכל אותן העבודות שיהיו בו במשכן, את כל אחת ואחת הביאו למשה. וסוד זה - (תהלים מה) בתולות אחריה רעותיה מובאות לך. מובאות לך, שכתוב וביאו את המשכן אל משה.

תוספתא

השלמה מהחשמטות (סימן ה)

מצוה להקריב קרבן, שהוא התחדשות של הלבנה בכל חודש וחודש, ובהתחדשות שלה לקרב האהבה למעלה ולמטה ולהעביר הנהמא מבית המקדש, וקרבן של ראש חודש עולה למעלה כדי להמשיך הארת הפנים ממקור העליון למטה, שנה נצרך משום מעוט והקטנת הלבנה, והשעיר שהוא של ראש חודש העביר זהמא והרחיק אותו שלא יכסה את הלבנה, ואז המשיך המשכות אצלה ממעלה למטה ומאירה הלבנה כמו שנהא. מפני שהשעיר מפנה הנהמא תמיד מהמקדש, וגורם להמשיך האור מלמעלה למטה, וקרבן זה עולה למעלה, ומפני כן כתוב בו (במדבר טז) חטאת לה, משום הנהמא ההיא שמכסה את הלבנה, והוא סוד שכתוב (בראשית ד) לפתח חטאת רבץ.

ואם תאמר, מדוע כתוב חטאת לה? - אלא ודאי השעיר הוא מעביר החטאת והיא וגורם להמשיך האור ממעלה. וזהו ושעיר עזים אחד לחטאת לה. לחטאת - להעביר לו מן המקדש. לה? - להמשיך האור מלמעלה. שכאשר החטאת מעברת, אותו אור ושמחה יורד ממעלה למטה. ועל זה עולה קרבן זה למעלה וקרבן זה נקרא כפרה, לפנות

תא חזי, בההוא זמנא דאוקים משה ית משפנא, אסתפל בכל אינון עבידאן, דהוו כדקא יאות, וכדין אוקים ליה. וכל אינון עבידאן דהוו ביה במשפנא, כל חד וחד אייתיאוי ליה למשה. ורזא דא (תהלים מה) בתולות אחריה רעותיה מובאות לך. מובאות לך דכתיב. (שמות לט) וביאו את המשכן אל משה.

תוספתא

השלמה מהחשמטות (סימן ה)

פקודא לאקרבא קרבנא דאיהו חדתותא דסיהרא בכל ירחא וירחא, ובחדותתי דילה למקרב חביבותא עילא ותתא, ולאעברא זוהמא מבי מקדשא וקרבנא דראש חודש סליק לעילא. בגין לאמשכא נהירו דאנפין ממקורא דלעילא, לתתא. דדא איצטרין בגין מיעוטא וזעירו דסיהרא, והוא שעיר דראש חודש אעבר זוהמא וסליק ליה דלא חפי לסיהרא. וכדין אנגיד נגידן לגבה מעילא לתתא ואתנהרת סיהרא כדקא יאות. בגין דשעיר מפני זוהמא תדיר ממקדשא, וגרם לאמשכא נהירו מעילא לתתא. וקרבנא דא סליק לעילא. ובגין כף פתיב בו (ביה) (במדבר כ"ט) חטאת לה. בגין ההוא זוהמא דחפי לסיהרא, ואיהו רזא דכתיב (בראשית ד) לפתח חטאת רובץ.

ואי תימא אמאי כתיב חטאת ליי, אלא ודאי ההוא שעיר מעברא ההוא חטאת, וגרם לאמשכא נהירו מעילא. ודא איהו ושעיר עזים אחד לחטאת, ליי. לחטאת, לאעברא ליה מן מקדשא. ליי, לאמשכא נהירו מעילא. דכד חטאת אתעבר, ההוא נהירו וחדוה נחית מעילא לתתא. ועל דא סליק קרבנא דא לעילא וקרבנא דא אקרי כפרה, לפנאה

לוח זוהר ש"ס דף היומי מסכת סוטה

זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"ד תצה-תצו	סוטה דף לד
ח"ד תצז-תצח	סוטה דף לה
ח"ד תצט-תק	סוטה דף לו
ח"ד תקא-תקב	סוטה דף לז
ח"ד תקג-תקד	סוטה דף לח
ח"ד תקה-תקו	סוטה דף לט
ח"ד תקז-תקח	סוטה דף מ
ח"ד תקט-תקי	סוטה דף מא
ח"ד תקיא-תקיב	סוטה דף מב
ח"ד תקיג-תקידי	סוטה דף מג
ח"ד תקטו-תקטז	סוטה דף מד
ח"ד תקיז-תקיח	סוטה דף מה
ח"ד תקיט-תקכ	סוטה דף מו
ח"ד תקכא-תקכב	סוטה דף מז
ח"ד תקכג-תקכד	סוטה דף מח
ח"ד תקכה-תקכו	סוטה דף מט

זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"ד תסג-תסד	סוטה דף יח
ח"ד תסה-תסו	סוטה דף יט
ח"ד תסז-תסח	סוטה דף כ
ח"ד תסט-תע	סוטה דף כא
ח"ד תעא-תעב	סוטה דף כב
ח"ד תעג-תעד	סוטה דף כג
ח"ד תעה-תעו	סוטה דף כד
ח"ד תעז-תעח	סוטה דף כה
ח"ד תעט-תפ	סוטה דף כו
ח"ד תפא-תפב	סוטה דף כז
ח"ד תפג-תפד	סוטה דף כח
ח"ד תפה-תפו	סוטה דף כט
ח"ד תפז-תפח	סוטה דף ל
ח"ד תפט-תצ	סוטה דף לא
ח"ד תצא-תצב	סוטה דף לב
ח"ד תצג-תצד	סוטה דף לג

זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"ד תלא-תלב	סוטה דף ב
ח"ד תלג-תלד	סוטה דף ג
ח"ד תלה-תלו	סוטה דף ד
ח"ד תלז-תלח	סוטה דף ה
ח"ד תלט-תמ	סוטה דף ו
ח"ד תמא-תמב	סוטה דף ז
ח"ד תמג-תמד	סוטה דף ח
ח"ד תמה-תמו	סוטה דף ט
ח"ד תמז-תמח	סוטה דף י
ח"ד תמט-תנ	סוטה דף יא
ח"ד תנא-תנב	סוטה דף יב
ח"ד תנג-תנד	סוטה דף יג
ח"ד תנה-תנו	סוטה דף יד
ח"ד תנז-תנח	סוטה דף טו
ח"ד תנט-תס	סוטה דף טז
ח"ד תסא-תסב	סוטה דף יז

